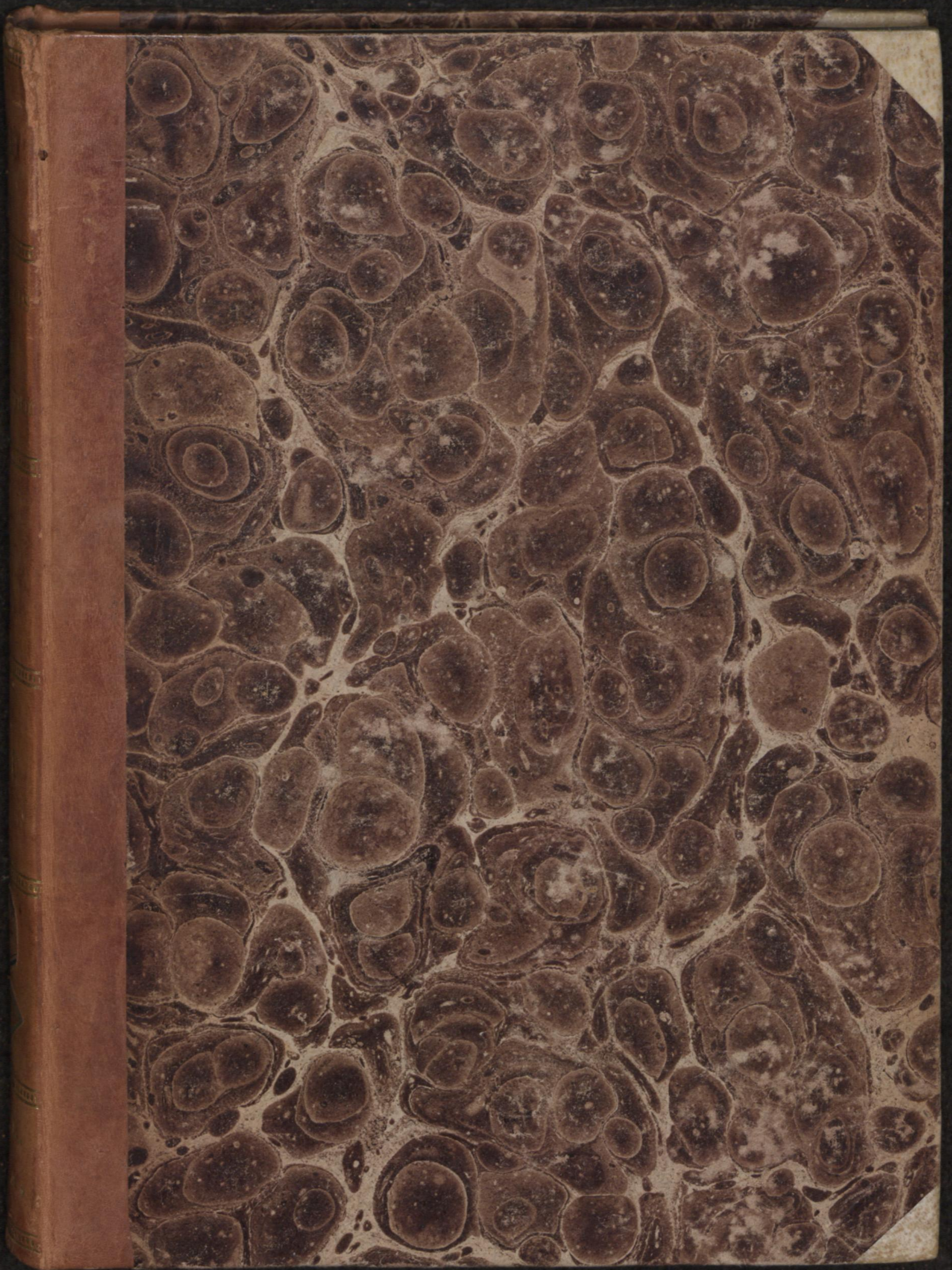
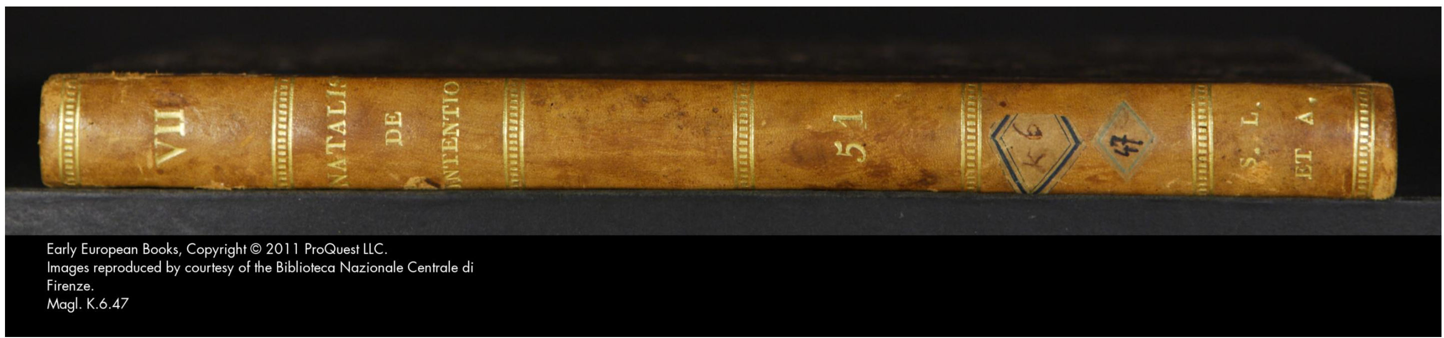

VII
DE
51
S. L.
ET A.

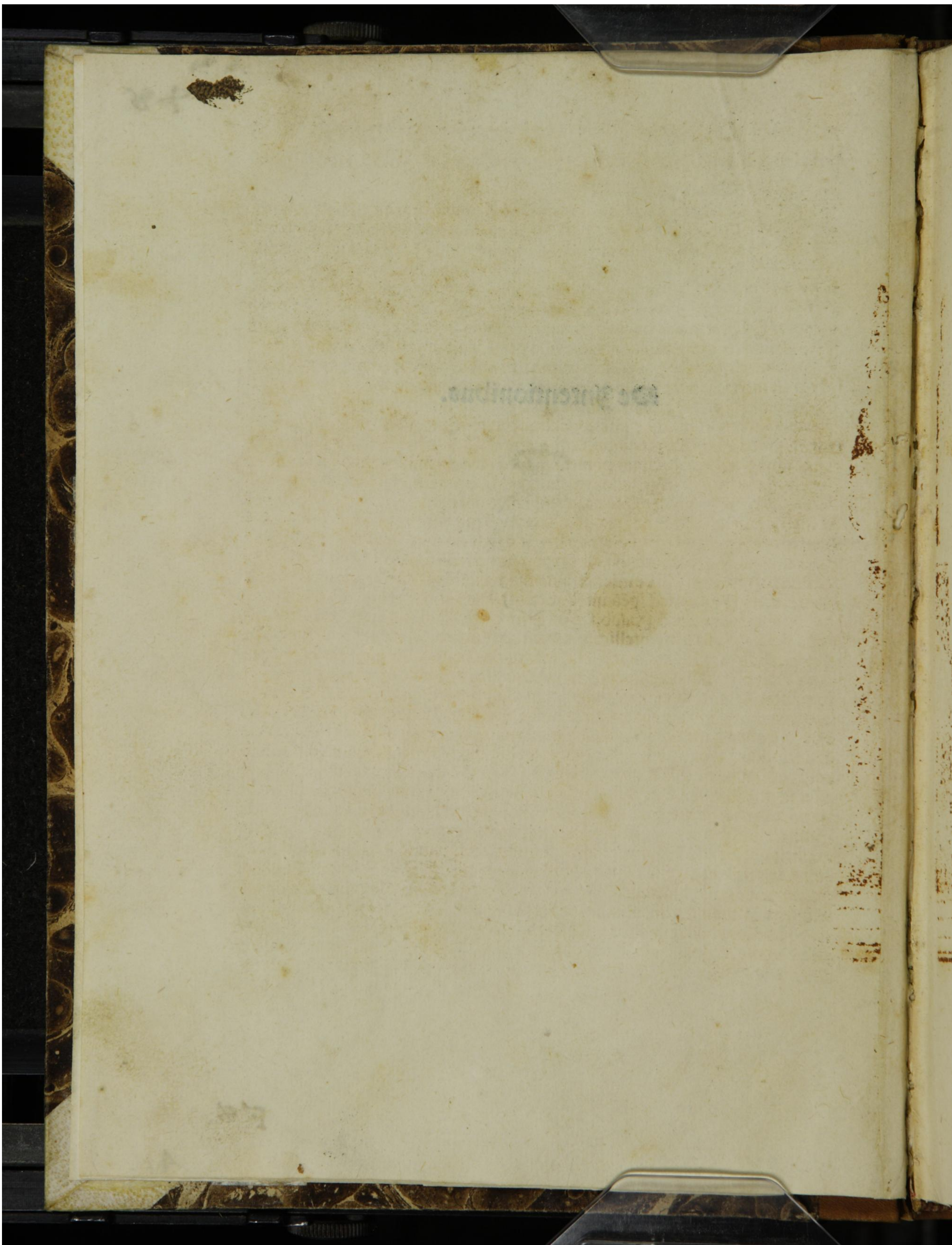

De Intentionibus.

Heruei Britonis Theologi excellentissimi ⁊ generalis magri ordinis predicatoꝝ Liber de Intentionibus feliciter incipit.

D euidentiã aliq̃lẽ d̃ p̃is intẽtiõib⁹ hñdã. Primo q̃runt̃ de eis q̃dã in gñali ⁊ p⁹ᵃ in spãli. In gñali pᵒ querit̃ d̃ p̃mis itẽtõib⁹ a q̃ꝝ notiᵃ aliq̃ mõ depẽdet notiᵃ s̃aꝝ itẽtionũ. Jõ q̃ret̃ d̃ ip̃is secũdis itẽtõib⁹ s̃z se. 3ᵒ q̃ret̃ de eis in hitudie ad p̃mas intẽtiões. ¶ Circa p̃mũ q̃runt̃. 5. ¶ Primũ ẽ vtꝝ p̃ma intẽtio sit spẽs intellect⁹: ¶ Secũdo vtrũ sit ipse act⁹: ¶ 3ᵒ vtꝝ sit res in vl̃i accepta: vt hõ aĩal ⁊ ꝯsil̃ia. ⁊ nõ sit res accepta: ¶ Quarto vtꝝ p̃uõnes ꝑtineãt ad p̃mas intẽtiões: ¶ Quinto vtꝝ figmẽta. puta chimera. hircoceruus ⁊ sil̃ia ꝑtineãt ad p̃mas intẽtiones.

¶ Ad p̃mũ sic ꝓcedit̃ ⁊ arguit̃ ꝙ prima intentio est ipsa spẽs intelligibilis. q̄r id qd̃ est intẽtio ⁊ anteq̃ non ẽ alia intẽtio ẽ p̃ma intentio. Sed spẽs intelligibilis ẽ hui⁹. gᵒ ⁊c̃. Maior p̃z. minorẽ ꝓbo q̃tũ ad duas ꝑtes. ⁊ p̃mũ q̃tũ ad hoc ꝙ spẽs intelligibilis est itẽtio. Et hoc probo tripl̃r. Primo sic. quia nõ minus vt videtur h̃z spẽs intelligibil̃ esse intentiõale q̃ spẽs reꝝ sensibiliũ in meiᵒ ⁊ in organo. sed ab omnibus ponitur ꝙ spẽs rerum sensibilium habent esse intentionale in meiᵒ ⁊ in organo. ⁊ ꝙ sunt quedã intẽtiões reꝝ sensibiliũ. gᵒ ⁊c̃. ¶ Secũdo probo idẽ. q̄a spẽs tã in sensu q̃ in intellectu aut hñt esse reale aut eẽ intẽtionale. nõ esse reale. q̄a duo cõtraria nõ p̃nt esse simul s̃m esse reale. S̃z spẽs cõtrarioꝝ simul in intellectu ⁊ in sensu sunt. nõ ergo hñt illud eẽ reale. relinq̄tur ergo ꝙ hñt eẽ intẽtionale ⁊ p̃ ꝯñs sint quedã intẽtiones. ¶ Tertio sic. q̄a illud qd̃ est ens in aĩa ẽ intẽtio siue ẽ tm̃ ꝙ intẽtionale. eẽ. n. apud aĩaz distinguitur cõtra eẽ reale. sed spẽs intelligibilis h̃et tm̃ esse in aĩa gᵒ ⁊c̃. ¶ Secundam ꝑtẽ minoris facil̃r ꝓbabo. s. ꝙ an̄ spẽm intelligibilẽ non ẽ in itellectu aliq̃ intẽtio p̃or. q̄a an̄ spẽm intelligibilẽ nihil est p̃us intelligẽte nisi s̃ba intelligentis ⁊ potẽtia intellectiua ⁊ forte aliq̄s hitus. Sed nullũ istoꝝ põitur eẽ intẽtio ergo an̄ spẽm intelligibilẽ non ẽ aliq̃ alia intẽtio p̃or. ⁊ sic p̃z vtraq̃z ꝑs mioris p̃ncipalis. ¶ Preterea aut ẽ nulla intẽtio aut p̃ma. S̃z non põt dici ꝙ sit nulla. ergo ⁊c̃. maior p̃z ex dictis: q̄a cũ nulla alia intẽtio p̃cedat spẽz intelligibilẽ. oꝫ ꝙ si ẽ intentio ꝙ sit intẽtio que ẽ p̃ma. mioꝛ ꝓbatur. q̄a oẽ quod h̃et eẽ reale ẽ in aliquo. x. p̃dicamẽtoꝝ. Sed spẽs intelligibil̃ nõ est in aliquo. x. p̃dicamẽtorũ. gᵒ ⁊c̃. ꝓbatio mioris hui⁹ ꝓsillogismi. q̄a si spẽs intelligibil̃ essz in aliq̃ gñe esset in gñe q̃litatis. Sed hoc ẽ falsũ. q̄a vt de se p̃z: nõ est q̃rta spẽs q̃litatis. q̄a nõ est in secũda neq̃z in tertia q̄a nõ est passio vel passibilis q̃litas. q̄a tales q̃litates sunt q̃litates sensibiles. nec potẽtia vel ipotẽtia vt de se p̃z: cũ h̃etur ꝑ acq̄sitionẽ. nec etiã hitus vel dispõ q̄a ꝑtinent ad sciam: qd̃ falsum ẽ. cũ scia ex frequentia actuũ acq̄rat̃. Spẽs aũt est an̄ oẽm actũ. gᵒ ⁊c̃. ¶ In cõtrarium arguitur q̄a eẽ reale distinguit̃ cõtra esse intẽtionale. Sed spẽs p̃dicte hñt eẽ reale. ergo nõ sunt intentiões. maioꝛ videt̃ plana. minoꝛ ꝓbat̃ tripl̃r. p̃mo q̄a illud quod h̃z cãm realẽ ip̃m efficientẽ est res v̄a. Sed spẽs ẽ hmõi gᵒ ⁊c̃. maioꝛ p̃z. q̄a oẽ agens reale aliq̄d reale facit. mioꝛ p̃z facilit̃. q̄a res exteriores mediante sensu ⁊ fantasmate sunt cã spẽi intelligibl̃: gᵒ h̃z cãz realẽ agẽtẽ. ¶ 2ᵒ sic: q̄r il-

lud qꝺ est cā actus realis est ens reale: ⁊ ista ꝺe se pꝫ. sed spēs est hui⁹: cū scꝺm
poñtes spēs sit cā actus itelligēdi gº ⁊c. ℭ 3º sic: qꝛ spēs itelligibilis ñ minus
videtur hr̄e esse reale ꝙ̄ spēs que est i medio vel i sensu: ⁊ hec videt̄ plana: cuꝫ
actus itellectus ꝺebeat hr̄e maioreꝫ realitatē ꝙ̄ actus sensus: sicut ⁊ hꝫ perfe-
ctioreꝫ entitateꝫ ꝙ̄ sens⁹. sed spēs i medio ⁊ i sensu hñt esse reale: qꝛ hñt esse cir
cūscripto oī ope itellectus. illud aūt quod circūscripto oī ope itellectus hꝫ esse
videt̄ hr̄e esse reale ⁊ ex hoc veꝝ: gº ⁊c. ℭ Rñº ad euidētiaꝫ istius qōnis. p̄mo
intendo p̄mittere tres ꝺistinctiōes. ⁊ postea rñdebo ad qōnem. Primo ergo i
tēdo ꝺistinguere ꝺe hoc noīe intētio: quia multiplicit̄ ꝺr̄. ℭ Sciēdū est igr̄ ꝙ i
tentio ptinet tā ad volūtatē ꝙ̄ ad itellectū. ⁊ qa videt̄ ꝙ itētio iportet tētioneꝫ
in qđ alteꝝ inde est ꝙ intētio tā volūtati tēdēti in suū obm̄ ꝙ̄ etiā itellectui re
spectu sui obiecti ꝯuēit. Dicitur igr̄ intētio ex pte volūtatis. vno mō ipse act⁹ vo
lūtatis tēdentis ad assequēdum aliquē finē p aliquod mediū: sicut si aliqs vel
let ire ad ecclesiam ꝓpt̄ gloriā hoīum: ꝺiceretur ꝺ tali ꝙ p talē actū intēdit ha
bere gloriā siue laudē. Si aūt iret ꝓpter ꝺeū ꝺiceret̄ intēdere ꝺei gloriam vel
honorē. Alio mō ꝺr̄ intentio res intēta: sicut qñqꝫ ꝺr̄ volūtas res volita: quā. s.
aliqs vult. sicut ꝺr̄ ꝙ bibere ē volūtas sitiētis. Ex pte aūt itellectus ꝺr̄ intentio
ꝺuplicit̄. Uno mō ꝺr̄ intētio ex pte ipius intelligētis: oē. s. illud quod p moduꝫ
alicuius repñtatiōis ꝺucit itellectū in ꝯgnitionē alicuius rei siue sit spēs itelli-
gibilis siue actus itellectus siue ꝯceptus mētis qñ format pfectū ꝯceptum ꝺe
re: isto modo ēt posset extēdi nomē intētiōis ad quācūqꝫ similitudinem siue ex
tra ꝺucēs in ꝯgnitionē rei. Alio modo ꝺr̄ intētio id quod se tenet ex pte rei in-
tellecte. ⁊ hoc mō ꝺr̄ intētio res ipsa que itelligitur in ꝙ̄tū i ipam tēdit̄ sicut in
quoddā ꝯgnitū p actū intelligēdi ⁊ intētio sic ꝺicta formalit̄ ⁊ in abstracto ꝺic̄
terminū tm̄ ipius tēdētie siue ipam t̄minationē que est quedā hitudo rei itelle
cte ad actū intelligēdi. In ꝯcreto aūt ⁊ m̄aliter ꝺicit illud qꝺ intelligitur. ꝙ̄ ꝙ̄
sit illud. ℭ Sciendū igr̄ ꝙ qñ ꝺr̄ intētio p̄ma ⁊ secūda. ꝓut ꝺr̄ ꝙ noīa p̄me ipo-
sitionis significāt p̄mā intentionē: vt hō bos ⁊ ꝯl̄ia ⁊ nomina secūde ipositiōis
secūdā itentionē sicut vl̄e. genus. spēs ⁊ ꝯsimilia. p̄ma ⁊ secūda intētio ñ accipi
tur ex pte intelligētis qꝛ tūc p̄ma intētio eēt sola spēs itelligibilis: qꝺ falsum
est: vt statim patebit. sed accipitur ex pte rei itellecte: ⁊ accipitur ꝭm ꝺuplex ge
nus itelligibiliū ad quod terminat̄ actus intelligēdi. Nā quedā sunt que ꝯue
niunt rebus itelligibilib⁹ nō ex pte itellect⁹ speculatiui: ꝓut. s. sunt obiue i itelle
ctu: imo circūscripto tali esse obiectiue mō quo exponet̄ ꝯueniūt rebus siue af
firmatiue: vt hō bos albū nigrū ⁊ ꝯsimilia siue p̄uatiue: vt cecitas surditas. ⁊ ꝯ
similia. ⁊ ista ptinēt ad p̄mā intētionem m̄aliter: vt ꝺictū est. quia p̄ma intētio
ꝯcretiue ⁊ m̄alit̄ ꝺicit illud qꝺ intelligitur. Alia sunt: que ꝯueniūt rebus ꝭm
ꝙ sunt obiectiue in itellectu: sicut est abstractū ⁊ vl̄e ⁊ ꝯsimilia: ⁊ ista ptinent
ad secūdam intētionem. ⁊ ꝺe his magis infra patebit. ℭ Ulterius sciēdum. ꝙ
intētio que se tenet ex pte intelligētis nō ꝺistinguitur ꝯtra esse reale simplicit̄
imo sunt quedā res vere. s. spēs actus intelligēdi. intētio aūt p̄ma que se tenet
ex parte rei intellecte ꝙ̄tū ad id quod ꝯcretiue ⁊ m̄aliter ꝺicit non ꝺistinguit̄
ꝯtra esse reale: qꝛ illud quod itelligitur ꝙ̄tū ad p̄mū gñs intelligibiliū saltem
qñqꝫ res v̄a est extra aīam: vt hō albedo nigredo ⁊ ꝯsimilia. Sed illud qꝺ for-

maliter ĩportatur ꝑ primã intẽtionẽ.ſ.bitudo rei intellecte ad actũ intelligẽdi
eſt ens rõnis diſtinctũ ꝯtra eſſe reale:qꝛ talis bitudo eſt relatio rõnis:illud ẽt
quod ĩportatur ꝑ ſecũdã intentionẽ tã formalit̃.ſ.ꝑdictã bitudo ad actũ ĩtelli-
gendi ꝙ̃ matialiter illa.ſ.que intelligunt̃ ſecũdario:vt vl̃itas :abſtractio ⁊ cõſi
milia dñt ens tm̃ ſm rõnẽ diſtinctum ꝯtra eſſe reale:⁊ hoc ſupponit̃ ad nũc:
qꝛ ĩfra ꝓbabit̃. ¶ Secũda diſtinctio eſt de hoc ꝙ dico ĩtentiõale qḋ deſcendit
ab hoc noĩe ĩtentio. Nã eſſe ĩtẽtionale poteſt accipi eẽntialit̃ ⁊ denoĩatiue: ſic̃
hr̃e eſſe q̃le ꝯuenit eẽntialit̃ ⁊ denoĩatiue.naꝫ albedo dic̃ eſſe q̃le eſſentialit̃:ſꝫ
corpus dr̃ hr̃e eſſe q̃le denoĩatiue:ita ꝙ illud quod eſt intẽtio ꝑ eſſentiã dr̃ hr̃e
eſſe intẽtiõale eẽntialit̃:ſed illḋ cuius ẽ inten° dicitur hr̃e eſſe intentionale de
noĩatiue :⁊ ſic accipiẽdo intẽtiones que ſunt ex ꝑte intelligẽtis.ſpẽs actus ĩtel
ligendi ⁊ forma exẽplaris habent eẽntialit̃ eẽ intẽtionale:qꝛ ſunt intentiões re
rum:illa ãt quoꝝ ille intentões dñr hr̃e eſſe intẽtiõale denoĩatiue. ¶ Notãdũ
tñ ꝙ talis intẽtio ꝑõt eſſe alicuius duplicit̃.vno modo vt ſubiecti⁊ talia non cõ
ſueuerũt denoĩari ĩtentiõalia a talib⁹ĩtentiõib⁹.nõ.n.dr̃ ꝙ ĩtellect⁹ habeat eſſe
ĩntentionale:lꝫ in eo ſit ſpẽs vel actus intelligendi. ¶ Alio mõ tales intentões
ſunt alicuius vt repñtati:⁊ talia denoĩantur eſſe intẽtionalia a talib⁹intentiõi-
bus. Vñ dicimus ꝙ res intellecta:puta ſubã vel qualitas eſt intẽtiõalit̃ in in-
tellectu:⁊ hoc q̃a talia vñ intentiões ſunt:magis ĩportant hitudinẽ ad repre-
ſentatũ ꝙ̃ ad ſb̃m.Ex parte aũt rei intellecte bitudo ad intellectũ dicit eſſe in-
tentionale eſſentialit̃ modo quo eẽntiale conuẽit talibus que non dñt forma-
liter rem aliquã. Nã etiã in ꝑuatiõibus dicimus ꝙ cecitas eẽntialit̃ eſt ꝑuatio
ſed oculus eſt ꝑuatus:⁊ habꝫ eſſe ꝑuatũ denoĩatiue. ¶ Tertia diſtinctio:quaꝫ
premitto eſt ꝺe eſſe in intellectu que nccr̃ia eſt valde ad notitiam eoꝝ que di-
cũtur de ꝑmis ⁊ ſecũdis intẽtiõibus. Sciẽdum ergo ꝙ aliq̃d dicitur eẽ ĩ in-
tellectu duplicit̃.ſ.ſb̃iue ⁊ obiectiue.ſb̃iue dicitur eſſe in ĩtellectu illud quod ẽ
in eo ſicut in ſubiecto:⁊ iſto modo ſpẽs ⁊ actus intelligẽdi ⁊ hitus ſcĩe dñr eẽ ĩ
intellectu. ¶ Alio mõ dr̃ aliq̃d eẽ in intellectu obiue:⁊ hoc duplicit̃. Vno mõ
ſicut illud qḋ directe eſt obiectũ cognitũ ab intellectu:⁊ iſto mõ oẽ illud quod
eſt cognitũ ab intellectu ꝙ̃tũcunqꝫ ſit extra intellectũ ſubiectiue loquendo eſt
in intellectu obiectiue:⁊ ſic qñ intellectus intelligit bouẽ vel equũ:vel qḋcũqꝫ
aliud dr̃ bos eẽ in intellectu obiectiue:vel equus:vel qḋcũqꝫ aliud quod ĩtelli
gitur:ſicut etiã quãdo aliq̃s hꝫ añ ꝯſpectũ ſuũ totã vnã domũ vt viſaꝫ:dr̃ ꝙ ta
lis habet ſub cõſpectu ſuo totam domũ. ¶ Alio modo dicitur aliq̃d eſſe obie-
ctiue in intellectu:quia.ſ.ꝯſequitur rem ꝓut eſt obiectiue in intellectu: ſicut eẽ
abſtractũ a ſorte ⁊ platone:ꝯſequitur hoĩem ꝓut eſt obiectiue in ĩtellectu: ſepa
ratio enim ſiue abſtractio hoĩs a ſorte ⁊ platõe non cõuenit hoĩ prout eſt in ali
quo ſubiectiue:quia ꝯſtat ꝙ hõ non eſt in ĩtellectu ſicut in ſb̃o:vñ nõ conuẽit ei
habere eẽ ſine ſorte in ĩtellectu ſubiectiue accipiẽdo:nec etiã in re extra eſt hõ:
vel natura hũana ſubiectiue ſine ſorte ⁊ platõe:⁊ alijs ſingularibus: Sed hoc
ei conuẽit prout eſt obiectiue in intellectu:quia.ſ.homo ẽ in proſpectu ĩtelle-
ctus ſicut obiectũ cognitum nõ cognito ſorte ⁊ platõe:⁊ ſic de alijs:ſicut etiaꝫ
in viſu eſt obiectiue albedo lactis ſine dulcedine: Quia conſtat ꝙ albedo non
eſt in viſu ſicut in ſubiecto:nec eſt in lacte ſine dulcedine:in quo ẽ ſicut in ſb̃o.

vñ albedo lactis in nullo est: sicut in subiecto sine dulcedine. His ꝓmissis fa-
cile est rñdere ad qõnem: quia hic duo querunt. s. vtrum species intelligibi-
lis sit intẽtio: ⁊ si sit: vtꝝ sit prima intẽtio. ¶ Quãtuȝ ad primũ dicẽdum ꝙ si
ponatur in ĩtellectu aliqua spẽs preter actum intelligẽdi que sit similitudo rei
apud intellectum ducẽs in eius cognitionẽ. Si accipiatur intẽtio prout se te-
net ex parte intelligẽtis: planũ est ꝙ spẽs est intẽtio sic dicta: quia sicut dictuȝ
est in prima distinctiõe vbi distictũ est de intẽtiõe: intẽtio ex parte intelligẽtis
dicitur similitudo rei ducẽs in eius cognitionẽ. spẽs autem ẜm illos ꝗ ponũt
spẽs est huiusmodi. ergo ⁊c. ¶ Quantum ad secũdum vtꝝ. s. sit prima satis patet: si
cut accipiẽdo intẽtionem modo predicto. s. ex parte intelligẽtis: quia ꝑmũ re-
presentatiuũ rei quãtum ad ea que sunt apud ĩtellectum est ipsa spẽs: sed hoc
parum facit ad propositũ: quia quãdo queritur de intẽtione prima prout hic
ꝯsideratur: prout. s. logyca vtitur intẽtione ꝑma ⁊ secũda nõ accipitur intẽtio
prout se tenet ex parte ĩtellectus vt accidẽs ei inherẽs. sed prout se tȝ ex ꝑte ob
iecti mõ quo supra expositum ẽ: sicut iam dicetur. Si aũt accipiatur intẽtio ex
parte rei intellecte: sicut supra in distinguẽdo de intentiõe expositum est. Intẽ
tio prima potest accipi formalit̃ ⁊ in abstracto: ⁊ sic dicit ipsam hitudinem rei
ĩtellecte ad actuȝ intelligẽdi: prout. s. terminat tẽdentiam intellectus in reȝ ĩtel
lectam: que tẽdentia nõ est aliud ꝙ̃ actus intelligẽdi. ¶ Prout vero accipitur ĩ
ꝯcreto: sic est illud quod intelligit̃ cui talis hitudo attribuit̃. Accipẽdo ergo ꝑ
mã intentionẽ formalit̃. s. pro predicta hitudine: planũ est ꝙ spẽs nõ est ꝑma ĩ
tentio. Et hoc pȝ duplici rõne: primo ex eius esse: qr illud quod est mere ens
rõnis distinctum cõtra esse reale nõ est illud qd̃ est vera res veꝝ esse reale hñs:
sed hitudo predicta est mere ens rõnis: spẽs aũt est veꝝ ens reale: ergo ⁊c. ma
ior de se est mãifesta: minor etiam ꝙ̃tum ad vtrãqȝ partem ꝓbatur facilit̃. naȝ
ẜm oẽs hitudo rei intellecte ad intellectum est relõ rõnis tm̃: ⁊ sic pȝ ꝑma ps:
Alia ps etiã facilit̃ pȝ ex dictis: quia spẽs hȝ cãm effectiuã realem: ⁊ est ꝗdam
effectus realis ⁊ causa actus realis ẜm illos ꝗ ponunt spẽs: ⁊ facit etiam com
positionem realẽ cum intellectu passibili: quoꝝ vtrũqȝ est absurdum. ꝙ enim
est aliquid vel res aliqua ⁊ inest alicui rei dr̃nti a re ⁊ ꝑcipue re abstracta facit
neccio cõpõnem cum eo. ¶ 2° idem patet ex ordine dr̃e hitudinis ad actuȝ ĩtel
ligendi: ⁊ est talis: quia illud quod est posterius actu intelligẽdi nõ est illud ꝙ
est prius actu intelligẽdi: sed spẽs est prior actu intelligẽdi: cũ sit eius ꝑncipiũ
elicitiuũ ẜm illos ꝗ ponunt spẽs: illa aũt hitudo terminãs tendentiaȝ actus in
telligendi est posterior: sicut relõ vnius extremi fundamẽto alterius extremi si
ue sit relõ rõnis siue rei. actus aũt intelligendi est fundamẽtuȝ relõnis intelle
ctus ad rem intellectam actu ergo ⁊c. ¶ Si autem accipiatur prima intentio
ꝙ̃tum ad id quod dicit materialiter ⁊ ꝯcretiue: illud. s. in quod tẽdit intellectus
s. illud quod intelligitur: ⁊ sic accipendo dupliciter potest intelligi spẽm ĩtel-
ligibilem esse primã intentionem. vno modo ꝙ sicut alie res intelligibiles sũt
prime intentiones: ita spẽs sit quedã intentio prima: sicut bos leo: vel aliquid
ꝯsimile: ⁊ sic spẽs intelligibilis potest esse ꝑma intentio sicut ⁊ alie res ĩtelle-
cte. Alio modo potest dici ĩtelligi hoc cum exclusiõe: vt. s. sola spẽs intelligibi
lis dicatur esse ꝑma intẽtio: ⁊ hoc est ĩpossibile. ⁊ hoc pȝ triplici rõne. ꝑma sũ

mitur ex rõne ꝑme intentiõis supra posita: q̃ sic supra dcm̃ est: illud itelligibi
le siue itellectũ actu, qđ ꝯuenit rebus circũscriptis illis que eis ꝯueniũt ex ope
itellectus speculatiui: ꝓut sunt obiectiue in itellectu ptinent ad ꝑmã intentio
nem ꝯcretiue ꝛ maťialiter acceptã: sed multa sunt talia ꝑter spẽs itelligibiles
sicut sunt res oĩum geneꝝ: ergo nõ soli spẽi intellectu ꝯuenit esse ꝑmaꝫ itentio
nem. maior pꝫ ex ꝑmissis: mior etiã satis pꝫ: q̃ ꝯstat ꝙ res que sunt oĩum ge-
nerum snut itelligibiles: ꝛ tales res i sua rõe ñ includũt esse obiue intellectuꝫ.
¶ 2ª rõ sumiť ex diuersitate nois ꝑme ipõnis: q̃ illa que signãtur noie ꝑme i
positiõis sunt ꝑme intentiõis accipiendo ꝑmas intentiões in ꝯcreto. sed nõ so
le spẽs itelligibiles signãtur noibus ꝑme ipõnis: vt de se pꝫ: imo res oĩum ge
nerũ. g° ꝛc. ¶ Tertia rõ sumiť ex bitudine secũde intentiõis ad ꝑmã accipien°
intentiões scdas: ꝓut dicimus intentiões vlẽ: abstractũ: gñs: spẽs ꝛ ꝯsimilia.
ꝛ est talis: qa ꝑme itentiões ꝯcretiue sũpte sunt fundamẽta scdaꝝ intentionuꝫ:
sed nõ sole spẽs sunt fundamẽta secũdaꝝ intentionũ: g° ꝛc. maior pꝫ: q̃ secun-
de intentiões dñr ex bitudine ad ꝑmas sicut ad sua fundamẽta. mior etiaꝫ faci-
liter ꝓbatur: q̃ ille itentiões que ieniũtur i oĩbus gñĩbus: vel sunt res oĩum
geneꝝ: vel hñt pro fundamẽto res oĩum geneꝝ: ſꝫ scđe itentões: puta vlẽ: gñs:
spẽs: ꝛ ꝯsimilia inueniũtur i oĩbus gñĩbꝰ: vt de se pꝫ. g° vel sũt res oĩuꝫ geneꝝ
vel hñt eas ꝓ fundamẽto: sed nõ sunt res oĩum geneꝝ: alioqn sƀa ꝛ q̃titas ꝛ q̃
litas: ꝛ sic de alijs essent scđe itentiões. g° seqtur ꝙ fundeť sup res oĩum gene
rum: sed nõ sole spẽs sunt res oĩum generum. g° nõ sole spẽs sunt fundamen
ta scđarum itentionũ: ꝛ sic patet minor. ¶ Ad rationes in oppositum faciliter
potest respõderi ex premissis distinctiõibus. ¶ Ad primũ ergo in oppositum
dicendum: ꝙ spẽs est intentio: accipiendo intentionem ꝓut se tenet ex parte in
telligentis: vt dictum est: non autem accipiẽdo intentionem ex parte rei intel
lecte: nisi dicatur quedã ꝑma intentio: sic etiam alie res intellecte. non autem
est ita vniuersaliť prima intentio: sic ꝙ oĩs intentio ꝑma ex parte rei intellecte
sit spẽs. ¶ Ad ꝑmam ꝓbationem ꝑme partis maioris patet ex dictis: q̃ non
cõcludit ꝙ spẽs sit intentio nisi ex parte intelligentis. ¶ Ad secũdum dicẽdũ:
ꝙ intentiões que sunt in meiº vel orgão vel itellectu nõ sunt cõtrarie etiam in
suo esse reali. lꝫ illa quorũ sunt spẽs sint quãdoqꝫ cõtraria. vñ spẽs albi ꝛ spẽs
nigri nõ sunt cõtraria: lꝫ albũ ꝛ nigrũ sint cõtraria: q̃ non oꝫ ꝙ ꝯrioꝝ sint ꝯrij
effectꝰ ſꝑ nisi qñ agũt actiõe vniuoca. mõ actiõe vniuoca nõ fit intenº a re cuius
est. sed veruꝫ est ꝙ albũ ꝛ nigꝝ que sunt cõtraria nõ pñt esse realiť ꝛ in eođ sƀo
simul: sunt tñ in eođ intentiõaliť: nõ quia ipsa sint intentiões exñtes in eodem
ſꝫ q̃ eoꝝ intentiões sũt in eodeꝫ. naꝫ sicut patuit i ťtia distinctiõe: aliqđ dr̃ hr̃e
esse itentiõale: nõ q̃ ipm est intenº: sed q̃ eius est aliqua intenº: ꝛ ibi dr̃ esse in
tetionaliť: vbi eius intentio que in eius ꝯgnitionẽ ducit. ¶ Ad id qđ inducitur
ad ꝓbandum aliam partem maioris: dicendum ꝙ añ itẽtionem que sunt spẽs
non est alia intentio prior ex parte intelligentis: ꝛ ideo loquendo de intentiõi
bus que sunt ex parte intellectus est pª itẽtio: sed nõ est illa pria intẽº de q̃ loq
mur q̃. s. sũiť ex ꝑte rei itellecte hꝫ qđ dicimꝰ ꝙ noia prie ipõnis signãť ꝑmas
itẽtiões: ꝛ noia ſe ipõnis signãť scđas itẽtiões. ¶ Ad hꝫ ꝑncipale dđꝫ ꝙ si po
nãtur spẽs i itellcũ reducere ad genus hitus siue dispositionis: ita ꝙ species

sit habitus disponens. p3 in ordine ad simplicē apprehensionē: sicut scia dispo nit in ordine ad cognitionem discursiuam. ¶ Rōnes facte autem ad oppositā partem non concludunt q spēs non sit intentio prout intentio se t3 ex parte intelligentis: quia talis intentio semper non distiguitur i gnāli 9tra eē reale: lic3 nō sit res cui⁹ ē intentio ⁊ hoc oñsum ē supra.

Ad scōm sic pceditur. arguitur q prima intentio sit tm̄ actus intelligendi: quia illud q est immediatū fūdnmētū scde intentionis ē prima intentio: sed actus intelligēdi ē h⁹i: ⁊ tm̄ actus intelligēdi g° ⁊c. maior p3 ex pñti qōne. minore3 pbo quatuor rōnibus. prio sic: qr ille scde intentiones. puta vle gen⁹ ⁊ 9similia: aut fūdatur i rebus immediate fm suū eē reale: aut mediate actu intelligendi. primo mō nō pōt eē: qr tūc eē vniuersale et esse separatū a particulari 9ueniret rebus fz suu3 esse: ⁊ sic darentur vniuersalia realit: sicut plato composuit. Sed hoc est ipossibile. ⁊ reprobatū a pho. ergo ⁊c. relinqtur ergo q predcē scde intentiones fundentur in rebus mediate actu intelligēdi. ⁊ p 9ñs actus intelligendi sit imediatū subm̄ eax: ⁊ sic p3 dicta minor. ¶ Scdo sic. qr aut predicte intentiones fundantur in sil' rebus fm suum eē reale aut in solo actu intelligendi aut i agregato ex utroq3. primo° nō posset eē: qr tunc oporteret ponere vniuersalia realiter sepata: vt dcm̄ est. Si 2°° hr ppositū. si tertio modo tūc ar°: qr nullū 9tinuu3 hñs partes realiter dñtes potest esse eque immediate ⁊ formaliter rō alicui⁹ passionis vel pdicati per illas duas partes. Si sint ptes diuersax rōnu3. quia que sunt diuersax rōnū sunt diuersorum graduū intra se: ⁊ per 9ñs in comparatione ad tertiū. Sed totū aggregatū ex re intellecta ⁊ actu itelligendi diuersa realiter ⁊ diuersarum rōnum. qr res intellcā ⁊ actus intelligēdi sunt diuersarum rōnū. ergo illud aggregatū non pōt eē imediatū fundamentū scdax intentionū putraq3 istax. g° op3 q res vel actus intelligēdi sit imediatū fundamentū: sed res scōm se vt sepe dictū est non pōt eē imediatum fundamentum qr oporteret dare vniuersalia sepata realiter relinqr ergo q act⁹ intelligēdi sit imediatū fundamtū. ¶ Tertio sic. qr sicut satis ex dictis conclusū ē. op3 q scde intētiones 9ueniant reb⁹: put hñt eē intellcm̄: sed eē intellcm̄ nō 9uenit rebus nisi tm̄ per actū intelligēdi vnūquodq3. n. denoiar eē intellcm̄ ab actu intelligendi. g° ⁊c. ¶ Quarta rō sic: qr illud h3 q imediato fundamento actū intelligendi q 9uenit reb⁹ per opationem intellcūs. qr opatio intellcūs est act⁹ itelligendi. Sed intentiones scde 9ueniunt rebus per opatiōem intellectus. qr fm 9mentatorē intellectus est qui facit vniuersalitatē in rebus. ergo actus intelligendi est imediatum fundamentū scdax intentionum: ⁊ sic idem q prius principaliter arguir ho sic: qr formali loquendo intētio qc ū3 videtur dicere tendētiā intellectus in rem intellectum. sed tendentia intellcūs i rem itellectā ē act⁹ itelligendi. ergo ois intentio quecūq3 sit illa est quidā actus intelligēdi. ¶ In cōtrarium arguitur dupliciter. primo sic: quia illud est pma itentio q est fūdamētum scde ⁊ hec est plana: sed fundamtū scdarum itētionū 9uenit reb⁹ oiu3 generum: ergo res oium generum sūt prime intentiones: nō ergo conuēit soli actui intelligēdi esse primā itētiōem. ¶ Secūdo sic. quia noia prime impositionis signātur primas itētiōes: sed noia prime ipōnis nō signātur solis actū in-

telligēdi:ergo esse primā itētiōem nō ꝯuenit soli actui itelligēdi. ¶ Rñdeo de
ista questiōe iuenio duas opiniones. quaꝝ neutra vı̄ mihi vera. vna est ꝙ ꝑ̄ma
itentio est illud qđ itelligitur. ita ꝙ esse primā itentiōem: vel addit vel ꝫm rem
vel ꝫm rōem suꝑ illud qđ itelligitur: sed actui itelligēdi dı̄ ꝫa itentio. ita ꝙ qñ
itelligit̄ homo vel aīal. aīal ꝙ itelligit̄ est pria itētio: sed actꝰ itelligēdi quo in-
itelligitur est scđa itētio: sed hoc nō videtur mihi veꝝ: quia data aliqua re itel-
lecta: puta hō vel aīal. qñ dı̄ ꝙ aīal est ꝑ̄ma itentio: quero vtruꝫ sit predicatio ꝑ
se vel per accñs: si ꝑ accñs aliqđ icluditur i ratiōe predicati ꝙ nō icludit̄ i ratio
ne subiecti: ⁊ per ꝯñs pria itētio aliquid addit re vel ratione differēs ab aīali: ⁊
aquocūqꝫ alio ꝯsimili: si ꝑ se aut primo modo dicēdi per se aut aliis modis di
cēdi per se. nō primo mō dicēdi per se. quia tūc i ratiōe aīalis icluderetur eē pri
mā itentiōem ꝙ māifeste est falsum: si aūt est in aliis modis dicendi per se seq
tur ꝙ p̄dicatum icludit aliquid diuersum a subiecto sicut passio vel quecunqꝫ
ꝓpetas.: cuius cā iclndit̄ i sbo dr̄t a sbo cuiꝰ est passio relinquitur gͦ ꝙ h̄ ꝙ ē
esse primā itentiōem icludit in sua rōne aliquid diuersū re vel saltem ratione a
rebus itellectis. Et si dicat̄ ꝙ lꝫ esse ꝫm itentiōem dicat aliquid diuersū ab ho
mine vel aīali vel q̄cūqꝫ alia re nō tñ dicit aliquid diuersū ad h̄ toto ꝙ est aīal
iteᵐ vel itellectā. Nō valꝫ qꝛ tūc scđa itentio ⁊ pria nō dn̄t vt res ⁊ vt actꝰ itel
ligendi ita ꝙ res ipa esset pria itentio ⁊ actꝰ itelligendi ꝫa. imo pria esset illud
ꝙ ꝯcretiue denoiat̄ ab actu itelligendi ⁊ vt denoiatur. s. vt itellcm̄ ⁊ actus itel-
ligendi i abstracto esset ꝫa itentio ꝙ est icōueniens prio ꝯtra eos q ponūt ꝙ ꝑᵃ
itentio sit res ipsa ⁊ ꝫa actus itelligēdi ꝙ non esset veꝝ si ipm itellectum vt in-
lectum esset prima itentio. Scđo eēt icōueniens ꝫm nām rei. nā eēt posteriꝰ ꝑo
nere ꝑ̄mū ⁊ priꝰ ponere ꝫm: qꝛ actus itelligendi absolute ⁊ ꝫm se est ꝑ̄oꝛ se ipo
ꝓut denojat rem itellectā esse itellectā: vtꝝ āt actus itelligendi sit itentio pria
patebit ifra. Alia opinio est que ponit ꝙ pria itentio est primus actus itelligē-
di scđa est scđs actus itelligeudi ⁊ hoc i abstractō i cōcreto āt est res itellecta.
¶ Ad cuius euidentiam sciēdum ꝙ ꝫm eos duplex est cognitio rei. vna abso-
luta ꝯtra. s. res absolute ⁊ ꝫm ꝑ̄mum modum eēndi cognoscitur sicut est cogno
scere hoiem scđm ꝙ ratiocinās vel scđm ꝙ sentiēs ⁊ ista est prima alia ē cogᵒ
rei qua. s. aliquid cognoscitur vt in pluribus. ⁊ ista est secūda ⁊ ista presuppōit
ꝑ̄mam sicut cognitio respectiua presupponit absolutam: ⁊ differt ꝙ prima in-
tentio i abstracto est prima cognitio i concreto aūt est ipsa res itellecta pria co
gnitiōe: secūda autem itentio i abstracto est secūda itellecto siue cognitio: sed
secūda itentio i cōcreto est ipsa res itellecta secūda itellectiōe ita ꝙ itentio i ab-
stracto ⁊ icōcreto differūt sicut itelligere ⁊ itellectuꝫ siue ipsa res itellecta ⁊ di
cūt ꝙ secūda itentio fundatur super primam itentiōem nō i abstracto acceptaꝫ
quia duo actus itelligēdi nō possūt esse simuli i codē itellectu. sed i cōcreto. naꝫ
itellecto qne est secūda itētio i abstracto nō fūdatur supra primum itellectnm
que nō manet cum ea: sed supra rem cognitam prima intētione. ¶ Ex his re-
spōdit ad ratiōes i oppositum. nam ad primnm dicūt ꝙ secūde itētiōes fūdā
tur super primaꝫ itētiōem i cōcreto acceptum. s. supra rem intellectam. res au-
tem intellecta inuenitur in omni genere entium. lꝫ ipse actus intelligendi non
sit in oi genere ⁊ ideo cum hoc ꝙ actus inrelligēdi sit pria intentio inabstracto

ſtat ꝙ ſecūda intētio fundetur in rebus oīum generū .quia fundatur ſupra pri
mam itentiōnem i cōcreto acceptam que eſt ipſa res intellecta. ❡ Ad ſecūduꝫ
poſſunt reſpondere per idē ⁊ videtur.nam noīa prime impōnis ſignantur pri
mas intentiones i ɔcreto.⁊ iſte ſunt res intellecte nō ipſum actum intelligēdi.
res autem itellecte ſunt homo:bos:ſubſtātia:qualitas:⁊ ſic dē alijs rebus in
quocunqꝫ genere entium cōtentis. ❡ Iſta autem nō videtur mihi ſufficiēter
dicta:⁊ primo itendo oſtēdere ꝙ nō accipitur ſufficiēter ſecūda intētio incon=
creto.ſcđo ꝙ non accipitur cōuenienter ſecūda intētio nec pria i abſtracto.3° ꝙ
nō ɔueniēter fundāt ſcđam intētionē ſupra primā. ❡ Primū oñdo ſic. Dicūt
enim ꝙ ſcđa itētio i ɔcreto eſt res itellecta vt i pluribus:⁊ dicūt ꝙ cog° rei vt
ſic eſt cognitio reſpectiua:tunc q̄ro de illo reſpcū ſiue hītudine rei ad illa plu=
ra i qbꝰ eſt.vtrum ſit relatio realis vel ratiōis.Si eſt relatio realis:tūc quecū
qꝫ relatio realis eſt ſecūda intētio in cōcreto ⁊ eius cog° ē ſecūda intētio in ab
ſtracto.⁊ ſic intelligere patrem in eo ꝙ predicitur pr̄.⁊ dicēdum in eo ꝙ dñs
ꝑtinēt ad ſcđam intētiōem quod eſt abſurdum ꝙ.ſ.res ſꝫm ſuum eſſe reale ꝙ ſi
bi in rerum nā conuenit ſit ſecūda intētio vel cōcretiue vel abſtractiue:quia ſe
queretur ꝙ reales ɔſiderātes de quocunqꝫ reſpcū reali ɔſideraret̃ de ſecūdis
intētionibus ꝙ eſt falſum.Si autē iſta hītudo ſit relatio rationis.Arguo con=
tra hoc.quia ſicut ad ſecūdam intentionem pertinet res intellecta in habitudi
ne ad plura in quibus ſit ſiue res intellecta vt in pluribus.ita ad ſecūdam intē
tionē ꝑtꝫ res abſtracta.⁊ multa alia que poſſent adduci.g° res intellcā vt i plu
ribus nō dꝫ accipi vt illud ꝙ ſol̃ ⁊ ꝑciſe ē ſcđa intētio in cōcreto. ❡ Scđo oñdo
ꝙ intētio prima vel ſcđa in abſtracto nō bn̄ accipitur.⁊ hoc oſtēdo duplicit̃ qꝛ
dicūt ꝙ quia cognitio rei reſpectiua eſt poſterior cognitione eiꝰ abſoluta.iō co
gnitio prima dicitur prima intētio in abſtracto ⁊ ſꝫa inten° ſꝫa cog°. Contra h̄
arguo ſic:quia ſi ad primam ⁊ ſecūdam intētionem in abſtracto ſufficit ꝙ ſint
due cognitiones per ordinem ſe habentes:quarum vna ſit prima ⁊ alia ſcđa.
ſequitur ꝙ in cognitione rerum ꝗtum ad ſuum eſſe reale ſit prima intentio et
ſecūda: ſicut cognoſcere calidum in eo ꝙ calidum:⁊ cognoſcere in eo ꝙ calefa
ctum.hoc autem ē falſum.quia cognitio calefaciēdi in eo qđ calidum ⁊ calefa=
ctum in eo ꝙ calefactum nō pertinet ad ſecūdam itētionem.Sed tātum ad ꝓ=
mam.quia vtrunqꝫ iſtorum duorum intelligibilium pertinet ad ꝓmā intentio
nem.⁊ neutrum ad ſecūdam intētionem prout hic loquimur de ſecūdis inten
tionibus. ❡ Secūdo modo ad idem ſic.quia ſecūda itentio debet fundari ſuꝑ
primam.ſed ſcđs actꝰ ꝓncipij ē pria intē° ⁊ ſecūda ſcđs nō poteſt hic ſaluari.
ergo ⁊c̄.probo minorē:quia ſicut ipſi dñt actus ſecūdus nō poteſt h̄ fundari ſu
per primum.quia ſimul nō manēt. ❡ Ad hoc autem ipſi dicunt ꝙ ſecūda intē=
tio in abſtracto ⁊ ſecūdus actus intelligendi fundatur ſupra primam intentio
nem non tamē i abbracto acceptam:ſed in cōcreto .ſ.ſuper rē prius actu intel=
lecta.Sed hoc nō videt̃ ſufficere.primo quia ſicut generalr̄ ſecūda intētio hēt
fundari ſuper primam.ita vt videtur cōcreta debet fundari ſuper ɔcretaꝫ ⁊ ab
ſtractā ſuper abſtractam quia ſcđm illaꝝ vt ſtatim patebit nō datur ſuper qđ i
tentio ſecūda i cōcreto accepta fundetur.Secūdo quia actus intelligendi non
habet niſi duplex fundamentum.ſ.ſubiectū i quo eſt ⁊ obiectum de quo ē.Sed

sc̄dus actus nō hꝫ obm̄ p̄mi actus ꝭm rē ītellectā ꝓ ſb̄o vt de ſe pꝫ: q2 ipſe in-
tellectus poſſibilis ē eius ſb̄m:nec hꝫ ipſū pro obiecto. q2 tūc hēret duo obie-
cta formalia ⁊ ſimul res vt ī plurib⁹ ⁊ ꝭm ſe ⁊ abſolute accepta eē obm̄ illi⁹ ꝭi
actus ꝙ oīo ē incōueniēs.iō ⁊c̄.3° q2 ſequeretur ꝙ ſi res p̄° ītellcā eēt fūdamētū
sc̄di act⁹ ꝑ modū obi.aut ipſa ꝭꝫ ſe accepta eſt obm̄ ꝭe intellectionis:aut vt itel
lecta.Sꝫ neutꝝ pōt dari ꝭm iſtos.q2 obm̄ ſc̄di act⁹ non ē ipſa res ꝭꝫ ſe accepta
nec ip̄a vt abſolute itellecta.Sꝫ itellcā vt ī plib⁹ ñ ē āt idē aliqd itelli vt ī plib⁹
⁊ in telli qūo prius fuerit abſolute inte^m.℄ 3° oſtēdo ꝙ nō ꝯueniēter aſſignāt
fūdamētū ꝭe itētionis:nā cū dicatur ꝙ ꝭa intē° ī abſtracto ē ſc̄ds act⁹ intelligē
di ī ꝯcreto āt ē res itellcā vt ī plurib⁹ illa hitudo ꝗ̄ iportat.li.vt in pluribus ē
formale in obō ꝭe itellectiōis ⁊ h⁹ hitudinis nō datur fundamētū nec oñditur
vtꝝ res ꝭm ſuū eē reale ſit ei⁹ fundamētū:vel ꝭm eē ꝙ hꝫ in aīa ⁊ ſi hoc ſit ſed
eē ꝙ hꝫ in aīa nō oñditur qūo ſit hic.vñ predcā po° nō videtur ſufficiēs.⁊ iō ali
ter videtur eſſe dōm.℄ Ad cuius euidētiam ſciēdū ꝙ qñ dr̄ pria vel ſc̄da iten°
duo importāt.ſ.ipſa intē° ⁊ ei⁹ ordo.vñ prio vidēdū ē de ipſa itētiōe ⁊ poſtea
de ordine.Qr̄tū āt ad ip̄am itētiōem ſciēdū ſicut ſupra dcm̄ ē intē° prout pti-
net ad ite^m.pōt accipi vel ex ꝑte intelligētis vel ex ꝑte rei intellecte.Ex parte in
telligētis.vt ſupra dcm̄ eſt dr̄ itētio vel ſpēs:ſi pōatur ſpēs vel actus itelligen
di vel quocūqꝫ ſe habēs ꝑ moduꝫ repñtātis ad ducēdum ī cognitiōem rei. Ex
parte autem rei intellectus nō poteſt accipi niſi ipſa res que itelligitur ⁊ que ē
formale obm̄ itellectus ⁊ eius habitudo ad actum itelligendi mō ſicut ſupra ꝓ
batuꝫ ē.ipſa res intellecta ꝭm ſe accepta ⁊ precise:puta hō vel lapis:nihil plus
icludēdo nō ē iten° ſc̄da vel prima:quia tūc ſequeretur ꝙ in rōe hoīs vel lapi-
dis includeretur hoc ꝙ eſt eē intētionem ꝙ falſum eſt.⁊ ideo opꝫ ꝙ ſupra rem
que itelligitur eē intentionem addat vel habitudinem rei intellecte ad actum
intelligendi vel prout ipſum determinat vel dicat ipſum actum intelligendi
vel eius habitudinem ad rem intellectam quorū primum videt̄ mihi ꝓbabili
us.ſ.ꝙ intētionalitas ꝗ̄ obiectū ꝙ itelligitur preter rem que itelligitur ipor-
tat quādo dicitur prima intētio ſit habitudo rei itellecte ad inte^m ſiue ad act^m
itelligēdi.⁊ hoc videtur poſſe oſtendi dupli̇̄r.primo quia ſicut ſtatim dicet̄:oē
illud ꝙ dicit rem veram in rerum natura exiſtentem eſt prima intentio cōcre-
tiue dicta.Sed predicta intentionalitas non poteſt eſſe prima intentio concre
tiue.quia illa intentionalitas eſt prima intentio in abſtracto dicta: ⁊ eſt preter
rationem cuiuſcunqꝫ entitatis in rerum natura exiſtentis. Sed actus intelli-
gendi ſc̄dm ſe ⁊ eius habitudo ad rem intellectam eſt ens recte.quia ſcientia ⁊
acus intelligendi referūtur realiter ad intelligibile.ergo predicta intētionali-
tas.non eſt ipſe actus intelligendi nec eius habitudo ad intelligibile relinqui-
tur.ergo quod ſit habitudo ipſius rei intellecte ad actum intelligendi que eſt
relatio ſecūdum rationem tantum.⁊ dicit tantum ens ꝭm rē.℄ Secundo po-
teſt oſtēdi idem ex habitudine ſc̄de intētionis ad primā:q2 ſc̄da intentio ꝯcre-
tiue dcā preſupponit primam intētionem vt in qua fundatur ꝗ̄tū ad totū ꝙ
p̄muꝫ intē° icludit.Sꝫ ſc̄da intētio nō pōt fundari niſi in re intellcā prout eſt
obiue in intellcū.ergo intentionalitas que prima intentio dicitur.intentio ſu ꝑ
rē que intelligit̄ nō ad dit niſi ipſam eē obiue ī itellcū hic āt ē ip̄am hr̄e rōneꝫ

ad actũ intelligẽdi.gº ꝛc.ꝓbo ꝑmo maiorẽ:q2 iste ƀe intentiõis ꝯcretiue dicte.s.
vl'e abstractum ꝛ consimilia aut fuudãt' super naturas rerum ƀm se acceptarũ
aut ꝓut vl'e ƀ includunt ipsam intẽtionalẽ non ꝑmo mõ ꝑꝑ duo ꝑmũ ẽ q2 seq-
retur ꝙ ille intẽtiones se fundarẽtur ꝛ ꝯsequeretur res in suo eẽ reali circũscri-
pto omni opere intellectus:sicut eẽ calidũ ꝯseqtur ignẽ:ꝛ eẽ humidum cõseq
tur aquã:ꝙ ẽ incõueniens.Scd3 est quia si intentio ƀa concretiue dcã conseq-
retur primã intẽtionẽ ꝓut est quedã res:puta hõ vel lapis:ꝛ non ꝓut ẽ intẽtio
non posset dici inteutio ƀa:q2 l3 posset dici eẽ qõdã posteri⁹:ꝛ quoddã ƀm:nõ
tñ ƀa intẽtio:q2 sicut gnãlit' nõ põt dici ƀm nisi in ordine ad ꝑm u3 nec põt dici
scda intẽtio nisi in ordine ad priorẽ intẽtionẽ:vt itẽº ẽ:maior gº plana ẽ:ꝙ ƀa i
tẽtio fũdat' suꝑ ꝑmã intẽtionẽ vt icludit rõnem intẽtionis:minorẽ ãt sic osten
do:accipiam⁹ vl'e vel abstractũ q̃ dñt ƀas inteutiões.iste gº intẽtiões aut fũdã
tur super actũ intelligẽdi:vt ẽ quoddã accñs reale ipi⁹ intelligẽtis:aut suꝑ ip3
actũ vt ẽ repñtatiuũ rei intellecte:aut suꝑ rẽ intellectã ƀm suã entitatẽ realẽ ꝗ
h3 in reꝝ nã:nõ ꝑº mõ nec vltio:q2 sequeret' ꝙ ꝑme intẽtiões fundarẽt' suꝑ na
turas reꝝ ƀm suã entitatẽ realẽ ꝗ hñt in reꝝ nã:nã ꝛ actus intelligẽdi ẽ quedã
real' nã accñtalis ipsi⁹ intellect⁹ ꝛ res in intellcã ẽ q̃dã nã ꝗtũ ad illud ꝙ ẽ:ꝛ ƀ
qñ reꝝ nãe intelligat' .ƀo mõ nõ põt eẽ.s.ꝙ vl'e fundẽt' suꝑ actũ intelligendi vt ẽ
repñtatiuũ alic⁹ cõis.q2 vniuersale ꝙ ẽ ƀa intẽº de qua hic loqmur ẽ vl'e nõ per
repñtationẽ:q2 tale vl'e ẽ qdã actu3 vel quedã spẽs singularis relinqtur gº.3⁹
modus.s.ꝙ p̃dcã intẽtio vl'itatis fundet' suꝑ rẽ intellectã ꝓut ẽ obiue intelligẽ
di:ƀ.n.ẽ vl'e per p̃coñ:puta homo indetermiate itellcũs q obijcit' intellectui
p̃ter sor.ꝛ pla.ꝛ p̃ter ea qb⁹ sor.ꝛ pla.vt sic distinguit'.Sic gº vi' mihi ꝙ cum i
tentio possit accipi concretiue ꝛ i abstracto intentio concretiue dicta causa pri-
ma ꝗtum scda est ide3 ꝙ intelligitur siue sit ens reale siue ens intentionale. s3
intentio inabstracto accepta ipsa scilicet intentionalitas dicit habitudinem rei
intellecte ad actum intelligendi:vt ipsum termiat ꝛ ẽ habitudo rationis ꝛ ens
tãtum ƀm rationem:ꝛ quia talis habitudo non potest accipi nisi in habitudine
ad actum intelligendi:ideo forte dicunt alii ꝙ actus intelligendi quo aliquid
intelligitur est ipsa intentionalitas:non prout denominat intelligentẽ.Sed ꝓ-
ut scdm ipsum denominatur res intellecta ita scil3 ꝙ rem esse intellectã ẽ ipsã
esse intẽtionem ꝛ vide3 remote cum isto dicto.nam res non determinaretur in
tellecta nisi aliquã habitudinem haberet ad actum intelligendi. Q uãtum aũt
ad ordinem quo dicitur prima ꝛ scda intentio ꝗtum ad illos qui ponũt ꝙ pri
ma intentio est res intellecta ꝛ secũda est actus intelligendi facile eẽt dicere q2
tunc diceretur ꝙ iu quolibet actu intelligendi res intellecta esset prima inten-
tio ꝛ actus intelligendi secunda.Sed quia ista opinio non videtur mihi vera:
vt supra ostensum est.ideo non credo ꝙ prima ꝛ secũda intentio sint accipiẽde
ƀm illam opinionem.ꝛ ideo aliter dicendnm ꝙ cum ita sit ꝙ intentio tam pria
quã secũda in abstracto scil3 ipsa intentionalitas sit ipsa habitudo rei ad actu3
intelligendi.hec autem habitudo plurificatur plurificatis actibus intelligendi
diuersitas autem formalis actuum iutelligendi ẽ accipienda penes distinctio-
nẽ formalẽ obõꝝ intelligibiliũ.ꝛ iõ op3 ꝙ ista distinctio accipiat':ꝛ ẽt ipe ordo
ƀm distinctionem ꝛ ordinem intelligibilium in habitudine ad intellectum:ꝛ

57

ista.s.ipsa intelligibilia sunt iste intentiões cõcretiue accepte. Ista aũt distin-
ctio intelligibiliũ ⁊ ordo potest accipi vel ex nã rei vel ex natura itellect⁹ nostri
ex parte rei quãdo.s.ex natura rei ꝯgnitio vnius ꝑsupponit cognitionẽ alteri-
us: sicut cognitio qua cognoscitur aliqd fuisse cognitũ presupponit cognitio-
nem: quia illð fuit cognitũ. Ex pte aũt intellectus nr̃i hoc ꝯuenit quãdo.s.illð
ꝙ q̃tũ est de se posset cognosci nõ supposita cognitiõe alterius non põt a no-
bis ꝯgnoscit̃ nisi precognito quodã altero sic nõ possumus ꝯgnoscer̃ motorẽ
celi nisi precognito motu celi: ⁊ hoc ꝓuenit ex pte nostra. aut qa nõ possumus
intelligere nisi sensibilia ⁊ illa que ex sensibilib⁹ ꝯcludũtur. Ex natura rei nõ est
ita: qꝛ aliqd intelligit̃ cuius ꝯgni⁹ ñ dependet a sensibilibus. motoꝛ celi posset
ꝯgnosci nõ presupposita ꝯgnitione motus. ⁊ ideo ꝙ motus sit ꝑus notuꝫ ipso
motore nõ prouenit ex natura rei: sed ex pte intellectus nr̃i: Scðm ꝙ dꝛ ꝑma i
tentio ⁊ secũda accipitur ƀꝫ esse reale ⁊ esse rõnis: ⁊ accipit̃ esse reale siue affir
matiue oẽ illð qð rebus ꝯuẽit i sua realitate vel v̄a vel ficta circũscripto oĩ ope
itellect⁹: sic.s.ꝙ i sua rõe ñ ꝯcludũt hitudieꝫ ad itellectũ nec aliquẽ modũ ꝯue-
nientẽ reb⁹ vt st̃ obiue i itellectu. Cã ãt hui⁹ distictõis in ꝑmã ⁊ ƀam intẽtiõem
ƀm eẽ rei ⁊ esse rõis ẽ ƀm quosdã: qꝛ ordo ƀꝫ ꝑus ⁊ posteri⁹ notũ ñ iuenit̃ ex nã
rei nisi int̃ esse rõis ⁊ esse rei: qꝛ vt dñt oĩa que se tenent ex pte esse reale: sũt q̃
tũ est de se eque ꝑmo nota: ⁊ sunt oĩa que ptinent ad esse rõnis: siue ad esse ob
iectiue i intellectu sunt eque ꝑmo nota q̃tũ de se pꝫ: sed compando eẽ obiue i
intellectu ad esse rei ex natura rei ꝑmũ esse est ꝑus notũ secũdo. qꝛ intelligẽ reꝫ
habere hitudineꝫ aliquam ad actũ intelligendi ꝑsuppõit actũ intelligendi ad
quam res illa ꝑus hñit hitudinem. lꝫ aũt q̃tum ad illud vltimũ. s.ꝙ int̃ esse rei
⁊ esse rõnis est ordo ex nã rei ƀm ꝑus ⁊ posterius notũ. Uex dñt isti: tamen q̃
tũ ad alia duo nõ videt̃ mihi ꝙ dicãt vex: nã ex pte reruꝫ inuenit̃ aliquid ꝑus
notum altero. vnde ꝑus notũ est hitus ꝑuatiõe q̃x vtrũqꝫ ptiet ad ꝑ^m genus i
telligibiliũ. ⁊ forte absolutuꝫ est ꝑus notuꝫ relato: ex pte etiam esse rõnis prius
notũ ẽ gñs spẽs simplr̃ q̃ gñs gnãlissimũ ⁊ spẽs spãlissima ⁊ ista etiã ꝑus nõ
q̃ gñs subalt̃nũ ⁊ spẽs subalt̃na. Et iõ vꝫ mihi esse alit̃ dicendũ. s.ꝙ ꝯpatio int̃
primã intentionẽ ⁊ secũdã ñ dic̃ priuationẽ vni⁹ rei in nũero vl̃ vni⁹ spẽi ad ali
am: sed vnius gñis siue modi gnãlis essendi ad aliũ modũ. vt si dicat̃: ꝙ cum
sint duo modi eẽndi gnãles. s.ƀm rẽ ⁊ scðm rõnem ꝑmus modus eẽndi ẽ mo
dus eẽndi vel etiã ñ eẽndi ƀm rẽ. secũdus ãt mod⁹ est modus eẽndi scðꝫ rõnẽ
⁊ ꝑmus ẽ primũ gen⁹ intelligibiliũ. ⁊ scðs modus ẽ ƀm genus intelligibiliũ.
lꝫ sub vtraqꝫ pte inuẽiat̃ pri⁹ ⁊ posterius notũ. sicut si diceret̃ ꝙ primuꝫ gen us
s̄barũ sunt s̄be imãles. secũdũ ãt sunt subẽ matiales. q̃uis in vtroqꝫ inuen at̃
prius ⁊ posteri⁹. Quare aũt ꝑme dr̃e intelligibiliũ accipiãtur scðm ista duo es
se: cã est: qꝛ etiã prima distictio eẽndi est ineẽ rei ⁊ esse rõnis. ⁊ oẽs alie diuisio
nes cadũt sub alt̃o istoꝝ m̄broꝝ ꝑcipue in ordie ad intellectũ: cui⁹ obm̃ ꝑmuꝫ
est illð ꝙ ꝑintelligitur actu. Secũdũ ãt illð ꝙ ꝯuẽit rei itellecte ex hitudine ad
ipꝫ actũ. Sic g° pꝫ ꝙ act⁹ itellect⁹ nõ ẽ illa itentõnalitas quã addit itẽ° ꝑma vel
ƀ^a sup obm̃ qð itelligit̃: ⁊ pꝫ de ordie quẽ ꝑ^a iten° ipoꝛtat respectu ƀe. ¶ Ad
ꝑ^m i oppoitũ dicẽdũ ꝙ mior ñ hꝫ v̄itatẽ. Ad ꝓbõnẽ dicẽdũ ꝙ ꝑma ꝓbõ ꝓcedit
ab isufficiẽti. qꝛ ñ oꝫ ꝙ itẽ° scða fundet̃ i re ƀm se ⁊ absolute ꝓut hꝫ eẽ in reꝝ nã.

nec oʒ ꝙ fundet̃ i ea mediāte actu itelligēdi: ita ꝙ sit fūdamītū mediū. sʒ bñ re-
q̄rit̃ act⁹ itelligēdi vt fūdamītū oppoite relonis. q² r̃latões cuiuslibʒ extrēi ꝑsup
ponūt extrēa altius extrēi. fūdātur g° iste scđe itētiões sr̃ rē itellectā: vt hēt eē
obiectie i itellectu ꝙ ei ñ posset ꝯueīr nisi ponat̃ itelligē ex ꝑte itelligentis: ⁊ h
mag℥ patebit qñ q̄ret̃ de bitudie scđe itētiōis ad ꝑmā. ℭ Ad 2ᵐ dicēdū eodē
mō rñdet. s. ꝙ ꝓcedit ab isufficiēti: q² ñ oʒ ꝙ fūdet̃ sup rē circūscripto actu itel
ligēdi: nec sup actū itelligēdi: nec sup aggregatū ex re ⁊ actu itelligēdi. q̄a ē da
re aliud ꝙ. s. fundet̃ sup rē vt hʒ eā obiectie i itellectu. Sʒ tūc vr̃ q̄dā difficultas
isurgē: nā cū eē obiue i itellectu iportat quādā bitudinē rōis ad itellectuʒ siue
ad actū itelligēdi quo q̄rit̃ eē sr̃ ꝙ fundet̃ iste respect⁹ q² ñ sup eē obiue i itelle
ctu. q² eē obiue i itellectu ē ille respect⁹. ⁊ tūc idē fundet̃ sup seipm. Sed ad h
dico ꝙ eē obiue i itellectu pōt accipi ⁊ formalit̃ ⁊ i abstracto. ⁊ tūc ē eē rōis tm̄
⁊ bitudo rei itellecte ad actū itelligēdi. ⁊ lʒ forte quedā bitudies rōnis funden
tur i re mediāte isto eē rōis. tñ bitudo rōis ñ fūdatur i ip̄a re itellecta mediāte
alia. q² eodē mō queret̃ de illa ⁊ iret in ifinitū. Alio° dr̃ eē obiue i itellectu mā
liter ⁊ ꝯcretie. s. res vera q̄ itelligit̃. qñ. s. itelligo lapidē: ipse lapis ē obiue i itel
lectu meo. mō dico ꝙ id qđ ē obiue i itellectu meo. i. ip̄a res vera que itelligit̃ ē
fundamītū huius relatiōis rōis. qñ āt tu queris vtꝝ ista res sit fundamītum ta-
lis relatiōis scđm se circūscripto actu rōnis: vel mediāte actu rōis dico ꝙ nec
res ꝫm se est fundamentū talis relationis circūscripto oi actu intelligendi. nec
actus intelligendi est fūdamentū imediatū relatiōis rōnis. nec aggregatuʒ ex
re ⁊ actu itelligendi. Sed ipsa vera res que intelligitur vt sibi corrñdet actus i
telligendi vt fundamentū opposite relatiōis est fundamītuʒ istius esse ratiōis.
Et hui⁹ simile possumus vider̃ i alijs relatiōibus que ꝫm aliquos sunt relatio
nes reales. nā dissimilitudo albi ad nigrum non fundatur sup albedinem cir-
cūscripto oi alio nigro. q² non exñte nigro ñ esset dissimilitudo i albo vt funda
tur sup nigredinē: nec sup aliq̄d cōpositū ex albedine ⁊ nigredine: sed fundatur
sup albedinem ꝓut ei corrñdet nigredo vt fundamentū opposite relatiōis.
ℭ Ad tertiū dicendū ꝙ esse in intellectu nec materialr̃ nec formaliter ꝯueniret
rebus nisi esset actus intelligēdi. tamē non oē esse intellectū est actus intelligē
di. quia eē quod intelligitur nō est actus intelligēdi. q² nullus actus est ꝑncipa
le obīm sui: nec ⁊ ipsa bitudo rōnis rei intellecte ad actū itelligendi est actus in
telligendi. ⁊ iō dato ꝙ tales intentiões fundent̃ sup esse intellectū: non tamen
seq̄tur ꝙ fundetur sup actū intelligendi. sed veꝝ est ꝙ fundātur sup reʒ intelle
ctam: vt est obiectiue in intellectu modo ꝑdicto: vt. s. sibi corrñdet actus itelli-
ligendi vt extremū opposite relatiōis. ℭ Ad 4ᵐ facile est rñdere ꝫm formam
ꝫm quā arguit̃: q² illud qđ fit effectiue ꝑ opationē intellect⁹ non hʒ opationeʒ
itellectus ꝓ fundamento quod ē sđm in quo aliq̄d fundatur vel ꝫm rē vel ꝫm
rōem. sed hʒ opationem intellectus ꝓ effectiuo: dʒ tñ intellectus facere vlitatē
in rebus inq̄ꝫtum v̄tute intellectus agentis efficitur i intellectu actus intelligē
di quo res appħendit̃ vlr: ex quo ꝯseq̄tur in re intellecta modo quo expositus
est intentio vlitatis corrñdens ex parte rei intellecte ipsi intellectui. ℭ Ad id ꝙ
ꝫ° ꝑncipaliter arguit̃ dicendū ꝙ intentionalitas quā iportat prima vel secūda
intentio vltra rē intellectā nō est tendētia intellectus que est actus intelligēdi.

ſʒ ē bitu' ipi' rei itellecte ad iſtā tēdētiā ꝑut. ſ. tmināt ipaʒ vt dcm̄ ē.
D 3m ſic ꝓcedit. ⁊ arguit: ꝙ noia ſignificāa res i ꝑticulari ñ dicāt
ꝑmā: imo nullā itētionē: vt ſoꝛ. ⁊ plō ⁊ ꝯſilia: ſʒ ſola vl'ia: vt hō lapꝭ
⁊ ꝯſilia: qꝛ ia q̄ dñt ſolā rē in reꝝ nā exñtē ñ dñt intentionē aliquaʒ.
qꝛ eē itētiōis diſtinguit ꝯ eſſe reale. ſʒ ſoꝛ. ⁊ pla. dñt ſolā rem in re
rū natura exñtē qcqd. n. includit in ſignificato. ſoꝛ. vel plato. ē aliqd reale g° ⁊c.
¶ Preterea ois ꝑma inten° eſt fūdamētū alicui' itentiōis ſcđe. ſʒ ſoꝛ. ⁊ pla. ⁊ ꝯ
ſimilia ñ ſt fundamēta alicui' intentiōis ſcđe g° ⁊c. maioꝛ pʒ: qꝛ pa ith° dꝛ reſpe
ctu ſcđe. mioꝛē ꝓbo: qꝛ ſr ſoꝛ. ⁊ pla. ñ pōt fūdari aliq̄ iten° ſcđa niſi h° ꝙ dico ſin
gulare. ſed hoc non eſt ſecūda inten° g° ⁊c. ꝓbo mioꝛeʒ hui' ꝓſyllogiſmi: qꝛ ꝑ
ticulare idem ē ꝙ vnū nūero. ſed eſſe vnū nūero ñ eſt ſecūda intentio. quia ꝯue
nit rebus circūſcripto quocunqʒ ope intellect' g° ⁊c. ¶ Preterea ſicut ſecūda
intentio fundat in ꝑma. ita ꝑma itētio neccīo fundatur in aliquo. quia ois in
tentio vt videt fundatur in aliquo. pꝛima ergo intentio aut fundat in vl'i aut in
ꝑticulari. nō in vl'i: quia res vniuerſalit intellecte ſunt ꝑme intentiões: vt de ſe
pʒ: puta hō lapis ⁊ ꝯſimilia. Relinqtur ergo ꝙ ꝑme intentiões fundent in ꝑ-
ticularibus. ſed illud in quo fundatur ꝑma inten° ñ dicit pꝛimā intētioneʒ. qa
nihil fundatur in ſe ipſo. g° ⁊c. ¶ In contrariū eſt. qꝛ illud qđ ſignatur noie ꝑ
me ipoſitiōis eſt ꝑma intentio. ſed ſoꝛ. ⁊ plato ⁊ talia ſunt noia ꝑme ipōnis g°
⁊c. minoꝛ pʒ. quia oē nomen vel eſt nom̄ ſecūde ipōnis vel ꝑme. ſoꝛ. ⁊ plato nō
ſunt noia ſecunde impoſitiōis. g° ⁊c. maioꝛ etiā facilit probatur: quia ſicut no
mina ſecūde impoſitionis ſe hñt ad ſecūdas intentiões. ita noia pꝛime ipoſi-
tionis ſe hñt ad ꝑmas intentiões. ſed oia noia ſecūde ipoſitiōis dicūt ſecūdaʒ
intentioneʒ. ergo oia noia pꝛime ipoſitionis ſignant pꝛimā intentionem. ⁊ per
ꝯñs ſeqtur ꝙ illud quod ſignatur noie pꝛime intentiōis eſt ꝑma intentio.
¶ Ad euidentiā iſtius qōnis pꝛimo intendo dare intellectū ꝯcluſionis. ſecun-
do ponā opionem quā non credo verā. 3° ponā illam quā credo eſſe veram.
¶ Quantū ergo ad pꝛimū ſciendū. ꝙ qñ queritur vtꝝ ſola vl'ia dicāt pꝛimā in
tentionem. ⁊ vtꝝ particularia dicant intentionē aliquā. nō eſt intentio queſtio
nis ꝙ queratur de vl'i ⁊ particulari foꝛmalit. ſ. ꝯtū ad intentionē vl'itatis ⁊ ꝑti
cularitatis. Sed intentio queſtionis eſt querere de eis in qbus illa fundantur:
vt queratur vtꝝ iſta. ſ. hō bos lapis. ⁊ ꝯſimilia. res. ſ. ipſe que vl'r accipiuntur. ñ
accipiendo eas cū ſua vl'itate ſint ꝑme intentiões. ⁊ ſola iſta. ita ꝙ huic ꝙ ē ſoꝛ.
⁊ plato. ⁊ ꝯſimilibus non ꝯueniat eſſe intētiōem pꝛimā. ¶ Quātū ad 2m ſciē-
dum. ꝙ qdā dicūt ꝙ ſunt tria gnā nominum. quedā ſunt que dicūt ſolam rem
nullā intentionē pꝛimā vel ſecūdā: ſicut ſoꝛ. ⁊ plato. quedaʒ aūt ſunt que dicūt
pꝛimā intentiōem: ſicut hō lapis albedo nigredo ⁊ breuit oia noia que ſignifi
cant res in vl'i. quedā aūt ſunt que ſignificāt ſcđas intentiões. ſicut vl'e ⁊ ꝑticu
lare. ꝑdicatū ⁊ ſbm ⁊ ꝯſimilia. Rō aūt vt dicūt quare res dñr in vl'i intentiões
vt hō lapis ⁊ ꝯſimilia. nō āt ſoꝛ. ⁊ plato ⁊ ꝯſimilia: ē quia vl'ia non hñt eē in re
extra. ſed ſolū hñt eſſe in aia: quod ē eſſe intentiōale: ⁊ ꝓpter hoc dñr intentio-
nes. ſed ꝑticularia puta ſoꝛ. ⁊ plato ⁊ ꝯſimilia hñt eſſe i re extra: ideo non ꝯue-
nit eis ꝙ ſint intentiões quecūqʒ. ¶ Iſta aūt poſi° non videt mihi va. Et pꝛi-
mo oñdo eā nō eſſe verā. 2° oñdo motiuū nō valere. ¶ Ad huius ergo euiden

tiam sciendũ ꝙ sicut frequenť dcm̃ est supra. intentio pōt accipi vel ex pte itel-
ligentis: vel ex pte rei intellecte. Intentio put se tʒ ex pte rei intellecte dupliciť
pōt accipi: vt dcm̃ est. s. in abstracto: ipsa. s. intentionalitas. ⁊ in ꝯcreto. s. pro eo
cui ista itētionalitas ꝯuenit. Et hoc dupliciť adhuc. Quia illud cui talis iten-
tionalitas ꝯuenit. s. res itellecta pōt accipi vt includit intentionē istã vt ipm̃ de
noiantē. vel pōt accipi absolute p eo cui illa itentiōalitas ꝯuenit: ñ vt includit
ipam denoiantē ipm̃: ita ꝙ ista tria se hñt q̃tũ ad illud accñs rõnis: sicut in ac
cidente reali se hñt albedo albuʒ ⁊ corpus. tũc ergo dico ꝙ res in vl'i intellecte
nõ includendo ipam vl'itatem: vt hõ bos ⁊ ꝯsimilia nõ includũt illã itentiona-
litatem: nec sic ꝙ sit ipsa intētionalitas. nec etiã sic ꝙ includãt hr̃e illã intētio-
nalitatem: sed dicũt esse illã cui hec intentionalitas ꝯuenit: ñ includendo illaʒ
ꝯuenientiã. ⁊ q̃tũ ad hoc pari passu ꝯcurrunt de vl'ibus ⁊ pticularib⁹. ¶ Pri
mo ergo intēdo oñdere ꝙ esse intentionē pmã non plus est de rõne reꝝ in vl'i i
tellectaꝝ q̃ȝ de rõne pticulariũ. quia illud non includiť in itellectu alicuius qđ
nõ cadit in eius diffõne. Sed si diffiniatur hõ lapis vel aliqd tale nõ poneť in
diffõneʒ ei⁹ esse iutentioneʒ vl' hr̃e itentionalitatē pl⁹ q̃ȝ ponẽtur i diffõe sor. si
sortes hr̃et diffõneʒ. g° ⁊c̃. ¶ Scđo oñdere intendo ꝙ tm̃ ꝯuenit sorti ⁊ platōi
esse intentioneʒ primaʒ. i. denoiari ab illa intentiōe sic hoi vel cuicũqȝ rei i vl'i si
gnificate vl' itellecte. Et hoc oñdo duplici rõne. Prima sumitur ex hitudine tã
vl'is q̃ȝ particularis ad itellectũ. Secũda sumitur ex hitudine pme itentōis ad
secũdã. ¶ Prima talis ē. Illud pōt denoiari pma intentio ab illa itentionali
tate que ꝯuenit rebus put terminãt actũ intelligēdi ꝙ natũ est terminař actũ
iutelligendi: ⁊ hec de se est manifesta. sʒ res in pticulari nata est ťminare actuʒ
intelligēdi: ⁊ actus itelligendi natus est ťminari ad ipaʒ lʒ nõ ita directe: sicut
ad res in vl'i. g° ⁊c̃. ¶ Prima inten° ꝯcretiue siue denoiatiue ꝯuenit rei in p-
ticulari: sicut etiã rei in vl'i: hoc aũt sic itelligo q̃tũ ad hoc ꝙ taʒ hoc q̃ȝ illđ est
pma inten°. Et posset ꝯfirmari rõ: q2 oē illud quod ptinet ad pmũ genus itelli
gibiliũ ptinet ad pmã intentiōem ꝯcretiue: sed sor. ⁊ plato ptinent ad pmũ ge
nus intelligibiliũ: q2 pmũ gñs itelligibiliũ est eoꝝ que ꝯueniũt rebus: nõ pro
ut sunt obiectiue i intellectu. ꝯstat aũt ꝙ sor. ⁊ plato intelligiť: nec dicũt aliqd
ꝯueniens rebus: sʒ ꝙ sunt obiectiue in itellettu. ¶ 2ª talis est. Illud est pma i
tentio qđ est fundamtũ scđe: sʒ sor. ⁊ plato ⁊ ꝯsimilia sũt fundamẽta alicuius in
tentiōis sc̃e. s. pticularis q̃ est scđa iten° g° ⁊c̃. maior đ se pʒ. minor etiaʒ patet
q̃tũ ꝙ iten° pticularis fundať sup res in pticulari itellectas. s. sup sor. ⁊ plato
ne: hoc albũ ⁊ hoc nigrũ: ⁊ sic đ alijs. Qȝ ãt pticularitas sit sª iten° pʒ etiãʒ p il
los q̃ꝝ pō recitata ē. Nã dñt ꝙ h̃ qđ d° pticulare est nom̃ scđe itētiōis: h° etiã
đ se pʒ: q2 ꝯsignificare rõneʒ pticularitatis s̃m ꝙ hmōi ptinet ad locũ tm̃: cui⁹
est ꝯsiderař sc̃as itentōes. ñ tñ diffinitio ad nũc: qđ ad solũ logicũ ptieat ꝯside
rare oēs scđas itētōes: hoc pʒ ex alio. ¶ Ad cui⁹ euidentiã sciendũ ē ꝙ eē vnũ
nũero ꝯnenit reb⁹ circũscripto quocũqȝ itellectu: ⁊ hoc ꝯuenit eis s̃m esse suuʒ
reale: sʒ ꝙ hoc vnũ nũero sit p̃dicabile đ vno solo: vel sit ps sbiua alicui⁹ cōis:
ꝙ i talia dr̃ia nũero diuidiť: nec ꝯuenit rebus circũscripto actu itellect⁹: naʒ dio
q̃ hõ diuidiť i sor. ⁊ platoneʒ vt qđdã vnũ i multa ñ est diuisio que ꝯueniat rebus
sicut nec vnũ qđ i ipa diuidiť est vnũ s̃m reʒ: lʒ. n. sor. ⁊ plato i esse reali sint plu-

ra realit circunscripto actu intelligendi non ē tñ dare in rer natura circūscri
to ope intellectus. aliquod vnū q diuidatur in ipsa: pticulare aūt realr quod ē
pdicabile de vno talem ptē sbiuam dicit motiuū et eor nullum est. Nam licz
vlia qtum ad suam vlitatem que est scda intentio non sint sic in reb9 extra. tñ
res que vniuersalit intelligitur vel signat. puta homo vel bos est res extra ani
mam exñs alioquin nulla scia eēt de rebus habentibus esse reale extra animā
lz enim homo vel bos signatur indetermi nte τ in vli non tñ signant ipz inde-
terminatiōez vel vlitatē. ¶ Et ideo ad argm videtur esse dicendū q qñ querit
vtrum res in particulari. puta sor. τ plato. dicāt primam intētionē q accipien
do intētionē ex pte rei intellecte mō quo dcm est. Si accipiatur intentio in ab
stracto ipsa. s. intētionalitas: sic nec homo nec sor. dicit primā intentionez. Si
āt accipiat in pcreto icludendo ipsaz intētionem denotātem sic adhuc homo
vel sor. nō signāt primā itentiōem: sicut nec corpus signat esse album. Si autē
accipiatur pria intentio p eo q ab illa intētionalitate denoiat. sic taz homo
q sor. dnt primā itētiōem quia nata sunt hēre illam habitudinem termināndi
actum intellectus. vnde sicut corpus est album nō tamē includit esse album. qr
ē pdicatio accñtalis ita res que intelligūtur denoiantur ab illa itetiōalitate nō
tñ in suo intellcū includit sic denoiari qr ē pdicatio accñtalis. qñ. s. homo vl sor.
dr esse prima intentio. τ ista patēt ex reprobatione prime opinionis. ¶ Ad pm
go i oppm dōm q illa q dnt veraz rē i rer nā exñtē non dicūt ipsam itentiona-
litatem nec iclndunt in suo intellcū denoiari ab illa sicut nec corpus icludit eē
albū res tñ exñs in rer nā potest denoiari ab illa intentiōe sicut in quo fundat:
nūc autem quādo querimus vtrum sor. vel pla. dnt primā intētiōem nō accipi
m9 primā itētionē p illa itētiōalitate vel p eo q icludit denoiari ab ea. Sz p
eo q pōt pdicatiōe accñtali denoiari ab ea. τ iō inten° prima put dicimus q
hō vel sor. dic intētionē primā vel ē intē° pria pōt pueire rei exñti in rerum nā.
¶ Ad sm dōm q minor ē falsa. pbō āt nō valz. nā pticulare vt dcm ē nō solūz
dicit eē vnū nūero. Sz ēt eē predicabile de vno solo τ eē ptem sbiuā spēi q ad
sam intētionē ptinet sicut infra magis patebit. ¶ Ad 3m dōz q ois intētio q
tñ ad ipas intētionalitates fundat in aliq° . τ illud i quo fundatur sicut supra
dcm fuit qtū ad primā intētiōem ē ipsa res put ei respōdit actus intelligendi
vt fundamētū oppōite rōnis. Sed illud q dicit intētio pcretie in quo. s. ista in
tentionalitas fundat τ qd ab ea denoiat nō hz neccio fundari in alio alioquin
iret in infinitū. qñ go dr q hō ē prima itētio: intētio pcretiue sic accepta que est
ipsa res q hō signat vt denoiatur ab illa itētionalitate non fundat in alio: τ iō
nō opz q fundetur i pticulari sicut intētio fundat in re: sed ipsa ē fundamentuz
itentionalitatis τ silr est de sor. respcū itētionalitatis sibi pueniētis.

D qrtū sic pcedit τ arguit q puōnes puta cecitas surditas τ psi-
milia nō ptineāt ad prias intētiōes: sz tm entia positiua: qr oē q ē
aut dicit eē sm aiam tm aut dr extra i rer nā: sz illō q dicit eē scdz
aiaz tm ptinet ad scdas itētiōes. go tm eē extra aiam ptinet ad p-
mas itētōes: sz eē extra aiaz dicit actū positiuū. ergo sol positiua p
tinet ad primā intētionē nō go puatio. ¶ Preterea qñ dr hō ē cecus aut eē dic
illi esse sm aiaz tm siue pponem tm pdicati τ sbi: aut dicit actū eēndi extra: nō

potest dicere actum eēndi extra quia est positiuum. ergo relinquitꝛ ꝙ dicit esse
ẜm aiam tm̄ : ⁊ sic idem ꝙ prius. ¶ Preterea cōiter doctores tenēt ꝙ ꝓuatio
nes ⁊ negatiōes nō dicunt aliqđ ens extra aiam. ergo relinqtꝛ ꝙ dicāt ens ẜm
aiam: tātū ⁊ sic idē ꝙ prius. ¶ In ꝯtrariū ē ꝙ illud pertinet ad primā intētio
nem qđ ꝯuenit rebus circunscripto oī actu intelligendi siue circunscripta ope
ratione intellectus. Sed alique eē cecum vel lapidem nō esse hominem ꝯuē
nit rebus non oꝑatione intellectus: imo circunscripta oꝑatione intellectus. gͦ
⁊c. maior pꝫ ex supradictis. minor etiam patꝫ de se quia ei qui caret visu ꝯue-
nit esse cecum circunscripta q̄cunqꝫ oꝑatione intellectꝰ. ¶ Rn̄deo ad euiden-
tiam hꝰ q̄ōnis sciendum ꝙ sicut supra dictum ē frequenter hic accipitur inten
tio ẜm ꝙ se tenetꝛ ex parte rei intellecte intentio autem sic dicta dupli̇r potest ac
cipi. s. vel in abstracto ipa. s. intētiōalitas ⁊ hec ē quedā habitudo rei intellecte
ad actum intelligendi vt sepe dictum est siue sit in prima intentione siue in ẜa
vel pōt accipi ꝓ eo ꝙ a tali itentionalitate potest denominari i illlud. s. ꝙ itel-
ligitꝛ mō. si accipiatur iutentio prio modo pro ipsa habitudine ad actum in-
telligendi siue ꝓ ipsa intentionalitate satis pꝫ ꝙ esse cecum vel eē non hominē
non dicit intentionem vel primam vel scđam: ⁊ hoc pꝫ dupliciter : primo qꝛ
esse intentionem vel intentionalitatem non includitꝛ in rōe istorum: qꝛ si diffi-
niretur cecus nō poneretꝛ in diffōne eiꝰ. itēͦ sicut nec albedo i distictiōe corpo
ris ꝙ tn̄ oporteret fieri cecitas eēt itētionalitas illa formalit ⁊ ꝑ eēntiā. Soͦ
qꝛ vt de se pꝫ eē cecū vel nō eē hoiem nō dic aliq̄ꝫ hitudinē rei vel rōis illa aūt
itētiōalitas dic q̄ꝫdā hitudinē rōis tō ⁊c. Si āt accipiatꝛ iten ͦ 2ͦᵃ ꝓ eo. s. ꝙ a ta
li itentiōalitate denoiatꝛ. s. ꝓ eo ꝙ intelligitꝛ. sic dico ꝙ ꝓuōnes ⁊ negōnes que
dn̄t ꝓuatiōes rex vel negōnes rex ẜm eē reale sicut cecitas: ⁊ nō homo ⁊ cōsi-
milia ꝑtinēt ad ꝓmas intētiōes nō qdeꝫ positiue sꝫ negatie ⁊ h̄ pōt patē ex his
que dcā sunt. Supra eni dcm̄ est ꝙ prima ⁊ scđa intēͦ ꝓut accipiūtꝛ ꝓ eis que
itelligūtur distinguūtꝛ ẜm duplex genꝰ itelligibiliū quorꝫ vnū dic h̄ ꝙ ꝯuēit
rebꝰ circūscripta oꝑatiōe intellcūs. sic eē hoiem vel lapidē ⁊ sic de consilibus
siue affirmatie siue negatiue accipiatꝛ. Aliud āt genꝰ itelligibiliū ē qđ dic eē rō
nis ⁊ h̄ ē oē illud ꝙ ꝯuēit rebꝰ ꝓut sunt obiue in intellcū sicut ēt abstractuꝫ vel
vniuersale siue esse affirmatiue siue esse negatiue accipiatur. Sed tunc videtur
quedam difficultas in surgetꝛ: quia si omnia illa que conueniunt rebus prout
sunt obiue in itellectu ꝑtinet ad scđam itentionem cum omnis itētionalitas i
abstracto accepta sit ens rōnis quoddā ꝯueniēs rebꝰ prout sunt obiua in itel
tellcū seqtꝛ ꝙ ois itēͦ iabstracto. s. ois intētionalitas sit intēͦ ẜa: ⁊ sic intēͦ pria
erit intēͦ ẜa. Ad illud āt patebit qn̄ tractabitꝛ đ 2ᵃ itentiōe. ibi. n. oñdetꝛ ꝙ illud
ꝙ respcū ꝓmi generis itelligibiliū ē ꝓᵃ itētionalitas i abstracto pōt eē ẜa itēͦ
ꝯcretie dcm̄. nec plꝰ dicetꝛ mō de h̄. sꝫ vsqꝫ tunc differatꝛ. His gͦ ꝓmissis faci-
le ē oñdere ꝙ cecitas nō hō ⁊ oēs ꝓuōnes vel negōnes rerū hn̄tiū eē reale i re
rum nā ꝑtinet ad ꝓmā intētiōem: accipiendo ꝓmā iutentiōem ꝓ eo qđ itelli-
gitur ⁊ ꝙ ab intētionalitate denomiatur. ⁊ hoc ad nūc ꝓbo duplici ratione.
ꝓma sumitur ex ratione intentionis sic dicte ⁊ est talis ad primas intentiōes
pertinent omnia illa que dicunt aliquid ꝯueniens rebꝰ nō ꝓut sūt obiue i itel-
lectu ⁊ q̄ nō icludunt in sua ratione aliquid ꝑtinens ad eē obiectiue i itellectu.

Sed priuationes ꝛ negationes rerum extra animam sunt huiusmodi ergo ꝛc.
maioꝛ patꝫ ex premissis: minoꝛ potest statim ostendi: quia si diffiniatur ceci-
tas nihil ponetur ibi ptinens ad esse rerum obiiue in intellectu ꝛ simile est de
non homo. nã si queratur quid ẽ cecitas dicetur ꝙ ẽ carentia visus in apte na-
to habere. Si queratur quid est, non, homo dicetur ꝙ est illud ꝙ nõ est ho-
mo ista aũt nihil includunt aliquid pertinẽs ad eẽ obiue i itellcũ ita ꝙ illud eẽ
obiue formalr includant. lꝫ dicant aliqua que pñt esse obiectiue in intellectu:
Secũda rõ sumitur ex hitudie negõnis ad affirmationẽ. qa affirmatio ꝛ negõ
ad idẽ genꝰ ptinẽt. lꝫ vnũ ptineat positiue. ꝛ aliõ negatiue. vñ hõ ꝛ nõ hõ. vidẽs
ꝛ cecus. patr ꝛ nõ pater ad idẽ genus ptinẽt. Sꝫ affirmatiões corrñdentes istis
negõnibus ꝛ ꝑuõnibus ptinent ad ꝑmuꝫ genus intelligibiliũ. gº intẽtiones ei
corrñdentes ꝛ ꝑuõnes ptinent ad ꝑmũ genus intelligibiliũ. ꝛ sic pꝫ ad qõneꝫ.
Est ãt hic notãdũ ꝙ hoc qõ dico hõ nõ includit intẽtionẽ vel ꝑmã vel secũdaꝫ.
qa hõ in sua diffõne hoc nõ includit. tñ est ꝑma intẽtio concretiue ꝛ ꝑcõeꝫ acci
dentali. qa. s. põt denoiari ab intẽtionalitate ipsa. Sed si accipiat hõ vel lapis
vt tminus ad quẽ sicut ad quoddã intellectũ ꝛ cognitũ terminat actus intelli
gẽdi sic accipieº. s. totũ hoc aggregatũ hõ tminãs actũ intelligẽdi includit il-
lud qõ ptinet ad actũ rõnis: quod ẽ obiectie i intellectu vt dictũ est. Ita ẽt hoc
ꝙ dico esse cecũ vel nõ hoiem ꝛ ꝯsilia non includũt aliqd formalr ptinẽs ad eẽ
rõnis. Sed talia esse tm̃ actus intelligẽdi includit iã esse rõnis. vñ talia forma
liter nõ includũt in sua rõne nisi negõnem veri entis. Sꝫ ꝑut accipiũtur vt ter
minus actus intelligẽdi accipiunt. q̃si positiue ꝑut dñis ꝙ cecitas vel non hõ
vel aliqd tale est aliqõ intellectũ. ꝛ sic accepta. q. positiue dicũt eẽ rõnis. vnde
quẽadmodũ accipiũtur affirmatiue hoc est ẽm rõnẽ intelligendi. ¶ Ad ꝑmuꝫ
ergo dicendũ ꝙ cecus ꝛ nõ hõ cõsimilia dicũt esse extra aĩam nõ affirmatiue sꝫ
negatiue. Dicendũ ergo ad formã argumẽti qñ q̃rit aut dicit esse ẽm aĩam. aut
extra ꝙ ꝑcedit ab isufficienti. qa debet addi aut negõnẽ esse real. vl ẽt negõneꝫ
esse intẽtional. vñ sicut esse vle vel nõ esse vle ptinet ad secũdã intẽtionẽ. Ita eẽ
hoiem vel nõ esse hoiem ptinet ad ꝑmã intẽtioneꝫ. ¶ Ad scõm dicendũ ꝙ illõ
qõ est nota ꝑdicati in ꝑpõnibus affirmatis dicit ꝯueniẽtiã ꝑdicati ad sƀm. in
ꝑpõnibus aũt negatis dicit discõuenientiã ꝑdicati ad sƀm. ꝛ qa est nota talis
ꝯueniẽtie ꝑdicati ad sƀm dr ꝙ quãdo ꝑdicatur tio adiacens. ꝑdicat ꝙ est in
alio. i. illud attribuit sƀo ꝙ significatur ꝑ ꝑdicatũ. siue sit ens siue nõ ens ꝯuẽ
nit aũt ꝙ ꝑdicatũ dicat ꝑuõneꝫ. vel ꝙ sit tminꝰ negatiuꝰ. ita tñ ꝙ copula ma
neat affirmatiua. vt dr ille est hõ cecus. leo est nõ hõ. ꝛ tunc ad formaꝫ rõnis di
cendũ ꝙ esse ibi nõ põit esse rõnis. nec actũ essendi real positm̃. Sꝫ ꝑdicat ne-
gationem ipius esse real. lꝫ copula sit affirmatiua. Si aũt sit ꝑpõ negatiua. ita
ꝙ copula sit negatia. vt dicẽdo. ille hõ nõ est vidẽs. tũc negatur quoddã eẽ rea
le a sƀo. ꝛ totũ ptinet ad ꝑmã intentionẽ mõ quo negõ reducet ad genus af-
firmatiõis. ¶ Ad ꝫm dicẽdum ꝙ quãdo ista accipiũtur quasi q̃dã res positiue
vt quãdo dicimus ꝙ intelligere cecũ vel nõ hoiem est intelligere aliqd cum ta
lia nõ sũt. positiua ẽm reꝫ. Sed tm̃ ẽm rõnem intelligendi inq̃tũ accipiunt vt
qdam tmini actus intelligẽdi sic accipe ea. q. qd ã positiua. est esse ẽm aiam. ꝛ
esse ẽm rõnem tm̃. Sed qñ accipiunt ẽm se ꝛ absolute nõ dñt nisi negõnem en

tis realis. ⁊ ptinent ad pmā intentionē mō pdctō. Est aūt notādū φ affirma° ⁊ negō ptinent ad actū intellect⁹. Sed eē respcū hoꝝ actuū ptinet ad eē obiectiuū in intellectu φ est eē ƀm rōnē tm̄ formaliter loquēdo. Sed res vel non entitas rei significata vel representata p ista ptinēt ad esse reale. vel sicut positio vel sicut non entitas.

D quntū sic proceditur ⁊ arguit̄ φ figmēta non ptineant ad pmā intētionem: sed ad secūdā: q2 illa que non hn̄t esse circunscripta opatione intellectus ipsa concipientis non pertinēt ad primas intentiones. Sed figmēta puta chimera vel aliquid tale ē hmōi. g° ⁊c. pba° maioris quia illa que nō manent circunscripta operatiōe intellectus videntur esse entia tātū scdm aiam. Sed talia pertinēt ad scdas intentiones. g° ⁊c. maior satis p3 quia talia figmēta non hn̄t esse nisi quādo itellectus confingit ea. ¶ Preterea eē figmentū ptinet ad esse ƀm rōe3 tm̄. s. ad eē obiue in intellectu. qua figmenta nō hn̄t nisi esse obiue in ꝯceptu fingente: sed talia puta chimera ⁊ ꝯsimilia sūt eēntialia fig^a. g° ista eēntialia pertinēt ad eē rōnis ⁊ p ꝯn̄s pertinent ad scdas intentiones nō ergo ad primā intentionem: ¶ Preterea illa q tm̄ hn̄t qd nois n̄ ptinēt ad eē reale: sed magis ad eē intentionale: quia ptinentia ad esse reale debent hr̄e qd rei ⁊ qd reale. Sed talia nō habēt nisi quid nois. ergo ⁊c. maior i pte manifesta est: potest ēt pbari sic: q2 nihil est cōueienti ⁊ nō enti nisi esse rōis. Sed qd nois est ꝯueniēte enti ⁊ nō enti. ergo qd nois dicit eē rōis ⁊ nō eē rei. ergo ⁊c. mi or āt de se p3. ¶ Preterea illa que dn̄t aliquid positiuū tm̄ scdm intellectū nō pertinent nisi ad esse rōnis sed chimera ⁊ ꝯsil'a sunt hmōi ergo ⁊c. minor p3. quia talia non dn̄t aliqd positiuum scdm re3 quia in re nullā entitatē hn̄t φ āt dicant qd positi^m p3. nā chimera dicit nō negm̄ sed magis positionē. maior etiā de se p3: q2 quicqd n̄ ē ƀ3 rem si aliqd esse h3 op3 φ hēat esse ƀm rōem. ¶ In ꝯtrariū est illud φ pertinet ad scdas intētiones includit in sua rōne aliqd eē ratiōis. s. aliquid ꝯueniēs rei put est obiue in itellcū. S3 ircheceruus vel chimera nihil tale includit. ergo non ptinēt ad secūdas itentiōes ⁊ per ꝯn̄s sequeret̄ φ ptineāt ad primā cū sint quedā que possunt esse obm̄ itellectus. maior p3 ex precedētib⁹ mīimor formaliter pbatur. quia si diffiniatur ircheceru⁹ accipiēdo quid nois dicet̄ φ est aial ꝯpositum ex ircho ⁊ ceruo esse autem aial ex ircho ⁊ ceruo non includit aliquā habitudinem ad intellectū vel aliquid esse ratiōis ergo ⁊c. ¶ Rn̄deo ad euidētiam istius qōnis. primo sciendū φ sicut sepe dictum est hic querit̄ d i itentiōe put se tenet ex pte rei intellecte ⁊ accipiendo itentionem nō p itentionalitate que ꝯsequitur rem itellectam in habitudine ad actū intelligendi: s3 p ipo itellectu φ a tali intentionalitate denotatur put supra dictū est φ prima intentio ē pri^m genus intelligibiliū. s. omne illud φ n̄ includit aliquid coueniens rei in habitudine ad intellectū prout est obiue in intellectu φ vocatur esse rōnis sicut est esse genus vniuersale pdicabile ⁊ ꝯsimilia. ¶ Secūdo sciendum φ aliud est quere vtrum figmentum siue ens ƀm apentiā et fictionem dicat scdam intentionē ⁊ querere vtꝝ ircheceru⁹ vel mōs aure⁹ dicit scda3 intentiōem q2 l3 sit verum d cere φ ircheceru⁹ ē mons aureus sit figmentū vel ens ƀm fictiōe3 ⁊ nō ƀ3 vitatē tm̄ mōs aure⁹ vl' ircheceru⁹ nō icludūt i sua rōne vel significato

talē fictionē.vñ si diffinireť mons aure⁹ diceret ꝙ ē mōs de auro.⁊ tō licȝ esse
figmentū formalr̄ loquēdo dicat illud ꝙ ptȝ ad ſam itētiōem tñ ircbocerū⁹ vł
mons aure⁹ non b dicit vel significat.vñ credo ꝙ sic qñ dr̄ hō ē pria intē° ē pre
dicamēto accñtalis.ita qñ dr̄ ꝙ ircbocerū⁹ ē figmē^m ē p̄dicatio accñtał ircbo-
ceru⁹.n.nō ē ille act⁹ imaginatiōis vł inte⁹ quo fingiť ircbo⁹.q2 tūc v̄e ircbo⁹ ēt
in reꝝ nā bñt eē:q2 ille act⁹ vere res quedā ē:sȝ illud qđ repñtať nō est res. im
mo est vere non entitas.His premissis d° ꝙ ircbo⁹ chimera ⁊ ꝯsilia pertinent
ad primam intentoinem ⁊ hoc oñdo duplici rōe p̄^a tacta ē in opponēdo q2.s.
talia nō dñt aliquid ꝙ ꝯsequiť rē vt ē obiue in intellectu.vñ formalr̄ loquendo
nō dicit esse rōnis nec oȝ plus illā rōnem repetere.⁋Scđa rō sumiť ex hitu-
die ꝯplexi ꝯpositi ad simplex ⁊ est tał q2 sic itelligibilib⁹ ꝯpositis se habēt i cō
possibilia ſm rē ad cē prie intētiōis ita in simplicib⁹ se hȝ cōpo^m ex ptib⁹ incō-
possibilib⁹. sed incomplexis illa in quib⁹ affirmāť illa incōpo^a ſm rē ad iuiceȝ
ptinet ad primā itētōeȝ:lȝ sit quoddā falsū sicut hō ē aīal vel hō nō ē asinus.g°
in simplicib⁹ illa que dicūt aliqđ ꝯpo^m ex ptib⁹ incōpossibilib⁹ ſm rē pertinēt
ad p̄mā intētionē ita ꝙ chimera ircbo⁹ ⁊ ꝯsilia ptinēt ad p̄mas itentiōes. si g°
q̄rať qd significent ista dico ꝙ nō significāt eē rōis ꝙ ptinet ad scđas intētiōes
nec ēt eē reale exñs vł potētiale:nec etiā negōȝ entꝭ possibilis sicut hoc ꝙ dico
ñ hō. sȝ significāt qđdā ꝯpo^m ipossiblē eē i reꝝ nā sic vox ꝯplexa.s.h p̄pō:hō ē
asin⁹ nō significat ꝯueniētiā aliquoꝝ in reꝝ nā ꝯueniētiū:nec ēt negōem diffe
rentiū:sȝ ꝯueniētiā ipossibiliū ꝯueire.⁋Ad p̄^m g° dōm in oppo^m.ꝙ aliqd nō
eē circūscripta opatiōe inte⁹ duplr̄ pōt intelligi.vno° q2 nō pōt apprehēdi nisi
vt icludens aliqd ptinēs ad hitudinē itelligibilis ad inte^m. ita ꝙ illđ i sua rōe
icludat ⁊ ꝙ sic nō pōt eē sine opatiōe inte⁹ ptinet ad scđaȝ intentionē sic āt non
est de chymera vel ircbo° q2 nō includūt tale qd ibi in sua rōne.Alio mō pōt eē
ꝙ aliquid nō sit circūscripta opatiōe inte⁹ q2 nō pōt eē nisi illa exñte.ita tñ ꝙ il
las nō includat in sua rōe nec hitudinē ad ipsā dicit ⁊ de tali non oȝ ꝙ dicat ſā
intentionē:sȝ veꝝ eēt ꝙ tale non posset eē sine ſa intētione:non tñ eēt secunda
iten°.⁊ sic posset dici de chymera ⁊ ircbo⁹.vel pōt dici meli⁹ ad maiorē ꝙ illđ
qđ non hȝ eē circūscripto actu inte⁹ speculatiui tūc hȝ eē qđ illud ptinet ad se-
cūdā intētionē ⁊ tūc ad minorē ꝙ chymera ⁊ mons aure⁹ circūscripto actu in-
telligendi non bñt eē ēt posito actu ite⁹ non bñt eē q2 talia siue ꝯcipiāť siue nō
nūꝙ̄ bñt eē vñ qñ aliqs ꝯcipit montē aureū fal^m est montē aureū eē:sȝ tūc ver
rum ē qđ mōs aure⁹ ē aliqd fictū vel fig^m.⁊ veꝝ ē ꝙ figmētū esse ptinet ad pri
mā itētiōeȝ:sȝ sicut dcm̄ e mōtē aureū eē fig^m ē p̄dica° accñtał nec p̄dicatum ē
de rōne sbi:⁊ si dicať ꝙ talia nō bñt eē aliud ꝙ̄ eē fig^m.dōȝ ꝙ talia eēntialiter
loquēdo dicūt nec eē figm̄tū nec aliqd hēat eē reale.sȝ dicūt qđdā ipoblē etiaȝ
cui pōt ꝯuenire eē figm̄tū ⁊ iō bñ seqť ꝙ esse rōnis sic ēt ⁊ fingiť ponit eis ꝯue
nire :sed formaliter non dicunt ipsum fingi.sed tale esse impossibile sicut dcm̄
est.per hoc pȝ ad scđm nā minor est falsa.nam esse figmentum non p̄dicať de
talibus per se.ita ꝙ includatur in racione earnm. ⁋Ad tertium dōm ad ma-
iorem ꝙ ea que habent quid nominis tm̄:non opȝ quod dicant esse reale na-
tum esse in rerum natura.nec opȝ qđ dicant esse rationis:sed possūt dicere ali
quid ꝙ est impossibile esse scđm esse rei ⁊ talia possunt habere quid nominis:

quia ⁊ si non sint eē rōnis: eē tñ rōnis pōt eis ꝯuenire de noie accñtali: vt dictū ē sicut ēt fictuȝ vel ꝯceptū ipsū g° esse rōnis eis ꝯuēit de accñlr: sed nō sūt ipsuȝ etiā ratiōis: sȝ quedā ipossibilia eē ꝫm esse reale ⁊ opposita hñs q̄ sunt neces-saria in esse reali sic verbum esse distinctū real' aceruo ē necessariū in reꝝ nā: et huic opponit' verbo⁹ ꝙ significat ista eē vnū ꝑ ꝯpo^m. ¶ Ad q̄rtū dōm ad maiorē ꝙ illō ꝙ dicit aliqd positiuū tm̄ ꝫm rōeȝ, ita ꝙ ens positiuū tm̄ scōm rōeȝ sit de ratione eius ⁊ formalr signatuȝ ei⁹ pertinet ad secūdā inten^m. Sed mior que ꝯprehendit isti maiori eēt falsa. h. s. ꝙ chimera dicit ens po^m tm̄ secūdum rōnem. ita ꝙ ens ipsi⁹ rōnis sit ei⁹ formale significatū. imo dicit quoddā posi-tiuū ipossibile ꝙ non ē rōnis formalr. lȝ posset denomiari ad eo rōnis accñtis: vt dictuȝ est: sed ē quedā op^m enti reali ⁊ ad genus intelligibil' realis reducit' i ꝯplexis ad genus entis real' sic oppo^m ei⁹. vñ ē qōdā affirmatiuū ipossibile.

DEinde querit' de ipsa secūda intētiōe. ⁊ ꝓmo q̄ritur de ipsi⁹ entitate. s. qd sit. 2° de cui⁹ subō. 3° de c⁹ ꝯsi^e sit. ¶ Quātū ad primum querūt'. vȷ. ꝓmū e vtꝝ ꝫa intē° sit ipse act⁹ intelligēdi. ¶ Scōm est vtꝝ sit aliqd reale exñs i itellectu sicut in subō. ¶ Tertiū ē vtꝝ sit aliqd realr exñs i reꝝ nā. ¶ Quātū ē vtꝝ sit rl'o rōis tm̄. ¶ Quītū vtꝝ relatio rei itellecte ad inte^m sit secūda intē°. ¶ Sextū ē vtꝝ sola relatio rei intellecte ad inte^m sit secūda intētio. ¶ Ad hec queritur de duobus. primo q̄ritur de ipsa secūda intentiōe ꝗ̄tū ad suā entitateȝ scōm se. ¶ Secūdo queritur de ipsa in hītudine ad ꝓmas intentiones super quas fundatur ēt ⁊ in hītudine vnius secunde intentionis ad aliam secūdam intentionem.

AD primuȝ sic ꝓcedit' ⁊ arguit' ꝙ ista secūda iuten° sit ipsa act⁹ intelligēdi: q2 secūda inten° dicit esse rōnis: sȝ act⁹ intelligendi vī eē ꝓci^e illud eē rōnis g° ⁊c. maior supponitur. minor ꝓbatur q2 esse rōnis aut accipitur ꝓ ipsa pō rationali. aut pro ipso actu rōcinandi siue intelligēdi. Sȝ non pōt accipi ꝓ ipsa pō rōnali que est quedaȝ q̄litas in genere q̄litatis exñs esse aut rōis ꝙ dicit secūda intē° nō ē in aliq° genere: relinqtur g° ꝙ sit actus intelligendi. ¶ P2e^a. illud quo excluso nō manet secūda intē° in apprehensione vī esse formalit' secūda itētio. Sȝ actus itel-ligēdi ē h⁹i g° ⁊c. maior pȝ q2 vt vī vnūquodqȝ pōt manere saltē in apprehensione excluso oē eo ꝙ est diuersū ab eo. maior ꝓbatur duplr q2 illud qō mā̄et excluso actu intelligendi ꝯuenit reb⁹ secūdū esse nāle in reꝝ ⁊ ex ipsaꝝ natura: sȝ secūde intentiones non ꝯuenit reb⁹ secūdū suū esse nāle siue ex earum nā alioquin ſƀa haberet esse in reꝝ nā extra aīam g° ⁊c. ¶ Scdo q2 nulla apphensione manēte non manet aliquid in apprehensione: sed oī actu intelligēdi excluso nullā apprehēsionē saltem itellectual' de qua nūc agit' mā̄et ergo excluso actū intelligendi ꝫa itentio non manet i apprehensione nec ēt aliquid aliud. ¶ P2eterea esse rationis aut dicit aliqō esse aut nullum. Si nullū sequitur ꝙ eē rōis sit nullū esse ꝙ est inconueniens ꝓpter duo primo q2 sequitur ꝙ q̄ddā esse nō est esse: quia quodlȝ esse siue sit esse ratōnis siue aliud esse: est quoddā esse. esse aūt rationis ponit' ꝙ sit nullū esse ⁊ per ꝯñs seqtur ꝙ qdam esse non est esse. ¶ Secūdo q2 si esse rationis est nullū esse seqtur vt vī ꝙ ratio sit nulluȝ ens. q2 sicut se hȝ eē rōnis ad hoc ꝙ sit aliquod esse. ita rō se hȝ ad hoc ꝙ sit aliqō ens

Si ãt eẽ rõis ẽ aliqđ eẽ.vƺ ꝙ ñ ſit aliqd eẽ ꝗ̃tũ actꝰ itelligẽdi.g° eẽ rõis vƺ idẽ ꝙ actꝰ itelligẽdi:ſ3 ẜa iten° dic̃ eẽ rõis g° ẜa itẽ° ẽ idẽ ꝙ actꝰ itelligẽdi. ¶ Preͣ
ea q̃ ſunt vnũ obm̃ formale inteꝰ ſũt vnũ re ⁊ ratione:ſ3 ſecũda inten° ⁊ actus i
telligẽdi ſũt hꝰi g° ⁊c̃.maior p3 q2 vnũ formale obm̃ inteꝰ eſt vnius rõis q2 ad
diuerſitatẽ rationis diuerſificatur obm̃ formale inteꝰ ⁊ ꝑ ꝯñs eſt vnius realita
tis.na3 q̃ ſũt diuerſa realit̃ ſaltem in his que drñt ſpecifice drñt ratione. mi-
nor ꝓbatur q2 que ſũt vnũ formale obm̃ alicuiꝰ ſcie ſint vnũ obm̃ formale iteꝰ
cũ ſciã ſit hitus dterminãs inteᵐ ad aliquod genꝰ itelligibiliũ.vñ non põt eẽ
ꝙ aliqd ſit vnũ obm̃ ſcie ⁊ non ſit vnũ obm̃ inteꝰ:ſed actꝰ intelligendi ⁊ inten°
ſecũda ſũt vnũ formale obm̃ logice que eſt vna ſcia.Nã logica dƺ eſſe de iſtis
vt ꝑ ſe ſbo.g° actus intelligendi ⁊ ſecũda itentio ſũt vnũ formale obm̃ inteꝰ:⁊
ſic p3 minor. ¶ Preͣ p̃dicabile ⁊ predicatũ enũciabile ⁊ enunciatũ dicuntᵉ eſſe
rationis:⁊ ſunt ſecũde intentiones:ſed iſta dicũt quoſdam actus intelligendi
predicare eni vnũ de alio ⁊ enũciare vnũ de alio ſunt quidã actus intelligendi
g° ⁊c̃. ¶ Preterea illud ꝙ non eſt in aliquo determiato genere entiũ videtur
ꝑtinere ad eſſe rationis ⁊ ad ſecũdas intentiões:ſed actꝰ itelligendi eſt hitus:
ergo ⁊c̃.maior vƺ mãifeſta:q2 oẽ ens aut eſt rõnis aut eſt ens exñs in genẽ.mi
nor probatur:q2 ſi actus intelligendi eſſet i generẽ maxime vƺ eẽ in gñe qualita
tis:ſed h eſt falſũ.g° ⁊c̃.maior hꝰ primi ſyllñ vƺ plana q2 vƺ qđ ſit q̃dã forma in
herens intellectui ⁊ faciens ip eqlẽ.vñ ſi ſit in aliquo genere debꝫ eẽ i aliquo
gñe q̃litatis ꝙ aut nõ ſit in aliquo gñe q̃litatis ꝓbo q2 nõ põt eſſe in prima ſpẽ
q̃litatis que eſt hitꝰ vel diſpõ.q2 nullũ iſtoꝝ eſt actus intelligendi.nec in ſecun
da q̃ ẽ nãlis ꝑõ vel in ꝑõ vt de ſe p3:q2 iſta p̃cedũt cũ dicãt põm actiuã vel paſ
ſiuã ordinatũ ad actũ.nec in tertia q̃ ẽ paſſio vel paſſibilis q̃litas cũ non ſit q̃li
tas ſenſibil̃.nec in quarta.q: ꝯſtat qđ non ẽ forma vel figura alicuius ꝗ̃titatis
g° non eſt i gñe q̃litatis.Si dicatur ad h qđ eſt i genere actionis quia eſt actõ
iteꝰ.ꝯtra q2 ſiue ponat̃ intelligere eſſe paſſionẽ ſiue actionẽ inteꝰ ad minꝰ ꝓba
tur qđ non ſit actio realis exñs in genere entis realis.q2 vbi eſt dare actione3
⁊ paſſionem realem.op3 ponere aliquod acqſitum in paſſo preter actionem ⁊
paſſoine3 ꝙ ſit vel q̃litas vel ꝗ̃titas vel vbi.Sed ꝑintelligere nõ poteſt poni
ꝙ in intellectu acquiratur ꝗ̃titas malis nec etiam vbi cum nõ ſit qd coᵉtũ nec
etiam qualitas quia ꝓbatum eſt qđ actus intelligendi nec ẽt aliquid acqſitu3
per ipm eſt in aliqua ſpẽ qualitatis actio.n.⁊ paſſio ⁊ forma acquiſita ſunt:vt
ꝯueniẽt ponitur realem vnũ.ergo modo poteſt poni ꝙ actus intelligendi ſit.
vel actio vel paſſio realis exiſtens in aliquo genere:⁊ per cõſequẽs videtur ꝙ
dicat eſſe rationis ⁊ ſecũdam intentionem. ¶ In contrarium eſt quod illud ꝙ
diſtinguitur contra ens reale diuiſum i ſubſtãtiam ⁊ accidens reale nõ ẽ actꝰ
intelligendi.Sed ſecunda intẽtio eſt huiuſmõi ergo ⁊c̃.maior patet quia actꝰ
intelligendi eſt accidens reale habens cauſam ipſam realiter cañte3 ⁊ eſt ens
faciẽ ꝯpõm cũ itellectu.mior ẽt p3.q2 vt ad nũc ſuppõit̃ ẜa itẽ° dicit ens rõnis
diſtictũ ꝯtra ens diſũ i.x.p̃dicaͣ q ẽ ens reale diſũ i ſbm̃ ⁊ accñs reale. ¶ Pre
trea illud ꝙ ẽ actꝰ deteriati gñis nõ ẽ i ẜa itẽ°:ſ3 actꝰ eſt hꝰi g° ⁊c̃.maior p3. q2
illud ꝙ ẽ actꝰ determiati gñis nõ circuit oẽ genꝰ:ſ3 ẜa intẽ° circuit omne genꝰ
⁊ inuenit̃ in oi gñe.ſ.eẽ vſe eẽ genus:eẽ ſpẽs.ergo ⁊c̃.mior etiã p3 quia actus

intelligẽdi est veruꝫ accñs reale ⁊ ɔstat qđ dicit accñs deteriatũ ⁊ deteriati ge
neris nõ.n.ẽ in oĩ gñe ergo ⁊c̃.¶ Rñº ad euidẽtiã hꝰ qõnis sciẽdũ ꝙ sicut fre-
quẽt supra dcm̃ ẽ.intẽº põt duplr̃ accipi.s.formalr̃ ⁊ in abstracto ipsa.s. intẽtio
nalitas ⁊ mãlr̃ ⁊ in ɔcreto.s.illud cui attribuit̃ intẽtionalitas mº sic̃ supra dcꝫ
ẽ q̃dã dñt ꝙ intẽº tã prima ꝗ̃ scđa ꝗ̃tũ ad intẽtionalitatẽ ipsã ẽ actꝰ itelligen
di:ſꝫ ad ipsum ɔcretũ ẽ res itellcã ita qđ res intellcã absoluet ẽ pria intẽº con
cretiue dcã:pnta hõ bos ⁊ ɔsilia pꝰ ãt actꝰ itelligẽdi quo sic absolute res itellr̃
est prima itẽº i abstracto:ſa ãt intẽº ɔcretiue dcã ipsa res itellcã i hitudine ad
pl̃a in qbꝰ ẽ:⁊ actus intelligẽdi quo intelligit̃ in hitudine ad pl̃a est ſa intẽº in
abstracto illud ãt fuit reprobatũ supiꝰ qñ agebat̃ de pria intẽtioe qõe ſa nam
ibi oñsũ ẽ:ꝙ intẽtionalitas que dr̃ pria vl̃ scđa intẽtio nõ ẽ ipsa res itellcã nec
actus intelligẽdi ſꝫ ẽ hitudo rei intellecte ad actũ intelligẽdi ꝓut.s.terminauit
tẽden am inteꝰ siue ip̃m actũ intelligẽdi ⁊ ẽ hitudo rõnis :⁊ iõ accipiẽdo ꝑmaꝫ
intẽtione.s.scđaꝫ ꝗ̃tũ est ad ip̃aꝫ intẽtionalitatẽ in abstracto ⁊ accipiẽdo inten
tionẽ ex ꝑte itelligibil̃ nõ ex ꝑte inteꝰ.Sic.n.opꝫ accipe ꝑmã intẽtõeꝫ ⁊ scđam.
vt ibi oñsum ẽ:intẽº tã pria ꝗ̃ ſa i abstracto accepta ẽ ipsa hitudo predcã rei
intellecte ad actũ intelligẽdi ⁊ nõ ipse actꝰ intelligẽdi.vñ illa opinio fuit repro
bata sufficiẽter. Alioꝝ opio est ꝙ sp̃ in oi actu intelligẽdi ẽ pria ⁊ ſa intentio ⁊
dñt ꝙ semꝑ res intellecta ẽ prima intẽº.scđa intẽº ẽ actꝰ intelligẽdi ⁊ ista nõ fa
cit dr̃iam inter intẽtionalitate in abstracto ⁊ intẽtionalitate in ɔcreto cui illa.s.
intẽtionalitas attribuit̃.¶ Ad hꝰ igitur euidẽtiã sciẽdũ qđ ſꝫ ipsos actuꝰ intel
ligendi duplr̃ põt accipi vno mõ secũdũ ꝙ est quidã actꝰ realis:⁊ sic non dicit̃
ſa intẽº nec hr̃e ẽt rois tm̃.ꝓut distinguebatur ɔtra eẽ reale.Alio mõ accipitur
actus intelligẽdi quasi vice rei intellecte sicut pictura hois dr̃ homo nõ quidẽ
simplr̃:sed dr̃ pictus homo:vnde pictura hois dr̃ diminutie ⁊ ſm quid hõ sic
ẽt actus intelligendi hoiem vel equũ dr̃ diminutie ⁊ ſm qđ hõ vl̃ equꝰ:q̃si di-
cẽtur homo vl̃ equus pictus siue hõ vel equꝰ intꝰ ⁊ actus intelligẽdi hominez
lꝫ sint simplr̃ res quedã non tñ est simplr̃ hõ:ſꝫ scđm quid diminutie.iõ actus
intelligendi ꝓut accipitur vice rei intellecte dr̃ scđm quid res intellecta:⁊ per
ɔñs ⁊ sic dr̃ hr̃e esse rõis distinctum contra esse reale siue ɔtra esse rei simplr̃:
dñt ergo ad primã intẽtionem pertinere oẽ illud qđ hꝫ simplr̃ esse reale in re-
ruꝫ.nã siue sit substãa siue accidens:nã habere simplr̃ esse reale non accipit̃ ꝓ
ut subi dr̃ ens simplr̃:sed ꝓut esse in rerum natura dicitur esse simplr̃ respectu
eius qui hꝫ eẽ rõnis tm̃:⁊ ipse ẽt actus intelligendi vt est res quedam pertinet
ad ꝑmã intẽtiõem:sed ad scđam intentionẽ dñt pertinere ip̃m actũ intelligen
di ꝓut diminutie dr̃ ipsas res intellcã ꝓut.s.actus intelligendi cũ dr̃ diminu-
tiue equus mõ superius exposito:isti ẽt non ponũt ꝙ eẽ primã intentioneꝫ ali
quid rei vel rõnis addat super naturaꝫ rei que intelligit̃.¶ Hoc ãt lꝫ sit subti
liter dictum non vr̃ mihi verum ⁊ quidẽ ꝗ̃tum ad hoc ꝙ esse primã intentio-
nem vel addit super naturam rei que intelligitur. puta supra naturam eq vel
hois saltẽ ꝗ̃tũ ad rem rõnis reprobatũ est supra qñ arguebat̃ de pria inten-
tione ⁊ hoc in secunda qõe.Qꝛtum ad illud.s.qđ actus intelligendi qñ accipit̃
vice rei mõ supra dicto non sit scđa intẽtio intẽdo mõ ostendere triplici rõne.
Prima sumitur ex distinctione ipsius esse rationis ɔtra eẽ rei:⁊c̃.⁊ ẽ talis illud

qꝺ ꝺiſtinguitur ꝯtra oē eſſe reale nō ē illud ꝙ ꝺicit q veꝝ eē reale qꝛ illuꝺ qꝺ ꝺicit aliquoꝺ eē reale non pōt ꝺiſtingui ꝯtra oē eē reale. quia tūc eēt ꝺiuerſuꝫ a ſeipſo. Sꝫ actꝰ intelligendi ꝺicit veꝝ eſſe reale g° illuꝺ qꝺ ꝺiſtinguit̄ ꝯtra oē eſſe reale: nō eſt actꝰ intelligendi. lꝫ. n. actꝰ intelligendi non ſit ſimpliciter eſſe reale illiꝰ ꝙ intelligit̄ ꝑ ipſū eſt tñ i ſe eſt qꝺdā veꝝ eē reale. minoꝛ ꝓbat̄ qꝛ illud ꝙ ꝺiſtinguit̄ ꝯtra ens cōe ꝺiuiſuꝫ in .x. p̄dicamīta ꝺiſtinguit̄ ꝯtra oē eſſe reale. nā oē eſſe reale ꝯtinetur in aliqno ꝺictoꝝ p̄dicamītoꝝ a° moꝺo. ſ. vl' ſicut ſpe-cies vel ſic̄ ꝺr̄ia vel ſic̄ ꝑ^m p̄^m eius qꝺ eſt in gn̄e. Sed ꝛa inten° eſt hꝰ quia ꝺic̄ eſſe rōis ꝙ phs ꝺiſtinguit .vj. me^ce. ꝯtra ens eſſe cōe ꝺiſū in. x. p̄dicamīta. g° 2ª inten° ꝺiſtinguitur ꝯtra oē eſſe reale: ⁊ ſic pꝫ minoꝛ: ſcꝺa rō ſūitur ex ſeꝑatiōe vl'is a ꝑticulari. ¶ Ad cuiꝰ euidentiā ſciendū ꝙ ſm iſtos oēs ſcꝺa inten° ē actꝰ intelligendi. iſta āt rō ꝓbat qꝺ ſaltem iſta ꝛa inten° q̄ eſt eſſe abſtractū vel ſe-paratū a ſingularibꝰ nō eſt actꝰ intelligēdi ⁊ eadeꝫ rōne nec alie intētiōes ſub actus intelligendi. hoc āt ꝓbo ſic: oē abſtractū qꝺ eſt ſcꝺa inten° nō ꝯuenit illi qꝺ eſt reale ſeꝑatū ab indiuiduis ꝯtentis ſub re intellcā: ſꝫ actꝰ intelligendi q̄litercunqꝫ accipiatur eſt realr̄ abſtractū ⁊ ſeꝑatū ab indiuiduis ꝯtentis ſub re intellecta. g° ⁊c. maioꝛ pꝫ qꝛ vl'ia nō ſeꝑantur a ꝑticularibꝰ ſꝫ reꝫ alioquin vl'ia habent eſſe ſeꝑatū a ꝑticularibꝰ in reꝝ nā: qꝺ repꝛobat phūs in. vij. metha. cō-ſtat āt ꝙ eſſe abſtractū ⁊ ſeꝑatū ꝙ eſt ſcꝺa intentio eſt eſſe abſtractū ⁊ ſeꝑatuꝫ qꝺ ꝯuenit vl'i reſpectu ꝑticularis. g° ⁊c. minoꝛ ēt facilr̄ ꝓbat̄ qꝛ ſiue accipiatur actꝰ intelligendi vt eſt qꝺdā actus realis ſm ſe ſiue accipiat̄ vice rei itellecte mō que ipa ponūtur ſemꝑ ē realr̄ qd ꝺiuiſū ⁊ ſeꝑatū ad indiduis ꝯtentis ſub re in-tellecta. nā illud qꝺ ſimplr̄ ⁊ realr̄ negat̄ ꝺe aliquo ē ꝺiuerſū realr̄ ab eo. Sꝫ actꝰ intelligendi ꝺe re ⁊ vlr̄ negatur a pꝛedictis indiuiduis qūocunqꝫ accipiat̄ actꝰ intelligendi vñ ſi aliqs intelligat hoiem veꝝ eſt ꝺicere qꝺ ſoꝛ. realr̄ nō eſt actus intelligendi nec ēt actꝰ intelligēdi vt accipiāt̄ vice hois qꝛ ſic̄ realr̄ al'. lꝫ hn̄s eſſe reale nō eſt aïal pictū. ita nec ſoꝛ. eſt realr̄ hō inteꝰ li hō inteꝰ accipiat̄ ꝓ actu intelligendi quo hō intellr̄. Si v̊o hō inteꝰ acciperetur nō ꝓ actu intel-ligendi ſꝫ ꝓ obo qꝺ ꝑ illuꝫ actū itelligit̄ accipi° ſic hoieꝫ intellectū ſoꝛtes poſ-ſet ꝺici hō inteꝰ: qꝛ eſt hō q intelligitur. ⁊ hō ſic inteꝰ non eſt actꝰ intelligendi nec eſt in intellectu ſicut i ſb̄o. ſꝫ eſt obiue in intellectu mō quo expoſitū ē ſupꝛa ſicut etiā iſta eſſe vera. hō eſt al' pictū: ſi aïal pictū nō accipiatur ꝓ ipſa pictu-ra: ſꝫ ꝓ eo cuiꝰ pictura eſt repn̄tatiua ſi pictura ē ipſiꝰ aïal' qꝺ eſt homo non tñ poſſet ꝺici al' pictū ſi aïal pictum ſtaret ꝓ ipſa pictura. ¶ Tertia rō ſumitur ex p̄dicatiōe vl'is in q̄ oñditur ſicut ⁊ in pꝛecedenti qꝺ nō oīs ꝛa inten° eſt actus in-telligēdi qꝺ tñ ē ꝯtra iſtos ſm quos oīs ſcūda iten° eſt actꝰ intelligendi ꝓut actus intelligendi ſumitur vice rei intellecte. ¶ Ad cuiꝰ euidentiā ſcienduꝫ qꝺ duplex eſt vl'e vel ꝑ repn̄tatiōem ⁊ vl'e ſic ꝺictū eſt ſpēs intelligibilis ſi ponat̄ ſpēs vel actus intelligendi ⁊ tale vl'e eſt aliquid exn̄s in rerum natura ⁊ eſt in intellectu ſicut in ſb̄o. Aliuꝺ eſt vl'e per pꝛedicationem ſicut homo ꝺicitur ſi-gnare vl'e reſpectu ſoꝛ. ⁊ pla. ⁊ vl'e ſic ꝺictum ꝙ̄tū ad ipſam vl'itatem ſiue ꝙ̄tū ad ipſum eſſe vl'e ꝺicit intentiōem ſcꝺam non aūt vl'e repꝛeſentatiuū ꝺicit ſecū-dā intentiōem ꝓ vt ſe tꝫ ex parte intelligentis illud. ſ. qꝺ ꝺucit in cognitiōem rei. ſed ñc non loquimur ꝺe intentione. vt ſupꝛa ꝺictuꝫ ē. His pꝛemiſſis argu-

tur sic: esse vl'e per predicationē non conuenit actui itelligendi vt sic: vt. s. est i
rex nā quidā actus quo aliq̄d intelligitur: s3 esse vl'e ꝑ predicatiōem ē quedaȝ
ꝺa inten°. g° nō oīs ꝺa intē° est act⁹ itelligendi minor p3. nā esse vl'e dicit scd̄aȝ
itē^m loquendo de vl'i ꝑ predicōm: q2 de tali vl'i tractat per se porphyrius qui
tractat de istis secūdis intētionib⁹. maior ꝓbatur ad cui⁹ euidētiam sciendu3
ꝙ actus intelligendi pōt dupl'r accipi. vno mō ꝓut h3 eē in intellectu sic i s̄bo
ꝛ vt act⁹ q° aliq̄d: alq̄d itelligit. Alio mō pōt accipi vt q̄dā obm̄ in itellectu: naȝ
ipse act⁹ intelligendi intelligi pōt p2io mō vt sic. nā ꝯuēit ei esse vl'e ꝑ p̄cōem si
accipit vt sic sil'r actus intelligēdi quo aliq̄s intelligit aliquā nām: puta hoīem
vel equū q2 vt sic accipit ē i subō singulari. s3 in intellectu illius qui hoīem vel
equū intelligit. ergo actus intelligēdi vt sit nō ē vl'e per p̄dicationē. S3 bn̄ verꝫ
ē ꝙ act⁹ intelligendi ꝓut ē qđ ibi ite^m ꝛ obm̄ est inte⁹. q2 potest intelligi sic alia
pōt eē vl'e ꝑ p2ecōm. nā act⁹ intelligendi ē cōi accept⁹ p̄dicat de hoc actu intelli
gendi ꝛ de illo: s3 hoc nō ꝯuēit sibi. s. ꝙ sic accipiatur in cōi nisi ꝓut est obiue in
itellectu nō āt ꝓut s̄be i h inte⁹ vel i illo ꝛ ex hoc seq̄t qđ intē° ꝺa que ē vl'e non
ē act⁹ intelligēdi nec ē aliq̄d sibi ꝯueniēs vt ē in intellectu sicut i s̄bo. S3 ꝙ esse
vl'e ꝑ p̄cōm ē quoddā ꝯsequēs tā ad actū itelligēdi q̄3 ad alias res ꝓut sūt ob-
iectiue in intellectu: ꝛ h magis patebit infra qn̄ d̄scēderet ad intētiones secun
das i spāli. Et si arguit ꝙ tm̄ act⁹ itelligendi q̄3tū ip̄m eē in s̄bo ē qđdā vl'e ꝑ
p̄dicationē ꝛ sic actui intelligēdi vt ē in s̄bo ꝯuēit eē vl'e ꝑ p̄cōm. Ad h⁹ dicēdū
aut ē dicē ꝙ actū intelligēdi eē i subō ē quoddā vl'e ꝑ predicationē ꝛ dr̄e ꝙ act⁹
intelligēdi ex hoc ꝙ ē in aliquo sicut in subō ē vl'e ꝑ p̄cōem. nā verꝫ ē quod act⁹i
telligēdi q̄ ē i subō ꝛ ip̄m eē subō potest accipi vl'r vl'itate q̄ ē per p̄cōm. s3 hāc
vl'itatē nullū istoꝝ h3 nisi ex hoc ꝙ ē obiue i intellectu q2 vl'e ꝑ predicationē siue
ip̄m abstractū nō ē in aliquo sicut in subō q̄3tū ad istā vl'itatē. sed tātū ē in intel
lectu ꝛ talis vl'itas tā ipsi eē in s̄bo q̄3 ipsi actui itelligēdi q̄ ē i subō ꝯuēit tātū
ꝓut sūt obiue in itellectu. Sic g° vr̄ mihi ꝙ nulla ꝺa intētio siue accipiatur ab-
stracte siue ꝯcrete ē act⁹ itelligēdi. nā itētiōalitas i abstr° q̄3^m ad h ꝙ ē eē iten^m
formalit iportat ē rl'o p̄dcā rei itellecte ad actū itelligēdi tā i p2ia itētiōe q̄3 i ꝺa
vt sepe dcm̄ ē q̄ nō est act⁹ itelligēdi iten° āt ꝺa ꝯcretiē dcā. s. illud cui predcā in
tētionalitas attribuit sil'r nō ē act⁹ intelligēdi sic ꝓbatū est ꝑ p̄dcās rōcs: sed
est illud ꝙ ꝯseq̄t rē ꝓut ē obiue i itellectu. puta esse abstractū vel supi⁹ vel ge-
n⁹ vel esse spēm vel aliq̄d tale de q̄b⁹q̄d sit magꝫ i spāli ifra patebit ꝛ sic patet
ad q̄ōem. q2. s. nulla iten° ꝺa ē act⁹ itelligendi. ¶ Ad p^m in opp^m dōm ꝙ illa rō
ꝓcedit ab isufficienti. q2 esse rōis nō solū pōt accipi ꝓ pō rōali vel ei⁹ actu. s3 ēt
ꝓ eo ꝙ seq̄t reȝ ꝓut est obiue i intellectu sic est esse abstractū vel supi⁹ vel eē in
feri⁹ vel esse gen⁹ ꝛ ꝯsil'ia q̄ nec dn̄t pōm rōnalem nec actū itelligēdi. quid autē
dr̄ vlteri⁹ in eadē rōe ꝙ pō rōalis nō pōt esse i ꝺa intē° q2 est i genē determiato
. s. in genē q̄litatis eadeȝ rōe seq̄t qđ nec act⁹ itelligendi. potest eē ꝺa inten° q̄a
sicut dicet in solutiōe vltimi argumenti act⁹ itelligēdi. s. ē i genere q̄litatis. Ad
scd̄m dōm ꝙ nō oȝ qđ illud quo excludūt ꝑ inte^m non m āet ꝺa inten° etiaȝ in
apprehensiōne sic secūda intē° nā illo quoꝝ rōnis depēdent ex alio nō manet
in apprehensione illo alio ꝑ inte^m excluso sicut accn̄s vt accn̄s nō manet exclu-
so ꝑ inte^m subō l3 accn̄s nō sit subm̄ nec ecōuerso ꝛ patnitas nō manet i intelle

ctu excluse filiatione cũ tñ p̃nitas non sit filiatio nec ecõuerso ⁊ q2 he intentio
nes sũt quedã hitudies ⁊ quedã sepatiões siue abstractiõis ↄ̃ntes illud qd̃ in-
telligitur vt ẽ obiue in intellectu. ideo rõ hrꝝ intentionũ dependet ab intellectu
⁊ pp hoc he intentiones non pñt manere in apprehensiõe excluso actu intellige̾
di illud ãt qd̃ accipitur ad ꝓbatõem illius maioris. s. ꝙ vnũquodq3 põt mãe-
re in apprehensiõe excluso oĩ eo qd̃ est diuersũ ab eo non est verũ vlr vt põt pa
tere ex dictis mior ãt ⁊ si sit vera tam scd̃a ꝓbatio que ad ea probandũ indu-
citur non v3: quia per hoc posset probari quod actus intelligendi eẽt d̃ rõe fre
vel aque a moto actu itelligendi nulla res manet in apprehensione : quia non
manet apprehensio saltem in intellectu. Et ideo dicendum ꝙ actum intellige̾
di dupliciter contingit excludi. s. vel q̃ntũ ad esse vel q̃ntũ ad itelligibili. Si prio
modo excludatur actus intelligendi nulla res manet in apprehensione intelle
ctiua d̃ qua loquimur quia nec apprehensio manet. Si aũt excludatur ho mõ
. s. q̃ntum ad intelligi. ita. s. ꝙ actus intelligendi non intelligatur sic multa pos
sunt manere in apprehẽsione excluso actu intelligendi. nã multa possunt ma-
nere ⁊ intelligi in apprehensione non intellecto actu intelligendi siue non itel
lecta apprehensione ⁊ multa ẽt que non manet in apprehensione excluso sic
actu intelligendi sicut sũt oĩa illa quorũ rõ dependet ab actu intelligendi dato
ꝙ non sit actui intelligendi ⁊ talia sũt he intentiones quia earum rõ dependet
ab actu itelligendi: ⁊ non possũt itelligi nõ itellecto explicite vel implicite actu
itelligendi. ¶ Ad tertiũ dd̃m ꝙ esse rationis ꝙ est secũda iten^{o} non dicit aliq̃
cẽntiã nec aliquẽ actũ realẽ exñtem i aliquo subiue. Sed dicit quẽdam hitudi
nem rationis ↄ̃ntem rem vt est obiue in intellectu ⁊ illud esse est ens hm quid
sicut esse in poª est esse hm quid l3 non sit per oĩa simile. dicendum ergo ad for
mã argumenti qñ q̃rit̃ vtꝝ esse rõis sit aliqd esse aut nullũ esse ꝙ esse rõnis est
aliqd̃ esse hm qd ⁊ nullum esse simplicit̃. q2 formaliter loquendo non dicit ali-
quã nãm realem: ⁊ qñ dr̃ vltra ꝙ tũc sequeret̃ ꝙ qdã esse non eẽt esse dicendũ
ꝙ nõ seqtur ꝙ simplicit̃ quoddã esse nõ esset esse: sed bñ seqtur ꝙ q̃ddã esse h3
quid nõ est esse simpliciter ⁊ hoc nõ est icõueniens : si aũt querat̃ vtꝝ esse ratio
nis dr̃at ab oĩo nihil ⁊ si differt qũo dr̃t ab eo. dicetur in 3° articulo ꝙ aũt dici
tur ꝙ si esse rõis nõ est esse reale seq̃ret̃ qd̃ nec poª realis sit ens reale dd̃m ꝙ
ens rõis põt accipi vel ꝓ esse eẽntie po^{e} rõalis vel ꝓ eo ꝙ rem cõseqt̃ ꝓut est
obiue i itellectu sic̃ esse vl̃e vel abstractũ: ⁊ tũc dd̃m ꝙ si esse rõnis prio modo
non esset esse reale: nec poª rõalis esset esse reale. q2 tale esse est ide3 re cu3 poª
rõnali. S3 si ponat̃ ꝙ hm esse ratõnis ꝙ. s. ↄseqtur rem ꝓut est obiue i itellectu
non sit esse reale nõ se ꝙ poª reale non sit ens reale: s3 ꝙ hitudo obiecti ad ipsã
vel ad suũ actũ non sit ens reale ⁊ hoc verũ est. ¶ Ad 4^{m} dicendũ ꝙ in maiori
est falsa ad ꝓbatiõe3. dicẽ^{m} ꝙ sit actꝰ itelligẽdi si p se sb̃3 logice tũc eẽ ha intẽ^{o}
non erit per se subm̃ siue pmũ ⁊ per se obm̃ eiꝰ imo tũc lo^{co} ↄsiderabit de ha
intentiõe vt de eo ꝙ h3 attributiõe3 ad p se subm̃ eius. nã ea que seqt̃ res itel-
lectas vt sũt obiue i itellectu hñt attributiõe3 ad actũ itelligẽdi ⁊ maxie h3 ꝙ cõ
siderat̃ a logice si ãt ponat̃ ꝙ logica sũt de his iteõibꝰ vt d̃ prio ⁊ p se sb̃o tũc
logica nõ erit d̃ actu itelligẽdi vt d̃ suo ⁊ p se sb̃o: s3 deteriabit d̃ actu itelligẽdi
sic̃ de cã sui subi eo mõ quo cã põt eẽ in talibꝰ que hñt tm̃ esse rõis iq̃ntũ. s. scd̃a

intentio dependet ab actu rōis. q2. s. nō ɔseqꝫ res nisi put sūt obiue i intellectu.
¶ Ad quintū dōm sicut esse i itellectu siue eē rōis pōt accipi vel p actū intelligē di vl' p eo qđ ɔseqꝫ res vt sūt obiue i itellectu. ita ēt ipsū eē pdicabilitatis siue eē pdicatū pōt accipi vl' p actu quo aliqd pdicaꝫ siue enūciatur de aliq° vel p hitib⁹ q̄ ɔseqꝫ res vt rñdēt talib⁹ actib⁹ intelligēdi sicut qñ dr̄ sor. ē hō int sor. ⁊ hoiem est qdā hitudo ⁊ sbi ⁊ pdicati ⁊ supioris ⁊ inferioris. ⁊ tales hitudies sūt ɦe itentiōes nō āt ipsi act⁹ intelligēdi. ¶ Ad sextū dōm ꝙ act⁹ itelligendi ē qdā qlitas exñs in genē qlitatis ⁊ reducit ad tertiā spēꝫ qlitatis. s. ad passionem. nā ois qlitas siue sit qlitas sensibil' siue act⁹ sensiēdi vl' itelligēdi q̄ non hꝫ eē fixū i sbo: sꝫ i quoddā fieri. ⁊ trāsitu reducit ad qlitatem que dr̄ pa°. ¶ Rñ° āt illa sup posita non vr̄ valere. nā actus intelligendi lꝫ sic actio alic⁹ agētꝫ ꝙ ē cā effectiua ei⁹ ⁊ passio alic⁹ recipiētis ipm tñ ipse act⁹ intelligēdi ɦm se ē qđdā accñs abso^m ⁊ qdā for^a abso^a q̄ vt mihi vr̄ pōt poni i a° gñe ꝗ i gñe qlitatꝫ

D secundum sic proceditur ⁊ arguitur ꝙ scđa intentio sit aliquid reale exñs in intellectu sicut in sbo q2 abstractū dicit ɦam intētiōeꝫ sed eē abstractū dicit aliquā rem siue aliqd reale exñs in intellectu sicut in sbo. g° ⁊c̄. maior pꝫ. q2 abstractū vl'e ⁊ ɔsilia dicuntur secūdas intentiones. minor pbaꝫ q2 illud qđ fit ab intellectu agente ⁊ afan^e in intellectu possibili ē aliqd reale exñs in intellectu possibili. sicut in sbo nā illa actio est nālis terminata ad aliquē naturaleꝫ realē: sed p actionē inte⁹ agentis sicut i itellectu possibili aliqđ abstractū a fan^e vt oēs ɔcedunt. g° eē abstractū dicit aliquid reale exñs in inrellectu sicut in sbo. ⁊ sic pꝫ maior. ¶ Preterea in oi actiōi reali psuppōite sbm aut acqritur aliq̄ forma siue aliqs actus realis in aliquo sicut in sbō. s. in sbo ꝙ presupponiꝫ: sed ɦm ɔmē. inte⁹ facit vl'itatē i reb⁹. ergo in ista actione aliqua forma siue aliquis act⁹ realis acquiritur in aliquo sicut in sbo. s. in sbo ꝙ psupponiꝫ. aut g° in re extra aut in intellectu non in re extra q2 vl'e non hꝫ esse in re relinquitur g° qđ vl'itas sit aliqua res acquisita in intellectu sicut in sbo per actiōem istam que facit vl'itatem. ¶ Pre^a illud qđ concipit mens de re vr̄ ptinere ad scđas intentiones q2 ɔceptus mentis vr̄ eē quedam intentio: sed ɔcept⁹ mentis vr̄ esse aliquid reale exñs in intellectu sicut in subō. g° ⁊c̄. ¶ Pre^a in eo in quo est veritas sicut in subō est secunda intentio sicut in subō. nā vt vr̄ veritas ptinet ad secūdas intentiones. sꝫ veritas est quedam res existens in itellectu sicut in subiecto. g° ⁊c̄. ¶ In ɔtrriū est quia illnd qđ distinguitur contra omne esse reale non est alia res existens in intellectu sicut in subiecto. Sed secunda intentio est huiusmōi. Nam esse rationis ꝙ importat secunda intentto distinguitur contra eus diuisum in decem predicamñta ꝙ qdē ens ɔphendit oē esse reale g° ⁊c̄. ¶ Pre^a. si aliq̄ ɦa inten° esset res alia exñs i itellectu sic̄ i subō ɦ marie esset vl'e ꝙ marie negaꝫ esse inre extra aiaꝫ. sꝫ vl'e ñ dic̄ aliqd exñs i intelleccu sic̄ i subō: q2 oē ꝙ est i aliq° intellectu retieꝫ sic̄ i subō est vnū nūero ꝙ est esse vnū realr: sꝫ vl'e non dicit aliqd vnū nūero. g° ⁊c̄. ¶ Rñ° ad istā qōem dñt qdā ꝙ ɦe itentiones q̄s vocam⁹ abstra^m vl'e. ⁊ ɔsilia sūt qdā res exñtes i itellectu sic̄ i sbo: sꝫ ɦ est dr̄ia: int ponentes istā pōem qđ dicūt istas ɦas itentiones est species intelligibiles. Alij vo dicunt qđ sūt ɔcept⁹ mentis q̄s mens de reb⁹ format. qñ rerū diffinitiones ɔcipit i h° tñ

conueniunt vtriq3: talia.s.species vel ceptus l3 aliquam realitatem dicant
tñ non dicāt rem existentē in genere.nam quia excedāt entitate3 generis sicut
deus dicitur nō eē in genere quia entitatem cuiuslibet generis excedit.sed q2 dē
ficiunt ab entitate.vñ nō hñt ita entitatem perfectā que ad entitatem generis
attingit.¶ Ista āt nō videntur mihi vera.⁊ primo nō videt̄ mihi verū quātu3
ad hoc dicūt talia deficiūt ab entitate generis: 2° quātum ad hoc dñt
 itellēa sunt secūde intentionesq̄s dicim⁹ abstractum:vl'e vel aliquid tale: p̄
mū.s. ista nō deficiāt ab entitate generis ostendo duplici rōne:prima sumit̄
ex comparatiōe istaru3 ad accñtia corporali a ⁊ absoluta:⁊ est talis:nō minus
perfecta entitas conuenit accidēti substātie spūalis q̄ accidēti corporalis.S3
accñtia corpo hñt ita imperfectā entitatem attingunt ad entitatem gene⸗
ris accidētium.ergo accūtia sb̄e spūalis pertingit ad entittaem generis qual
entitas debet̄ generib⁹ accñtiu3:sed predicta accidētia sub accñtia substātie spi
ritualis.s.anime intellectiue.ergo predicta accidētia.s.spēs ⁊ ceptus:pertin⸗
gūt ad entitatem generis accidentiū fl3 ē ergo dīe deficiant ab entitate ge⸗
neris:minor p3 de se.s. accidētia corpo attingūt ad entitatem generis ⁊ sūt
in genere maiorē facil'r pbo:quia sicut subm̄ ad subiectū.ita accidens ad acci⸗
dentium:sed subm̄ spūalis est perfecta q̄ subiectū.corpalis.ergo ⁊c.Secūda
rō sumitur ex comparatione predicto accidētium ad relatiōes: ⁊ est talis ōis
forma absoluta habet entitatem perfectā q̄cunq3 relatiōe quia saltem loquen⸗
do in creaturis reso.minimū h3 de entitate:sed relatio hab3 tm̄ de entitate
attingit ad entitatē alicui⁹ generis entiū realium.ergo ōis forma absoluta per
tingit ad eā perfectam entitatem q̄tum reqrit genus entis realis.Sed predi
cta accidētia.s.spēs intelligibilis ⁊ ceptus sunt quedam forme absolute nō vt
sunt relationes.ergo attingūt ad entitatem alicuius generis realis.si dicat̄ ad
hoc non seqtur ex his predcā accñtia aīe sine in aliquo genere:quia nō sūt
in genere relationis cum non sint relationes nec in genere absoluto.q2 l3 nō
deficiant ab entitate deficiūt tñ ab eutitate generū absolutorū.hoc non valet.p̄
mo qa i ratione precedēte ostensum est predicta accidentia hñt perfeetiorē
entitatem quocunq3 accñte corporali:stat autē multa accidētia corporali eē
in genere ⁊ habere tā perfectā entitatem q̄ta requirit genus entis realis:imo
q̄tum mihi videtur oē accidēs reale tam corpo q̄ quorūcūq3 maio ē i ali⸗
quo genere entium vel formaliter vt spēs generis vel sicut dr̄a vel sicut p̄nci^m
eius est spēs generis:2° quia scd̄a intentio ⁊ ens rationis distinguitur cō
tra ens diuisū i decē predicamēta deficit a quocūq3 entitate existente inquocū
q3 genere alioqn nō distingueretur tra ens cōe diuisum in decē predicamen⸗
ta sicut deficiens a toto ambito predicti entis:sed probatū ē nūc predcā acci
dētia nō deficiūt ab oī entitate existēte in quocūq3 genere imo excedunt entita
tem alicuius generis saltem generis relatiōis put probatū est.ergo siue pona
tur in genere siue nō.nō potest esse sit secūda intētio siue ens rōnis distictu3
tta omne esse reale ⁊ deficiens ab entitate ōis generis.scd̄m aūt predcā ac
cidentia v3 spēs ⁊ ceptus nō sint secūde itentiōis que sūt abstractum vl'e gen⁹
spēs ⁊ similia.p3 faciliter etiā per istam ratiōem vltimo factam quia predicte
intētiōes deficiūt ab entitate ōis generis nisi sic spēs ⁊ ceptus vt ostensu3 ē

ꝑ duo vltima media ꝑ que ꝓbatū est ꝙ actus itelligendi nō est ꝭa intenº q̄ est eē abstractū vel eē vlē vel aliqd ꝯsimili.qꝛ sicut ibi dictū est abstractū qđ est ꝭa itenº nō est realit̄ sepatū ab idiuiduis ꝯuenientis sub re intellcā sicut hō in cōi acceptꝰ ꝙ dr̄ eē quoddā abstractū a singlarībꝰ nō est realr̄ separatꝰ ab ididuis hoīs.s.a soꝛ.⁊ pla.p̄dcā āt accn̄tia sūt sepata realit̄ adictis in diuiduis.⁊ hoc in telligm est qn̄ dcē spēs vel ꝯceptus non sūt obā intellecta:sed alie res puta qn̄ aliqs itelligit equū spēs ⁊ ꝯceptꝰ eq in intellectu sūt realit̄ sepata ad indidnis eq:similit̄ etiā sicut ibi dcʒ ē de actu itelligēdi ꝙ nō est vniuersalis ꝑ p̄cōeʒ,ita ēt spēs ⁊ ꝯceptꝰ nō sunt vlia ꝑ p̄dicatiōeʒ q̈le est vniuersale ꝙ dr̄ secūda itenº sʒ sunt vniuersalia ꝑ repn̄tatiōes inq̄ʒtū indeterminate ⁊ vlr̄ repn̄tat aliqd i cōi ⁊ hoc dico ꝯsiderādo ista vt sūt in aliquo deterito intellcū sicut in subō vt p̄nm cognitiōis vel vt cognitio ipa ꝙ dico ꝑꝑ ꝯceptū qui ꝭm quosdā est realit̄ ipse actꝰ itelligēdi:sʒ vt sūt q̄dā obā itellcā pn̄t esse vniuersale ꝑ p̄cōm:sicut qn̄ intelligo ꝯceptū in gn̄āli ꝯceptꝰ sic acceptus est qđdā vniuersale ꝑ p̄cōm:⁊ ex h̄ nō hr̄ ꝙ aliqd realit̄ exn̄s in intellcū sicut in subō sit vniuersale ꝑ p̄dicationem vt est i intellcū sicut in subō.sʒ bn̄ hr̄ ꝙ illud qđ est obiectiue in intellcū siue sit cōceptus siue aliquid pōt esse vniuersale ꝑ predicatiōem ⁊ ꝭa intēº sicut supra diffuse de actu intelligēdi dictum ē:⁊ hoc est dicere ꝙ ħe intentiones non sunt intellcū nisi obiue.Est aūt notādū ꝙ nō ē intēº mea dicere ꝙ qn̄ hō vel equꝰ vel aliquid tale intelligit̄ vlr̄ ⁊ indetermiate ꝙ hoc vel homo vel equꝰ qui itelligit̄ sit ꝭa intētio:imo est pꝛia intēº ꝯcretiue dcā:vt pōt patē ex supiorībꝰ. Sed eiꝰ vniuersalitas siue indetermiaº ē ꝭa intēº de quo magis infra patebit qn̄ đ his aget̄ in spāli:hec.n.determiatio ⁊ vl̄itas nō ꝯuenit hoī vel eqº nisi ꝓut ē obiue in intellcū siue h̄ singulari.l.illo ⁊ iō iste ħe itētōes dn̄r ꝯueīre rebꝰ vt sūt obiue in intellcū ꝑ ista pʒ ad qōnem.s.ꝙ intētiōes ħe non sunt aliqd realit̄ exn̄s in intellectu sicut in sbo.¶ Ad p̄m ergo in o ppm dōm ꝙ aliqd dicitur eē abstractū vel sepatum dupliciter:vno mō ꝭm rē:⁊ illo mō illud ꝙ ē in intellcū sic in sbo ē sepatū ab indiuiduis sub re intellcā sicut ē ꝯceptus mētis:vel actꝰ itelligēdi:⁊ abstractū isto mō nō dicit ꝭm intētiōeʒ sicut ēt nec scia que ē hitꝰ realr̄ sepatꝰ ab oibus indiuiduis rei scibilis de qua ē illa scia ē ꝭa intētio.Alioº dr̄ abstram siue sepatū ꝭʒ rōem sicut homo dicit aliqđ abstractū a soꝛ.⁊ pla.⁊ tale q̄ꝫtū ad suā abstractiōem dic̄ scđam intētiōem ⁊ tale nō ē in in tellcū sicut in sbo. Sed ē in itellcū obiue cognoscēti sic̄ cognitū obicit̄ hō nō cognito soꝛ.vel pla.¶ Ad ꝭm dōm ad maiorē ꝙ in oī actiōe reali p̄supposite sbm aliquid realit acqrit̄ i illo sbo p̄suppōito:⁊ qn̄ dr̄ in minori ꝙ intellcūs agēs facit vl̄itatē:dōm ꝙ sic̄ sepe dcm̄ ē duplex ē vniuersale.s.ꝑ repn̄tationē.⁊ sic actꝰ itelligēdi ⁊ spēs si ponat̄ spēs ⁊ ꝯceptꝰ mētis dr̄ vniuersale:⁊ vlē sic dcm̄ nō ē ꝭa intentio accipiēdo intētionē ex pte intelligibilis ⁊ distinctam ꝯtra eē reale sicut nūc accipimꝰ:⁊ đ tali vniuersali veꝝ ē qđ intellectꝰ agēs facit vniuersalitatē siue vniuersale actione reali.Nā realr̄ cāt aliquod p̄dcoꝝ.s.spēm vel actū intelligēdi vel ꝯceptū vel ēt oia hec:⁊ ista sunt in intellcū sicut in sbo.Alioº dr̄ vniuersale ꝑ p̄dcōm ⁊ vniuersale sic nō hʒ fctōm realē:sʒ dictū ad factiōem realē exn̄tē in alio.nam fctā i intellcū itellectiōe vel ꝯceptiōe repn̄tātē rem vniuersalit̄ ⁊ determiate sicut fcā ꝯceptione repn̄tātē hoīeʒ indeterminate absq̄ʒ soꝛ.⁊ pla.ꝯseqt̄ hoc ꝙ ē hoīem

fu determinate ⁊ repñtatum in intellectu indetermiate ⁊ hoc nõ hꝫ factiõeꝫ ꝑm rem sed ꝑm rõnẽ sicut.n.qñ dicim⁹ ꝙ res aliqua ẽ fctã intellcã nõ ponitur fctõ realis in illa re:ita nec qñ dr̃ fcã vniuersalis.i.indetermiate intellcã nulla factõ realis ẽ in ea:nec aliq̃d acquirit̃ in ea.dõꝫ ergo ad formã argumñti ꝙ inte⁹actio ne reali facit vniuersalitatẽ ⁊ vniuersale ꝑ repñtatiõem ꝙ quideꝫ vniuersale est q̃dã forma acq̃sita in intellcũ sic̃ in sb̃o:⁊ illud vniuersale nõ ẽ ꝫa intẽ°. Sꝫ vniuersale ꝑ predicatiõem ꝙ est ꝫa intẽ° nõ fit ab aliquo factiõe reali que ꝑ se terminet̃ ad tale vniuersale:nec ẽ aliq̃d reale acq̃situ̇ in aliquo sicut i sb̃o. Sꝫ fctõ realr̃ vniuersali ꝑ repñtatiõem .vniuersale ꝑ p̃dicatiõeꝫ ꝯseq̃t̃ rẽ ꝓut ẽ obiue in intellcũ cui.rei sic exñti obiue i itellcũ ꝑm tale eẽ ꝙ hꝫ obiue in intellcũ nulla factio ꝯuẽit. ¶ Ad 3^m dõm ꝙ sicut voluntas dr̃ cã act⁹ volendi ꝙ ip̃a res volita: ita ille ꝯcept⁹ solꝫ dici tã ip̃a ꝯceptio que est in itellcũ sicut in sb̃o q̃tũ ip̃a res itellecta que rñdet ipsi ꝯceptiõi ⁊ neutꝝ istoꝝ ẽ ꝫa intentio:vñ minor simplicit̃ est falsa.sꝫ veꝝ est ꝙ abstractio siue indetermiatio siue hoc ꝙ est eẽ terminũ ad q̃d terminat̃ act⁹ intelligẽdi que ꝯseq̃t̃ rem ꝯceptã siue intellectã dicit ꝫam intentiõem. ¶ Ad 4^m dõm ꝙ ꝑm quosdã ṽitas est ꝫa intẽ° ⁊ dicit aliquid existẽs obiue in itellectu tm̃ ⁊ ꝑm istos minor est falsa. Alij ãt ponũt ꝙ ṽitas est q̃dã accñs reale exñs in intellcũ sicut in sb̃o ⁊ ꝑm istos dicẽdũ esset ꝙ maior ẽ falsa q̃d aũt istorũ sit ṽi⁹ nõ ꝑtinet ad nũc discurrẽ: sꝫ sufficit ad nũc ꝙ quocunqꝫ istorum dato põt solui.

D 3^m sic ꝓcedit̃ ⁊ arguit̃ ꝙ ꝫa intẽ° sit aliq̃d reale positiuũ exñs i reꝝ nã q꞉ aut ẽ aliquid reale aut oĩo nihil. Si ẽ aliq̃d reale existens in reꝝ nã hr̃ ꝓpo^m. Si nihil sequit̃ ꝙ vl̃e abstractuꝫ ⁊ ꝯsimilia sint nihil ⁊ ꝑ ꝯñs seq̃t̃ ꝙ scia tractãs de istis tractet de nullo ꝙ ẽ icõueniẽs.relinq̃t̃ g° ꝙ sit aliq̃d realr̃ exñs i reꝝ nã. ¶ Preterea intẽ° ꝫa aut ẽ absolute aliquid ens reale aut ꝑm quid.aut oĩo nihil. Si dicatur ꝑ^m hẽt̃ ꝓpo^m. Si ꝑm cũ ens ꝑm q̃d aliq̃d reale dicat recedens a nullo.oꝫ ꝙ ꝫa inten° aliq̃d rẽ dicat lꝫ diminutaꝫ si oĩo dicat nihil secuntur inconueniẽtia pri⁹ posita ⁊ seq̃t̃ ꝙ illa abstractũ vniuersale ⁊ ꝯsimilia nihil significet. ¶ Preterea idẽ ꝙ dic̃ puꝝ nõ ens nõ p̃dicat̃ de ẽte reali sꝫ ꝫe itẽtões predicet̃ d̃ ẽte reali.g° ⁊c̃. maior pꝫ q꞉ si illud ꝙ dic̃ puꝝ nõ ens p̃dicaret̃ de ente sequet̃ ꝙ ens eẽt nõ ens q̃d est ipoſe.minor ẽt pꝫ:q꞉ ꝫe intentiões p̃dicãt̃ de ꝑmis intẽtiõib⁹:vt qñ dicim⁹ hõ est spẽs.prie ãt intentiões accepte in ꝯcret o sic̃ h̃ ꝙ dico hõ vl̃ bos. dñt res i reꝝ nã exñtes.g° ⁊c̃. ¶ Preterea obm̃ ite⁹ se hꝫ ad inte^m sicut mouẽs ad motũ. Nã int⁹ mouet̃ ab obõ.sꝫ secũde intentiões sũt q̃daꝫ itelligibilia alioqn nulla scia tractaret de eis.g° scd̃e intentiões nate sunt mãere inte^m:sꝫ non enti non ꝯuenit mouere.oẽ.n.mouens mouet inq̃tũ est aliq̃d ens actu.g° ⁊c̃. ¶ In ꝯriũ est:q꞉ illud ꝙ diuidit̃ ꝯtra ens diuisũ in d̃ceꝫ p̃dicamñta nõ dic̃ aliq̃d entitatẽ realeꝫ i reꝝ nã exñtẽ:sꝫ ꝫe itẽtiões sũ th⁹i.g° ⁊c̃.mouet̃ pꝫ:q꞉ illud ꝙ didit̃ ꝯtra ens disũ i.x.p̃dic^a nõ est sb̃a nec accñs:sꝫ q̃d nõ est sb̃a nec accñs.nõ dicit aliq̃d entitatẽ realẽ:g° ⁊c̃.minor etiã pꝫ ꝑ pb̃ꝫ.vi° meth̃.vbi didit ens ꝑꝫ rõnẽ cõtra ens disũ i.x.p̃dica^a.ꝫe ãt itẽtiões dñt ens ꝑꝫ rõnẽ.g° ⁊c̃. ¶ Preterea si ꝫe itẽtiões sic̃ sũt.vl̃e abstraciũ ⁊ ꝯsilia q̃tũ ad ip̃am vl̃itatẽ vl̃ abstractiõem dicant ens reale in reruꝫ nã exñs.seq̃t̃ ꝙ vl̃e realr̃ erit aliquid separatum diuersum re

ab ipsis singularibus:sed hoc ē falsum.ꝛ ꝯtra phm.vij.metha.gͦ ꝛc. ¶ Rñ-
deo ad euidētiam istius q̄ōnis primo p̄mittēda ē distinctio de intentiōe q̄ fre-
quēter est posita:2ᵐ oppᵐ ē ꝙ intentio quecūq; c̄ctū ad ipsa; intētionalitatē
de qua nūc loquimur nō dicit aliquā rem existētem in rez natura formalit lo-
quēdo.tertio oñdendum est ꝙ intētio secūda ꝯcretiue dicta nō dicit aliquā re;
formaliter existētem in rerum natura ꝛ hoc formaliter loquēdo.quarto oñdet
quomodo differunt ab oīo nihil ꝛ per ista patebit satis faciliter ad argumen-
tū. ¶ Quātum ad p̄mū sciendū ꝙ sicut sepe dictū ē accipiendo primā ꝛ scdam
intētionē ꝓut intentio se tenet ex pte intelligibilis intētio prima vel secūda du
pliciter potest accipi.s.vel in abstracto ipsa.s.intētionalitas que ē terminatio q̄
obiū dicit terius actꝰ itelligendi ꝛ ē relatio ipiꝰ intellecti ad actū intelligēdi si
ue ad ip̄m intelligētem:vel in ꝯcreto.s.ipsum intelligibile ꝙ terminat actū in-
telligendi ꝛ cui ꝯuenit ista relo ſm ꝙ supra dcm̄ est:ꝙ ſm duplr genus intelli
gibiliū accipiūtur prima vl secūda itē ꝯcretiue dicta:ꝛ hoc sufficiat ꝺ primo.
¶ Quātū ad scd̄m ad declarādū.s.ꝙ ipsa intentionalitas que ē rlo rei intelle
cte ad actum intelligēdi ꝛ reru; natura nō dicit aliquid reale existens subiue i
aliquo:premitto vnā diuisionē.s.ꝙ si predcā rlo sit aliquod ens reale exñs in
aliquo subiue op; ꝙ sit in intellcū sicut in sb̄o vel in ipsa re intellcā:si ponatur
in itellectu op; ꝙ fūdatur sup actum intelligēdi quia aut nō potest ibi pōi sup
ꝙ tsl rlo fūdetur hoc aut quia rlo rei intellē ad actum intelligendi que rlo est
rlo ratiōis fundetur super actum itelligēdi dupliciter potest itelligi.vno mō
ſm opinionē supius positā que pouit ꝙ actus itelligēdi duplr p̄t accipi.vnoͦ
vt ē q̄dā res iu se exñs in genere qualitatis ꝛ sic fundat super ip̄m rlo real ad
rē intellectam.Alio modo prout accipit vice rei intellectꝰ sicut quādo accipit
imago vice rei cuius imago ē:ita ꝙ ipse actus intelligēdi lapidem dicat lapis
s; qd. ꝛ pictura herculis dicat hercles ꝛ ꝙ sup eū fundet talis rlo que sit ens
reale ſm qd.Istud aūt nō vi; mihi posse stare ꝛ ad hoc adduco duas rōnes ad
nūc.prima sumit ex extrēo ꝙ exigit relatio realis fundata sup actū intelligē-
di vt ē q̄dam res ꝛ est talis in illo:l; fundari rlo rōnis que ē rei intellecte ad i-
telligēte ad quod p se refertur itellcūs realit per relationē realē fundata; i actu
intelligēdi siue p ipsum actum intelligēdi:s; intelligēs genꝰ non refertur rea-
le p actum itelligēdi vt per relationē fundatum in eo ad ip̄m rē actū intelligē-
di ēt vt accipitur vice rei intellecte prout illi de predicta opinione accipiat.gͦ
rlo rationis ſm q̄ dicitur res intellecta referri scd̄m rationem ad intellgente;
non fundatur in actu intelligendi prout accipitur vice rei intellectus modo p̄-
dicto:p; maior.quia sicut relatio eius ꝙ refertur debet esse in eo ꝙ refert.ita
oppōi relatio debet esse in eo ad qꝺ per se refertur.ita ꝙ si sit relatio realis sit
in eo ſm rem:si sit relatio rationis sit in eo tātum ſm rationē minorem probo
dupliciter:primo ꝙ ſm rem ad se ipsum non est relatio realis:s; actus intelli-
gendi qualitercūq; acceptus est vna res p eēntiam cum se ipso.ergo impossi-
bile est ꝙ intelligas per actum intelligēdi refertur relatione reali ad actum in
telligēdi qualitercūq; accipiatur siue.s.accipiatur ſm se:siue vice rei intellecte
¶ Secūdo sic:quia intellectus per actū intelligēdi refertur aliter ad obiectu;
ꝙ itelligitur:quia ad illud ꝙ intelligitur refertur directe ꝛ p se ipsum intelli-

Sed actus intelligēdi nec absolute nec vice rei intellectus acceptus ē obiectū
ꝙ intelligitur quia nullus actus intelligendi qualitercūqꝫ acceptus potest esse
sine primo ⁊ per se obiectum g° ⁊c. ¶ Secunda ratio principalis sumit̄ ex di-
stictōe que est inter esse rei ⁊ esse rationis quia illud ꝙ conuenit alicui ꝯm esse
reale conuenit ei ex natura rei ⁊ non ꝯm ratiōem ⁊ hoc pꝫ qꝛ omne esse secūduꝫ
rōnē distinguitur ꝯtra esse secūdū rem. Sed illa relatio fundata super actuꝫ i-
telligendi vt accipitur vice rei intellecte ē secundū eos relatio realis. licet ha-
beat diminutaꝫ entitatem. ergo non dꝫ dici ens secundum rationem tantum
⁊ sic rl̄o que refertur res, intellecta ad intelligentē ē rl̄o ꝯꝫ rōnem tm̄ ꝙ falsum
est ergo ⁊c. nec potest dici ꝙ illa relatio que ponit̄ sic fundari super actum in-
telligendi vt accipitur vice rei intellecte dicatur ens ꝯm rationem. qꝛ lꝫ sit ens
reale secūdū se: non tamen ē realr̄ illud vice: cuius accipitur sicut nisi dicūt de
actu intelligendi qui secūdū se dicitur eē realiter actus quidā intelligendi. ſꝫ se
cūdum rationeꝫ dicitur esse res intellecta quia si ponatur aliqua relatio real̄
habens esse secūdū quid ⁊ diminute alia aut relatione reali que fundatur suꝑ
actum intelligendi ad ipsam rem intellectam fundari in ipso actu intelligendi
ꝓut accipitur vice rei intellecte illa relatio non accipitur vice alicuius alterius
nie: sicut accipitur ipsi actus intelligendi quia non accipit̄ nisi pro ipō eē rela
to fundato super actum intelligendi sic acceptuꝫ ꝙ quidē esse rl̄ui est ipsa: ipa
enim non accipitur pro ipsa re intellecta: sed ei⁹ fundamētū. s. ipse actus intelli-
gi in quo fundatur: accipitur pro ipsa re intellecta nec etiam ꝑ aliqua rl̄one re
ali fundata in re intellecta, quia nulla relatio talis ponitur. ¶ Secūdo mō pōt
intelligi ꝙ relatio qua scōm rationem res intellecta refertur ad ipsum intelli
gens fundetur super actum intelligendi nō sit ꝙ sit aliqua relatio a relatiōe re
ali que refertur intellectus ad reꝫ intellectā realr̄. imo eadꝫ relatio que est rela
tio intelligentis illa eadem est relatio rei intellecte sed ꝯm rē est relatio intel
ligentis. ⁊ ideo intellectus refertur realr̄ per eā. sed ꝯm rationem intelligendi
est relatio rei intellecte in ꝗtū res intellecta denominatur ab ea vt relata sicut
⁊ denoīatur ab actu esse intellecta qui quidem actus intelligendi ē fūdam ipsi
us. ¶ Hoc etiā non videtur possibile ꝓpter quattuor rationes quaꝝ prima su
mitur ex termio ad quā est relatio ⁊ ē talis. quia si relatio ꝯtra refertur res in-
tellecta ad intelligentiā ē ipsa relatio realis que est fundata super actum intel-
ligendi seqtur ꝙ relatio intelligentis ad rem intellectam non differt realiter a
termino formali ad quā est. Sed hoc ē inconueniens ergo ⁊c. ¶ Hui⁹ condi-
tionalis ꝓbo ꝯsequentiam. quia per illud per quod formaliter refert̄ aliquid
ad extremum oppom ē terminus ad quē illud extremū oppositum refertur ad
ipsum sicut per illud per qd̄ pater formaliter refertur ad filium per illud idem
formaliter ē terminus ad quā filius refertur ad patrem. pater eni in eo ꝙ pat
est terminus ad quā filius refertur in eo qd̄ filius. Sed scōm dictum pōm re-
latio qua formalit̄ refertur res intellecta ad intelligēte ē rl̄o fūdata suꝑ actū in
telligēdi. nec ꝑ conseqāēs differtur rl̄o que refertur intelligēs non intellctam
⁊ que refertur res intellcā ad intelligētē. ergo si rl̄o qua res intellecta refert̄ ad
intelligētē ē ipsa relatio realis fundata super actum intelligēdi sequitur ꝙ for
maliter teris ad quā ē relatio realis itꝫ elligēt nō differt re ab ipsa relatio ipsi⁹
c

intelligẽtis quia formali in termino ad quam fit ipsa relatio alterius extremi
vt dictũ est ipsa rl̃o ⁊ sic pꝫ ꝯñ̃a. ꝓbo ꝯñ̃s eẽ falsum ⁊ ĩpossibile. quia sicut de ra
tione rl̃onis rõis est esse ad aliud formaliter: ita de ratione rl̃onis realis ẽ esse
ad aliud formaliter re. ergo ĩpossibile ẽ ꝙ rl̃o qua refert̃ realiter intellectus ad
rẽ intellectam nõ dĩnt realiter a termino formali ad quã est: ⁊ sic pꝫ impossibi
tas ꝯñ̃tis. ¶ Secũda ratio sumitur ex natura oppõis: qꝛ nullꝫ extremũ ĩ rl̃is
debet denominari a relatione sibi opposita: nullus enim denoĩatur dñ̃s ser-
uitute nec pater filiatione: sicut nec aliq̃d oppositis dicitur aliquid frigidũ ca
liditate vel videns cecitate. Sed res intellecta ẽ extremũ corrl̃ie oppositũ ipsiꝰ
ĩtelligẽti. ergo res intellcã non debet denoĩari relata relatiõe reali ipsiꝰ intel-
ligentis. ¶ Tertia rõ sumitur ex differẽtia denoĩatõis que ẽ ab ĩextrinseco ⁊ d̃
noiationis que est ab intrinseco. ¶ Ad cuius euidẽtiam sciendũ ꝙ sunt quedaꝫ
denoĩationes ab extrinseco sicut denoĩatur effectus a causa ⁊ econuerso sic̃ ca-
lor denoĩatur solaris a cã sua ⁊ sol denoĩatur calefaciens a calore q̃ꝫ facit. Alie
sunt denoĩationes ab intrinseco vocãdo intrinsecũ oẽ ꝙ inest rei alicui subiũe:
sicut dicitur aliquid album ab albedine sibi inherente. ⁊ isto modo denominat
relatio. vnde lꝫ relatio sic ad aliud non tamẽ denominat illud ad aliud ad qd̃ ẽ
sed illud in quo est sicut paternitas non denoĩat aliquã nisi illum in quo ẽ pa-
ternitas. Et ex hoc sic arguitur relatio nõ denoĩat nisi illud in quo est. sed rl̃o in
telligentis non est in re intellecta. ergo rl̃o intelligẽtis non denominabit reꝫ in
tellectam. ita ꝙ ẜm eam dicatur relata. ¶ Quarta rõ sumĩtur ex hoc ꝙ isti non
possũt saluare ꝙ relatio rei intellecte ad intelligẽtẽ sit rl̃o rõnis. qꝛ aliud ẽ rela
tionẽ aliq̃ꝫ eẽ rl̃oꝫ rõnis ⁊ eẽ rl̃om alicuius ẜm rõnem quia qñ dicit̃ aliqua rl̃o
ẽ rl̃o rõnis intellr̃ ꝙ illa rl̃o non hẽat aliud eẽ q̃ꝫ eẽ ẜm rationẽ qñ autẽ dicitur
ꝙ aliqua rl̃o que ẽ realis ẽ alicuiꝰ ẜm rõem: non intelligitur qd̃ relatio illa ab-
solute non hẽat nisi eẽ ẜm rõnem: sed ꝙ non sit rl̃o illius relati nisi ẜm rõnem.
Si gͦ res intellecta referatur ad intelligẽtẽ per rl̃onẽ realẽ fundatã sup̱ actum
intelligẽdi: lꝫ posset saluari ꝙ illa rl̃o nõ sit rl̃o realr̃ rei intellecte tñ̃ nõ põt sal-
uari ꝙ illa rl̃o que ẽ rl̃o rei intellecte eẽt tm̃ ens ẜm rõem. vel ꝙ eẽt tm̃ rl̃o rõis
ꝙvr̃ inconueniẽs qꝛ talis rl̃o cõiter ponat̃ eẽ rl̃o rõnis tm̃. ⁊ sic pꝫ ꝙ illa rl̃o rei
intellecte ad actũ intelligẽdi vel ad intelligẽtẽ nõ ponãt aliq̃ꝫ rẽ in ĩtellectã: nec
ẽt ĩ re extra qꝛ oẽs ꝯcedũt ꝙ in re intellecta nihil reale põit̃ ex hoc ꝙ ĩtelligit̃
⁊ sic pꝫ de ẜo. ¶ Q̃rtũ ad 3m. s. ꝙ ẜa intẽtio ꝯcretiue dcã non dicat formalr̃ lo-
quẽdo aliquã entitatẽ realẽ in reꝝ nã exñ̃tem. ¶ Sciẽdũ ꝙ supra dcm̃ est ẜa in
tẽtio ꝯcretiue dcã ẽ ẜm genꝰ intelligibiliũ ꝙ. s. ꝯseq̃tur res ꝓut sũt obiũe in in-
tellectu sicut ẽ hoc ꝙ dico vl̃e. ꝑdicabile. genus: spẽs. ⁊ cõsimilia: modo inten-
do oñ̃dere ꝙ talia nõ dicant formaliter loquẽdo aliq̃ꝫ entitateꝫ realẽ. ⁊ subiũe
existẽtẽ ĩ aliquo. si eniꝫ ẜa intẽtio sic dicta dicit aliq̃d positiuum existẽs in aliqͦ
subiũe aut hoc est in intellectu aut in re extra: si in intellectu: aut dicit rem abso
lutã aut relationem non rem absolutam. quia hoc probatum est supra in ꝑma
qõne de ẜa ĩtentiõe ⁊ ẽt ẜa que ĩmediate ꝑcedit istam nec põt ẽt dicere rl̃onem
fundatã in intellectu mediate actu vel spẽ. ⁊ hoc oñ̃do duplr̃ rõne pꝛia sumit̃
ex ꝑte rl̃onis fundate in ĩtellectu mediãte actu vel spẽ: ⁊ est talis. qꝛ illa rl̃o aut
rl̃o q̃ refert̃ intellũs ad rẽ ĩtellectã: aut ecõuerso nõ põt eẽ rl̃o q̃ ĩtelligẽs refert̃

ad rē intellectā: qꝛ illa relatio ē rl̄o realis ſm āt intētiones dn̄t ens rōnis diui-
ſum ꝯ ens reale: nec pōt eē ecōuerſo. ſ. ꝙ illa rl̄o ſit qua res intellcā referat̄ ad
intelligētē. qꝛ modo imediate probatū ē ꝙ res intellcā non refert̄ ad intelligē
tem ꝑ rl̄onē fundatā ſuꝑ aliquid exn̄s in intellectu ſicut in ſb̄o. ergo intēº ſa cō
cretiue dicta nō ē aliq̄ rl̄o fūdata in actu intelligēdi vl' ſpē in aliquo exiſtente in
intellectu ſic i ſb̄o. ¶ Scd̄a ratio ſumitur ex ꝑte ſe intētionis ⁊ ē talis: qꝛ ſa
intētio puta vl'e: genus: ſpēs: ⁊ ꝯſilia nō dicūt habitudinē intelligētis ad rem ī
tellectam niſi econuerſo. Sꝫ oīs rl̄o fundata ſuꝑ actum intelligēdi vel ſpēꝫ i-
telligibilem ē relatio qua refertur intellꝰs ad rē intellectā vel ecōuerſo. ergo ⁊
cetera. maior ꝑ̄dicat̄ pꝫ q̄ꝫtum ad oēs ſcd̄as intētiōes excepta ipſa intētiona-
litate que ēt ē quedam intētio mō quo infra magnifeſtabitur. nam vl'e. genꝰ ſpe
cies: ⁊ ꝯſilia dicunt habitudinē ad ea de quibꝰ p̄dīcat̄. Conſtat aūt ꝙ illa de qbꝰ
talia pōt non ſūt actus intelligēdi vel ſpēs intelligibilis niſi quādo ipſe actus
intelligēdi eſt illud quod intelligitur. ergo ⁊c. minoꝛ etiā q̄ꝫtum ad ꝓpoᵐ ꝑti
net faciliter pꝫ: quia oīs relatio fundata ſuꝑ actū intelligēdi vel ſpēꝫ itelligibi
lem vel ē relatio repn̄tātis ad repn̄tatū vel ē relatio effectus ad cauſam relatio
autē repn̄tationis ad repn̄tatum eſt relatio intelligētis ad rē intellectā repn̄ta
ret ēt actꝰ intelligendi vt ē effectus ad rē intellectam cū ponat̄ ꝑ obiectuꝫ mo-
ueat ſiue autē ponatur ꝙ obiectum mouet ſiue nō: illa relatio actus intelligen
di vt ē effectꝰ nihil fac̄ ad ꝓpoᵐ: qꝛ illa rl̄o realis illa de qbus querimꝰ. ſ. ſcd̄e
intētiones dicunt ens rōnis tātū: ⁊ iō nulla relatio qua pertinēt ad ſcd̄as intē
tiones pōt fundari in intellectu niſi illa que ē intelligētis ad rē intellectam vel
ecōuerſo: ⁊ ſic q̄ꝫtum facit ad ꝓpoſitū pꝫ minoꝛ: nō pōt ēt dici ꝙ ſcdā inten-
tio dicatur aliquā entitatē realē in rex natura exn̄tē ꝓpter duo. pꝛimo quis ſi
vl'itas ⁊ abſtractum ⁊ cōſimilia ꝯueniūt rebus ſm ſuum eē reale extra animaꝫ
ſequeretur ꝙ eēnt nulla ſeꝑata in re ſicut poſuit plato: hoc āt ē falſum ⁊ a ꝑh̄o
impꝛobatū. ergo ⁊c. Scd̄o quia nullus ponit ꝙ in re intellecta q̄ꝫtuꝫ ad eſſe ꝙ
habet extra animam ponatur aliquid reale ex hoc ꝙ intelligitur alioquin quā
do aliquis obm̄ intelligitur de nouo aliquid reale exiſtēs in ipſo ſicut in ſubō
acquiritur ei de nouo qd̄ ē falſum. ⁊ ſicut pꝫ de tertio. ſ. ꝙ ſecūde intentiones ſi
ue accipiantur pꝛo ipſa intentionalitate ſiue pꝛo illis quibus attribuitur ipſa ī
tentionalitas non dicunt aliquam entitatem realem ſubiue in aliquo exn̄tem:
⁊ hoc qn̄tum ad ſuum foꝛmale ſignificatum: ¶ Q̄ꝫtum autem ad quartū quo
modo pꝛedicta. ſ. ſecunde intentiones differant ab omnino nihil ſupponit ꝙ
foꝛmaliter loquendo non dicat aliquam entitatem realem in aliquo ſubiecti-
ue exiſtentem. Sciendum ꝙ inter pꝛedicta ⁊ omnino nihil poteſt inueniri dr̄ia
⁊ exparte rei intellecte ⁊ exparte ipſius intellectus: ⁊ pꝛimo videndum eſt quo
mō inueniatur exparte rei intellecte. Ad cuius euidentiam ſciendum ꝙ cum ita
ſit ꝙ ſecunde intētiones dicāt hitudines quadā que vt dcm̄ ē ꝯſequūtur res ꝓ
vt ſūt obiue in intellectu talis hitudo vel ē rei ad inteᵐ ꝓut h̄ ꝙ dico intēº dicit
hitudieꝫ rei ꝓut ē terminꝰ actus: vt ſupꝛa dcm̄ ē: vel ē habitudo rei intellecte
ad rē intellectā: ſic̄ hoc ꝙ dico genꝰ: ſpēs: ꝑ̄dicatū ⁊ ſubm̄ ⁊ ꝯſilia. Si pꝛio mō
ſic pꝫ: qd̄ illud ens rōnis ꝙ h̄ ꝙ dico intētio noīat ſupponit aliquod eſſe reale
q̄ꝫtū ad illud ꝙ pꝛio intelligit̄. nā pꝛio ꝑᵐ ꝙ teriat actū itelligēdi opꝫ ꝙ ſit ens

reale non ens enim nō pōt intelligi nisi p̄intelligatur ens sicut nec priuatio nō itelligitur nisi p̄ intelligatur habitus eē.ergo terminus ad quā̄ terminat̄ act⁹ intelligēdi:lic₃ formalr̄ nullam entitatē ponat in re intellecta tamē saltē quantum ad pᵃ intellecta supponit entitatē realem rei intellecte :ꝯo autem nihil nec formaliter aliquid ponit nec aliquid supponit. ¶ Quantum ad alia intellecta que priuationē vel puram negationem important. sicut hic ꝙ dico non ens lic₃ non ponatur formalr̄ aliquā̄ entitatē nec supponant precise q̄ntum ad absolutam negationē ⁊ hoc ex parte rei intellecte: ex parte tame₃ intellect⁹ supponunt aliquam entitatem sicut iam dicetur. Si autem loquamur de intētionibus que dicunt habitudinem rei intellecte ad rem intellecta₃ sicut h̄ ꝙ dico genus: spēs: p̄dicatum ⁊ consimilia: q̄ntum ad aliqua idem ē de his sicut d̄ p̄missis: que scil₃ dicunt habitudine₃ rei intellecte ad intelleᵐ quia in eis quib⁹ conuēiat. primo supponunt aliquam entitatē primum p̄dicatum ⁊ primu₃ subiectum. na₃ propositiones primo intellecte oport₃ ꝙ formētur de entibus realibus p̄positionis aut ē secundarie possunt formari de non ente: vt dicēdo nihil ē nihil: vl' chimera ē chimera : ⁊ tunc nec possunt formalit̄ aliquam entitatē : nec ēt supponunt ex parte rei intellecte. sed supponunt entitatē que est ex parte intellectus modo quo iam dicetur. ¶ Alia autē sunt q̄ ⁊ si non ponāt formalit̄ aliquam entitatem in re intellecta tam entitatē realē supponunt sicut sūt omnia quinq₃ p̄dicabilia eē enim genus ⁊ eē spēm lic₃ nullam entitatē ponāt formalit̄ in eo de quo dicuntur. tamē supponunt entitatē realē in eis d̄ quibus dicuntur. nam eē spēs alicuius generis non conuēit aliq̄bus nisi dicant diuersas formas siue diuersas entitates formaliter differentes: nec similiter eē genus dicit alicui nisi ei ꝙ dicit̄ aliquā̄ entitatē talibus diuersis formalit̄ conueniētē. Unde si in priuationibus accipitur genus ⁊ spēs hoc non ē proprie sed scd̄m similitudinem siue s̄m attributionē ad positiua inquātū priuatiōes puta insensibilitas ⁊ surditas ⁊ cecitas se habēt ad modum habitus visus ⁊ sensus auditus rōi .p̄prie insensibilitas nō ē genus ad cecitatē ⁊ surditatem: quia in talibus proprie non ē gēus nec spēs: ⁊ q̄ntum ad hoc similit̄ ē de d̄ijs proprie ⁊ accidēte de quorum quol₃ postea queretur in sp̄ali quomodo ꝗ conuēiat eis ratio intētionis secunde. Ex parte ēt ipsius intellcūs potest poni differētia int̄ p̄dicta ⁊ omnino nihil nō quidē ꝙ talia dicāt aliquā̄ entitatem formaliter loquēdo ꝙ sit in intellectu sicut i subiecto: sed quia talia non conueniunt enti vel etiam nō enti nisi p̄supposito actu quo talia rep̄ntantur ⁊ ꝙ talia sic vel sit puta vniuersalit̄ vl' particularit̄ rep̄ntatur. ¶ Ad cuius euidētiam sciēdum ꝙ ad hoc ꝙ aliq̄d dicat̄ receder̄ ab omnino nihil nō oport₃ ꝙ formalit̄ loquēdo dicat entitatē aliquam s₃ sufficit ꝙ supponat : ita quod illud nō possit conuēire alicui nisi quādam entitatē reali supposita ⁊ hoc pat₃ tam i positiuis qua₃ i priuatiuis. In positiuis quidam vt cum dicimus ꝙ aliquid ē ens in potētia tātum. nō sic ē itelligēdum ꝙ illud quod ē i potētia tātum sit in sua entitate actuali in rerum natura: ⁊ ꝙ sit in ipsa potentia iam ipsa₃ informās: s₃ ex hoc ipo ꝙ potētia qua aliqua forma est possibilis: dicitur etiam ipsa forma que nō est actu in rerum natura esse in potētia siue possibilis. in ꝙ eē sit in potētia nihil aliud est q̄ potētiam quādam esse in rerum natura secūdum q̄ illud dicitur

po ſſibile.nec verificaret̃ de tali ꝙ eẽt poẽ niſi eẽt potẽtia illa i reꝝ nã.ꝛ ſilr̃ ẽt
nõ ↄueĩret alicui eẽ inteᵐ obiue loquẽdo vel eẽ abſtractũ niſi eẽt aliqs actꝰ i tel
ligẽdi in reꝝ nã cuiꝰ obm̃ dicet̃ termiare actũ intelligẽdi vł eſſe ſic abſtractuꝫ.
In ꝑuatiuis inuenit̃ aliquid recedere ab oio nihil ex hoc ꝙ ſalteꝫ materialiter
ſupponũt aliquid ſicut dicitur ꝙ cecum non ẽ nihil.qꝛ ſupponit ſubm̃ ꝛ ſimilr̃
ſcđe intẽtiones que dicũtur entia rõnis ſupponũt aliꝗ̃ entitatem realeꝫ vel ex
parte intꝰ tm̃:vt qñ non ens intellr̃ ipm non ens eẽ intẽtionẽ primã vel eẽ ob-
iectum inteꝰ supponit actum intelligendi qui ẽ res vera vel ex parte rei intelle-
cte ſilr̃ ꝛ inteꝰ:ſicut genꝰ ſpẽs que nõ ↄueniũt niſi rebus:ꝛ ſicut primũ inteᵐ ꝑᵐ
ſubm̃ ꝛ ꝑmũ p̃dicatũ.quia ꝑmũ ꝙ natũ eſt occurrer̃ intellectui ſiue ſimplici ſi-
ue ↄpoſito.opꝫ eſſe rem aliquam verã.¶ Sed tunc videtur ſequi quedã diffi-
cultas.ſ.ꝙ oio nihil nõ poſſit intelligi.Si eni oẽ ꝙ intelligit̃ ex h̃ ipo ꝙ intellr̃
hꝫ eſſe rõnis iam recedit ab oio nihil:ꝛ per ↄñs videt̃ ſeq ꝙ oio nihil non poſ-
ſit intelligi.Et ad hoc dico ꝙ imo oio nihil põt intelligi ꝗ̃tũ ad hoc ꝙ obm̃ qđ
intelligitur qñqꝫ ab aliquo ſit ipꝫ nihil.¶ Ad illud ꝙ obiicit̃ dđꝫ ꝙ aliqd itellĩ
ſine alio duplicit̃ põt accipi.vno mõ vt dicat̃ itelligi ſine eo quo itellcõ ſic hõ i
eo qđ hõ nõ põt intelligi:nõ intellecto rõnali.põt tñ intelligi ſine colore.qꝛ nõ
cointellecto colore põt hõ itelligi:ꝛ illo mõ oio nihil põt itelligi ſine aliquo eẽ
cointellecto:ſic̃ qñ aliqs format cõceptõeꝫ de hoc ꝙ dico nihil ipſe intellĩt ipꝫ
nihil ſiue ipam nihil entitatẽ.ita ꝙ in ſuo formali obđ nõ includit̃ aliq̃ entitas
poſitiue ſed negatiue tm̃.¶ Alio modo poteſt aliquid intelligi ſine alio nõ qui
dẽ cointellecte: ſed coexiſtente.ꝛ iſto modo oio nihil nõ poteſt intelligi ſine ali
quo eſſe.quia impoſſibile eſt ꝙ nihil intelligatur ꝛ non ſit actus intelligendi ſi
cut impoſſibile eſt ꝙ aliquid intelligatur ꝛ non ſit intellectꝰ:lꝫ aliquis poſſit i-
telligi non cointellecto intellectu vel actu intelligendi.Sed adhuc contra hoc
poſſet obiici:quia qñ oio nihil intelligitur .quero vtrum illud ꝙ intelligit̃ dũ
intelligitur habet aliquod eſſe aut non habet aliquod eſſe.Si habet aliqđ eſſe
ſequitur ꝙ illud quod intelligitur non eſt omnino nihil.quia quod habet aliqđ
eẽ nõ ẽ oio nihil.Si aũt dicatur ꝙ non habet aliquod eẽ ſequitur ꝙ illud quod
intelligitur.non habet eſſe rõis ẽt dũ intelligitur quod eſt cõtra premiſſa:quia
ex hoc ipſo ꝙ aliquid ẽ terminꝰ ad quã vt ad obiectum terminatur actus intel
ligendi habet ſaltem eſſe rationis.¶ Et ad hoc dicendum ꝙ quãdo aliquid ne
gatur de eo quod intelligitur negatio poteſt fieri ad ipſũ:vel in ordine ad actũ
intelligendi vel ſimpliciter.verbi gratia.ſi aliquis intelligit hominẽ qui eſt al-
bus non intellecta eius albedine dupliciter põt negari albedo de eo .ſ.vt i or-
dine ad intellectum.vt.ſ.dect̃ intelligi ꝙ albedo non cadit cum homine in app̃
henſione:ꝛ ſic ṽe poteſt negari albedo de homine qui intelligit̃:vt quando dr̃
ꝙ iſte homo non intelligit hominem album.i.nõ intelligit hominem cum albe
dine.¶ Alio modo poteſt negari de eo albedo nõ quidem in ordine ad intelle
ctum:ſed abſolute vt ſi dr̃etur ꝙ homo qui intelligit non eſt albus ꝛ ſic eſſet
falſũ.qꝛ lꝫ hõ nõ intelligat̃ cũ ſua albedie:tñ hõ ꝙ intelligit̃ ꝫm rẽ hꝫ albedinẽ
ſilr̃ qñ oio nihil intelligit̃ qñ querit̃ vtꝝ illud qđ intellr̃ hꝫ aliqd eẽ vel non ſi q̃
ratur in ordine ad actũ intelligendi dđm ꝙ non qꝛ qñ aliqs intelligit oio nihil
nulluꝫ eẽ cadit in apprehenſione.ita ꝙ apprehẽdat̃ cũ eo:qꝛ lꝫ ita ſit ꝙ quãdo

nihil oīo apꝑhendiť verū ſit dicere qꝺ ipſi oīo nihil ꝯuenit intelligi. tā hoc ip̄ꝫ ꝙ ē oīo inihil intelligi ñ cadit ſub app̄henſiōe cū oīo nihil non enī opꝫ ꝙ q intelligit nō entitatē intelligat ſe itelligere illā nō entitatē vel illā nō entitateꝫ eē nō intelligi. Si āt querať abſolute vtrū qñ intellr̄ nō nihil illud oīo itellr̄ habeat aliqꝺ eē ſibi ꝯueniēs ex hoc qꝺ intelligiť dꝺm ꝙ ſic. ſ. eē rōnis ⁊ quando dr̄ qꝺ ſeqť ꝙ tunc illud qꝺ intelligiť nō ē oīo nihil excludēs oē eē. dꝺm quod īmo ꝗtū ad illud ꝙ cadit in app̄henſiōe qꝛ ip̄m eē rōnis non cadit cū nihil cuꝫ ipſa apprehēſione. vt dcm̄ ē. ita ſicut quādo intelligiť hō alb⁹ nō intellecta albedine ſua. veꝝ eſt dicere ꝙ hō qui intelligitur ē albus quia abſolute ſibi ꝯuenit albedo: ⁊ veꝝ ē dicere qꝺ tunc nō intelligiť hō alb⁹ ꝯiuncti accipiendo: qꝛ nō intelligitur cū ſua albedine. ita ēt qñ aliquis apprehendit ipſum nihil veruꝫ eſt dicere ꝙ illud qꝺ intelligitur hꝫ aliqꝺ eē rōnis quia inꝗtum conuenit ei ꝙ intelligiť ex hoc ipſo ꝯuenit ſibi eē rōnis: ⁊ tūc veꝝ eſt dicere ꝙ ip̄m nihil ſine aliquo eē intelligitur accipiendo ꝯiunctim: qꝛ ipſum nihil ſine aliquo cadit ſb̄ apprehēſione. qꝛ illud eē rōnis ꝙ ſibi ꝯuenit nō cadit cum ipſo ſub apprehenſione: ⁊ ſic pꝫ de q̄rto: ¶ Ex premiſſis pōt faciliter rñderi ad rōnes in oppo^{m}.

¶ Ad p̄^{m} g^{o} dꝺm ꝙ eē rōnis ſiue ipſa ſcꝺa intētio nec ens formaliť ponēs aliquā rōnem vel entitatē in reꝝ nā: nec eſt oīo nihil excludēs oē eē ſicut eē pura negō nihil ponēs vel ſupponēs. ſꝫ ē ens ſm qd mō quo iā exponiť in ſolutiōe ſequētis argumēti. ¶ Ad ſcꝺm dꝺm ꝙ ens rōis dicit eē ſcꝺm qd: ſꝫ eē ſcꝺm qd dupliciter pōt accipi. vno mō ꝓ eo qꝺ dicit formaliter aliquā entitatē i reꝝ nā exñtē diminutā cū ſicut mā dr̄ ens ſcꝺꝫ qd ⁊ ſimliter accñs dicitur ens ſm qd reſpcū ſb̄e ⁊ iſto mō ens rōis ſiue ſecūda itē^{o} nō dicūt ens ſecūdū qd. Alio mō dr̄ ens ſecūdū qd q̈ſi recedēs a pura negōne entitatis ꝙ ⁊ ſi formaliter nō dicat entitatē exñtem in reꝝ nā: tñ eam ſupponit ita qꝺ nō pōt verificari de aliquo niſi illa entitate preſuppoſita ſicut poſſ. bile: lꝫ non dicat ipſam potentiaꝫ in recto qꝛ ꝓprie loquēdo ip̄m poſſibile nō ē ipſa pō: ſed ē illud ad quod po^{a} hꝫ ordinē. ita qꝺ nō verificareť de eo eē poſſi^{e} niſi p̄ſuppoſita po^{a} in reruꝫ nā ⁊ illo mō eē rōnis vel ens rōis ⁊ ſecūda intē^{o} dn̄t eē ſecundū quid niſi qꝺ i hoc dr̄t qꝺ lꝫ illud quod ē poſſibile ꝗdiu tñ ē poſſibile non ponit entitatē formaliť exñtē in reꝝ nā: entitas tñ illaꝗ dicit quandoqꝫ ē in reꝝ nā in eſſe ſuo qꝺ pōit ita qꝺ tūc nō ſolū hꝫ eē ex alia entitate ꝗ ſupponit. ſꝫ ēt ꝗtum ad ſuā entitateꝫ que qñqꝫ formaliter ſit in reꝝ natura: ſed ſolum ſupponit ⁊ iō non hꝫ eſſe recedens a nihil ab entitate ꝗ formaliter dicit. ſed tm̄ ab entitate ꝗ ſupponit ſiue ex parte rei intellecte ſiue ex parte intelligentis modo quo predictum eſt.

¶ Ad tertiū dꝺm nō eēt idem aliꝗ terminū ſignificare directe negationē entitatꝭ ſicut hoc qꝺ dico. nō hō vel nō lapis. ⁊ diceř ter^{m} ſignificare aliquid qꝺ formaliter loquēdo nō ponit aliquā entitatē realē qꝛ nō oꝫ quod illud cuius ſignificatū formale nō pōit aliꝗ entitatē in reꝝ natura dicat formaliter negationē entitatis realis: ſicut eē obiue in intellectu ꝗtū ad illud eē nō ſignt̄ formaliter aliꝗ entitatē realē exñtem in reꝝ nā. nec tñ ſignificat negationē entis: ſic̄ ſignificat hoc ꝙ dico: nō ens vel non entitas. ſi g^{o} loqmur de his q̄ dn̄t directe negōm entis tūc aut dn̄t negōm determiati entis: vt hoc qꝺ dico cecus vel nō vidēs. aut dn̄t vniuerſaliť negōm entis ſicut hoc quod dico nō ens ſi dicāt

negõm determinati entis poterunt predicare de aliquo ente in ɔcreto non in abstracto. Nam de põt dici de hoie carente visu quod ẽ cecus vel carens visu. ¶ Sed nõ põt dici ꝙ sit cecitas carẽtem visus. Si ãt dicat̃ vniuersalit̃ negõꝫ entis vt hoc quod dico nõ ens vel nõ cecitas nec in abstracto nec in ɔcreto poterũt verificari de aliquo ente reali. vnde nullũ ens reale põt dici vniuersaliter nõ ens vel carẽt entitas. Si ãt sint talia quaꝝ sigtũ formale nõ dicat entitatẽ exñtẽ i reꝝ nã. Sed suppõit sicut h ꝙ ẽ eẽ obiue in itellectu vel h ꝙ est eẽ abstractum vel sepatũ a singularib⁹ talia qdem de ente reali possit predicare in concreto dicẽdo hoc ẽ abstractũ. vel hoc est habens esse rationis: sed in abstracto nõ possunt verificari de ente reali vñ nullum ens reale dicẽs formalit̃ entitatẽ realẽ ẽ eẽ rõnis vel abst° vel vl̃itas: lꝫ .n. nullũ ens reale sit hitudo rõis q̃ nihil põit nihil tñ ꝓhibet ens reale ɔcretiẽ denoiari i hitudine ad aliquid secunduꝫ r^m rõis tñ. ¶ Ad q̃rtũ dicẽdũ ꝙ nõ oꝫ quod oẽ quod itelligit̃ moueat ite^m loquẽdo ẽt de itellectu q a reb⁹ mouet̃ ad itelligẽdũ alioqn negõnes ꝛ ꝑuõnes nõ possẽt itelligi: q2 talia cũ dicãt nõ entitatẽ formalr̃ nõ p ñt mouere. Sꝫ sufficit quod illa q̃ p° nata sũt occurrer̃ itellectui moueãt inte^m prio qdã ad cognitionẽ sui ꝛ deinde ad cognitionẽ alioꝝ: ꝛ sic ẽt ẽ i ꝓposito. nã res extra me^c fãtasmate mouet ad cognoscẽdũ se prio q̃tũ ad suũ eẽ reale ꝛ deinde q̃tũ ad tales itẽtiões q̃ res ɔsequũt̃ ꝓut sũt obiue in itellectu modo quo expositum ẽ supra ꝛ sic pꝫ ad q̃õnem ꝛ ad alia argumẽta.

Ad q̃rtũ sic ꝓcedit̃ ꝛ arguitur ꝙ ens rõnis siue secũda intẽ° non sit tm̃ relatio rõnis quia sicut alia predicamẽta dñt ens reale ita predicamẽtũ relatiõis. dicit ens reale. Sꝫ nõ ɔcedit̃ de alijs p̃dicamẽtis ꝙ sint entia rõnis ꝙ non ponit̃ ꝙ sit aliq̃ sb̃a rõnis vel aliqua q̃litas rationis. g° nec potest poni vt vr̃ relatio rationis nec p ɔñs itẽtio secunda potest dici vere relatio rõnis. ¶ Pre^a. abstractũ vel sepatũ a singularibus dicũt secũdas intẽtiones siue entia rationis: sed talia nõ vidẽt̃ dicere relationem. sed magis priuationem. ergo secunda intentio non semper dicit relationem rationis. ¶ Pre^a. vnũ i suo sigto formali non iportat relationem: sꝫ dicit idiuisionẽ siue diuisionis ꝑuationẽ: sꝫ vnũ in gñe vel spẽ est secũda iten°. g° non ois secũda itẽtio dicit relationẽ rationis. ¶ Preterea sicut iuẽit relatio ꝑꝫ rationẽ itelligẽti tm̃ ita iuẽit q̃litas ꝑꝫ rõeꝫ itelligẽdi tm̃. sꝫ secũda itẽ° ẽ illud ꝙ ẽ ens secũdũ rationẽ tm̃. g° non ois se^a itẽ° dic̃ r̃õnẽ rõis. mior pꝫ ex supradictis: q2 supra frequẽt̃ dcm̃ ẽ secũde itẽtões dñr illa q̃ sigñt ea q̃ ɔsequũt̃ res ꝓut sũt obiue i itellectu talia ãt sũt entia rõis. g° ꝛc̃. maior ãt ꝓbat̃ q2 illud quod p̃dicat̃ i q̃le dic̃ q̃litatẽ ꝑꝫ rẽ vl̃ ꝑm rõm. sꝫ dr̃ia p̃dicat̃ i q̃le. g° oꝫ ꝙ dicat vl̃ ꝑm rẽ vl̃ rõnẽ itelligẽdi q̃litatẽ: nõ ꝑm rẽ. q2 ipoĩe ẽ q̃d saltẽ ois dr̃ia dicat q̃litatem ꝑm rẽ: sic pꝫ de dr̃ijs sb̃e. g° oꝫ dicere ꝙ alique dr̃ie dicãt q̃litatẽ secũdũ rõneꝫ tm̃. ꝛ sic pꝫ maior: ꝛ p ɔñs seqtr ɔ° ꝑncipal̃. s. ꝙ ois ꝑa intẽ° dicit relationẽ rõnis. ¶ In ɔ̃rium ẽ dictum cõe ꝙ secũde intẽtiões dñt q̃sdã hitudines. ita etiaꝫ põt argui. q2 in nullo alio genus inuenitur aliquid dici secũdũ rẽ ꝛ aliqd ꝑꝫ rationẽ nisi in gñe relationis. Nam hñ ẽ quedã r̃lo rei ꝛ quedã relatio rationis. nõ ãt dr̃ q̃dã sb̃a vl̃ q̃litas vl̃ q̃titas rõis: g° vt vr̃ ens rõis in solo gñe r̃õnis inuenit̃. ¶ Rñ° ad euidẽtiã isti⁹ q̃õnis ꝑmo intẽdo distinguere d̃ noib⁹ sigñtib⁹

entia rõis siue ꝑas intẽtiões. Scðo intẽdo descẽdere ad q̃ðem. 3° ponã quedã siue q̃ðdã ad declarandũ ꝓpo^m. ¶ Q̃ꝛtũ ad ꝑ^m sciẽdũ ꝙ sũt quedã noia signifi cantia entia rõis siue ipas itẽtiões ꝯcretie acceptas q̃ significãt ꝓuõni: sic hoc ꝙ dico abstractũ siue hoc ꝙ dico vnũ gñe vl' spẽ abstractũ: nec dr̃ aliq̃d ex h̃ ꝙ ẽ obiue in itellu: ꝑter aliq̃ qb⁹ in re ꝯiungunt̃ sic cũ intellr̃ hõ nõ intellectis soꝛ. ⁊ pla. vnũ vo, spẽ, vel genere dr̃ ꝑ ꝓuõnem diaꝝ, diuidẽtiũ in spẽs vl' ꝓuõm eaꝝ qb⁹ spẽs diuidit̃. vnũ. n. ẽ ens in diuisum. Alia sũt noia q̃ signãt ꝯcretie sicut ge nus: spẽs: ꝑdicatũ: ⁊ sb̃m: ⁊ ꝯsilr̃a: nõ ꝙ illa ꝟm rez aliq̃d foꝛmalr̃ ponãt̃ i ali quo sicut in sb̃o: sʒ tm̃ ꝟm rõnẽ. vt supꝛa dcm̃ ẽ: ⁊ hoc sufficiat ad nunc de pꝛio.
¶ Q̃ꝛtũ ad ꝟm sciẽdũ pꝛimo ꝙ illa que significant pꝛiuatie sicut abstractũ vnũ gñe vel spẽ: nõ vr̃ mihi significare r'lonem q̃cũq̃ʒ rei vl' rõnis. Cui⁹ rõ ẽ: q2 foꝛ male significatũ termini significãtis ꝓuatiue nõ ẽ aliq̃ð põm: sed t'lia noia. vt dictũ ẽ. significãt ꝓuõem ergo ⁊c. Q̃ꝛtũ ãt ad ea que dñt põm mõ quo supꝛadi ctum ẽ: sicut gen⁹ spẽs: vel ꝯsilr̃a ꝯueniẽt dñt significare quasdã rões siue ha bitudines. Ad cui⁹ euidẽtiã sciẽdũ ꝙ ꝑdcã entia rõnis sicut nõ sũt sb̃a nec qua litas. ita nec sũt rões reales in genere r'lonis exñtes ⁊ hoc pʒ ex dictis. q2 ta lia nõ dñt aliq̃ð ens reale exñs in dcõ ꝑdicamẽto. tñ lʒ non sint r'lones reales. magis tñ assĩant̃ r'lonib⁹ q̃ȝ alijs entib⁹ ⁊ min⁹ recedunt a rõe r'lonis q̃ȝ a rõne alioꝝ ꝑdicamẽtoꝝ. Cui⁹ rõ ponit suũ ex ꝑte r'lonis ⁊ ex parte entis rõnis ex ꝑte quidẽ r'lonis q2 illud ꝙ dicit ens rõnis tm̃ maioꝛẽ silitudinẽ hʒ ad illud ꝙ mi nimũ hʒ de entitate reali: ⁊ per ꝯñs min⁹ recedit ab ei⁹ rõne: sʒ ꝟm oẽs int̃ oĩa ꝑdicamẽta r'lo min⁹ hʒ de entitate. g° illud ꝙ dicit ens rõis tm̃ magis assĩatur r'loni quãcuiq̃ʒ alij ꝑdicamẽto ⁊ min⁹ recedit a rõne ei⁹. Et ex ꝑte entis rõis ꝓt hoc sic oñdi: q2 illud ꝙ dicit aliq̃d absolutũ ꝯuenit ei cui⁹ ẽ circũscripta hitudi ne ad aliq̃ð extrinsecũ: sʒ entia rõnis nõ ꝯueniũt reb⁹ de quib⁹ dñr circũscripta hitudine ad aliq̃ð extrinsecũ: q2 nõ ꝯueniũt reb⁹ nisi ꝓut sũt obiue in itellectu vel simplr̃ appꝛhẽdẽtẽ rẽ vl' ꝯparãtẽ vnã rem alteri. puta ꝑdicato sb̃o vl' supi⁹ iferioꝛi. ꝓꝑ qð nõ pñt dr̃e aliq̃ð positiuuʒ nisi vel hitudinẽ rei itellecte ad actũ intelligẽdi vel hitudinẽ vni⁹ rei intellecte ad aliã rẽ intellectã ꝓut. s. sunt obiue in itellectu ꝯꝑante vnũ alteri: ⁊ sic aliquo mõ pʒ de ꝟo. Ad maioꝛẽ ãt, euidẽtiã ꝑmissoꝝ volo declarare duo. ꝑmũ ẽ quodlʒ oĩa entia rõnis ꝯsequũt̃ res tantũ ꝓut sũt obiue in itellectu. non tñ omnia entia rõnis dñt hitudines. imo q̃daʒ vt dcm̃ dicãt ꝓuões: q2 lʒ nõ pñt eẽ sine tali hitudie non tñ foꝛmalit̃ dñt tales hitudines. illa. n. que sũt vnũ ꝟm rẽ pñt eẽ obiue in itellectu siue inuiceʒ ex quo seq̃t̃ quedã ꝓuõ ꝟm rõnem tm̃: q2 ꝟm rẽ nõ sunt siue inuicẽ: sed in positiuis. vt dcm̃ ẽ nullũ eẽ rõnis foꝛmalit̃ põt dicere nisi hitudineʒ rei intellecte ad inte^m vel hitudinẽ vni⁹ rei intellecte ad aliã rẽ intellectã ꝓut ab intellectu vna res cõ paratur alteri. Scðo ꝙ volo declarare ẽ q2 lʒ eẽ ens rõis tm̃ nõ ꝯueniat alicui absoluto. puta sb̃e q̃ȝtitati vel q̃litati simplicit̃ tm̃ eẽ ens ꝟm rõneʒ attribuitur q̃ñq̃ʒ alicui absolutũ nõ sup ꝑmũ sed ꝟm quid. vñ lʒ nulla sb̃a vel nulla quali tas sit ens rõnis simplicit̃ loq̃ẽdo: tamẽ dicim⁹ ꝙ iusticia dei que ẽ eius sb̃a sit q̃litas ꝟm rõnem siue ꝟm nr̃ʒ modũ intelligendi. nec per hoc intendimus dicere vel qð iusticia dei simplr̃ sit ens rõis. vel qð alia q̃litas sit simplr̃ ens rõ nis: sʒ itẽdim⁹ dicere ꝙ vnũ absolutũ ꝯuẽit alteri absoluto ꝟʒ q̃d. i. ꝟm q̃ȝdam

ſitudinẽ in ꝗ[m] ƀꝫ modũ nr̃m itelligẽdi ꝑ itelligim⁹ ſƀaꝫ dei vel ſue iuſticie ſic
apᷘ nos i reb⁹ notis nobis ꝑſuppoĩt ſƀa qualitati ⁊ cuilꝫ accñti: tñ, nec ſubſtan
tia nec q̃litas ẽ ſimpliciter ens rõnis: ſicut.n. ens diminutũ ꝯuenit ei ꝙ ſimplr
nõ ẽ ens ſicut eſſe in po[a] ꝯuẽit nũc ſimpliciter antixp̃o qꝛ veꝝ ẽ ſimpliciter dice
re ꝙ antixp̃s ẽ ens in po[a]. ita ẽt ens diminutũ nõ ꝯuẽit enti ſimplicit nisi ſcd̃ꝫ
quid ſicut dicim⁹ ꝙ ens actu ſimplicit ẽ in po[a] ſcd̃m quid: nõ ãt dicim⁹ ꝙ ſim
plicit ſit in po[a] ⁊ ſic bitudines ꝑdicte nõ dñt ens diminutũ mõ quo i queſtõeꝫ
ꝑcedẽti expoſita fuit ſꝫ ſũt ſimpliciter entia rõis tm̃: ſꝫ nullũ abſolutũ eſt ſim-
pliciter ens rõis. Notãdũ tñ qᷘ lꝫ iuſticia vel ſƀa dei nõ ſit ſimplicit ens rõis
tñ int iuſticiã ⁊ ſƀam dei ẽ dare bitudinẽ rõis que ſolum ens rõnis dicit ſicut
qñqꝫ dicim⁹ ꝙ in ꝯpõe ad inte[m] nr̃m iuſticia i deo ꝑſupponit ſƀam ꝑſupponẽ
⁊ preſuppõi dñt ens rõis tm̃ ⁊ illa nõ dicũt alia abſoluta formaliter. ſed bitu-
dines ꝑſupponẽtis ad ꝑſuppo[m] ⁊ ꝑſuppoſitũ ad ꝑſupponẽs. ¶ Ad primũ g[o]
in oppo[m] dd̃m ꝙ ſic pꝫ ex dcis nullũ ens alic⁹ ꝑdicamti ẽ ens rõnis: qꝛ ꝑdicte
bitudines nõ ſũt rl̃ones exñtes i ꝑdicamento rl̃onis. tñ maiorem ꝯueniẽtiam
hñt entia rõis cũ ꝑdicamto rl̃onis ꝗ cũ alijs. vt oñſum ẽ mõ. ⁊ iõ lꝫ ꝗtũ ad h
ꝯueniant oĩa ꝑdicamta ꝙ nullũ eoꝝ dicit ens rõis tm̃. tñ ꝗtũ ad hoc differũt
qᷘ rõ ꝑdicamti relatõis min⁹ repugnat entib⁹ rõis ꝗ rõ alioꝝ. ¶ Ad ſecũduꝫ
dd̃m ꝙ illa rõ ꝓbat qᷘ nõ oĩa entia rõis dñt qꝛ aliqua dicũt formalr ꝑuõnem
ſed nõ ꝓbat quin oĩa entia rõis que dñt poſitiue dicãt bitudines nũc autẽ nõ
ẽ conceſſum niſi de entib⁹ rõis que dicũt poſitiue ꝙ dicant habitudines ꝗ[m]
idem vꝫ ad tertium. ¶ Ad quartã dicẽdũ ꝙ maior eſt falſa. ¶ Ad 5[m] dicendũ
ad maiorem ꝙ eſt falſa ad ꝓbõm maioris dicẽdum qᷘ illud qᷘ predicatur in
quale dicit qualitatem ⁊ quando dicitur qᷘ omnis differẽtia predicatur i q̃le.
dicẽdum ad hoc qᷘ verum eſt: ⁊ vlteri⁹ ꝙ oĩs dr̃ia dicit qualitatem ⁊ quando
dicitur vltra qᷘ nõ oĩs dr̃ia dicit q̃litatẽ que ſit qualitas ſcd̃m rẽ dico qᷘ falſũ
eſt. immo oĩs differẽtia dicit qualitatem que eſt qualitas ſecũdũ rem: ſed veꝝ
eſt qᷘ nõ omnis differentia dicit qualitatem que eſt determinatũ ꝑdicatũ acci
dentis nec ſecũdum rem nec ſecũdum ratiõem. vnde corporeum vel icorporeũ
ſenſibile vel inſenſibile nõ dicũt qualitatem que eſt determinatũ ꝑdicamto ac
cidẽtis. ſed dñt qualitatem uocãdo qualitatẽ oẽm formaꝫ q̃ formalit dr̃ aliqd
eẽ tale. vñ q̃le ꝓut dr̃a ꝑdicat i quale ⁊ q̃le ꝓut ꝯuẽit ꝑdicato ⁊ deteriatio acci
dẽtis: nõ ſũt ſic accipiẽdũ ꝙ vnũ dicat q̃litatẽ ſm rẽ ⁊ aliud ſcd̃m ratiõem. imo
vtrũqꝫ dicit qualitateꝫ ſcd̃m rẽ: ſꝫ verum ẽ qᷘ qualitas ꝓut dr̃a dicit quale:
⁊ prout determiatũ gen⁹ accñtis dicit q̃le nõ ſignat qualitatẽ vniuoce ſꝫ equo
ce vel analogice vtrobiqꝫ tñ ſignt rem veram ſicut etiam corpus ꝙ ſignificat
compoſitũ i genere ſƀe: ⁊ corp⁹ qᷘ ſignificat tertiã dimenſionẽ vtrobiqꝫ ſignt
rem verã lꝫ equiuoce. Si autẽ obijciatur cõtra hoc qᷘ cum differẽtia dicat ens
rationis ſicut ⁊ alia predicabilia ⁊ per ꝯñs q̃le qᷘ iportat dr̃ia eſt quale ſcd̃m
rõem ⁊ nõ ſcd̃m rem dicẽdum qᷘ lꝫ dr̃ia dicat ens rõnis in ꝗtum ẽ quoddam
ꝑdicabile quia eſſe predicabile dicit mere ens rõis tñ quale qᷘ iportat p dif-
ferẽtiã nõ opꝫ qᷘ ſit ens tm̃ ſcd̃m rõnem. ſed predicabilitas vel vnitas qua
dr̃ia dicitur vnuꝫ predicabile ꝯueniẽs multis eſt ens rõis: ⁊ de hoc magis di
cetur infra in ſpãli ⁊ ſic ad rõnes pꝫ.

D quintū sic ꝓceditur ⁊ arguitur ꝙ rl'o rei itellecte ad intellectu͂
non sit secūda intētio. qꝛ illud ꝙ ē cōe tam p̄ie ꝙ̄ secūde itentioni
nō dꝫ dici determinate secūda intētio: sed rl'o rei itellecte ad intel
lectum ē hmōi. ergo ⁊c̄. maioꝛ pꝫ qꝛ illud ꝙ est ɔe pluribus nō de
bet dici determinate alteꝝ eoꝝ qꝛ iam nō eēt ɔe pluribꝰ. minoꝛ ēt
satis pꝫ ex dictis qꝛ supꝛa dcm̄ est frequēter ꝙ itētionalitas secūdū ꝙ̄ aliqd dꝛ
pꝛia vel secūda intētio ē bitudo rei intellecte ad intem ꝓut. s. ē terminꝰ ad quaꝫ
termiatur tendētia inteꝰ pꝛout. s. inteꝰ accipitur vt tendēs in obm̄ intem. ⁊ hoc
secūdū rōnem intelligēdi quia secūdū reꝫ non est actio trāsiens. Si dicat̄ ad
hoc ꝙ pꝛedicta habitudo est pꝛedicta intentionalitas in abstracto qꝛ aliqd di
citur pꝛima vel secūda intentio. ita ꝙ in abstracto nō determinat sibi pꝛimā vel
secūdam intentionem. Sed accipiendo in concreto intentionem est secunda in
tentio tm̄ ꝙ̄tum. s. ipsamet intentionalitas ē quoddam intelligibile natuꝫ ter-
minare actum intelligendi secūdario inꝙ̄tum intellectus reflectitur suꝑ actuꝫ
suum ⁊ super habitudinē sui obiecti. ¶ Contra quia qua rōne pꝛima intentio-
nalitas abstracte accepta secūdū ꝙ̄ res extra dicitur pꝛima intentio concretiue
potest eē res intellecta: ⁊ esse fundamētū secūde intētionalitatis eadem ratiōe
secūda potest esse fundamētum tertie. ⁊ tertia quarta. ⁊ sic in infinitum: sed po
nere ꝓcessum in īfinitum ē inconueniēs. ergo ⁊c̄. ¶ Preterea. illud ꝙ ɔsequit̄
rem vt obiue in intellectu ɔseqtur rem vt ē intellecta: qꝛ esse obiue in intellcū ē
rē intem. i. eē rem inteam. Sed illud ꝙ ɔseqtur rem vt intellectā nō ɔuenit ei ꝙ
nō est intem. g° ꝙ ɔseqtur rē vt ē obiue in intellectu non conuenit ei ꝙ non est
intem: sed secūde intentiōes ɔsequūt̄ res vt sunt obiue in intellectu. ergo h̄e in
tētiōes vel eē secūdā intētiōem nō ɔuēit ei ꝙ nō est intem. Sed bitudo obiecti i
tellecti ad ip̄m intem nō hꝫ rationē itellecti. qꝛ respcū nullꝰ actꝰ cognoscēdi ob
iectū ꝑ se cognitū pōt eē bitudo obi. g° vt vꝛ bitudo rei intellecte ad intem non
ē secūda intētio. ¶ Prea logicꝰ determiat de h̄is intentionibꝰ: sꝫ non vꝛ ꝙ ipse
deteriet de tali bitudine qꝛ p̄dicabilia de qbus ipse determinat. puta genꝰ spe
cies ⁊ ē ip̄a p̄dica ⁊ scibilia nō dn̄t bitudinē rei inteꝰ ad ip̄m intem. immo vidē
tur dicē bitudinē vniꝰ rei intellecte ad liam rē inteam. g° ⁊c̄. ¶ In ɔ̄riū ē qꝛ si-
cut sepe dcm̄ ē, illud ꝙ dicit ens rōis tm̄ ē secūda intētio: sꝫ bitudo rei intellecte
ad intem ē hꝰi. qꝛ ɔstat ꝙ talis bitudo n̄ ē bitudo realis: sꝫ rōnis tm̄. g° ⁊c̄.
¶ Prea aut ē pꝛia intē° aut secūda aut nulla: p̄ma nō pōt eē: qꝛ pꝛie itētiones
dn̄t ens reale extra aīam vel affirmatiue vel negatiue: vt supꝛa dcm̄ ē: talis autē
bitudo non dicit ens reale extra aīam: nec affirmatiue nec negatiue nec potest
esse nulla intē°: qꝛ oī ei ꝙ itelligitur ɔuenit eē intē° aliquo mō. s. ɔcretiue relin
qtur. ergo ꝙ pꝛedcā bitudo sit itētio h̄e. ¶ Rn̄° ad istam questioneꝫ dōꝫ ꝙ sicut
supꝛa frequēter fuit dcm̄ itētio ꝓut se tꝫ ex parte rei intellecte duplr̄ accipitur
vno modo in abstracto. s. ipsa itētionalitas secūdū quā res intellecta dicitur cō
cretiue pꝛima vel secūda intētio. Alio mō i ɔcreto ꝓut ipsa res itellecta in qua
fundatur talis intētionalitas dꝛ pꝛima vel secūda itētio ꝓut. s. dicimꝰ ꝙ homo
dicit pꝛimā itētionē. s. ɔcretiue dictā: spēs vō secūdā. qn̄ ergo queritur vtrum
habitudo rei intellecte ad intem sit itētio pꝛima vel secūda: si questio itelligitur
de itētione in abstracto: sic talis bitudo nec determinate est pꝛima intentio silr

nec est determinate secũda itẽtio: sed dicit quoddã ɔͤ vtriqꝫ. nam itẽtionalitas abstracte accepta secũdũ ꝙ oẽ quod itelligit̃ denoiatur ɔcretiue prima inten-tio vel secũda est ipsa hitudo rei intellecte ad inte^m. s. ꝓut termiat tendentiam actus intelligẽdi. Sed illa intẽtio abstracte accepta ſm ꝙ oẽ ꝙ dicitur ɔcretiẽ itẽtio ꝑma vel secũda hꝫ denoiari ɔcretiue itentio nõ dicit i abstracto vel solã ꝑmã itẽtionẽ vel solam secũdam: alioquiꝫ nõ denoiaret eẽ ꝙ ɔcretiue dr̃ iten° ergo predcã hitudo nõ dicit tm̃ itẽtiõem ꝑmã vel tm̃ intẽtionẽ secũdam si ac-cipiatur in abstracto: ⁊ hic satis ꝓbat. prima rõ ad hãc ptẽ sctãꝫ. Si ãt accipia tur itentio ɔcretiue tũc predcã hitudo rei itellecte ad inte^m dicit tãtũ secũdam itẽtõeꝫ. ¶ Ad c⁹ euidẽtiã sciẽdũ ꝙ qr actus itelligẽdi põt reflecti se sup se saltẽ sup illud qđ est eiusdẽ generis secũ ꝙ iõ dico qr h̃ volo diffinire. vtꝝ idẽ actũ i telligẽdi nũero sit reflexibilis sup se ipm. ita ꝙ ipse idẽ nũero sit qđ intelligit̃: ⁊ qũo etiã itelligitur. ⁊ potest ẽt reflecti super hitudinẽ sui obi ad ipsũ ⁊ iõ ipa itẽ tionalitas abstracte accepta q̃ aliqua res ƌnomiatur ɔcretiue dicta vt qñ dñs ꝙ homo dicit primam intẽtiõem ɔcretiue eius hitudo ad inte^m dicit primam intentionẽ i abstracto potest itelligi ⁊ esse fundatm̃tũ eiusdẽ alterius intentio-nalitatis ⁊ si se habebit in rõne eiusdẽ intelligibilis habentis habitudinem ad intellcũm. ⁊ erit intẽtio ɔcretiue dcã: ⁊ sic intelligẽdo qõm de intẽtione icõcre to icꝙtum talis habitudo nõ solum potest accipi ipsa hitudo obi sed ẽt vt ipꝫ obm̃ habẽs hitudinem tl̃is habitudo dicit tm̃ secũdam intẽtionẽ ɔcretiue ac-cipiẽdo ⁊ hoc pꝫ ex his que supius dicta sunt: quia sicut supra dictum est pria intẽtio: secũda ɔcretiẽ accepta accipitur penes duplex genus intelligibilium: quorum ꝑmum dicit esse reale extra animam: ſm nõ dicit entia rationis q̃ con sequũtur: reꝫ ꝓut est obiectiue in intellectu. ita ꝙ ꝑmum genus itelligibilium dicitur prima intẽtio ɔcretiue: sed predcã hitudo rei itellecte ad itellectum vt de se pꝫ ptinet ad secũdũ gen⁹ itelligibiliũ. qr dicit mere ens rõis ɔñs rem]: vt ẽ obiue i itellectu. g° predcã hitudo ꝓut accipit̃ vt qdã itelligibile ⁊ accipiẽdo itẽtiõem ɔcretiẽ ẽ dicta secũ da itẽtio: sed forte ɔ̈ hoc possꝫ aliqs obijcere quia non videtur ꝙ idem possit esse abstractum ⁊ denominãs ⁊ ɔcretum denomia tum sicut albedini non ɔuenit ꝙ sit albedo denominans ⁊ album denniatum ⁊ ad hoc posset primo dici ꝙ nõ est simile de formis realib⁹ quas opꝫ diffnire a ſbis que denoiatur per eas ⁊ de intentionibus. quia nõ potest fieri reflexio i realibus sicut in eis que pertinent ad denominationem. vnde etiam forte ali-qui concedũt ꝙ eadeꝫ res est actus intelligendi denominãs ⁊ actus denoiat⁹ si ponatur qđ idem ille actas intelligendt sit res intellecta. Aliter potest dici ꝙ lꝫ idẽ ⁊ respcũ eiusdẽ non possit eẽ denominãs ⁊ denominatum idem tamẽ respectu diuersorum potest eẽ denoians ⁊ denoiatũ: sicut ꝙtitas denominat ſbaꝫ ꝙtũ: ⁊ ipsa denoiatur. puta a qualitate quãdo dicit̃ curua vel alba sic ipa intentionalitas abstracta que denominatur rem primo intellectam esse inten-tionem concretiue dictam prout accipitur vt qđdam intelligibile denomina bitur non quidem a se ipsa. Sed a quadam alia intentionalitate que consequũ tur ipaꝫ ꝓut ẽ obm̃ itellc̃e sicut ⁊ ipsa ɔsequebat̃ rẽ pri⁹ itellectã. ⁊ sic pꝫ ad qõꝫ ¶ Ad ꝑ^m ergo in oppo^m dđm ꝙ illla solo data. s. ꝙ ila habitudo est intentio sa ɔctetiue accepta est bona. ¶ Ad scđm ꝙ obijcit̃ ɔtra hoc dđm ꝙ non ẽ in-

conueniens in actib⁹ rõis posse ꝓcedere in infinitũ i ꝑticulari reflectẽdo vnum sup alteꝝ: vt ꝙ aliqs prio itelligit lapidẽ ⁊ postea intellit se itelligere lapidez: ⁊ postea intelligit illũ actũ ſm quo intellexit se intelligere lapidẽ: ⁊ tertium ⁊ q̃rtũ. ⁊ sic in infinitum ⁊ silr in hitib⁹ ꝯñtib⁹ intem obm̃i ad q̃lz nouũ actũ intel ligẽdi seqtur noua hitudo. ¶ Ad tertiũ dõm ꝙ nõ oȝ qđ illud ꝙ seqꝛ rem vt ẽ intellecta siue vt ẽ obiue in intellectu sit intem. sȝ verũ est ꝙ nõ põt ꝯuẽire alicui nisi sit intem. qñ gº dr ꝙ illud qđ ꝯseqtur rem vt ẽ intellcã nõ ꝯuenit ei ꝙ nõ est intem dõm qđ illud ꝙ ꝯseqꝛ rẽ vt ẽ intellecta nõ ꝯueuit alicui sicut passio con= uenit subõ nisi illi rei que ẽ intellecta: ⁊ iõ denoiari ab aliqua intentionalitate ñ ꝯuẽit nisi ei qđ intellr ⁊ cui vt intellecto illa intẽtionalitas attribuiꝛ. nõ aũt oȝ qđ illa intẽtionalitas q̃ rei itellecte attribuiꝛ sit obm̃i intem. Sic ẽt in passionib⁹ realib⁹ q̃ ꝯsequũꝛ res in eẽ reali passio ẽ extra rõm sbi ꝑ q̃ sbm ẽ sbm: ita etiã ⁊ in passionib⁹ q̃ ꝯsequũꝛ res in eẽ rõis sicut ẽ hitudo ad intem passo: puta ha bitudo ad intem ẽ extra rõem intellecti ſȝ ꝙ h⁹i: quia res per hoc ꝙ ẽ intellecta ẽ fundamẽtũ talis hitudinis rõnis. ¶ Est ãt sciẽdũ qđ lȝ entia rõnis que conse quunꝛ res intellectas vt intellecte sũt: nõ oȝ qđ sint intellecte ex hoc ipso ꝙ cõ seqꝛ res intellectas vt intellecte sũt: imo magis oppom. tñ nulli eoꝝ ꝯuẽit dici ꝯcretiue intẽº nisi sit intem: nã sicut supra dcm̃ ẽ ꝯcretie dr aliqd pria vl scđa i tenº; qꝛ ẽ fundamẽtũ hitudinis ad intem vt qdã termin⁹ ad quẽ termiaꝛ actus itelligẽdi: ita qđ ſe intẽtiões ⁊ hñt ꝯseq res intellectas ⁊ ex hoc nõ hñt ꝙ sint i tellecta: sȝ sũt passiones reꝝ intellaꝝ ⁊ sunt q̃dã intelligibilia nata intelli intel lectu reflexo. ⁊ sic ꝑm gen⁹ intelligibiliũ dr ꝯcretie prima intẽº nõ qñ ẽ: sȝ quan do intellr. ita ẽt ſm gen⁹ itelligibiliũ. s. ens rõis ẽ ſa intẽº ꝯcretiue dcã non qñ ꝯseqꝛ rẽ intellcãz cui⁹ ẽ passio: sȝ qñ intellr. ¶ Ad q̃rtũ dõm ꝙ minor ẽ falsa. qꝛ logicus tractat de ꝑdcã hitudie: imo forte formalis rõ sui obi est ipsa hitudo. vnde ꝑdicabile dicibile enũciabile ⁊ ꝯsilia de qb⁹ hȝ logic⁹ determinare ipor= tant dictã hitudinẽ: ⁊ qñ dr ꝙ nõ qꝛ ꝑdicabile nõ iportat hitudinẽ nisi ad sbm vel ad scible: dõm ꝙ imo. nã ꝑdicabile nõ solũ iportat hitudinẽ ad sbȝ siue ad scible. sed etiam ad actum anime quo vnũ natum est predicari de altero: sicut ⁊ dicibile non solũ dici hitudinez ad illud de quo dicitur sed etiam ad actuz di= cendi qui ẽ actus inte⁹.

D sextũ sic ꝓceditur ⁊ arguiꝛ ꝙ sola hitudo rei intellecte ad intem sit ſa intẽtio. qꝛ ſa intẽtio ẽ illud ꝙ ꝯseqꝛ rẽ itellectã vt intellecta ẽ Sed intem vt intem nõ importat hitudinẽ nisi ad intelligentẽ. ergo sola hitudo rei intellecte ad itellntis ẽ ſa intentio. maior pȝ ex su= pradictꝭ. mior ẽt satꝭ đ se pȝ: qꝛ sic itellns vt itelligẽs ñ iportat hitudinẽ nisi ad rẽ itellcãz vt itellcã: ita ecõuerso vr ꝙ res itellcã nõ iportat hitudinẽ nisi ad itel ligẽtẽ. ¶ Pꝛeª illđ solũ vr eẽ ſa itẽtio q̃ ablato nulla ſa itẽº mãet: sȝ ablata hi= tudie rei itellecte ad item nulla ſa itẽº manet. gº ⁊c. maior pȝ qꝛ illud qđ ꝯuenit plurib⁹ põt manere quocũqȝ illoꝝ ablato. Si gº aliquid quo ablato nõ manet ſa intẽº. vr qđ illi soli ꝯueniat ſa itẽº. mior ẽt facilr pȝ. qꝛ illud ꝙ ꝯseqꝛ rẽ vt est obiue i itellectu nõ mãet ablata hitudie obi itellectu ad intem. Sȝ ois ſa itẽº est h⁹i. gº ⁊c. ¶ Pꝛeª ois hitudo aut ẽ rei ad rẽ ſȝ eẽ reale ꝙ hȝ extra aiaȝ. aut rei ad aiaȝ. aut aie ad rem. sȝ hitudo rei ad rem ſm eẽ qđ hȝ extra animam cum sit

habitudo realis sicut est paternitas vel filiatio nõ pertȝ ad secũdam intentio-
nem que dicit ens rõnis nec etiam habitudo anie ad rẽ dicit secũdam intẽtio
nem quia habitudo anie ad rem fundatur sup actum vel habitum aĩe ꝓut scia
refertur ad scibile vel sciens ad scitum: ⁊ talis habitudo est habitudo realis:
nec dicit tm̃ ens rõnis relinquit g° ꝙ sola habitudo rei intellecte ad aĩam est se-
cũda intẽtio: sed talis habitudo est bitudo rei intellecte ad intellectũ ergo ⁊c̃.
¶ In cõtrarium ẽ ꝙ sicut oñsum est supra quedam sunt entis rõnis que dicũt
priuationes sicut abstractũ ⁊ vnũ genere vel spẽ: sed illud ꝙ formaliter dic̃ pri
uationem nõ dicit habitudinẽ ergo ⁊c̃. ¶ Preterea genus dicit habitudinem
ad spẽm ⁊ econuerso. ⁊ similiter ẽt ꝑdicatũ dicit habitudinem ad subiectum ⁊
ecõuerso: sed tales bitudines nõ sunt bitudines rei intellecte ad itellectũ. imo
sũt bitudies rei intellecte ad inte^m vel ad aliã rẽ itellectã. ergo bitudo ꝗ̃ ipor
tant predctã non ẽ bitudo rei intellecte ad intellectuȝ. sed predicta puta genus
vel spẽs dicũt secũdas intẽtiones. ergo nõ sola habitudo rei intellecte ad actũ
intelligẽdi ẽ secũda intẽtio. ¶ Respõdeo ad euidẽtiam h⁹ qõnis sciẽdum ꝙ si
cut frequẽter dictum est: intẽtio ẽt prout h̃ agitur de intentione dupliciter ac
cipitur. s. abstractiue ⁊ ꝯcretiue. Si ergo accipitur intẽtio in abstracto ipsa. s. iten
tionalitas ꝺm quã aliquid dicitur ꝯcretiue intẽtio prima vl̃ secũda intentio sic
bitudo rei intellecte ad intellectũ ⁊ solũ talis bitudo est intentio sic dicta tam
prima quã secũda. Si autẽ intẽtio accipiatur in ꝯcreto sic accipiendo intentio
nẽ. ꝑdictã habitudo nec aliqua intentio prima nec ipsa sola est intentio scða.
¶ Primũ istorum. s. ꝙ sola ꝑdicta bitudo sit causa pria ꝗ̃ secũda intentio ab
stracte accepta satis pȝ ex eis que supra frequenter dicta sunt. nã supra frequẽ
ter dictuȝ ẽ ꝙ intẽtio in abstracto accepta que denoiat ipsa intelligibilia eẽ pri
mam vel secñdam intẽtionẽ in ꝯcreto est habitudo ad actum intelligendi ꝓut
terminat tẽdentiam actus intelligendi ꝓut tendit in obiectum vt incognitũ hic
autem ẽ habitudo rei intellecte ad intellectũ vt de se pȝ. ergo ⁊c̃. ¶ Secũdum
. s. ꝙ predcã bitudo nõ ẽ aliqua itentio prima ꝯcretiue dicta pȝ similiter satis fa
ciliter quia sicut frequẽter dictum est intentio prima ꝯcretiue dicta. dicit pri-
mũ genus intelligibiũ illud. s. ꝙ ꝯuenit rebus scð̃m suum esse reale affirmatie
vl̃ negatiue circunscripto suo eẽ i intellectu. Sed predcã habitudo non ẽ aliqd
tale. quia nõ est aliquid ꝯueniens rebus ꝺm eẽ reale circũscripto eẽ rõnis. imo
vt sepe dictuȝ ẽ: dicit ens rõnis formaliter loquẽdo: ergo ꝑdicta habitudo nõ
ẽ aliqua prima intẽtio ꝯcretiue accepta. ¶ Tertiũ. s. ꝙ predcã habitudo nõ so-
la est scða intentio concretiue accepta potest patere dupl̃r. s. ct ex his que dñt
priuõnem sicut eẽ vnũ genere vel spẽ vel abstractum quia talia formal̃r nõ di
cunt aliquã habitudinem vt supra dictũ ẽ: sed talia dicũt secũdas intentiones
concretiue acceptas. ergo non sola habitudo ꝑdicta est secunda intentio. h° ẽt
patet ex his q̃ positiue dicunt. nam sicut supra dictuȝ ẽ arguẽdo genus quod
dicit ꝺȝ bitudinem ad spẽm ⁊ ꝑdicatũ ad subiectũ ⁊ ecõuerso. sed talis bitudo
nõ ẽ habitudo rei intellecte ad actum intelligendi. ergo ⁊c̃. maior pȝ. minor ẽt
pȝ. quia spẽs aut genus aut fiat ꝓ rebus intellcũs aut pro actu intelligendi.
Sed quõcunqȝ istaꝝ dato hr̃ ꝓpõm quia si stant ꝓ rebus intellcũs tunc vnius
habitudo eoꝝ ad alteꝝ nõ ẽ bitudo rei intellecte ad actum intelligendi. Sed ẽ

bitudo vniꝰ rei itellecte ad aliā rē itellectā ꝓut.i.accipiūt̃ obiue: vt duo q̄dam ab intellectu.idē ēt seq̄tur si dicāt actū intelligēdi q̄ꝛ bitudo eoꝝ nō erit rei intellecte ad actū intelligēdi.Sʒ erit bitudo vniꝰ actꝰ itelligēdi ad aliū actū itelligendi.Tū mihi vꝫ ꝙ primū sit veꝝ ⁊ nō ſm.s.ꝙ bitudo generis ad spēm ⁊ predicati ad subm̄ sit bitudo vniꝰ intellecti ad aliud intellectū ⁊ nō ad actū intelligendi: tñ q̄dquid sit de hoc sp̄ ꝯuēit ꝑncipalis seq̄t̃.s.ꝙ bitudo spēi ad genꝰ: vł ꝑdicati ad subm̄ vel ecōuerso: nō ē bitudo rei intellecte ad actum intelligendi: ⁊ sic ꝓbat̃ tres ꝯclusiones accepte. ¶ Ad declarationē aūt illoꝝ que dcā sunt sciēdū ꝙ sicut ineē reali reruʒ extra aiam qñqʒ illud ꝙ ē forma denomināś respectu vniꝰ pōt eē solū denoiatum respectu alteriꝰ mō quo vnuʒ accñs dꝛ ſbm alteriꝰ sicut q̄ꝫtitas.puta sup̄ficies ē forma denoīans subām ⁊ faciēs eā formaliť q̄ꝫtū ⁊ ipsa eadem est subm̄ denoiatū respcū albedinis qua sup̄ficies dicitur alba.ita est suo modo ⁊ i ipsis intētionibꝰ.nā illud ꝙ est intentionalitas denominās respectu vniꝰ pōt eē intētio denoiata respectu alteriꝰ.nā sicut dictum ē ipsa bitudo rei intellecte ad intellectū ꝓut ipsa res intellecta ē t̃mis actꝰ intelligendi que ē itentionalitas denoīans rem intellectā eē intentionē cōcretiue dictam qñ alia ab ipsa bitudine intelligūt̃ pōt intelligi ⁊ qñ talis habitudo intelligitur ipsa bitudo inq̄ꝫtum ē obm̄ intem̄ est fundatum alterius bitudinis.⁊ sic illud ꝙ respectu vnius fuit intentionalitas denominās respectu alterius fuit intentio denomiata. verbi gratia.qñ itelligit̃ hoīem bitudo hoīs intellecti ad intellcm̄ ē ipsa intētionalitas abstracta ſm q̄ꝫ hō inteꝰ ꝯcretiue dꝛ prima inten°: ⁊ ista bitudo nō ē ip̄m obm̄ intem̄ qñ hō itelligit vt ꝑm̄ ⁊ p̄se obm̄.sʒ ē quedam rło rōnis ꝯñs ipsā intellcāʒ. sʒ vlteriꝰ q̄ꝛ inteꝰ pōt reflexi sup̄ suū actū ⁊ sup̄ habitudinē q̄ ꝯseq̄t̃ rē intellectā ex hoc ꝙ intelligit̃ talis bitudo que priꝰ fuit rło rei intellecte: ⁊ nō res intellecta pōt postea eē obm̄ intem̄ ⁊ sic ꝑm̄ obm̄.puta hominē ꝯsequebat̃ quedā bitudo q̄ erat itētionalitas denoīans ip̄m p̄mā intentionē ꝯcretiue dictā.ita ēt qñ talis bitudo intelligit̃ vt obm̄ per se intem̄ ꝯseq̄tur enti quedā rło realis ad intem̄.ita ꝙ illa ꝑa bitudo ē fundam̄tū ħc bitudinis et ꝑ ꝯñs ē denoiabił ab ipsa: sicut ēt actꝰ intelligēdi qñqʒ itelligit̃ actu reflexo: et tūc actꝰ q̄ intelligit̃ nō ē quo itelligēs itelligit: sʒ ē quo iteꝰ intelligit ⁊ sic dico ꝙ illa bitudo q̄ ē itētionalitas abstracta siue pria siue ħa qñ intellr̄ ē ħa intē° cōcretiue dcā.q̄ꝛ ꝑtinet ad ſm genꝰ itelligibiliū. ¶ Sʒ ꝯ̄ illud ꝙ frequēt̃ dictuʒ ē.s.ꝙ intētionalitas ſm q̄ꝫ dꝛ aliq̄d pria vel ħa intē° ē bitudo p̄dcā rei intellecte ad intem̄ ⁊ nihil aliud q̄ꝛ ꝯstat ꝙ genꝰ ⁊ abstractū ⁊ vłe ⁊ ꝯsilia dñr intentiōes i ꝯcreto.g° abstracta eoꝝ dñt itētiōes i abstracto.s.gñalitas abstractas ⁊ vłitas: Sʒ talia nō dicūt bitudinē rei itellecte ad intem̄: sʒ magꝭ dñt bitudinē vniꝰ rei itellecte ad aliā rē itellcāʒ.g° itētōalitas iabstracto ñ ꝯuēit solū illi bitudini: sed ēt alijs. ¶ Ad hꝰ g° euidētiā sciēdū prio ꝙ qñ aliq̄d d̄noiat̃ ab aliq̄ for a illud ꝙ a forma illa denoiat̃ siue accipiat̃ i ꝯcreto siue i abstracto nō ē illa for a q̄ d̄nomiat̃.ita ꝙ accipimꝰ ſbm illiꝰ forme denoiantis circunscripta forma. vbi grā. hō d̄noiat̃ albꝰ ab albedine: hō nec icōcreto nec i abstracto ē albedo. q̄ꝛ nec humāitas ē albedo: silr̄ ⁊ hō dꝛ ꝯcretiue itē° ꝑa nec ꝯcretie nec abstracte acceptꝰ ē ip̄a intētiōalitas abstracta: sic.n.hō nō ē itētiōalitas abstracta ita nec intētionalitas. ¶ Scd̄o sciēdū ē ꝙ itē° dupł̄r accipit̃.vno° ꝓut distiguit̃ eē itētio

nalit̃ ꝯ eẽ reale. ⁊ vt dicit mere ens rõis: ⁊ sic intẽ° q̃litercũq; accipiat̃: dic̃ for-
malit̃ loquẽdo ens rõis. ¶ Alio° d: itẽ° termiato ꝫm quã obm̃ cognitũ dicitur
termiare actũ itelligẽdi mõ q° supra expom ẽ ꝫm q̃ terminatiõem dr̃ aliqd de
noiatie pria vl' ꝫa iten° ꝫ duplex gen⁹ itelligibiliũ ꝑut supi⁹ ẽ dcm̃: mõ dico ꝙ
intẽ° prio mõ dcã ꝯuenit nõ solũ bitudini rei itellc̃e ad intem: ſ ẽt bitudini vni⁹
rei itellecte ad aliã rẽ itellectã: sic̃ h ꝙ dico vl'itas vel gnãlitas: ⁊ ex eis q̃ ꝑua-
tiõem ꝫm rõe dñt sicut abstractũ vel aliqd tale: ſ intẽ° ꝫo mõ dcã non ꝯuenit.
nec bitudini rei itellecte ad intem i actu: si accipiat̃ iten° sic dcã in abstracto. q
talis itẽ° vt supra dcm̃ ẽ nõ ẽ aliud nisi ipa formalis termiato ꝫm quã obm̃ co
gnitũ dr̃ termiare actũ intelligẽdi q ꝫm rõem itelligẽdi accipit̃ vt qdã actus
tẽdens in obm̃. His ꝑmitti põt rñderi ad obõe terminũ ꝙ si accipiat̃ itẽ° ꝑut
est itẽtiõale diuidit̃ ꝯ eẽ reale sic ẽt itẽtiõe nõ ꝯuẽit soli bitudini: ſ si accipiat̃
intẽ° ꝓ ipa termiatiõe act⁹ itelligẽdi ꝫ q̃ vt dcm̃ ẽ denoiat̃ obm̃ itelligibile ꝑ
ma vel ꝫa intẽ°: itẽ° sic accepta soli bitudini ꝯuẽit i abstracto ſ cuilibet obĩ itel
ligibili ꝯuẽit icõcreto. Et sciẽdũ ꝙ ex his appet ꝙ dcã bitudo ẽ itẽ° ꝑut itẽ° di
stinguit̃ ꝯ ens reale: q tal' bitudo nõ põit̃ rl'o real': ⁊ ẽ ẽt intẽ° ꝑut inten° dicit
teriationẽ p̃dictã act⁹ itelligẽdi ꝫ q̃ denoiat̃ obã ꝯcretie pria vl' ꝫa itẽ°. ⁊ ex h
vlteri⁹ appet ꝙ predcã bitudo ẽ ipa itẽtionalitas abstracta ꝫm q̃ vt mõ dictũ
dicũt̃ aliqñ pria vel ꝫa irẽ° ꝯcretie in q̃tũ ẽ p̃dcã bitudo siue teriatõ obi: modo
p̃dcõ ⁊ ẽ ꝯcretie ꝫa intẽ° in q̃tũ põt eẽ qõdã obm̃ intem ꝑtinẽs ad ꝫm gen⁹ in-
telligibiliũ: ⁊ sic p ad qõnẽ. ¶ Ad p̃m g° i oppm dõm ad minorẽ quodl rei i
telcã reduplicãdo solũ h ꝙ ẽ eẽ intem nõ dicat bitudinẽ nisi ad intem tñ res in
tellcã reduplicãdo cũ h qõ ẽ eẽ intem mom ꝫ q̃ h eẽ i itellcũ. i bitudie ad aliã
rẽ intellectã sic̃ ẽt gen⁹ vltra itell'i iportat ꝙ itelligat̃ vt diuisibile i mľias spẽi:
bñ dic̃ bitudinẽ ad aliud q̃tũ ad intem. s. ad aliã rẽ intellectã. vñ sic̃ supra dcm̃
ẽ bitudo generis ad spẽm vel supioris ad inferi⁹ nõ dic̃ directe bitudinẽ rei in
tellecte ad intem: ſ vni⁹ rei itellecte ad aliã rẽ intellcã nõ ꝫm suã entitatẽ ab-
solutã ſ ꝫm modũ rõnis q̃ ꝯuẽit eis ꝑut sũt obiue in itellectu. ¶ Ad scdõ dõm
ꝙ maior est falsa: nã loquẽdo naturalr̃ nõ mãet ens ablata subã q̃uis ens cõi
cat tã substãtiue q̃ accñtis. Ad ꝓbõem ei⁹ dõm ꝙ illud ꝙ ꝯuẽit plurib⁹ p̃t ma
nere quocũq; ablato illoꝝ nisi vnũ depẽdent ab alio vl' ipm aliquo mõ suppo-
nat: nũc ãt ita ẽ ꝙ oẽs alie ꝫe intẽtiones p̃supponũt bitudinẽ rei itellecte ad in
tem: q nõ ꝯueniũt reb⁹ nisi ꝑut sũt obiue in intellcũ: ⁊ iõ ablata bitudine rei in
tellecte ad item auferũt̃ ois ꝫa itẽ° ꝯñt: nõ ãt ois ꝫa intẽ° ẽ illa bitudo. Si autẽ
querat̃ vtꝝ alie intẽtiões ꝫe possint manere sine illa habitudine dico ꝙ alie in
tentiões manẽ in intellectu sine dcã bitudie dupl'r põt intelligi. s. vel sine ea
eo exñtẽ vl' sine ea q° itellcã prio° alie itẽtiões nõ possẽt eẽ sine illa bitudie q i
possibile ẽ ꝙ alie ꝫe itẽtiões que ꝯseqt̃ rẽ vt ẽ i itellectu obiue possint eẽ vel ẽt
itelligi sine tali bitudie exñte. q posito ꝙ aliqd itell'r statĩ ꝯseqt̃ tal' bitudo. ſ
ꝫo mõ pñt alie itẽtiões itelligi sine tali bitudine. i. sine ipsa q° itellcã quia non
op ꝙ qñ intelligit̃ alie intẽtiões ꝫe. puta intẽ° vl'itatis vel generis ꝙ intelli-
gat̃ dcã bitudo rei itellecte ad item. ¶ Ad 3m dõ ꝙ illa rõ ꝓcedit ab isufficiẽ
ti tũ q sũt q̃dã entia rõis q̃ directe ñ dñt bitudines ſ magis ꝑuõnes sicut h
ꝙ dico vnũ ꝫm rõnem: tñ q non ois rl'o ẽ rl'o rei ad intem vel intell'us ad rem

vł rei ad rem ꝭm esse reale. imo est dare relationē rei intellecte ad rem intelle ctam sicut est relatio superioris ad inferius vt dictum est ⁊ hoc scd̄m illud ꝙ conuenit eis ꝓut sunt obiectiue in itellectu ex mō quo vnū intellr̄ in habitudi ne ad aliud rn̄siones in oppositum cōcedo.

Jso de secūda intentione q̄tum ad eius entitatem querendum ē de ea in ordine ad primam intētionē super quā fundatur. ⁊ prio querēdum ē de secūda intentiōe in hitudine ad primum prout in ipsa fundatur. Scd̄o vtrum in se hēat scd̄m p̄dicatiōem. s. vtrum intētio predicatur de re vł itentio de itētione. ¶ Quātum ad pᵐ querūtur quattuor. ¶ Primū est vtrū aliqua intētio immediate fundat̄ sup rem extra. ¶ Secūdum ē vtrum aliqua intentio secūda fundat̄ super rē extra. ¶ Tertium vero est vtꝝ intētio scd̄a fundatur sup primam. ¶ Quartū ē vtrū vna ꝭa itētio fūdetur sup aliam ꝭam itētiōem.

D pmum sic ꝓceditur ⁊ arguitur ꝙ alia itētio immediate funde tur super rem extra. quia ipsa itētio in abstracto que ē ipsa inten tionalitas ꝭm quādā denoiatur intētio prima vel secūdā fūdatur immediate sup obm̄ inte⁹. Sed obiectum inte⁹ q̄n̄qꝫ est res extra ergo ⁊c̄. maior pꝫ ex dictis. quia p̄dcā intētionalitas vt sepe dcm̄ est: est habitudo rei intellecte ad intellectum hitudo āt predcā fundatur vt su pra dictum ē supra rem intellectā ⁊ imediate ergo ⁊c̄. minor etiam satis patet de facili. nam quādo inte⁹ intelligit moᵐ vel animal vel plantaꝫ vel aliquid ta le cui⁹ obm̄ est res extra. nam esse reale ꝯuenit rebus extra animam ergo ⁊c̄. ¶ Preterea. aut aliqua intentio fundatur super rem extra aut nullū nec pōt di ci ꝙ nulla quia esse p̄dicatū esse genus esse sp̄ēs ⁊ cōsimilia dicūt quasdā intē tiones que fūdātur sup subāꝫ qualitatem ⁊ quātitatem ⁊ sic de alijs que sunt vere res hn̄s eē extra animam. ergo relinquitur ꝙ aliqua intētio fundetur sup rem existentem extra aiam aut ergo mediate aut imediate. si mediate habet̄ ꝓ poᵐ. s. ꝙ aliqua intētio fūdat̄ imediate sup rē exxtra aiaꝫ. Si dicet̄ ꝙ mediate ꝯtra qr illa intenᵒ fundetur in re illa mediate alia re. aut mediate alia re itētio ne. si mediate alia re q̄ro de illa vtrū re illa intēᵒ fundetur super eā mediate aut imediate. Si imediate habetur ꝓpositum saltem quātuꝫ ad istam rem su pra q̄ ponitur dicta intētio fundari imediate. si mediate q̄rā vtrū mediate re vel mediate intentione. Si mediate re querā de illa re similiter vtꝝ sup ea fun det̄ illa intentio mediate vł immediate ⁊ sic erit processus in infinitum in acci piēdo reꝫ p⁹ rem nisi ponatur aliqua res sup quā non mediate alia re funde tur illa intētio. Si autem ponatur ꝙ illa intentio q̄ potest fundari sup reꝫ non fundatur sup eam mediate alia re. Sꝫ mediate intētione queram de illa intē tiōe. vtꝝ fūdet̄ mediate vł imediate alia intētiōe ⁊ si meᵉ alia intēᶜ q̄raꝫ de illa ⁊ erit processum in infinitum i ipsis intētōibus nisi detur aliqua fundari in re non mediate alia intētione: relinquit̄ ergo ꝙ oportet dare aliquam intētionē fundatam immediate sup rem extra. Si dicatur sicut supra fuit dictum in so lutione cuiusdam argumēti ꝙ non ē inconueniēs procedere in istis intentio nibus in infinitum non oportꝫ. quia licꝫ accipiēdo intētionē post intentionem a pte post possit eē processus in infinitum a parte post in q̄tū intelligo rē aliq̄

⁊ postea intelligo me intelligere illam rem :⁊ vlteriꝰ intelligo me intelligẽ illã
intẽtionẽ:⁊ sic erit ꝓcessum in infinitum impoſſe tamen ẽ ꝙ sit in eis ꝓcessus in
infinitum ꝗtũ ad iñ accepta siue preterita sint siue sint pñtia.supposito ꝙ a de
terminato tpe incipiat intellectus intelligere.quia omnia que sunt inter nunc p̄
sens ⁊ aliquod nũc p̄teritum determinate distans a pñti:opꝫ esse terminata.
¶ Preterea qualis est ordo in actibus intelligendi talis ẽ ordo in ipsis inten
tionibus.¶ Sed in actibus intelligendi ẽ talis ordo ꝙ opꝫ dare aliquã actuꝫ
intelligendi cuiꝰ obiectum per se:⁊ primũ sit res extra:quia primũ obiectum ĩ
cuius non potest esse actus eius vel relatio sui obiecti ad ipsum.ergo siłr oꝫ da
re aliquã intentionẽ que fundetur super extra immediate.maior pꝫ quia tales
intentiones consequuntur rem ꝓut est obiectiue in intellectu actu intelligente
⁊ ideo oꝫ tale ꝓcessum eẽ in eis qualis est in actibus intelligẽdi.minor etiã pꝫ:
vt premissuũ ẽ.¶ Contra vnum oppositoꝝ non fundatur super aliud:sed eẽ in
tẽtionali diuiditur ex opposito ꝯtra esse reale:ergo intentio nõ fundatur super
rem vel esse intentionale super esse reale.¶ Preterea illud qꝺ conseqtur rẽ ſꝫ
esse reale non est intentio:sed illud qꝺ cõsequuntur rem extra ꝯsequitur rẽ ſm
esse reale.ergo illud ꝙ ꝯseqtur rem extra non est intentio: sed illud ꝙ fundatᷣ
sup rem extra ꝯseqtur rem secũdũ esse extra.ergo illud ꝙ fundatur sup rẽ extra
non est intentio.maior pꝫ faciliter quia illud quod consequitur rem secunduꝫ
essẽ reali debet habere ens reale.Sꝫ tale nõ ens ẽ intentionale vel intentio.gͦ
⁊c̄.minor etiam faciliter pꝫ.quia illud ꝙ conuenit rei extra animam cõuenit rei
circunscripta actu siue opatiõe inteꝰ.sed qꝺ conuenit rebus circunscripta opa-
tione inteꝰ ꝯuenit rebus secũdum esse reale.ergo ⁊c̄.¶ Preterea illud quod
fundatur super rem extra animã includatur in ratione alicuius predicamenti:
vel alicuius ꝯuenienti sub aliquo p̄dicamento:sed esse intẽtionem non includi
tur in rõne alicuiꝰ predicamenti vel alicuiꝰ ꝯueniẽti sub aliquo predicamento.
ergo ⁊c̄.minor pꝫ per inductionem:quia nec in rõne substãtie nec in ratiõe ꝗti
tatis vel q̃litatis vel alicuius alterius predicamenti cadit eẽ intentioneꝫ nec ẽt
intẽtiõe cuiuscunqꝫ spẽi sub eis cõe.maior ꝓbatur quia illud ꝙ conseqtur ens
reale includitur in ratione alicuiꝰ illoꝝ que diuidũt ens sufficiẽter vsqꝫ ad spe-
cies specialissimas.Sed predicamẽta ꝯtẽta sub eis diuidũt ens sufficienᷣ vsqꝫ
ad spẽs spãlissimas.ergo illud qꝺ cõsequitur ens reale includũt in ratione ali-
cuius predicamẽti vel alicuius ꝯueniẽti sub aliquo predicamẽto : sed illud qꝺ
fundatur sup rem extra ꝯseqᷣ ens reale vt supra oñsum ẽ.gͦ ⁊c.¶ Preᵃ illud
ꝙ fundatur sup rẽ ꝓut est obiue i intellectu nõ fundatur i re extra:sed ois ĩtẽti-
tio ꝗtum ad illud ꝙ formale ẽ eẽ ẽ hꝰi.ergo ⁊c̄.minor pꝫ qꝛ illud ꝙ ꝯuenit rei
ꝓut ẽ obiue in ĩtellectu nõ ꝯuenit ei circũscripta ope inteꝰ:⁊ hoc de se pꝫ:sed ꝙ
ꝯuenit rei extra ꝯuenit rei circũscripto ope inteꝰ:hoc enim dicimus:rem in eẽ
reali extra aĩam:quia hꝫ esse circũscripto opere inteꝰ.ergo illud ꝙ fundatur su
per rem ꝓut ẽ obiue in ĩtellectu nõ fundatur sup rẽ extra.minor ẽt faciliter pꝫ.
qꝛ ĩtẽtionalitas ſm ꝗ ꝯuenit alicui ꝙ sit prima vel ſa intẽtio est ipsa habitudo
obĩ intellecti ad ip̃m inteᵐ:sed talis hitudo nõ ꝯuenit rei nisi prout est obiue ĩ
intellectu.ergo ⁊c̄.¶ Rñͦ ad euidẽtiã istius qõnis prio resumẽdũ sũt quedaꝫ
distinctiões supra posite.2ͦ respẽdebitur ad qõꝫ sed illas distinctiões.gͦ prio
d

reſumēde ſūt diſtinctiones de inten͛ prout in ꝓpoſito accipitur inten° quia.ſ. intentio poteſt accipi in abſtracto ⁊ inconcreto. Intentio in abſtracto.ſ.ipa intentionalitas ſcđm ꝙ aliquid dicitur intentio prima vel ſecunda eſt habitudo obiecti cogniti ad inteᵐ actu cognoſcentez prout terminat actum intelligendi. itētio cōcretiue dicta: eſt ipſum obiectum cognitum ꝙ quidem obm̄ generali: ⁊ prima diuiſione diuiditur in duo.ſ.in ens reale ⁊ in ens rōnis.ſcđo reſumende ſunt diſtinctiones de eſſe in intellectu ⁊ eē extra.ſibi oppoſito quia ſicut pluries premiſſuz fuit dupl͛r dicitur aliquid eē in itellectu.ſ.ſubiue ⁊ obiue: ſubie dicit͛ eē in intellectu oē illud ꝙ ē accidens inteꝰ exiſtens in eo ſicut in ſubō ſiue ſit actus intelligēdi ſiue ſpēs intelligibilis ſiue cuicūqz alius hitus formaliter inherens intellectui ⁊ extra inteᵐ. ꝑ oppoſitū aliquid ſic eē in intellectu dicitur eē oē illud ꝙ nō ē in intellectu ſicut in ſubō: ⁊ illud ꝙ ē ſic in intellectu ē ens reale cadens ſub diuiſione entis realis ꝙ diuiditur in decē predicamenta ſic̄ ſupra dictuz fuit. Obiue v̄o dicitur eē in intellectu illud qđ cognoſcit͛ actu ab intellectu ſicut illud dr̄ eē in ꝯſpectu alicuiꝰ qđ actu videt͛ ab 1°. ¶ Scđo ſciēduz ꝙ ꝯpoſitum dicit͛ dupl͛r.ſ.compoſitum huic ⁊ ꝯpoſitū ex his: cōpoſituz primo mō pōt v̄e predicari de pte: ſed ꝯpoſitum ſcđo modo nō pōt p̄dicari de parte. vbi gratia ſi accipiamus albedinē ⁊ ſuperficiem: tūc dico ꝙ ſi accipiamꝰ cōpoſitum ex his. puta ex albedine ⁊ ſupficie tale compoſitū nō poſſet p̄dicari đ altera parte. vnde iſta ē falſa ſupficies ē ipz cōpoſitū ex ſuperficie ⁊ albedīe ſic̄ falſum ē qđ mā ē ipſum compoſitum ex materia forma. Si autem accipiamus compoſitnm huic tc dicoū ꝙ ꝯpoᵐ ſic dictum pōt predicari de parte: nam vere poteſt dici ꝙ ſuperficies eſt coniuncta albedini ⁊ eſt illud quod ē compoſitū albedini: ⁊ econuerſo albedo eſt coniuncta ſuperficiei ⁊ eſt illud qđ ē compoſitum ſupficiei. ita ꝙ in vno ē determinatio ſubi a forma inherēti: ⁊ in alio denominatio forme a ſbo cui inhēret: ⁊ quia concretum quandoqz ſignificat cōpoſitum ex his ⁊ preciſe in concretis ſubſtantiuis. ideo in talibus concretum non predicatur de aliqua partium ſicut archa non predicatur de forma vł materia arche vel aīal de anima vł de materia: quandoqz autez concretum accipitur pro compoſito huic ⁊ tunc concretum p̄dicatur de pte ſicut dicimus ſupficies alba: alba ſtat ibi non pro compoſito ex albedine: ſed pro compoſito vel coniuncto albedini: ⁊ ſecūdum hoc ſi quereretur de albedine: vtrum fundet͛ ſuper non album vel ſuper album eēt diuerſimode reſpondendum. nam ſi albū accipiatur pro compoſito ex albedine ⁊ ſubiecti ſiue ē ſuperficies ſit ſubiectum eius ſiue aliud: tunc dicendum eſt ꝙ albedo fundatur ſuper non album: quia impoſſibile eſt ꝙ compoſitum ex albedine ⁊ ſubiectū ſit fundamentum albedinis. ſequeretur enim qđ albedo ſit pars ſui fundamenti: ⁊ per conſequens qđ eſſet ſecūdum quid fundamentum ſui ipſius qđ eſt inconueniens. Si autez album acciperetur pro compoſito vel coniuncto albedini: vt ſit ſenſus queret͛ vtrum albedo fundetur ſuper illud quod eſt coniunctum albedini: tunc dicendum eſſet ꝙ loquendo ſimpliciter ⁊ in actu impoſſibile eſſet albedinem fundari ſuper non album: ⁊ ſuper non coniunctum albedini. quia impoſſibile eſt qđ aliquid ſit actu fundamentum albedinis ⁊ non ſit actu coniunctum albedini. ſꝫ

secundum aptitudinē ꝛ habitudialē existentiā accipiendo album isto modo.i.ꝑ coniuncto albedini: ꝙ albedo fundetur super non album quia fundetur super illud quod natum est esse: etiam si non esset coniunctū albedini tamē semper verum est dicere ꝙ albedo fundatur super non albedinem.i. super illud quod non est albedo: ꝛ idem posset dici de relatione: si quereretur vtrū fundetur super relatum vel super non relatum. ¶ His premissis ad questionem dico secundum distinctiones premissas. qꝛ aut queritur de intentione p̄ia aut de secunda. Si de prima tunc aut questio querit de intentione in concreto aut in abstracto. Si in concreto scilꝫ de ipso primo obiecto cui attribuitur intentionalitas. dicendum ꝙ intentio sic dicta non fundatur in aliquo alio priore: immo illud est primum fūdamētū aliorum. Nā sicut dictum fuit prima intentio concretiue dicta est illud qđ pertinet ad esse reale rerum ꝙ est primum fundamentum omnium aliorum nisi inquātum vna res in rerū non fundatur in alia sed hoc non est fundare intentionem in re. nec intentionem in intentione. Sed est fundare rem in re: ita ꝙ siue accipiatur prima intentio concretiue pro sola re cui attribuitur siue pro aggregato ex re ꝛ intentione prima intentio nō fūdatur in aliquo priore sicut nec substātia cui inest accidens nec etiā compositum ex substantia ꝛ accidente fundatur in aliquo priore licꝫ accidēs fundetur in substātia sicut in aliquo priore. Si autem questio querat de intētione prima in abstracto que est habitudo obiecti intellectus ad intellectum: tunc ad questionem dicenda sunt duo secundum quod duo queruntur. primū est vtrum intentio sic dicto fundetur super rem ꝛ supposito qđ sic. queretur vtrū mediate vel immediate. ¶ Quantū ad primum dico ꝙ aliđ est querere vtꝝ intentionalitas predicta fundetur super illud ꝙ non est in intellectu ꝛ querēt vtrū fundetur super illud quod quid nō est ipsum esse in intellectu. nam si quereretur vtrum illa intentionalitas fundetur super illud quod nō est esse ī intellectu simpliciter dicendū quod sic: siue si accipiatur esse in intellectu obiectiue vel subiectiue ꝛ hoc faciliter potest ostendi ex dictis. Nam illud super quod dicta intentionalitas fundatur sunt res habentes esse reale in rerum natura sed non omnes res existentes in rerum natura sunt in intellectu subiectiue. nulla etiam res existens realiter in rerum natura est ipsum esse in intellectu precise obiectiue. ergo predicta intentionalitas non fundatur super illud quod est esse in intellectu: ꝛ precipue obiectiue ꝛ maior patet ex supra dictis: quia prima intentionalitas abstracta fundatur super primum genus intelligibilium. Sed primum genus intelligibilium sunt entia habentia esse reale in rerum natura. ergo illud super quid fundatur predicta intentionalitas est res habens esse reale in rerum natura. minor etiā patet faciliter ꝛ precipue de esse ī itellectu obiectiue qꝛ eē ī itellcū obie dicit tm̄ ens rōis qđ distinguitur contra ens reale. Sed res existentes in rerum natura non sunt huiusmodi. ergo res existentes in rerum natura non sunt ipsum esse in intellectu obiectiue: sic patet minor saltem quantum ad esse in intellectu obiectiue. ¶ Quātū āt ad esse subie in intellectu sciēdū qđ illa q̄ sunt ī itellcū subie sicut frequēt dcm̄

est supra nõ distinguũtur contra esse reale diuisum in decẽ predicamenta . non
tamẽ omne ens reale est ens existens subiectiue in intellectu: ⁊ ideo non omne
ens ꝙ pertinet ad primum genus ĩtelligibilium super ꝙ fundatur ĩtẽtionali-
tas prima est ens existens subiectiue in ĩtellectu: quia multa alia sunt ĩtellgibi-
lia que hñt esse realia pertinẽtia ad primum genus ĩtelligibilium. s. omnia alia
ab his que sunt accñ ĩte⁹. Si autem loquamur nõ de re existẽtis in ĩtellectu sub
iũctiue ꝙ dicit habitudinem ĩ accidẽtis ad subiectum ĩ quo est tũc dicẽdũ q̃tũ
ad hoc ꝙ similitudo accidẽtꝫ ad suum subiectum est relatio realis aliqđ fũda-
mẽtũ itentionalitatis p̃ie potest esse ipsum esse in ĩtellectu. Sed non omne: vt
dictum est si autem habitudo accidẽtis ad subiectum nõ est ens reale. tunc esse
ĩ ĩtellectu subiectiue poterit esse fũdamẽtum dicte prime ĩtẽtionalitates: ⁊ sic
patet mior q̃tũ ad totũ. Si autem queratur vtrum illud super ꝙ fundatur pri
ma ĩtẽtionalitas sit ens ĩ ĩtellectu. Si queratur de ente ĩ ĩtellectu subiectiue. di
cẽdum ꝙ nõ omne ens illud super quod fũdatur dicta ĩtẽtionalitas est ens exi
stẽs ĩ ĩtellectu subiue tñ fũdamẽtũ alicuius ĩtentionalitatis potest eẽ aliquid exi
stens ĩ ĩtellectu subiectiue. Et probatio vtriusqꝫ assumpte satis faciliter põt pa
tere: nã sicut supra dcm̃ est predicta ĩtẽtionalitas fũdatur super primum gen⁹
ĩtelligibilium ꝙ est ens reale sed nõ esse ꝙ est ens reale est subiectiue in ĩtelle-
ctu: quia nihil est ibi subiectiue accidẽtia realia ĩtellect⁹. ergo nõ omne illud su
per quod fũdatur predicta intẽtionalitas est esse existẽs ĩ ĩtellectu: ⁊ sic pꝫ pri-
ma assumpta. Secũda ⁊ satis faciliter patet. nam omne illud ꝙ habet esse rea
le ĩ rerum natura potest esse fundamẽtum predicte ĩtentionalitatis quia per-
tinẽt ad primum genus ĩtelligibilium . Sed illud ꝙ est subiue in ĩtellectu sic̃
accidẽtis eius reale est h⁹ĩ. ergo ⁊c̃. vterqꝫ premissarum pꝫ ex supra determina
tis. ⁊ sic patet secũda assumpta. Si autem queratur de esse obiectiue in ĩtelle
ctu vt sit sensus q̃onis querere vtrũ illud super quod fundatur prima ĩtẽtiona
litas sit ens extra ĩtellectum per oppositum ad eẽ in ĩtellectu obiue. dicẽdũ ꝙ
illud super quod fundatur predicta ĩtẽtionalitas quãdo actu talis ĩtentiona-
tas fundatur super ipsum nisi est extra inte^m obiectiue ⁊ actu. immo est ens exi
stẽs actu ĩ ĩtellectu obiectiue: lꝫ vt ostẽsum est nõ sit ipsum esse ĩ intellectu. ẽ. n.
illud cui acõĩ^e attribuitur ipsuꝫ esse ĩ ĩtellectu obiectiue eo modo quo entia ra-
tionis possunt accidẽre. Sed apt[i]tudine ⁊ in potẽtia propinqua est ens extra
ĩtellectum per oppositum ad esse in ĩtellectu obiectiue. ¶ Primum pꝫ quia pre
dicta ĩtẽtionalitas fũdatur super rem actu intellectam: sed oẽ ꝙ actu ĩtelligit̃
est actu obiectiue in ĩtellectu. ergo ⁊c̃. maior patet quia predicta intẽtionalitas
est nullo rei actu ĩtellecte ad ĩtellectum actu ĩtelligẽtem: ⁊ hoc est verum de oĩ
ĩtẽtionalitate abstracta: vt supra frequẽter dictum est: sed relatio rei intellecte
ad ĩtellectum actu ĩtelligẽtem fũdatur super rem ĩtellectam. vt supra probatuꝫ
fuit. ergo ⁊c̃. minor etiam pꝫ de se quia nihil aliud est esse ĩ ĩtellectu obiectie q̃
esse in prospectu intellectus vt cognitum est in prospectu cognoscẽtis. Scd̃m
. s. ꝙ fundamẽtũ dicte intẽtiõalitatis ẽ ens extra aptitudĩe satis pꝫ. q2 illud dici
tur ens extea per oppositum ad esse ĩ ĩtellectu obiectiue ꝙ lꝫ esse ĩ rerum natu
ra circũscripta operatione ĩtellectus ⁊ hoc pꝫ ex supra determinatis: sꝫ funda^m
predicte ĩtentionalitatis natũ esse ĩ rerꝫ natura circũscripto op̃e intellectus. q2

et natu3 est esse sine predicta intentionalitate.ergo 7c.maior p3 vt dictũ est.mi
nor etiam faciliter ꝓbat᷑:q2 illud ꝙ habet eẽ reale in rerũ natura non depẽdẽs
ĩ suo eẽ ab ope intellect⁹ itellectui de quo hic agim⁹:7 per ꝯñs potest eẽ circun
scripto opere intellect⁹.Sed fũdamentum predicte intentionalitatis est hmõi.
q2 fũdamentum ei⁹ est omne illud ꝙ pertinet ad primũ genus intelligibiliu3
7 illud est oẽ illud ꝙ habet esse in rerum natura. Istud etiam qđ dictũ est po-
test patere per ex^m:quia sicut impossibile est ꝙ albedo fũdet᷑ super aliqđ subie
ctum ꝙ non sit actu albũ aptitudine tamen est non album.q2 potest esse circun
scripta albedine supposito ꝙ alb° sit accidens separabile:in impo^e est qđ pre-
dicta intẽtionalitas que est rło rei intellecte ad intellectum actu intelligente fũ
detur super aliquã rem:7 non sit actu in intellectu obiue:est tamen aptitudine
extra.q2 potest esse actu intellectus non exñte ipsum intelligente: 7 sic pat3 de
primo.s.vtrum aliqua intẽtio fundetur super rem extra.¶Quantũ ad secũdu3
aliqua intentio fundetur super rem extra immediate accipiẽdo eẽ extra per op
positũ ad esse in intellectu obiectiue.dicendum ꝙ sicut modo tactu3 est predi-
cta prima intentionalitas quia:de secũda agetur in questione sequenti:nec me
diate nec immediate potest fundari actu super rem que sit actu extra 7 que non
sit in intellectu obiectiue q2 talis intentionalitas immo nulla intẽtionalitas lo
quẽdo de illa secũdũ ꝗ aliqd dicit᷑ prima vel secũda intentio potest fundari ni
si in eo qđ actu intelligit᷑:7 realr est obiectie in intellectu.Sed accipiendo eẽ ex
tra aptitudine ꝙ scilic3 natum est esse circunscripto opere intellectus sic idem
ꝙ predicta intentionalitas fundatur super rem extra immediate;ꝙ autẽ im e-
diate fundetur super talẽ rem sic habentem esse extra.7 hoc p3 per primas du-
as raciones factas ad istam partem.nam obiectũ immediatũ intellectũ est im-
mediatũ fũdamentũ predicte intentionalitatis.Sed obiectũ immediat⁹ 7 pri
mũ intellect⁹ sunt res habentes esse reale in rerum natura.nam relatio intelle-
cti ad intellectum non est illud qđ intelligitur nisi quãdo intellectus reflectitur
super actum suũ 7 super habitudines que sũt inter actum 7 obiectũ.ergo tales
res sũt immediatũ fũdamentũ predicte intentionalitatis:tales aũt res habent
esse extra modo predicto ergo 7c.per secũdã etiam rationẽ3 p3 q2 alias oporte
ret ire ĩ ifinitum accipiendo rem post rem vł itẽtoneem post intentionem ꝙ est
inconueniens vt ostensũ est:7 sic pat3 ad ipm.Sciendũ tamen ꝙ sicut in superi
orib⁹ dictum est:l3 nõ possit fundari talis intentionalitas super rem q̃ qdem i
tentionalitas est relatio obiecti intellecti ad intellectum actu intelligentem si-
ne actu intelligendi tamen predcã intẽtiõalitas nõ fũdatur in re mediãte actu
intelligendi sicut etiam in relationib⁹:l3 vna relatio non possit fundari in eo ꝙ
est fũdamẽtu3 suũ sine coexñtia fũdamẽti relationis alteri⁹ coexñtis tamẽ vna
relatio non fundatur mediẽte fũdamẽto alteri⁹.Nunc restat respondere ad ra
tiones:7 quia dictũ est predictam intẽtionem fundari sup re3 extra põt duplr
intelligi:7 vno mõ ẽ vex 7 quedã rationes ꝓbant de vno° 7 alie de alio iõ ad
rationes vtriusq3 partis.rñdũ ẽ:ꝓcedunt in vijs suis.¶Ad primũ ergo dicẽ-
dum ꝙ obiectũ intellect⁹ actu intelligentis esse quãdoq3 rem extra.Si intelli-
gitur per oppositum ad est in intellectu subiectiue.tunc certũ est ꝙ quandoq3
obiectũ intellectus est res extra.quandocũq3 intelligitur aliquid ꝙ sit aliud ab

accidentibus ipsius intellectus ꝛ de tali esse extra non est dubium infallibili-
ter ꝛ absolute potest concludi ꝙ aliqua intentio potest fundari super rem extra
accipiendo intentionem pro intentionalitate ſm ꝗ̄ aliquid dicitur prima vl̄ se
cunda intentio. Sed accipiendo esse extra per oppositum ad esse in intellectu
obiectiue obiectum ꝙ actu intelligit̄ potest dupliciter intelligi esse extra. vno mō
in actu: ꝛ sic est impossibile. Sicut impossibile est ꝙ aliquid sit actu coniunctuꝫ
albedini: ꝛ non sit actu album. Alio modo potest intelligi esse extra aptitudine
quia scilicet obiectum ꝙ itellr̄ possit esse circunscripto actu intelligendi ꝛ circū
scripto eē in intellectu: ꝛ sic obiectum intellectus ꝙ actu intelligitur ꝗ̄tum ad
primum genus intelligibilium ꝛ res extra: ꝛ verum est ꝙ super reꝫ extra sic fū
datur illa prima intentionalitas sicut ꝛ illud ꝙ actu intelligitur non potest esse
ꝙ actu intelligitur ꝛ sil̄ cum hoc sit non existe actu intelligendi absolute tamē
illud ꝙ intelligitur aptum natum est esse sine actu intelligendi. ¶ Ad secūdum
dicēdum ꝙ nulla intentionalitas mediate vel immediate potest fundari super
rem extra sic ꝙ actu intentionalitas fundatur in ea ꝛ sit obiectiue extra. ꝛ ideo
non oportet procedere in infinitum in accipiendo rem post rem vel intentionē
post intentionem: quia de omnibus negatur bene tamen fundatur intentio su
per rem existentem extra aptitudinem accipiendo etiam extra per oppositum
ad esse in intellectu obiectiue. ꝛ aliqua etiam intentio fundatur super reꝫ extra
sic accipiendo esse extra immediate: nec oportet procedere in infinitum. illa
enim res que actu intelligitur ꝗ̄tum ad primum genus intelligibilium nata ē
esse circunscripto hoc qđ est intelligi vel esse in intellectu: nec quando intelligi
tur requirit̄ ꝙ illa prima itentionalitas fundetur in ea mediāte alia intentiona
litate: quia ad hoc ꝙ illa intentionalitas fundetur in ea immediate non requi-
ritur ꝙ non sit in intellectu obiectiue. Sed sufficit ꝙ non sit ipsum esse in intel-
tellectu sicut etiam ad hoc ꝙ albedo fundetur i aliquo immediate nō requirit̄
quādo actu fundatur i ipso albedo ꝙ nō sit album: sed sufficit ꝙ nō sit albedo.
¶ Ad tertium dicēdum ꝙ illa responsio nulla est ꝛ sine ipsa potest sufficienter
respōderi ad precedēs argumētū: vt de se patet. ¶ Ad quartuꝫ dicēdum sicut
ad primum ꝙ. s. primū obiectum itellectus est ens reale existēs i rerum natura
ꝛ illud obiectū quādo actu itelligitur actu est obiectiue in intellectu: nec ē actu
extra per oppositum ad esse i itellectu obiectiue. ꝛ sicut est immediatum obm̄
itellectus. ita est immediatum fundamētum illius prie intētionalitatis. nec ad
hoc requiritur ꝙ actu sit extra vel qđ actu nō sit i itellectu obiectiue. Sed suffi-
cit ꝙ nō sit ipsum esse i intellectu vt dictum est. ¶ Ad primum quātuꝫ ad ratio
nes factas ad oppositam partem dicēdum ꝙ quedam sunt que habent oppo-
sitas ratiōes: quia scilicet ratio vnius nō est ratio alterius. nō tamē habēt op-
positas res sicut pricipium ꝛ finis que semper habēt oppositas vel saltē dispe
ratas rationes ꝛ habēt eādem realitatem quādoqꝫ autem sicut est de puncto
respectu diuersarum linearum quādoqꝫ autem alique habēt oppōm secūdum
idēptitatem eadem quia impossibile ē vnam realiter esse alteram: quedā auteꝫ
habēt oppōm que proprie oppositio dicitur que ē circa ideꝫ subiectum sicut đ
albo ꝛ nigro. modo dico ꝙ illa que habēt oppositiōem primo modo: ꝛ scđo
que magis debet dici dispa° ꝗ̄ oppō sic se hꝫ ꝙ vnum potest eē fundamentuꝫ

alterius.imo necesse ē iter ipsuȝ qđ fūdatᷣ ⁊ ipsuȝ sup qđ fundatur esse dispe-ratiõeȝ: quia idem re ⁊ ratione nõ fundatur super seipsuȝ: modo dico ꝙ eē rei ⁊ esse rationis vł res ⁊ itētio nõ opponūtur tertio modo sed secūdo modo. nõ tamē intēdo dicere ꝙ differāt sicut ea que dicūt duas realitates reales. quia ens rationis non ponit subiectiue in aliquo quātum est de suo significato for-mali aliquā entitatem realem: vt supra dictum fuit. Sed ꝗtum ad hoc habēt duas oppositiones secūdo modo dicto: quia vnum non est alterum: quia res non est intentio: nec econuerso accipiendo intentionem pro intentionalitate. ⁊ hoc quātum ad primaȝ intentioneȝ. ¶ Quātum autem ad secūdam intentio-nem intentio nec in abstracto dicit aliquod ens habens esse reale in rerum na-tura: licet tale esse presupponat: nec etiam in concreto: quia omnis secūda in tentio tam in concreto quā in abstracto dicit ens rationis: dicēduȝ ergo ꝙ ter minus cõmunis ⁊ res in rerum natura existēs non habent talem oppōm quin vnum possit fundari super alterum. ¶ Ad secūdum dicēdum ad maiorem qđ illud ꝙ cõsequitur rem secūdum esse reale. Si consequitur eam secūdum se nõ coexigēdo actum intellectus nõ est intētio i abstracto nec etiam in concreto ni ſi ipsiꝰ. Ulterius ad miorē dicenduȝ ꝙ consequitur rem. sed etiā loquendo de extra obiectiue ⁊ hoc in actu ita ꝙ actu non sit in intellectu obiectiue ꝯsequitur rem secūdum esse reale. Sed illud ꝙ cõsequitur rem que est extra aptitudine: quia scilicet potest esse absqȝ hoc ꝙ sit obiectiue in itellectu quecum est actu in itellectu obiectiue: nec eam cõsequitur nisi coexigēdo actum itellectus nõ opȝ ꝙ cõsequatur rem secūdum suum esse reale absolute ⁊ ꝫ se. nec tamen oportȝ ꝙ insit sibi mediāte actu itellectus: vt supra dictum est: sed inest sibi sine funda tur i ipsa coexistēte actu intellectus. ¶ Ad tertium eodem modo dicēdum ꝙ illud ꝙ fundatur super rem extra: ita ꝙ ad sui fundatiōem nõ coexigit actum i-telligendi est de ratiōe alicuius predicamenti realis vel de ratiōe alicuius spe ciei ꝯtēte sub aliquo predicamēto: nec autem nulla itētionalitas super reȝ que loquēdo obiectiue est actu extra. ita ꝙ actu nõ itelligitur tamē super rem que ē extra aptitudine potest fundari actu aliquid ꝙ nõ est de rõe alicuiꝰ predicamē ti vel alicuius spēi ꝯtēte sub aliquo predicamēto dūmodo fundetur super eaȝ ꝓut actu coexigit actuȝ itelligēdi. ⁊ sic itētio fundatᷣ super reȝ extra ⁊ ⁊ nõ aliᷣ. ¶ ⁊ Preterea idem põt dici ad quartū. qꝛ. s. illud ꝙ ꝯuenit rei ꝓut ē obiue i in-tellectu: nõ ꝯuenit rei extra. i. rei dum actu ē extra obiue: tamē bñ põt ꝯueniᷣ rei que ē extra aptitudine: ⁊ que nõ ē ipȝ eē in itellectu ⁊ que potest absolute eē sine tali eē in intellectu: ⁊ isto mõ ponitur intentio fundari in re extra.

D secūdum sic proceditur ⁊ arguitᷣ ꝙ nulla ꝫa itētio fundatᷣ im-mediate sup rē extra: qꝛ illud ꝙ fūdatᷣ sup ꝑmā intētionem nõ fun datur super rem extra imediate: ſꝫ oīs ꝫa intentio fundatur super primā intentionem. ergo nulla scđa intentio fūdatᷣ sup reȝ extra i mediate. maior facilᷣ ꝓbatᷣ qꝛ illud ꝙ fundatᷣ sup ens rōis nõ fun datur immediate super rem extra: sed esse primam intentioneȝ includit ens ra tionis alioquin eē primaȝ intentionem includētur in rõe alicuius entis realis extra aīam cuiꝰ oppoᵐ ē supra ostensum. ergo ⁊c. minor etiam patet: quia scđȝ per se hȝ ordinem ad pᵐ: ⁊ per ꝯñs ꝫa intentio hȝ ordineȝ per se ad ꝑmā ⁊ per

ꝯñs supponit eas vt fundamētū suū q2 aliter non videt̄ presupponere. ¶ Preterea secūda intentio aut presupponit plusq̄ȝ prima aut non: non potest dici ꝙ nō: q2 sequeret̄ ꝙ secundū non plus supponēt q̄ȝ primum ꝙ est inconueniēs: ⁊ impossibile. Si sic aut illud est ens reale aut ens rationis: nō ens reale: quia illud presupponit̄ ab omni intentione tā q̄ȝ primum fūdamētū oium. relinquit̄ ergo ꝙ secūda intētio presupponit ens rationis. sed illud qđ p̄supponit ens rōnis nō fūdatur immediate super rem extra. ergo ⁊c̄. ¶ Pre intētio tā pria q̄ȝ secūda fūdat̄ super rem intellectam q2 ē habitudo rei intellecte ad intellectum actu intelligētē: sed in secūdis intētionibus obiectū intellectus est ens rationis q2 tale ens ⁊ solū tale pertinet ad secūdū genꝰ intelligibilium. ergo omnis secūda intētio fūdatur super ens ratiōis: sed sicut prius dictum est. illud ꝙ fundat̄ super ens ratiōis nō fundatur immediate super rem extra. ergo ⁊c̄. ¶ Preterea illud ꝙ fundatur super rem extra pertinet ad consideratione illius scientie q̄ res extra considerat quia eiusdem est considerare aliq̄ȝ rem: ⁊ illud ꝙ in ipsa fūdat̄. sed nulla scia considerans de entibꝰ realibꝰ considerat de secūdis intentionibus. ergo ⁊c̄. ¶ In contrarium est q2 inter ēs ratiōis ⁊ ens reale extra nō ē dare mediū: sed omne ens ratiōs pertinet ad secūdam intentionem. ergo aliqua secūda intētio imediate fūdat̄ supra rem extra. ¶ Preterea intentionalitas inabstracto scōm q̄ȝ dicitur aliquid concratiue prima vel secūda intentio ē quedam intētio prima secūda concretiue dicta. sicut supra patuit. sed predicta intētionalitas immediate fūdatur in re extra: sicut modo patuit. ergo ⁊c̄.

¶ Respondeo ad euidentiam huius questionis premittenda sūt quedā ⁊ postea respondendum est ad qōnem. ¶ Sciēdū est ergo primo ꝙ inter res ⁊ intētiones istas talis est ordo. s. p̄mū qđ i isto occurrit ē res obā ⁊ accidens intelligendi cui vt cognitum obijcit̄. nam res secūdum se accepte circūscripto oi actu intelligendi. nō habēt ratiōne alicuius intentionis in actu. q2 sicut illud ꝙ caret albedine in actu non est albū in actu. ita etiam illud ꝙ non intelligitur in actu. non habet aliquā intentionē fundatā super ipsum in actu ⁊ per consequēs non potest dici intētio in actu concretiue. Intentionalitas etiam secūdum q̄ȝ aliqd dicitur intentio prima vel secunda non pōt eē nō ex̄nte actu intelligendi cuȝ sit habitudo rei intellecte ad intellectum actu intelligentē que habitudo non pōt maᵉ a motu actu intelligendi. Ex̄ntibꝰ ergo istis. s. re intellecta ⁊ actu intelligēdi cousequitur dare relationes vna realis que est ipsius intellectus ad rem intellectam ⁊ alia rōnis que est rei intellectus ad intellectum actu intelligentem: post istas autem sequtur alia entia rōnis siue dicāt priuationem sicut hoc ꝙ dico abstractum siue dicāt habitudinem vniꝰ intelligibilis ad aliud intelligibile: put ē obiectiē in intellectu sicut hoc ꝙ dico superiꝰ ⁊ inferiꝰ. predicatū ⁊ subiectum ⁊ cōsimilia q̄ cōsequūtur reȝ rōes apprehensiōis simplici ⁊ postea sequit̄ itētiones q̄ sequūt̄ itellectū ꝯferētes ⁊ vnū ex alio iferētem vel potiꝰ rem respōdētem itellectui componēti diuidēti: cōferēti ⁊ iferēti. ¶ Sciēdum est ꝙ aliud est dicere ꝙ albus fundetur super illud qđ ē albū abstracte accipiēdo ⁊ dicere ꝙ albᵒ fūdetur super album secūdū qđ albū: nam i primo nō ponit̄ nisi ꝙ illđ super ꝙ vel in quo est albus sit album in secūdo autem reduplicationem per sic taȝ de notat̄ ꝙ albedo sit cā ⁊ nō fūdatiōis qđ esse nō potest ⁊ similit̄ aliud ē

dicere ꝙ illud super qđ fundatur intentionalitas in abstracto accepta habeat rē eē itellectu: ⁊ aliud est dicere ꝙ talis itentionalitas fundatur i ipso secūdum esse ꝙ habet in itellectu. Nam ipm eē in itellectu obiue est formaliter illa habitudo rei itellecte ad intellectum que dicit̄ etiam intētionalitas ipsa: ⁊ ideo non potest eē ꝙ talis intētionalitas fundetur i aliquo ⁊ nō sit in itellectu obiectiue cum intētionalitas nō fundatur super rē que ē itelle^m ꝫm illud est ꝙ ē in intellectu. ita ꝙ etiam in itellectu sit causa vel ratio ipsius fundatiōis: q2 idem esset ratio fundādi seipm: ⁊ hoc dico q̄tum ad primam intētionalitatem fundat̄. n. super esse reale rerum prout tū coexigūt actum intelligēdi vt fundamētum opposite relatiōis. ¶ Tertio sciēdum sicut ꝙ supra dictū est frequēter cum ita sit ꝙ intētio dicatur in abstracto. s. ipsa intētionalitas ⁊ in cōcreto. s. illud i quo fūdatur talis intētionalitas. s. res intellecta ipsa intētiōalitas prima que fūdatur in re itellecta habēte esse reale sicut quādo itelligitur subiectū corpus vel aliqd tale ⁊ est prima intētio in abstracto scilꝫ intētionalitas. siue relatio fundata i re intellecta ad ipm itellectum ⁊ est etiam secūda itentio in cōcreto prout talis relatio est quādoqꝫ ipm obiectum intellectui. ita ꝙ iam quādo ipsa relatio fundata sup rē itellectā habētem esse reale est ipsuꝫ obiectum intellectui fundat̄ i eo quedam alia relatio rationis que est secūda itētionalitas in abstracto ⁊ ipa prima intēttonalitas est secūda itētio in concreto. ¶ His premissis respondēdum est ad questiōem qua queritur. vtrum aliqua itentio fundetur immediate in re extra accipiēdo extra aptitudine. i. super rem habētem esse reale ⁊ accipiendo extra obiectiue. ⁊ dicendum ꝙ intētio secunda potest dupliciter considerari sicut sepe dictum est. s. in abstracto ⁊ i cōcreto. Si accipiatur intētio secunda in abstracto pro ipsa. s. itētiōalitate dicēdū ꝙ isto mō nulla itētio scđa fūdat̄ in re extra: q2 illud ꝙ imediate fūdat̄ sup ens rōis siue sup eē itētiōale nō fūdat̄ immediate i re extra. Sed talis itētiōalitas ē hmōi. ergo ⁊c. maior māifesta ē de se minorē probo: q2 sic̄ supra dcm̄ est: scđa itētio i abstracto ē illa q̄ fundat̄ sup ꝫm gen⁹ itelligibiliū sic ēt pria itē° i abstracto ē illa q̄ fūdat̄ sup pⁱmū gen⁹ itelligibiliū. Sꝫ ad ꝫm gen⁹ itelligibiliū ptinet solū ens rōis ꝙ dicit ipm eē itētionale put eē intētiōale distiguit̄ ꝯtra eē reale. ergo itētio ꝫa in abstracto siue ipa ꝫa itētionalitas fundat̄ sup ens rōis ⁊ sic pꝫ minor. Si āt loq̄mur de ꝫa intentione. s. de ente rōis ꝙ vocat̄ ꝫm gen⁹ intelligibiliū tūc dōꝫ primo ꝙ aliqua itē° ꝫa sic accepta fūdat̄ imediate super rem extra accipiēdo rē extra mō supra dcō. Scđo dico ꝙ illa itē° scđa. s. i cōcreto ē ipsa prima itētiōalitas que quidē est intētionalitas in abstracto fūdata sup pⁱmū gēn⁹ intelligibiliū. s. sup hñtem eē reale que vt supra dcm̄ ē relatio fūdata super rē habētem eē actu intelligēs. Tertio dico ꝙ nulla alia iten°. ꝫa pret̄ istam fūdat̄ extra i re immediate pⁱmū. s. aliq̄ intē° ꝫa i cōcreto fundat̄ sup rē extra immediate sic pꝫ quia data aliqua itētione ꝫa. q̄rit̄ vtꝝ imediate fūdat̄ sup rē extra aut nō. Si nō seq̄t̄ ꝙ fūdat̄ i re q̄ ē pⁱmum fūdamē^m med ā e aliqua intētiōe: ⁊ tūc q̄rā vtꝝ med ā e pria intētiōe vł scđa. Si dicet̄ ꝙ mediate ꝫa q̄ram de illa. ⁊ tūc dic̄ in infinitum ꝙ ē inconueniēs. Si dicat̄ ꝙ fūdat̄ in ipsa mediāte itētiōe prima q̄ram vtꝝ illa intē° pria sit iten° inabstracto aut incōcreto: si ponat̄ eē intē° i abstracto. s. ipsa itētionalitas que est rłō fundata in primo genere in concreto ⁊ queram de illa vtrum

īmmediate fundātur supra rē extra aut mediate. Si mediate queraȝ vtrū me-
diāte intētione alia vel pria vl' scđa: ⁊ ibit in infinitum. vl' dabit aliqua intentio
scđa icōcreto fundata imediate supra rē extra. Si aūt ponitur ꝙ illa intentiona
litas que est pria intētio in abstracto fundet' sup ꝑmā intētiōeȝ i ꝯcreto seqtur
ꝙ fundetur sup rem extra accipiēdo eodē modo: vt supra. qꝛ pria intētio in cō-
creto sup quā fundatur illa intētionalitas ē res extra: ⁊ cū illa pria intētiōalitas
sit scđa intētio in ꝯcreto seqt' ꝙ aliqua ƀa itētio i ꝯcreto fundet' imediate super
rē extra: hoc ēt pȝ ex ratione ad hoc aducta in arguēdo. s. ꝙ inter ens rōis ⁊ ens
reale nō ē dare mediū. Sed ꝗ ōe ens rōnis ptȝ ad scđaȝ itētionē ꝯcretiue dictam
ergo ipoſ'e ē dare mediū iter scđam intētiōeȝ ꝯcretiue vlr acceptam ⁊ ens reale
ꝙ dicit' ens extra. Sed hoc nō eēt nisi eēt aliqua intētio ꝯcretiue dicta immedi
ate se hñs ad ens reale. ergo ⁊c. Scđȝ. s. ꝙ illa intētio scđa i ꝯcreto sit illa ꝑma i
tētionalitas sine pria intētione in abstracto que fundat' super primū gen' intel
ligibilium. s. super ens reale pȝ ex dictis in solōne precedētis qōnis. hoc etiā pȝ
de facili alia rōne quia primū ꝙ seqtur rē intellectam supposito actu intelligē-
di ⁊ suo obō ē mutua habitudo vtriusqȝ cōstat āt ꝙ actus intelligendi vel etiaȝ
habitudo eius nō pōit' esse ens rationis ꝙ distinguitur cōtra esse reale. relinq
tur ergo ꝙ intentio abstracta que fundatur sup primū genus intelligibiliuȝ sit
ꝑm ens rationis ꝙ prio ꝯseqtur eē reale intem: ⁊ hoc de se pȝ. vñ predcā inten-
tio imediate fundat' supra rem extra accipiēdo extra modo supra posito. Ter-
tio mō. s. ꝙ sola predcā intētio que ē prima intentio abstracta ⁊ ƀa intentio cō-
cretiue dicta fundetur in re extra imediate satis pōt patē faciliter ex preceden-
ti rōne quia illud solum pro quo ꝯseqt' reȝ extra que est ꝑmum obm̄ intellectus
imediate fundatur super rem extra ⁊ illa pȝ: quia illud ꝙ cōsequitur aliquid nō
pōt: sȝ ƀo nō seqt' ipsū imediate. imo mediāte io prio. Sȝ predcā sola intētiona
litas ē hmōi. qꝛ illa scđa sola ē ꝑm ꝙ ꝯseqt' rē intellcāȝ suppositis actu itelligē-
di ⁊ obō. nā oēs alie ƀe intetiōes: vt de se satis facilr pȝ: supponūt nō solū obm̄.
Sȝ ēt suū eē in intellectu siue ipm esse terminū ad quē termiet' actus intelligen
di ꝙ qdē ē illa intētionalitas: ⁊ ꝑ ꝯñs nulla alia ab ea ꝯseqt' imediate prima in
tellcā. s. ens reale intellect': ergo predcā sola itētionalitas que ē pria itentio ƀa
ꝯcretie dcā ꝯseqt' imediate rē extra accipiēdo extra vt supra. Est āt notādum ꝙ
illa intētionalitas pria q̄ ꝯcretiue ē ꝑma inter ƀas intentiones ꝯcretie accep-
tas: lȝ fundet' sup illud ꝙ ē actu i itellectu: nō tñ est vez dicere ꝙ fundet' super
illud ꝙ ē in intellcū ƀm eē qđ hȝ i intellectu vl' ꝙ denotet' ꝙ ipȝ eē in intellectu
sit rō vel cā fundādi ipaȝ: qꝛ tūc eēt idem rō fūdādi seipam: qꝛ ipsa ē ipsum eē
in itellectu. Alie āt ƀa intentōes quecūqȝ sint nō solū fundāt' super eē i itellectu
sȝ cū reduplicatiōe pōt dici ꝙ fundat' super rē exñtē in intellectu ƀm eē quodlȝ
i intellectu. nā oēs alie ƀe intētiōes fundāt' i re mediate tali eē in intellcū. ⁊ sic
pȝ ad qōm. ¶ Ad ꝑmū ergo in oppositū dđm ꝙ maior est falsa: si accipitur pri
ma intentio ꝯcretiue. nā prima intentio ꝯcretue dcā que. s. denoiat' ab intentio
nalitate abstracta est ipsa res extra que hȝ esse reale: ⁊ ideo ꝙ fundatur sup pri
mam intentionem in concreto acceptaȝ fundat' super rem extra accipiendo ex
tra vt prius. Si accipiatur prima intentio in abstracto. maior erit vera: sed mi-
nor erit falsa. s. ꝙ ois intentio secūda accipiendo intentionem secūdam in ꝯcre

to fundetur supra primã intẽtionẽ in abstracto acceptam: imo prima intẽtiona
litas in abstracto q̄ ẽ s̄a intẽ° i ꝯcreto nõ fundat̃ sup aliq̃ intẽtiõalitatẽ abstra
ctã sed fundat̃ sup primã intẽtionẽ in ꝯcreto que ẽ ipsa res extra. mõ quo dcm̃
est. vnde q̄stũ ad nc̃ stat ꝙ aliqua intẽtio scd̃a concretiue accepta fundetur im-
mediate in re extra. ¶ Ad secũduȝ dicẽdũ ꝙ semper intẽ° secũda plus presup-
ponit vel saltem presupponit aliquid ꝙ non presupponit pria si accipiant̃ vni
formit. s. ꝙ accipiat̃ vtrũqȝ in concreto vl' vtrunqȝ in abstracto. Nam si accipi
atur vtrũqȝ in abstracto intẽ° secũda presupponit aliqd̃ ens rõnis vt obm̃ co-
gnitum ꝙ nõ presupponit pria intẽtio in abstracto accepta. vñ nulla intentio ĩ
abstracto accepta põt fundari super rem extra immediate. simllr̃ si accipiatur
vtrunqȝ in concreto secunda intẽtio quecũqȝ sit illa presupponit primam: ꝛ iõ
illã prima intentionalitas que est secunda intentio in concreto presuppõit pri-
mã intẽtionẽ in ꝯcreto que quidẽ pria intentio ẽ ipsa res extra que ĩ hoc ordine
nihil aliud presupponit. vnde ex hoc ꝙ illa intentio secunda in concreto acce-
pta presupponit primam que est res extra non sequit̃ ꝙ presupponit aliquid
aliud a re extra ĩ q° fundat̃. ꝛ ideo ĩ ipsa potest imediate fundari. licȝ coexiget exi
gentiam actus intelligendi que tamẽ vt dictum est non exigit vt fundamentũ.
¶ Ad tertium dicendum ꝙ illa ratio bñ ꝯcludit ꝙ nulla scd̃a intẽ° ĩ abstracto
accepta fundet̃ sup rẽ extra imediate ꝛ hoc ꝯcessũ ẽ. nõ tñ ꝯcludit ꝙ nulla scd̃a
intẽ° ĩ ꝯcreto accepta fundet̃ sup rẽ extra.

D tertium sic proceditur ꝛ arguitur ꝙ nulla secũda intentio fun-
detur super primaȝ. quia sic̃ motus se habȝ ad hoc ꝙ terminet mo-
tum. ita intentio se habȝ ad h̄ ꝙ fundetur in ea alia intentio. Sed
motus non est terminus motus vt habetur quinqȝ phy. ergo ꝛ ce
tera. Si dicatur ad hoc ꝙ per se loquẽdo motus nõ est terminus
motus: quia sic procederet̃ in infinitum. sed per accidens ꝛ sic etiã vna inten-
tio per accidens fundatur super aliam non tamẽ per se. ¶ Contra. quia tunc se
queretur ꝙ primum inquãtum huiusmodi non haberȝ per se ordinem ad secũ
dum nec ecõuerso ꝙ videtur inconueniẽs. ¶ Preterea inten° ꝑdcat̃ de eo sup
quo fundatur. sicut dicimus ꝙ homo est species: species enim que est intentio
secũda predicat̃ de natura cõi super quam fundatur. Sed intentio secũda nõ
predicatur de prima. Nam ista est falsa prima intẽ° est secunda int° ergo ꝛc̃.
¶ Preterea si secũda intentio fundatur super primam intentionem aut fun-
datur quãtum ad primam rem extra secũdum se aut dicitur fundari supra pri
mam intentionem ꝙ habȝ ratiõem prime intẽtionis. Si primo modo seque-
ret̃ ꝙ secũda intentio fundaret̃ super rem ꝫm suum esse reale ꝙ falsum est. Qd̃
si ponat̃ secũdo modo sequit̃ ꝙ omnis secũda intentio presupponat ens rõis
ꝛ sic nulla secunda intentio fundaret̃ super ens reale qd̃ falsũ ẽ: ꝛ in preceden
ti q̄õne iprobatuȝ sequit̃ ergo qd̃ nullo modo. ¶ Preterea illud qd̃ per se fũ
datur in aliquo ꝛ illd̃ in quo fũdat̃ sunt de cõsideratiõe eiusdẽ: sȝ pria ꝛ s̄a itẽ°
nõ sũt de ꝯsideratiõe eiusdẽ. g° ꝛc̃. maior ꝓbat̃: qꝛ illd̃ ꝙ ꝑ se fundat̃ ĩ aliq° vr̃
se hẽre ad ipm̃ sic ꝑ se passio ad subm̃: sȝ talia sũt d̃ ꝯsideratiõe eiusdem. g° ꝛc̃.
minor simplr̃ probatur quia prime intẽtiões dicũt res extra aĩam existentes

puta aial motus ⁊ consimilia scđe aũt' intentiones dicunt ens rationis: puta vniuersale: particulare ⁊ consimilia res aũt extra animam ⁊ res que sunt entia secũdum aiam tantum non sunt de consideratione eius. ergo ⁊c. ¶ Contra qꝛ secunda intentio habet per se respcm̃ ad pmaꝫ intentionem. Sed non videtur ꝙ habeat aliũ ordinem quã ordinem eius ꝙ fundatur in aliquo ad illud i quo fundatur. ergo ⁊ cetera. maior probatur quia sicut scđm absolute acceptum se habet ad pmũ abᵉ acceptum. ita secũda intentio ad primam. Sed secũdum ab solute acceptuꝫ habꝫ ordinem per se ad primum quia secũdum i eo ꝙ ẽ dicit̃ i ordine ad primũ. ergo ⁊c. maior etiam videtur plana quia secũda intentio non potest hebere ordinem nd primam sicut ad causam efficientem vel finalem vel formalem: vt de se pꝫ. ergo relinquitur ꝙ hꝫ ordinem ad ipsam primam vt ad subm̃ in quo fundatur: non tamen intelligendum est ꝙ secũda intentio babeat realiter subiectum in quo ponat aliquaꝫ rem. Sed tantum secũdum rationem intelligendi. ¶ Respondeo dicendum ꝙ necesse est omnẽ secũdam intentiões fundari in primã mediate vel immediute. ¶ Ad euidetiam sciendũ ꝙ sicut se pe dictum est intentio prima potest accipi vel inconcreto vel in abstracto. Si ac cipiatur prima intentio inconcreto tũc sequit̃ necessario ꝙ omnis secunda intẽ tio que h cõiter accipit̃. s. siue in abstracto siue in cõcreto fundetur super pmaꝫ intentionem sic dictam. ¶ Ad cuius euidentiam sciendum ꝙ non opꝫ ꝙ termi nus concretus ⁊ precipue adiectiuus supponit ꝓ composito ex subiecto ⁊ for ma aliqua sit. denominatio. verbi gratia. ꝙ album supponat pro supposito ex subiecto. puta corᵉ ⁊ albedine: quia tunc ista esset falsa corpus est album. nam constat ꝙ ista est falsa corꝰ est aliquid compositũ ex corpa ⁊ albedine. sed qñqꝫ sufficit ꝙ supponant pro eo ꝙ componitur ex albedine siue ꝙ coniũgatur albe dini ⁊ sicut est i accidẽtibꝰ realibꝰ ꝙ ꝯcretũ nõ suppõit semper pro composito ex sbo ⁊ accñte ita ẽt i esse itẽtiõali ꝙ illud qđ dicit̃ itẽtio ꝯcretie ab alia intẽtio nalitate abstracta nõ opꝫ qđ psuppõat pro composito ex re itẽtionalitatꝫ fũda ta i ipsa sic quãdo dicimꝰ ꝙ obiectũ ẽ terminꝰ ad quẽ termiat̃ sm ratiõm actꝰ itelligẽdi nõ opꝫ qđ terminꝰ suppõat pro composito ex re q̃ intelligitur ⁊ ipsa terione que est rl'o rei intellecte ad intellectum. imo supponit ꝓ ꝯiũcto tali ter minationi siue pro fundumento talis terminatiõis. vnde intentio prima con cretiue dicta supponit pro ente reali continẽs talẽ intentionalitatẽ: presupposi ta tamẽ coexistẽtia actus intelligendi sine quo talis intẽtionalitas non fũdare tur in ipsa re. Si ergo accipiamꝰ intẽtionem primã in cõtreto. nõ quidẽ com positũ ex re intellcã ⁊ itẽtiõalitate: sed illud quo fũdat̃ itẽtionalitas necesse est ꝙ omnis intentio secũda concretiue vl' abstractiue accepta fundatnr in tali itẽ tione prima mediate vel immediate. Et hoc potest persuaderi sic: quia omne ens rationis prout ens rationis distinguitur contra ens reale fundato super primum obiectum intellectus mediate vel immediate. Sed omnis secunda in tentio qualitercunqꝫ accipiatur scilicet in abstraeto vel in concreto est ens rati onis distinctũ contra ens reale ergo ⁊c. maior faciliter probatur: qꝛ illud sequi tur rem: vt est obiectiue in intellectu fundat̃ mediate vel immediate super priᵐ obm̃ intellectꝰ: qꝛ illud ꝙ ꝯseqtur aliqđ genus vt fũdamẽtũ in quo fundat̃ cõ sequitur vt fundamentum suũ illud qđ ẽ primũ in ho genere: sed ens rõis ꝓut

ens rationis distinguitur ꝯtra esse reale ꝯsequitur rē ꝓut est in itellectu obiiue:
sicut patuit supra. vt etiam ostēsum est ꝙ tale agens non ponit aliquā entitatez
realem in aliquo sicut in subiecto. ergo omne ens rōnis pōt esse rationis distin
guiť contra esse reale fundatur super primum obiectum inte^{9}. ⁊ sic pȝ maior:
minor ēt ꝓbatur: quia esse intētiones prout loqmur i itētionalitate: ⁊ hoc q̄tū
ad secūdas intētiones siue ꝯcretiue dictas siue abstractiue est esse intentionale
distinctio contra esse reale. ergo ois itētio secūda est ens rōnis prout ens rōis
distinguitur cōtra esse reale: hoc idem breuius pōt patere ex supradictis. s. q̄d
ois itētio secūda ꝯcretiue dicta fundetur sup̄ primum obiectum intellectus. q̄r
supra dictum fuit scōa intētio ꝯcretiue dicta pertinet ad secūdum genus intel
ligibilium hoc autem est ens rationis vt ibi dictum fuit. ergo ⁊c. Idem etiam
pȝ de secūda intētione in abstracto accepta: quia ois intentionalitas abstracte
accepta siue sit prima siue secūda est ens ratiōis cum dicat habitudinem obie-
cti itellecti ad intellectum actu itelligētem: ⁊ ideo ois itētionalitas siue sit pri-
ma siue scōa fundatur mediate vel immediate sup̄ primā intentionem cōcreti
ue dictam. Si autē accipiamus primam itētionem inabstracto. s. primā inten-
tionalitatem tūc dico ꝙ intētio aliqua scōa siue inabstracto siue in concreto po
test fundari super eā ⁊ ꝙ possit fundari super eā aliqua secunda intentio in ab-
stracto facilirer potest patere sic. quia talis intētionalitas pria que ē habitudo
prima obi ad inte^{m} potest intelligi sič ⁊ alia: ⁊ per ꝯsequens potest fundari su-
per eā habitudo ad inte^{m}. Sed habitudo fundata super habitudinem talez ad
inte^{m} est intentio secunda in abstracto accepta. ergo ⁊c maior pȝ de se quia ex-
perimur nos quādoqȝ considerare idem habitudinem minor ēt de facili patȝ
quia habitudo fundata super ens rōnis ē intētio secūda in abst^{o} ⁊ hoc patuit
supra quia talis habitudo fundatur sup̄ ꝭȝ gen^{9} intelligibiliū. Sed prima in-
tētionalitas que ē habitudo primi obiecti vel primi generis intelligibilium ē
ens ratiōis vt sepe dictum est. ergo ⁊c. Quartū etiam fundatur super tale intē-
tionalitatez ꝓ$^{a\,m}$ alique ꝭe intētiones incōcreto sicut hoc ꝙ dico vniuersale ab-
stractum genus ⁊ consimilia nō q̄dē super obiectū inte^{m}: sed sicut supra me^{m}
me^{e} q^{o} predicta fundareť super obiecta primi generis intelligibilium. ¶ Ad
cuius euidētiam sciendum ꝙ nō omnis scōa intētio cōcretiue accepta est habi
tudo rei intellecte ad itellectum. imo aliq̄ scōe itētiones sic dicte quādoqȝ di-
cunt habitudinē vnius intellecti ad aliud intellectum sicut hoc q̄d dico predi-
cabile vel p̄dicatum sicut hoc q̄d dico abstractum vel aliquid simile talia autē
nō consequūtur rem extra existētem circunscripto opere intellectus: nec dicūt
ipsum eē i intellectu formaliter loquēdo: quia ipsuȝ eē in intellectu ē ipsa habi
tudo obi in itellecti ad inte^{m} talia autē dicunt habitudinez vnius rei intellecte
ad aliam rē itellectam siue vnius rei intelligibiľ ad aliud intelligibile. vnde ta
lia consequūtur prima obiecta exi^{a} in itellectu obiectiue mediate tali esse in in
tellectu verbi gratia abstractū dicit siue suppositus cōtētis sub ea mō illud nō
conuenit rei in suo esse reali sed conuenit ei mediate ipso esse in intellectu ita ꝙ
prias habet eē in intellectu obiectiue q̄ꝫ intelligatur habere esse sine illius. vn-
de illud esse sine talibus ꝯuenit primis obtis me^{e} ipso esse tn intellectu obiecti
ue ⁊ silr̄ est de alijs sicut potest patere per singula. Ex hoc faciliter pōt forma-

ri ratio: quia illud qd fundatur in rebus que sunt de primo genere intelligibi-
lium mediate ipso esse in intellectu fundatur in eis mediate prima intentionali
tate sed predicte intentiones scde sunt huiusmoi. ergo &c. maior patet ex dictis
expresse. minor etiam pz ex dictis: quia illa prima intentionalitas que est habitu
do obiecti primi ad intellectum est formaliter ipsuz ee in intellectu. ¶ Ad evi-
dentiam autem maiorem premissarum primo sciendum q sicut supra dictum
fuit frequeter. intentio abstracta scilz ipsum intentionalitas secudum quaz de-
nominatur prima vel secuda intentio est habitudo ipsius obiecti intellecti ad
ipsum intellectuz. vnde sola habitudo talis est intentio abstracta siue in pmis
siue in secudis intentionibus omnia autem alia dicut intentiones in concreto:
& sicut dictum fuit dicutur formaliter & in abstracto intentiones qr dicunt ha-
tidinem obi ad intellectum prout terminat tendentiam intellectus in obiectuz
prout dicimus q secudum modum intelligendi intelliges p opatione intelli-
gedi tedit in rem intellectaz dico aut secudum nostrum modu intelligendi: qr
scdz rem intellre inquatum qd h'i nihil poit in re intellecta oia aut alia q non
dicunt tales hitudines sunt secunde vel prime intentiones concretiue: nec ob-
stat q dicimus vle & vlitas siue generale & generalitas tam in abstracto quam
i concreto sigtis talia quia sicut in entibus rebus que sunt prime intentiones
concreto abstractu & concretum puta humanitas & homo non se habent sicut i
tentionalitas abstracta & homo intentio concreto ita. q humaitas sit intentio
abstracta & homo intentio concreta: immo se habent sicut realis entitas abstra
cte significata & reale ens concretie dictum. ita tamen qd vtraqz est itentio co
cretiue dicta humanitas enim non plus est intentionalitas abstracta dicta qz
homo ita etiam in entibus rationis: illa entia rationis que non dicunt hitudi-
nem obiecti intellecti ad ipsum intellectum. sed vel dicunt priuationes vel ha-
bitudies vnius rei intellecte ad alia rem intellca sunt tm i cocreto se itetiones
puta gnale & gnalitas & osimilia: sz hitudines fundate sup talia vt sup oba in
itellca. qn .s. itelligutur sut ipse se intoes i abstracto differut tame abstractum &
ocretu in his ab abstracto & ocreto in alijs. nam abstractum & cocretum in his
puta gnale & gnalitas & abstractu & concretum in alijs. puta homo & humani-
tas: qr abstractu & ocretum i his que se hnt vt entitas rois & ens ronis abstra-
ctum vero & cocretum i alijs differut sicut entitas realis & ens reale: si tame in
ueniatur ab aliquo doctore q hoc q dico gnalitas dicat intetioez i abstracto h
p tato dcm est. qr satis oueniet ens rois appropriat sibi nome intentionis. quia
nulla intetio qztu ad ipsam itetionalitate dicit ens reale qr hitudo obiecti ad in
tellectum est ens ronis. lz illud super quod fundatur quadoqz sit ens reale qn
.s. illa que habent esse reale intelligutur. puta substantia: qua titas qualitas: et
sic de alijs: & si accipiatur sic intentionalitas pro quacuqz entitate rationis tuc
verum est quod omne ens rationis in abstracto acceptum est intetio abstra-
cta. & tunc erit equiuocatio de itetione prout scilz intetionalitas potest accipi p
omni ente rationis & prout intentionalitas potest accipi pro habitudine obie-
cti ad intellectum prout ad ipsum terminatur actus intelligendi que intenti-
onalitas e vt mihi videtur illa sed qz illa que intelliguntur dicuntur concreti-
ue prima vel secunda intetio secudum primum genus intelligibilium vt dcm

eſt.Sciendum qꝺ predicta itentionalitas prima que eſt bitudo obiecti realis ad itellectũ prout ẽ itellecta ẽ fũdamẽtum alteri⁹ bitudinis fũdate in ipſa:vt in obõ ad itellectum ⁊ eſt itẽtionalitas prima ĩ abſtracto ⁊ ẽ itẽtio ſecũda icõcreto per compationem ad diuerſa:nam prout habitudo primi intellecti ad intelli- gentẽ in actu:habet rationem intentionalitatis.Sed prout eſt obiectum itel- tellectum ſuper quod fundatur habitudo ad intellectum eſt intẽtio ſecunda in concreto ⁊ habitudo fundata ſuper ipſam ẽ itẽtio ſecunda in abſtracto. prout vero illa habitudo eſt intellectuꝫ mediãte quo entia rationis quaſi non dicũt habitudinem obiecti ad intellectum.Sed vl' dicunt priuationem ſecundum ra tionem vel habitudinem obiecti ad obiectum primum prout ſunt obiectiue in intellectu modo ſupra dcõ illa intentionalitas habet tãtum rationem itẽtiõali tatis ĩ abſtracto.nec habet rõem ſecũde itẽtõis ĩ cõcreto:quia vt ſic nõ ſe habet ĩ ratiõe obiecti intellecti immo ĩ ratione habitudinis obiecti in intellecti ad in tellectum que ſuppoſita cõſequuntur quedam que ſuut entia rationis vt dictuꝫ eſt que inquãt um poſſunt intelligi poſſunt etiam eſſe intẽtiones ſecũde incon- creto inquãtum ſuper ea ſic intellecta poteſt fundari habitudo ad intellectum actu ipſam intelligẽtem ⁊ ſic patet ad queſtionem.¶ Ad primum ergo in op- poſitum dicendum ꝙ non eſt ſimile de habitudine motus; ad motum ⁊ inten tiones ad intẽtioneꝫ:quia cũ motus dicat tñ ens reale extra animam ⁊ aliquo modo vnius ratiõis nõ eodem modo ſe habet motus ad hoc ꝙ ſit termin⁹ mo tus vel ẽt ſubiectuꝫ vel fũdamẽtum motus alterius ſicut itẽtio que poteſt ſta- re ⁊ pro ente reali quãtum ad primam itẽtiõem cõcretiue acceptam.⁊ pro ente ratiõis ꝗ̃tum ad cõmunem itẽtionem ſecũdam tam cõcretiue ꝙ̃ abſtracto ac- ceptum modo vnum ens reale cuidam rationis cum alio non poteſt reflecti ſuper aliud precipue quãtũ ad hoc quod vnum terminetur ad aliud vel ſit fũ damẽtum alterius.Sed ens ratõis natuꝫ ẽ ifũdari ſicut ĩ primo fũdamento in ente reali:⁊ de ipſis ſecũdis itẽtionibus nõ eſt ſimile: ⁊ de motibus quia cum talia dicat habitudines ⁊ alia entia ratiõis que ꝯſequẽtur rem prout obiectiue eſt in itellectu:quia ĩ motibus realib⁹ nõ poteſt eſſe reflexio.ita ꝙ vnus fũdetur ĩ alio quia ꝙ ibi fũdatur ĩ alio opꝫ fũdari ſecũdum eſſe reale h̃ aut illud ꝙ fun- datur ĩ alio ſufficit qꝺ fũdetur ſecũdum eſſe ratiõis ꝙ cõuenit obiecto reſpectu actus intetelligendi.⁊ ideo,in eis que pertinent ad eſſe rationis illud ꝙ eſt ha- bitudo rei intellecte ⁊ fundatur in alio poteſt eſſe obiectum intellectum ⁊ eſſe fũdamẽtum alterius habitudinis ⁊ ſic pꝫ qꝺ maior non fuit vera.¶ Ad ſecun- dum dicendum ꝙ intẽtio ĩ generali in eo quod tale nõ fũdatur per ſe ſuper in tẽtiõem:quia tũc idem eſſet fũdamẽtum ſui ipſius:ſed bene talis intẽtio dter- minata poteſt eſſe per ſe fũdamẽtum alteri⁹ itẽtiõis determinate: puta prima intentio per ſe poteſt eſſe fundamẽtum ſecũde.⁊ ſilr̃ determinata intentio ſe- cũda:puta habitudo primi obiecti poteſt eẽ fũdamẽtum determiate itẽtiõis ſe cũde.ſ.aliaꝝ q̃ ſequũt̃ dcm̃ bitudinẽ q̃ ẽ ſa itẽtio icõcreto.vt dictũ ẽ.¶ Ad ter- tiũ ꝙ itẽ° p̃dicat̃ de eo ſuꝑ ꝙ ꝑncpalr̃ fũdat̃ ⁊ h̃ icõcreto:ſꝫ nõ ĩ abſtracto.⁊.ſic eſt in propoſito.nam illa habitudo primi obiecti que eſt intentio prima in ab- ſtracto ⁊ eſt intentio ſecunda inconcreto : ⁊ denominat rem in qua fundatur vnde ſecundum eam dicitur res intellecta eſſe relata ad intellectum:⁊ dicitur

eē terminū actus intelligēdi dicimus etiam ꝙ homo ē spēs ⁊ animal ē genus nō tamē dicimus ꝙ prima intētio ē scđa proptˀ tria. primo ne denotetur ꝙ ꝑm nihil plus importet ꝙ̄ primum ꝙ falsū ē: quia intētio scđa aliud vl̄ plus importat ꝙ̄ prima q̄ licꝫ accipiatur. Sicut si dicerē homo ē plus ꝙ̄ albū. ita ꝙ hō accipiatur vt primū ⁊ homo albū vt scđm: lꝫ dicamus ꝙ homo ē homo albꝫ nō tamē dicimus ꝙ primum sit scđm ne videatur ꝙ vnum nō importet plus quā aliud. Secundo quia quando dicimus intentionem primam: ⁊ scđam ꝯueniū termini accipiūtur formalr̄ ꝙ̄tum ad illud ꝙ formale important nō autē ēverum ꝙ intētio prima vel scđa quelicꝫ accipiatur importēt idem ꝙ̄tum ad illō ꝙ formalit̄ dicunt. Tertio quia sicut cōuenit in accidētibꝰ rebꝰ illud quod dnominat aliquid ꝙ ipsum antecedit ⁊ concretiue ⁊ abstractiue eius potest denoiari ab aliquo posteriore. verbi gratia a quātitate dicitur corpꝰ ꝙ̄tuꝫ ⁊ quātitas denominatur alba ab albedine. Unde lꝫ corpꝰ sit ꝙ̄tum nō tamē opꝫ ꝙ verificetur de ipso oē illud ꝙ potest denominari ab albedine quia sequeretur ꝙ corpus non solum esset ꝙ̄tū: sed etiam eēt ꝙ̄titas: quia ꝙ̄titas vt dictum est denominatur alba ab albedine. ita etiam in intētionibus ⁊ accidētibus dicētibus ens rōnis. s. ꝙ intētio aliqua que denominat rem prio intellectā in cōcreto ipa i abstracto potest denominari ab alia. Nam prima intentionalitas que est habitudo primi obiecti intellecti ad inteᵐ que in concreto denominat primū obiectum in quo fundatur: vt quādo dicimus lapis quādo itellr̄ refertur ad intellectum vel ē terminus actus intelligēdi ipsa etiam ē scđa intentio inquātuꝫ potest eē fundamentum alterius intētionalitatꝭ. vnde ipsa in abstracto potest denominari ab alia secūda intētione: quādo. s. talis habitudo intelligitur ⁊ pōt dici referri ad intellectum sicut obiectum cognitum. Nam ipsa intentionalitas potest eē intellcā ⁊ relata ad inteᵐ: ⁊ tunc si dicēt ꝙ prima intēº ē secūda siue vtrobiqꝫ accipet̄ in abstracto siue vtrobiqꝫ accipetur inconcreto darēt intelligi: vnum abstractū ꝑdicari de alio vel abstractum de cōcreto. nam si intēº acciperetur vtrobiqꝫ i abstracto seqretur ꝙ vna intētionalitas ꝑdicatur de alia itētionalitate dispᵃ ab ea. s. ꝙ habitudo primi obiecti ad inteᵐ eēt habitudo ꝑi ꝙ ē falsum. Si autem vtrobiqꝫ acciperetur in concreto tunc sequeretur ꝙ abstrastractum predicaretur de concreto. s. ꝙ res habēs eē reale. qn̄ ē intellcū eēt sua habitudo ad inteᵐ: quia ipsa neqꝫ prima intētionalitas abstracte dcā ē secūda intēº concretiue dcā: nō quidem sic denominās. Sed sicut denominata ab illa alia intētionalitate. vnde si diceret̄ quod prima intēº concretiue dicta ē scđa intentio concretiue dicta daretur intelligi ꝙ res intellecta esset sua intentionalitas: ⁊ propter hoc conceditur quod prima intentio sit secunda. licet omnis secūda fundet̄ in ꝑᵃ mediate vl̄ immedtate. ¶ Ad quartū dicēdum ꝙ illa q̄ est prima int̄ intētiones scđas concretiue dictas que omnes sunt entia rōnis que ē ipsa scđa intētionalitas abstracte accepta immediate fundat̄ super ens reale quando tale ens reale actu intellr̄: ⁊ sic dcm̄ fuit supra talis intētionalitas non potest fundari sup illud quod actu intelligit̄. ⁊ sic extra inteᵐ accipiēdo extra per oppositum ad esse inē obiue. quia impossibile ē aliqd actu referri ad inteᵐ sic obiū cognitum: ⁊ ꝙ cum hoc simul ⁊ in eodem instāti non sit in intellectui obiue. ⁊ ideo dicit̄ talis intētionalitas fundari super rem extra secundꝫ

aptitudinem quia.s.ens reale ꝙ est pͥmum obiectum intellectus est fundamentum talis intentionalitatis ꝙ circunscripto actu intellectus ⁊ ēt tali intentionalitate natum est mouere in rerum natura.⁊ per ꝯñs est eē extra intellectum ēt obiue loquēdo:ista ergo intētio fundatur super reȝ extra modo predicto nō mediāte alia intentione vel mediate alio ente rationis.imo immediate nō tamē fundatur in ente reali tali nō coexigente actu intellectus:vt dictum fuit supra.nec tñ mediāte actu intellectus talis intentiōalitatis fundaṫ in tali re: qꝛ nō reqriṫ actus intelligēdi vt imediatum dicte intētionis. Sed vt fundamentum opposite relatōis.qñ ergo queritur de secūda intentiōe:vtrum fundetur sup primam ꝑm ꝙ intentio vel scdm ꝙ res.Si loquamur de pͥma intentione inṫ secūdas intentiones concretiue acceptas. Dico ꝙ tali intentio que est pͥma intentio abstracte ⁊ est prima inter pͥmas ⁊ secundas intētiones concretiue acceptas:nec fundatur super rem vt includit rōem intētionis pͥme.ita ꝙ eē intentionē pͥmaȝ ꝯcretiue acceptā sit rō fundandi p̄dictam intentionalitatem:qꝛ tūc esset rō fundandi se ipam.sicut etiam albedo nō fundatur sup corpus in eo qꝺ albuȝ:nec ēt fundatur sup rem ꝑm se absolute acceptaȝ.Sed fundatur sup rē prout ei coexistit actus intelligēdi vt fundamentum opposite relatiōis. vnde non opȝ ꝙ tale ens rōnis fundetur sup ens rōnis vel in re ꝑm se ⁊ absolute accepta vł mediāte alio ente rōis vñ rō procedit ab insufficiēti:qꝛ ē dare tertium.s.qꝺ fūdetur sup rem ꝓut coexistit ei actus intelligēdi vt fundamētum opposite rłonis. Alie intētiones secūde fundātur mediāte alio ente rōnis.s.mediāte ista vł mēdiante alia ꝯñte ab istā.sed ista imediate fundatnr modo predicto.¶ Ad qntū patebit quādo tractabitur de cuius ꝯsideratiōe sit secūda intentio quia illo nō declarato non posset ꝑfecte illud solui ⁊ forte de hoc erit q̄stio spālis isra. Est autem notādum ꝓpter hoc qꝺ dictuȝ est frequēter de intētione in abstracto ⁊ intētione in concreto siue concretiue dcā qꝺ hoc nō dicitur intentio concretiue dcā ipsa intentio vt denominat.Sed ipȝ qꝺ ab intentione denominatur vnde dicimus ꝙ ens reale est itētio in ꝯcreto. quia.s.denoiatur ab itētiōalitate fundata in ipo ⁊ silr talem intētionalitatem dicimꝰ intētionē ꝯcretiue acceptam: nec ꝓpter hoc ꝙ denominat rem in qua fundatur:sȝ ꝓpter hoc qꝺ denomiaṫ ab alia intētionalitate fundata in ea.nam sic̄ denominat rē extra vt relatam ad intellectum ⁊ vt terminū actus intelligēdi.ita etiaȝ ipsa quando denominatur ab alia relatione vt obiectum relatum ad intellectum ⁊ vt terminus actus intelligendi.

D quartū sic ꝓceditur ⁊ arguitur ꝙ vna secunda intētio nō potest fundari sup aliam secūdam intētiōem.quia qꝺ nō est nullius ē fundamētum.Sed secūda intētio nō dicit aliquot ens : quia vt supra dictum est:nullam entitatem formalē reale ponit.ergo ⁊c̄.¶ Preterea ens ratiōis nō potest esse fundamētum entis ratiōis.Sȝ oīs scđa intētio ē ens ratiōis.ergo ⁊c̄.Minor pȝ ex supra dictis frequēter.maior ꝓbatur quia illud in quo fundatur aliquid dȝ habere maiorem entitatem q̄ʒ illꝺ ꝙ in eo fundatur:sed vna secūda intētio nō habȝ maiorem entitatē quā alia.ergo ⁊c̄.maior videtur plana:quia qꝺ fundatur in aliquo depēdet ab eo.sed illꝺ a qua depēdet aliud dȝ habere maiorem entitatē q̄ʒ depēdēs ab ipso ergo ⁊c̄

minor ẽt satis de facili pȝ. Quia secũda intentio ẽ ens rõnis: sed vnuȝ ens rationis non videtur habere maiorẽ entitatem quã aliud. ergo ꝛc. ¶ Preterea sicut si habet vna relatio ratiõis ad aliã relationẽ rationis sic vna relatio realis ad aliam relationem realem: ꝛ ista videtur plana. Sed vna relatio realꝭ non fundatur super aliam relationem realẽ. ergo vna relatio rationis nõ fundãtur super aliam relationẽ rationis. Sed oẽs secunde intẽtiones ita ẽ dicere relationes siue habitudies rationis. ergo ꝛc. Si dicatur ꝙ alique secũde intentiões sunt que nõ dicũt habitudines: sed magis priuões sicut abstractum ꝛ ꝯsimilia. ꝛ adhuc stat ꝓpoᵐ ꝙ nulla relatio realis fundatur super priuationem. ergo a simili nec rľo rõnis. ¶ Preterea si aliqua intentio scđa prout eẽ fundamẽtum alteriꝰ scđe intẽtionis: hoc maxime eẽt verũ de illa que ẽ prima inter has intẽtiones: sed illa nõ potest eẽ fundamẽtũ alterius scđe intẽtionis. ergo ꝛc. cõsequẽtia pȝ. quia in vnoquoqȝ gñe illud qđ ẽ primũ, ẽ maxime fundamentum aliorũ ꝙ aũt hoc sit impossibile. s. ꝙ prima intꝰ secũdas intentiones sit fundamẽtum alterius scđe intẽntiones. probo. ꝛ hoc dupľr. primo quia illa intentio que ẽ prima intentio in abstracto ꝛ est secũda intentio in concreto: si est fundamentum alterius ſe intẽtiõis. aut ẽ fundamentũ alterius intentionis dum ẽ aut dũ non ẽ. nõ põt dici ꝙ alterius intẽtionis dum nõ est ꝛ quãtũ ad eẽ rõis quia nullum ens rei vel rõnis põt esse fundamentum alterius dum non est quantum ad illud esse: si dicatur quod illa intentio sit fundamentum alterius intentionis dum est. ¶ Contra qꝛ nulla relatio potest eẽ sine suo fundamento. sed illa intẽtio est relatio primi obiecti intellectus vt ẽ obiectum intellectus. ergo duȝ ẽ opȝ ponere ens reale eẽ per se obm̃ itellectus. sed simul ꝛ semel nõ possũt eẽ duo obiecta ipsius intellectus. qꝛ simul nõ ꝯuenit intelligere nisi vnum. ergo qñ est illa intẽtio siue relatio non põt esse vt obm̃ inteᵐ sed illa intentio nõ potest eẽ intentio alterius in intẽtionalitatis nisi qñ se hȝ vt obiectum cognitum ergo illa intentio dum est nõ potest esse fundamentum alterius intentionis. ¶ Scđo sic. qꝛ si illa intentio que ẽ quedam rľo ratiõis potest eẽ fundamentuȝ alterius intentionis. que est relatio fundata super eam: tũc quero vtrum ipa relatio fundata super eam sit vna relatio ratiõis aut nõ. Si dicas ꝙ vna. ꝯtra qꝛ seqretur ꝙ idem esset fundamentum sui ipsius. si non sit vna relatio: sed due cum vtraqȝ sit relatio alterius intellectus ad intellectum. quero vtruȝ iste due relationes sint ad vnũ actum intelligẽdi: aut ad plures: nõ ad vnum: quia due relationes non sunt ad vnum terᵐ nec ad plures: quia duo actus intelligendo non possunt esse simul. ¶ Preterea. ad idem si ponantur iste due relationes. s. relatio que est fundamentum ꝛ relatio que est fundata. quero vtrum referãtꝰ idem obiectum formale cognitum aut diuersa: non ideȝ quia vnius obiecti formalis ad intellectum non est nisi vna relatio. Si dicatur ꝙ differant vel ꝙ referant ad intellectum diuersa obiecta formalia sequitur ꝙ intellectus similiter intelligat duo obiecta formalia. Si dicatur ꝙ illa intentio que ponantur fundamentum non se habebit. vt relatio siue vt referens. Sed vt obiectum relatũ quando scilȝ talis intentio intelligitur. ¶ Contra puta relatio modo potest se habere vt non relatio vel vt non referens. quia relatio non potest esse non rela

tio nec potest non referre. ergo illa rñsio non valet. ¶ Preterea. si intentio se-
cũda potest esse fundamentum alterius secũde eadem ratiõe illa intentio po-
terit eē fundamentum alterius quia poterit quoddam intellectum esse: ⁊ sic in
infinitum. sed hoc est incõueniēs. ergo ⁊c. ¶ Cõtra quia omne illud ꝙ potest in-
telligi potest eē fundamẽtum alicuius intẽtiõis: sed quelibet intẽtio secũda po-
test itelligi. ergo quelꝫ intẽtio secũda accepta potest esse fũdamẽtum alterius.
sed itẽtio secũda nõ potest esse fundamẽtum prime itẽtionis cum eam suppo-
nãt vt de se pꝫ. ergo vna intẽtio secũda potest esse fundamẽtum alterius secũ-
de intentionis. ¶ Respõdeo ad euidẽtiam istius questionis primo premitten-
da sũt quedam secũda. respõdẽdum ē ad questionē. primo premitto. ꝙ lꝫ entia
ratiõis non dicãt aliquã entitatem realem existẽtem in aliquo subiectiue ⁊ per
cõsequēs nõ habẽt subiectum realiter loquẽdo: tamē sicut sunt entia secũdum
ratiõem attribuẽdum est eis subiectũ secũdum rõem. ⁊ hoc subiectum vocamꝰ
fũdamentum in quo talia entia rõis siue secũde intẽtiões fundãtur: ⁊ ideo oꝫ
loqui de fundamento eorum quoddã modo: vt de subiecto siue de materia in
qua aliqd fundãtur est loquẽdum: Secũdo premitto ꝙ sicut in accidẽtibꝰ rea-
libꝰ est dare secũdũ reꝫ aliquid vt pricipale subiectũ in quo accidēs relatio ꝓn-
cipalr̃ fundatur: ⁊ aliud in quo fundat̃ sicut in ratiõe mediãte qua inest princi-
pali subiecto. verbi gratia. albedo fũdatur in corpore sicut in pricipali subiecto
sed isuperficie fundat̃ sicut i eo ꝙ est ratio mediate qua albedo iest corpori: ita
suo modo ē i entibꝰ rationis. s. ꝙ aliquãdo debẽt fundari i aliquo sicut in fun-
damẽto pricipali aliqñ dñt fundari in eo aliquo mediũ quo fundãtur in funda-
mẽto principali entia. ergo ratiões ⁊ omnes secũde itentiões fundantur sicut i
fundamẽto pricipali i ipso obiecto actꝰ itelligẽdi. Sed sicut in ratiõe fundãdi
mediate que talia ꝯueniũt ipsi obiecto dicũt̃ fundari quãdo scilꝫ vna intẽtio ꝑ
suppõit aliã itẽtiõem i obõ mediãte q̃ fũdet̃ i ipo obõ vel ꝯuẽit ipi obi. sic si di
cam, ꝙ eē ꝑdicabile vel eē vl̃e ꝯuẽit obõ mediãte sua hitudine ad inteᵐ. q: scilꝫ
obõ puta lapidi nõ ꝯuẽit eē vl̃e ⁊ vnũ ml̃tis ꝯueniēs. vel etiã eē abstractuꝫ a sin-
gularibus i qbus est nisi ꝓut respicit itellectũ vt itelligẽtē ipm siue ipsis coin-
tell'is ꝑ que plurificat̃ ⁊ i qbꝰ est. Tertio ꝑmitto aliã distictiõem ꝙ. s. aliqd põt
dici fundari i aliquo dupl'r. s. mediate alio vt manẽte i se. vel mediate alio vt
trãseũte i se. lꝫ aliquo mõ mãeat i virtute: hoc eni videmꝰ i entibus realibus ꝙ
quãdoqꝫ forma iducendi i subiectum vel materiam presupponat aliqnam di-
spositiõem nõ manentem cum forma ⁊ hoc in se. licet dicatur manere i virtute
sicut forma paste preexigit dispositionem aque ⁊ farine que cum forma paste
nõ manent ⁊ forma panis preexigit dispositionem paste que cuꝫ forma panis
non manet. dicitur tamē manere in se ⁊ in virtute in eo ꝙ fit promitto quia ad
illud nõ pertigeretur nisi illud preexisteret: quia nõ pertingeretur per agēs na-
turale ad formam panis nisi pasta prefuisset. quãdoqꝫ autem forma realis pre-
exigit dispositionem cum ea manentem. sicut anima exigit dispositionem car-
nis ⁊ ossis: ⁊ albedo preexigit superficiem. Sic etiam est in entibus rationis
que dicunt secunde intentiones ꝙ aliqua secunda intentio preexigit aliam
intentionem secundam non manentem secum. Et quandoqꝫ preexigit ali-
am intentionem manentem secum. Et hoc iam apparebit in solutione

q̃onis. His premissis ꝓcedẽdum est ad solutionem q̃onis: circa q̄ sic intendo
ꝓcedere: quia primo ponam ꝯclones quas intẽdo ꝓbare cum suis ꝓbationi-
bus. scd̃o ponam difficultates que possunt inducere dubium circa determia-
ta ⁊ soluam: ⁊ tertio respõdebitur faciliter ad ratiões in apponẽdo. ¶ Quantum
ad ꝑmum intẽdo tenere istas tres ꝯclones: prima est q̄ vna secũda intẽtio po
test esse pricipale fundamẽtum alterius: scd̃a est q̄d vna s̃a intẽtio potest eẽ fũ
damẽtum alterius secũde intẽtionis per modum quo illud mediãte quo ali-
quid fundatur in alio potest dici fundamẽtuꝫ illius. ita q̄ erit manẽs cum illo
q̄d mediate fundatur in alio. tertia q̄ vna scd̃a intẽtio possit esse medium fun-
dandi aliam scd̃am intẽtiõem per modum medij nõ manẽtis. ¶ Ad euidẽtiaꝫ
ergo ꝯclonis sciẽdum q̄d nõ accipitur hic pricipale fundamẽtum illud q̄d nõ
possit reduci i aliquod prius. quia sola res extra diceret̃ fundamẽtuꝫ principa
le: quia ipsa est ꝑmum in isto genere sicut etiaꝫ ꝑncipalis cã: nõ dicitur solum
prima causa que nulli⁹ v̄tute agit. Sed de multis causis secũdis dicit̃ q̄ sunt
cause ꝑncipales lꝫ aliam causam supponãt illud ergo vocatur proprie hic fun
damentũ ꝑncipale intẽtionum q̄d ẽ formale obiectum intellectus. ita q̄d i quo
libet actu intelligẽdi illud dicitur principale fundamẽtuꝫ intentionum ꝯñtiũ
rem intellectam tali actu intelligẽdi q̄d est eius obiectũ formale: lꝫ presuppo-
nat aliquod obiectum q̄d natum est intelligi: alio actu itelligẽdi. vnde fuit ip̃m
ẽ formale obiectum q̄d tali actu intelligitur. ita etiam est principale fundamen
tum intẽtionum scd̃arum sequẽtiũ ad tale intellectuꝫ siue ad tale obiectũ intel
lectum hoc premisso facio talem rõem ad ꝯclusionẽ premissam: oẽ illud quod
potest esse formale obiectũ alicuius actus intelligẽdi potest esse fundamentuꝫ
ꝑncipale intẽtionũ scd̃aꝝ ꝯñtium ex tali actu intelligẽdi ad tale obiectum. sed
scd̃a intẽtio potest eẽ obiectum formale alicuius actus intelligẽdi. ergo inten°
scd̃a põt esse fundamẽtuꝫ ꝑncipale alterius intentionis scd̃e maior pꝫ ex dictis
minorẽ ꝓbo dupliciter. ꝑmuꝫ quia illud q̄d est vel potest esse per se subiectum
alic⁹ scientie potest esse obiectum actus intelligendi ⁊ h̃ de se mag^a est. quia
idem est formale habitus ⁊ actus ab eo ellici: sed secũda intentio siue ens ra-
tionis est subiectum primo ⁊ per se alicuius sciẽtie puta logice accipiendo se-
cundam intẽtionem cõcretiue quia omnes ponũt subiectum per se ⁊ prio ipsi⁹
logice ens rõnis ⁊ intẽtionis que distinguũtur ꝯtra esse reale. ergo ⁊c̃. ¶ Se-
cũdo ꝓbo eãdem minoreꝫ sic: quia q̄d põt esse significatũ formale alic⁹ termi-
ni potest esse obiectum formale alicuius actus intelligẽdi. quia nõ sig̃mus nisi
q̄ intelligimus: sed secũde intentiones siue ipsa entia rationis sunt sig̃ta for-
malia aliquoꝝ terminorũ cõstat aũt q̄d formale sig̃tũ vniuersalis generis spe
ciei vel hmõi q̄ est esse relatum ad intellectum est ens rationis siue secunda in
tentio ergo ⁊c̃. ¶ Idem etiaꝫ sequeretur si poneretur q̄ actus intelligendi eẽt
secũda intentio vt alij ponebãt: quia constat q̄ cum reflectatur intellectus sup
actum suũ: ⁊ quãdo aliquis intelligit actũ intelligendi. opꝫ dicere q̄ actus in-
telligendi sit eius formale obiectũ ⁊ nõ ipsa res extra alioquin idem esſꝫ forma
le obiectum actus recti ⁊ act⁹ reflexi: ⁊ sicut põt reflecti sup actũ primũ. ita secũ
do potest reflecti super actum s̃m. ⁊ tertio super tertium ⁊ sic deinceps: sed sicut
primo actus fundatur super ꝑmuꝫ obiectuꝫ formale q̄ sint res extra: ita scd̃e

actus potest fundare super primum sicut super formale obiectū ⁊ terius sup scdm.⁊ sic deinceps.ergo ponendo ꝙ actus intelligendi sit secūda intentio ad huc stat ꝙ vna intentio secunda fundatur super aliaȝ scdam intentioneȝ sicut super pricipale fundamītuȝ tamen sicut supra visū ē non teneo ꝙ actus intelligendi sit secūda intentio.immo teneo ꝙ secūde intentiones prout hic loquimur sint ille que ꝯsequūt̃ rem vt est obiectiue in intellectu:modo quo supra expositum est.Secūdo ꝓbo secūdā ꝯclōnē.s.ꝙ vna intentio ē medium per qd̄ fundatur alia secūda intentio in principali fundamento.ita ꝙ sit medium monēs cū intentione fundata:⁊ hoc probo sic:quia illud quod fūdat̃ in obō itellecto mediāte illa intentionalitate que ē habitudo obiecti intellecti ad intellectum: fundat̃ super illud obiectuȝ mediāte intentōe secūda manēte.accipiendo intentionem in concreto:vt sepe dictum est.Sed alique secūde intentiones fundantur obiecta intellcā mediāte tali intentione.ergo ⁊c̄:probo vtrūqȝ assumptum.Et primo maiorē que quidē maior habet duas partes.prima ē ꝙ illud qd̄ fundatur in obō cognito mediāte dicta intentionalitate que ē habitudo obiecti cognitio ad inte^m^ fūdāt̃ mediate secūda intentione cōcretiue dicta. Secūda pars est ꝙ talis secūda intētio que fundātur mediāte illa fundātur mediāte intentione manente.prima pars satis pȝ ex supiorib⁹.nam freqūēter ostensum est ꝙ intentionalitas que est habitudo obiecti ad intellectum siue sit intentio prima in abstracto vt habitudo que fundatur super primū genus intelligibilium siue sit intētio secūda in ꝯcreto accepta sicut sup quā fundat̃ habitudo ad intellectum sicut sup ꝭm gen⁹ intelligibiliū cū semp̄ ē ꝭa intentio cōcretiue accepta. quia.s. pertinet ad ens rōnis ꝙ ē ꝭm gen⁹ intelligibiliū.Scda aūt pars.s.ꝙ sit mediuȝ manens.ꝓbatur qꝛ illud ꝙ est oio inseparabile ab obiecto cognito si sit medium fundandi aliquid super obm̄ cognitum.opȝ qd̄ sit medium manens.⁊ ħ d̄ se pȝ.quia si aliquid posset quādoqȝ fundari super obiectum cognitū ipso non manente.⁊ manēte obiecto cognito posset separari ab obiecto ⁊ sic non eēt separabile ab obiecto:sed illa intentionalitas est omnino insepabilis ab obiecto cognito.quia impossibile est esse aliquod obiectum cognitum ⁊ non habere habitudinem ad inte^m^ intelligentē in actu.ergo ⁊c̄.⁊ sic pȝ maior quātū ad vtrāqȝ partem .minorem probo similiter.quia illud qd̄ fundatur in obiecto vel ipi ꝯuenit mediāte hoc ꝙ est esse in intellectu ꝯuenit sibi mediāte tali intentionalitate:sed alie intentiones secunde ab illa intentionalitate fundāt̃ in obiecto mediāte eē in intellectu.ergo ⁊c̄.maior istius ꝓsilli patȝ. quia illa intentionalitas siue habitudo ipsius obiecti ad intellectū nihil aliud est ꝙ̄ esse in intellectu obiectiue ⁊ esse ter^m^ opationis intellectus minor etiā faciliter pȝ inducēdo in aliā intentioneȝ .nam illud ꝙ conuenit obiecto intellecta scdm qd̄ habet esse in intellectu conuenit ei mediāte hoc ꝙ est esse in intellectu.quia ipsum esse in intellectu ponitur vt rō quare predicatum conuenit subiecto:sed intentiones cōueniunt obiecto ꝭm qd̄ habent esse intellectu.verbi gratia hominem esse vnū spē non conuenit homini nisi scdm qd̄ est obiectiue in intellectu.⁊ silr̄ esse abstractū.vnde prius est intelligere hoieȝ esse in intellectu obiectiue ꝙ̄ esse sine sor.et platone.quia ex hoc dicitur esse ab ill̄ abstractum.quia.s.habet habitudinē ad intellectum vt cognitum ad cognoscentem siue illis cognitis ⁊ sic de aliȷs quia

oēs alie intētiones siue dicātur habitudinez siue non fundantur in obiecto me
diāte tali habitudine. vnde sicut prius dictum est talis habitudo fūdatur super
illud qui est in intellectu obiectiue: sed non scđm qđ est obiectiue in intellectu:
ita ꝙ esse obiectiue in intellectu sit rō fundandi eū quia ipsa ē ipsum esse in in-
tellectu obiectiue sicut etiam relatio fundatur super relatiōem nō tamen esse re
latum ē fundamentum relationis: quia tunc idem eēt fundamentum sui ipsius
⁊ sic patet secūda ꝯ°. ¶ Tertio probo tertiam ꝯclōnē. s. ꝙ aliqua intentio secun
da fundatur mediate alia intentione secūda nō manente in se. quia sicut actus
intellectus simplex precedit complexuz. ⁊ absolutus complexus precedit col-
latiū siue silo^m. ita secunde intentiones que consequuntur obiectum actus sim
plicis precedūt intentiones que consequuntur obiectum actus complexi ⁊ intē
tiones q̄ cōsequuntur obiectuz actus cōplexus precedūt intētiones q̄ ꝯsequūt̄
obiectum actus complexi absoluti ⁊ intentiones que consequūtur obiectū act⁹
complexi absoluti precedit intentiones que cōsequūtut obiectum actus colati-
ui ⁊ per conseqnēs sequitur ꝙ se preexigūt primaz ⁊ tertie scđam: ⁊ sic secun-
de fundant̄ mediantibus p̄mis ⁊ tertia mediātib⁹ secūdas: ⁊ sic hēm⁹ in istis
intentionibus ꝙ vna fundatur mediāte alia ꝙ autem illa mediāte quā alia ꝯse
quitur obiectum non maneat: tamen illa que consequitur obiectum mediante
ip̄a pōt sic patere: quia cuz nūc ponitur conuenit duo actus intelligēdi nō pos-
sunt esse simul: ⁊ per consequens nec habitudines ꝯn̄tis obiectum vnius actus
possunt esse cum habitudine consequētibus obiectum alterius actus. ideo cuz
actus apprehensionis simplicis ⁊ actus apprehensionis complexe sint diuer-
si actus. sequit̄ ꝙ non sūt habitudines ꝯn̄tes obiectum actus complexi. tūc nō
manent habitudines ꝯn̄tes obiectum actus. cum ergo vt dictum est intētiōes
secūde que consequūtur obiectū actus complexi fundēt̄ mediāte intētione se-
cūda nō manēte ⁊ idem videtur de actu collatō respectu actus complexi abso-
luti: ⁊ sic patz tertia ꝯ°. s. ꝙ aliqua intentio secūda fundatur super obiectum co
gnitum mediāte a^a intētione secūda nō manente. ¶ Nūc restat respondere ad
quasdam difficultates que sūt circa predicta que etiam tacte sūt in apponēdo
⁊ tangunt solum primum modū fundādi intentionem secūdam super aliaz se
cūdam intētionem. prima difficultas videtur ēsse de entitate illius secūde intē
tionis que ponitur fundamentum principale alteri⁹. quādo. s. aliqua intētio se
cūda est formale obiectum in aliqua consideratione. verbi gratia. si aliquis con
sideret intentionem secūdaz que est genus vel species vel que ēst relatio obie
cti primi ad intellectum: ⁊. de ista sicut fuit tactum est maxime difficultas quia
si talis habitudo ponatur ēt opz ponere fundamentum eius vt super ꝙ fun-
datur. puta primum obiectum. s. ens ip̄m reale ⁊ actus intelligendi ei correspō
dens sine quo tal' habitudo non potest fundari in re: ⁊ oportet ponere duo ob
iecta formalia ⁊ duos actus intelligendi: quia vt in opponendo deductum est
impossibile est qđ relatio fundata super ens reale cognitū: ⁊ relatio fundata su
per talem relationem vt sup̄ formale obiectum cognitum vt relatio eiusdē ob
iecti formalis ⁊ ad eundem actum intelligendi ꝙ si ponatur ꝙ illa relatio tūc
non sit. non valet. quia super ipsum possit esse actu aliqua intentio fundari: sed
dicatur ad hoc ꝙ illud qđ cognoscitur non opz ꝙ sit in se ⁊ in suo esse reali: sed

sufficit ꝙ sit aliquid representans ipsum ꝙ natuꝫ sit mouere intellectuꝫ ad ea cognitum: ⁊ ad hoc sequitur ꝙ sit obiectũ in intellectu. licꝫ non sit in eẽ reali vl' inesse actuali. ¶ Contra hoc potest obijci dupliciter . primo qꝛ si ponatur aliq̃ similitudo representãs talem relationem rationis. aut est species intelligibilis aut est species existens in fanᶜ. sed neutro modo potest esse quia illa que habẽt tãtum esse rationis non habẽt species cum non possint mouere intellectuꝫ ad spẽm qꝛ ens rationis nullam motiõem facit realem spũaliter aut infanᶜ non põt habere speciem cum fanᵐᵃ non sit nisi rei sensus. ergo ⁊c. Sẽcũdo potẽst obijci contra hoc sicut inobijciẽdo tactum ẽ ꝙ siue põit talis relatio quãdo actu cõsideratur siue non tñ potest considerari vt obiectuꝫ formale quin consideret̃ vt relatio: rl'o autem vt relatio non potest considerari quin cõsideretur vt alicᵘ in quo fundatur ⁊ alicuius relati per ipsum ⁊ per consequens sequitur ꝙ illud in quo fundatur consideretur cum ipsa nec illud potest considerari cum nisi vt est fundamẽtum eius in ordine ad actum intelligendi quo dictũ est fundamẽtum itelligitur. ⁊ sic sequitur ꝙ adhuc oportebit ponere duos actus intelligendi ꝙ videtur impossibile. Si dicat̃ ꝙ quãdo illa relatio est obiectum formale ꝙ nõ habet se vt relatio: sed vt obiectum relaᵐ non valet. quia relatio illa aut consideratur scd̃m qd̃ talis relatio aut nõ. Si cõsideratur scd̃ꝫ ꝙ talis relatio hr̃ ꝓpoᵐ quia vt sic nõ potest cognosci nisi cognito fundamento vt fundamentum est. Si aũt illa relatio non cõsideratur vt talis relatio sequitur qd̃ obiectũ formale talis considerationis nõ sit talis relatio ⁊ per cõsequẽs ꝙ talis relatio spũalis non sit fundamẽtũ alteriᵘ itẽtõis hẽ. ¶ Ad priᵐ gᵒ istorũ dd̃ꝫ ꝙ sic vt dcm̃ est ad hoc qd̃ aliquid sit actu in itellectu. vt obiectum cognitum. nõ opꝫ ꝙ sit in se ⁊ in sua propria entitate siue sit ens rei siue sit ens rationis. sed sufficit ꝙ aliquid representans ipm̃ sit prius vel in intellectu vel infanᶜ vel in vtroqꝫ ꝙ dico ꝙ impossibile ẽ vt mihi videtur aliquid scd̃m statum pñtem intelligi sine fantasmate ⁊ hoc manifeste apparet quãdo itelleciᵘ intelligẽdo reflectitur super actum suum. verbi gratia. ¶ Primo intelligo lapidem vel aliquid aliud postea reflectẽdo super istum actum intelligẽdi me intelligere lapidem: idest intelligo ⁊ considero actum intelligendi quo intellexi lapidem in isto actu reflexo obiectum cognitum ẽ actus intelligẽdi quo intellexi lapidem: ⁊ iste actᵘ intelligẽdi nõ est modo tũ propter hoc qꝛ duo actus itelligendi nõ sũt simul i intellectu actus autem intelligẽdi lapidem: vi obiectum formale ⁊ actus intelligendi quo itelligitur lapis: ita qd̃ actus intelligẽdi lapidem sit obiectum formale istius scd̃i actus. non sunt vnus actus. sed duo: tamen quia actus quo primo intellexi lapidem non manet. quãdo considero postea actum illum quo cõsideraui lapidem: ⁊ sic esse in intellectu obiue sufficit adhoc ꝙ illud qd̃ sic est in itellectu possit esse fũdamẽtũ habitudinis cõmunis ad itellectũ. ¶ Ad illud ꝙ primo obijcitur ꝯtra hoc dicẽdũ ꝙ ad hoc qd̃ aliqd itelligat̃ sufficit ꝙ habeatur similitudo eius vel alicuius habẽtis habitudinem ad ipsum siue i fanᶜ siue in itellectu. vnde ⁊ obiectum intelligimus per similitudinem suorum effectuũ inꝗtum itelligimus per suos effectus ⁊ simil'r actum intelligendi intelligimus per similitudinem obiecti. ita ꝙ obiectum per suam similitudinem infantasmate existentem manet quodam ordine ad cognitiõem sui ⁊ postea ad

cognitionem sue cognitionis. Notandū tamen ꝙ talia spūalia que non habēt
ꝓpria fantasmata ꝗ̄tum ad cognitionē eorum confusam ⁊ etiam perfectam si
mul possunt apprehēdi ⁊ apprehenduntur cū aliquibus rebus sensibilibus q̄
prima sunt nobis note nec formaṫ de eis aliud fan^ma^ preter fan^ma^ eorum cuꝫ
quibus apprehēdūtur: quādo apprehensio hoīem apprehendo in quoddā cō-
fuso me apprehendeṙ ⁊ sic apprehendeṙ .i. indeterminate. sed postea quādo vo
lo expresse ⁊ per se cōsiderare nām tł considerationis ⁊ talis indetermiationis
formo mihi aliqua fantasmata cum quib⁹ intelligā tamē illa fantasmata for-
mo ſm aliquā similitudinē ad sensibilia sine quibus nihil est fan^e^. ¶ Ad scdm
ꝙ obijciṫ ad hoc dicēdū ꝙ quādo aliqs considerat relatiōem primi obiecti ad
intellectum. ita ꝙ illa relatio est formale obiectum talis considerationis opor
tet dicere ꝙ consideret ipsam vt est talis relatio alioquin vt sic non esset obie-
ctum formale talis considerationis: ⁊ qn̄ dicitur vlteri⁹ ꝙ talis relatio nō po-
test cōsiderari vt talis relō nisi cōsidereṫ: vt relatio fundata super tale obiectaꝫ
super qd̓ habet eēt fundari: ad hoc dico ꝙ tale relationē considerari vt funda-
tam super tale obiectum ꝑmū dupliciter pōt intelligi. vno modo ꝙ ꝓtūc quā
do .s. cōsideratur dicta relatio intelligatur fundamētū eē actu super illud obm̄
⁊ sic eēt falsus inte⁹ ꝙ qn̄ illa relatio actu cōsideratur non fundatur actu super
illud obiectum: quia nec tūc pōiṫ manere in se. Alio modo pōt intelligi ꝙ quā
do illa relatio consideratur intelligatur super illud obiectum vł i pterito vel ꝙ
absolute intelligatur fundamēta ñ actu sed aptitudine vt sit sēsus ꝙ de actu cō
sideratur illa relatio considereṫ, vt quedam relatio que fuit fundata in pterito
vel que nata est fundari super illud obiectum ⁊ talis sensus est verus ⁊ ex hoc
nō sequitur ꝙ simul sunt due actus intelligendi vel qd̓ sint duo obieeta forma
lia eiusdem actus. sed sequitur ꝙ tātum sit vn⁹ actus intelligendi actu in he-
rens intellectui .s. consideratio illius relationis q̄ non se habet vt cognitus. et
cum hoc sequitur ꝙ in preterito fuerit vel natus sit esse quidam actus cogno-
scendi natus respondere illi primo obiecto vt se hꝫ vna cū suo fundamento in
ratione cogniti non quidam vt obiectum formale inquantum considerans di
ctam relationem vt obiectum formale non potest eam considerare quin consi
deret illud obiectum ⁊ actum intelligendi ei correspondētem. vnde illud ꝑmū
obiectum lꝫ fuerit vel natum sit esse obiectum formale illius actus intelligen-
di sibi correspondētis qui fuit in predicamēto vel natus esse est: tñ nec illud fū
damētū nec actus ei correspondens est obiectum formale illius consideratio-
nis que actu est quando actu illa relatio consideratur. Et si obijciatur ꝯtra hoc
quia quando ꝯsideratur illa relatio actu opꝫ ꝙ actu consideratur vt fundata.
⁊ tūc erit actu fundata sup illud obiectum: ⁊ per ꝯsequēs actus corrūs isti ꝑ-
mo obiecto erit actu dōꝫ qd̓ ibi est fallatia compositiōis ⁊ diuisionis secūduꝫ
ꝙ li actu potest construi cum li consideratur est sensus ꝙ illa consideratio est
actu quo in relatio ꝯsideratur vt fundata prius vel fundibilis super illud obie
ctum primum talis sensus est verus. Si aūt li actu construatur cum li fundata
vt sit sensus ꝙ quando actu consideratur illa relatio consideratur vt actu fun-
data super illud primū obiectuꝫ. idest ꝙ fundatio eius super illud obiectum ē
nunc actu talis sensus est falsus. quia non tūc actu fundatur. ¶ Ad tertium di-

cendum ꝙ illa solutio nō sufficeret: sed solō precedēs. sufficit. verum tamen est ꝙ quando illa relatio consideratur se habet vt obiectum relatum: si tamen h̄ consideratur vt relatio primi obiecti: sed non vt relatio que tunc fundetur. sed consideratur vt relatio que prius fuit fundata in preterito. vel que nata ē fundari: ⁊ sic pꝫ ad predictas difficultates. ¶ Ad primū ergo in oppositum dicendum ꝙ illud qđ simplr̄ non hꝫ esse reale potest esse obiectum alicuius actus intellectus. ⁊ potest esse fundamentum entis rōnis. ¶ Ad scđm dicēdum ꝙ maior est falsa ex supra dictis. pꝫ ꝙ vnum ens rationis potest esse fundamētuꝫ alterius: ad probatiōem maioris potest dici primo ꝙ non opꝫ vniuersaliter qđ illud in quo fundatur alterum habere maiorē vel perfectiorem entitateꝫ quaꝫ illud ꝙ fundatur vt ipso si fundetur in ipso subiue ⁊ sicut i mā alioquin sequeretur ꝙ mā in qua aliquo mō fundatur forma subālis naturalis esset perfectionis entitatis ꝙ̄ forma ꝙ falsum ē: ⁊ similiter est de quātitate ⁊ qualitate pōt ēt dici ꝙ illud qđ ē fundamentum alterius substantie non opꝫ qđ sit maioris entitatis qua illud qđ fundatur i eo: sed sufficit ꝙ sit propinquius habēt maiorē entitateꝫ ꝙ est primum fundamentū in v̄tute cuiꝰ oīa fundātur nūc aūt dato ꝙ vnū ens rationis non habeat maiorem entitatem ꝙ̄ aliđ tamem vnuꝫ ens rōis hꝫ maiorē ꝓpīqtatē ad illud ꝙ hꝫ maiorem entitatē ⁊ est primum fundamentū oīum. s. ad primum obiectum qđ ē ens reale. ¶ Ad tertium dicēdum ꝙ maior est falsa: qnia non est simile de rl̄onibus realibꝰ ⁊ de rōibꝰ rationis quia nec in funditamītis relatōis realis nec etiā in ipsis relationibꝰ realibꝰ pōt esse reflexio sicut in entibus rationis ⁊ eoꝝ fundamētꝭ fū^{m} aūt rl̄onis rōnis potest esse illud ꝙ intellr̄ modo nō solum intelligitur absoluta sed ēt relata. nec soluꝫ intelligūtur entia realia sed etiam entia rationis: vnde non est simile. ¶ Ad q̄rtum dicendum ꝙ illa responsio non sufficeret quia pono ꝙ vna relatio rōnis potest esse fundamētum alterius sicut etiam potest esse obiectumi intellectum ⁊ etiam ipsa priuatio in ꝙ̄tū potest esse obiectum ītellectus possꝫ eē fundamētum talis relatōis. ¶ Ad v^{m}. ⁊ vj^{m}. ⁊ vij^{m} ⁊ viij^{m} pꝫ per ea qne dicta sūt in solutione dcāꝝ difficultatū. ¶ Ad nonū dicēdū ꝙ ī actibus intellectus ⁊ in entibꝰ rationis ⁊ in habitudinibus obiecti ad intellectum potest intelligi processus in infinitum duplr̄ vnoº ꝙ procedatur in infiuum i ipsis acceptis in actu vt si dicatur ꝙ qn̄ istum actum intelligendi est accipere alium priorē quo quidē aliud obiectum intelligatur ⁊ ante illum sī^{m}. ⁊ sic etiam in inteꝰ. ita ꝙ non contingit venire ad primum obiectum. ⁊ sic procedere in infinitum in actibꝰ intelligendi est impossibile ⁊ precipue ponēdo qđ intellecius a determinato tp̄e ꝓcedit intelligere: ⁊ sit impossibile est procedere in infinitum in hitudinibꝰ que sunt entia rationis. Alio modo potest intelligi processus in infinitum in eis scllicet respectu accipiēdorum sic scilꝫ ꝙ primo intelligam lapidem ⁊ postea intelligā me intelligere istum actum intelligendi: ⁊ sic in īfinitum ⁊ sic scilicꝫ respectu accipiēdorum procedere in īfinitum ī actibus intelligēdi non est incōueniēs: nec sīl' hitudinibꝰ qne sint entia rationis: tunc auteꝫ ex hoc qđ ponitur vna relatio rationis fundari super aliam non oprtet procedere i infitniū i iā acceptis procedere aūt in infinitum in accipiendis vt dictum est nō ē incōueniens.

P Ostquã quesitum est de secunda intentione in comparatione ad ꝓmam quãtum ad suam fundationem: nunc querendum est de secũda intentione in comparatione ad primam q̃tum ad ꝑdicatiõem ⁊ quia prima intentio in concreto habens esse reale. secũda intẽtio dicitur illud ꝙ est ens rationis. ideo primo queritur vtrum intentio secunda possit vere predicari de re extra de ente scilicȝ reali. vtrum scilicet hec sit vera. homo est species ⁊ alie consimiles. Secundo queritur vtrum vna intentio secũda predicetur vere de alia secunda intentione ⁊ est q̃ vtrum vere possit dici ꝙ species est genus. Tertio queritur vtrum de re accepta prout verificatur de ea vna intentio secunda possit verificari alia intentio secunda: et maxime opposita. vtrum scilicet ista sit vera homo est genus vel homo animal est species specialissima ⁊ consimilia.

A D primuȝ sic proceditur ⁊ arguit̃ ꝙ ista nõ sit vera: homo est species. ita ꝙ sit predica° intentionis de re: quia illud q̃ non predicatur de singularibus nõ predicãtur de re habẽte esse extra animam. Sed secunde intentiones nõ predicatur de singularibꝫ saltem ista secunda intentio que est species. ergo ⁊c. probõ minoris: quia illud q̃ est separatum a singularibus nõ predicat̃ de eo ꝙ nõ habet esse nisi i singularibus. Sed itentio speciei ⁊ vlis ⁊ cõsimiles dicũt aliquid separatum a singularibus. ergo nõ predicatur de eo q̃ nõ habet esse nisi insingularibus. ergo nulla talis itẽtio predicatur de re siue de ente reali. ¶ Preterea illa propositio est falsa cuiꝫ ꝯdictio est vera. Sed contradictio huius homo est species est vera. ergo ⁊c. maior patet. quia lex ꝯtradictorioꝝ talis est ꝙ si vna ẽ vera reliqua est falsa ⁊ ẽconuerso. ⁊ tenet in oĩ materie. minorem probo. quia contradictio istiꝫ homo est species: est ista nullus homo est species. Sed ista nullus homo est species, est vera. ergo ⁊ cetera. Vtrũqȝ assumptam in isto prosillogismo probo. primo probo maiorem dupliciter. primo quia sicut contradictio deo oppositionibus de ĩnfinita ⁊ pticl'are ẽ idẽ iudicãdũ. ita contradictorie opponuntur. omnis homo currit ⁊ homo nõ currit sicut iste due omnis homo currit ⁊ qnidam homo non currit. ergo a simili iste due contradicunt. nullus homo est, species ⁊ homo est species: sicut iste nullus homo est species ⁊ quidam homo est species de quibus constat ꝙ contradicunt. Secundo quia negatio presupposita termino cõi facit ipsum tenere pro quolibet suo supposito. Sed in ista non homo est species negatio presupponitur huic termino communi pro quolibet suo supposito: ⁊ per consequens ista non homo est species equipollet huic. nullus homo est species: sed nullus dubitat quin iste due sint contradictorie scilicet non homo est species: homo est species. ergo et iste due contradicunt scilicet nullus homo est species ⁊ homo est species: Minorem silr̃ probo dupliciter. primo sic. quia illa propositio vniuersalis est vera in qua terminus cui additur signum verificatur pro quolibet suo supposito Sed ista nullus homo est species verificatur pro quolibet suo supposito: sicut patet inducendo. ergo ⁊ cetera. Secundo sic quia lex contradictoriorum talis

est ꝙ si vna est vera reliq̄a est falsa ⁊ econuerso: ⁊ hoc in omni materia. quia in nulla materia ambe possunt simul esse vere vel simul false. Sed ille due contra dicunt scilicet nullus homo est species quidam homo est species. quia in vtroq; termini accipiuntur eodem modo pro natura: vt est in suppositis. nam signa hinc inde posita. scilicet vniuersale particulare faciunt ter^m tm̄ cui adiungantur pro suppositis: sed ista quidam homo est species est falsa. vt omnes cōcedunt. ergo ista nullus homo est species est vera: ⁊ sic patet vtranq; assumpta. ¶ Preterea ens secundu; quid non verificatur de ente simplr primū: sed intentio cum sit ens rationis est ens ſm quid res autem extra est ens simpliciter ergo ⁊ cetera. ¶ In coutrarium est quia de quocunq; predicari diffinitio ⁊ diffinitum. Sed diffinitio speciei conuenit homini. s. predicatur de pluribus differrentibus numero in eo ꝙ quid. ergo illa est vera. homo est species ꝙ autē sit ibi intentionis predicatio de re patet sic. quia secūde omnes species ē nomē ntētionis secūde. Constat autem ꝙ homo cum sit prime impositionis significat rem in natura existentem. ergo dicendo homo est species est predicatio secūde intentionis de re. ¶ Respondeo de ista questione dico tria. primu; est ꝙ intentio secunda que dicit ens rationis predicatur denominatiue de re que habet esse reale in rerum natura. Secūdum est ꝙ illa res de qua intentio secunda predicatur quodammodo est res extra. ⁊ quodāmodo intra. Tertio ꝙ illa p̄dicato est per accidens. ¶ Quātum ad primum sciendum ꝙ sicut supra dictum est frequenter intentio potest accipi abstracte ⁊ concretiue: intentio prout nūc loquimur de intentione accepta in abstracto siue prima siue secunda est ip̄a habitndo rei que intelligitur ad intellectum prout eius actum terminat prout accipitur obiectum ad quod actus intelligendi terminatur: intentio concretiue dicitur ipsum obiectum in quo fundatur talis habitudo ⁊ ista diuiditur in primam ⁊ secūdam secūdum duo genera intelligibiliū. quorūm vna dicit ens reale in rerum natura existens. ⁊ aliud dicit ens rationis ꝙ consequitur rem vt est obiectiue in intellectu: vt supra dictum est. Ulterius sciendum ꝙ sicut supra dictum fuit ꝙ intentio concretiue accepta non accipitur hic pro ipsa intentione denominante. Sed pro denomiato ab ea sicut si diceretur ꝙ bibere ē volūtas sitis. ⁊ hoc concretiue accipiendo. non quia secunda dicat ipsum actum volendi in abstracto: nec etiam dicit ipsam voluntatem denominātem obiectum voluntatis sicut dicit hoc ꝙ dico volitum. sed dicit subiectu; cui conuenit volitū esse. ita quando dicitur homo vel bos vel aliquid tale dicit primam intentiōe; concretiue non est accipiendum ꝙ dicat ipsam intentionem denominantem. Sed quia dicit illud ꝙ ab intentione denominatur ita qđ intentionalitas ip̄a est ipsa habitudo que potest dici ipsa terminatio actus intelligendi. Sed terminus dicit ipsam intentionem denominantem. Sed hoc vel alie res exteriores super illud cui a talibus in concreto acceptis conuenit denominare: sicut quando dicitur quod homo est terminus actus intelligendi.

¶ His premissis facillime potest ostendi quod secunde intentiones vere possnnt predicari de rebus habentibus esse reale. Quia sicut se habet obiectum intellectus ad hoc quod possit denominari ab actu intelligendi.

ita se habet ad hoc q possit denominari ad his que ipsum obiectum consequũ
tur prout est obiectiue in intellectu. sed obiectum intellectus ve denominatur
ab actu intelligendi. vt cum dicitur lapis intellr. ergo obiectum intellectus po
test denominari a scdis intentõnibus vt cuz dicimus homo est species vel vni
uersale vl aliqd tale. minor patz. maior etiam faciliter põt apparere: quia ea q̃
consequuntur esse prout est obiectiue in intellectu magis se tenet ex parte rei i
tellecte que est obiectum intellectus q̃ ipse actus intelligendi: et per ꝯsequens
magis habet obiectum intellectus a talibus denominare vel saltem nõ minus
q̃ ab actu intelligendi: et per consequẽs sequitur q obiectum intellectus dno-
minatur a secũdis intentionibus q̃ nihil aliud sunt q̃ ea que consequũtur res
intellectas: vt sunt obiectiue in intellectu: sed obiectum intellectus q̃tũ ad pri
mum genus intelligibilium est res habẽs esse reale in rerum natura. ergo etc.
¶ Ad maiorẽ autẽ euidẽtiam eius q dictum ẽ: q. s. entia rõis siue scde intẽtio
nes ꝯsequũtur res prout sunt obiue in intellcũ. Sciẽdum q qñ ipsa res que hẽt
eẽ reale in rex natura ẽ obm̃ intelts ẽ ibi cõsiderare. Tria primum ẽ illud q cõ
sequitur rẽ q̃ intelligitur nõ ꝓm q ẽ obiue in intellu: sz scdm suuz eẽ reale et nãle
circunscripto quocũqz actu intelligẽdi vt ẽ q̃dam cognitio speculatiua sicut la
pis hz q sit durus et grauis ꝓm suum realẽ naturam: et non p hoc q ẽ obiectuz
intellectꝰ et ista dicũtur se tenẽ simplicit ex parte ipsius rei. q. r. s. rẽ que intelligi
tur ꝯseqt nõ propt hoc q intellr: sz ex sua natura. Scdm ẽ q illud q consequit
actum intelligẽdi vl similiter et in se sicut eẽ. i mãle: et p conseqnẽs dicitur q in
tellus intelligit i mãliter vel in habitudine ad obiectum: sicut quando dicitur
q cognitio alicuius ꝓm suum genus. puta cognitio hominis scdm q animal ẽ
cognitõ indeterminatũ non quin ipa cognitio talis sit quedam determiata co
gnitio specifice et singlariter in suo esse reali. sed quia cõena sub illo communi
q ẽ per se obiectum eius indeterminate repñtat. vnde dicitur intellectus repñ
tare indeterminate vel abstracte. Tertiũ est q illud q sequitur rem ipsam non
simplicit. sz prout est obiectiue in intellectu. s. sicut hec q ẽ abstraccum a singu
laribus vel etiam a spẽbus. et hoc q est hominem differre ratione a singulari-
bus vel a spẽbus hominem enim differre tantum scdm rationẽ a sorte et plato
tone non cõuẽit actu intelligẽdi. immo realr diferre ab eis. Sz hoc ꝯuẽit rei in
tellecte non scdm suuz eẽ reale. quia prout ẽ obiectiue in intellectu i quo. vt co
gnitum in cognoscẽte ẽ homo. Sed in sor. et in platone. et talia dicũtur se tene-
re ex parte rei intellecte prout ẽ obiectiue in intellectu: in his tñ que ꝯsequitur
rem que ẽ obiue in intellectu ẽ aliquid q nõ p̃supponit eẽ in intellectu obiue
sicut hoc ipm q ẽ eẽ obiectiue in itellectu siue hẽre habitudinem predictaz ad
inteᵐ: quia tunc idem presupponẽt se ipm q ẽ impossibile. sed verũ est q talis
habitudo vna cũ re que intelligitur presupponit actum intelligendi vt fundᵐ
opposite rlonis se aũt scde intẽtiões sicut ẽ eẽ abstractũ esse genus vel specieȝ
p̃suppõit illud eẽ obiue i itellcũ et ista. s. ipm eẽ obiue in intellectu: et ea que ipȝ
ꝯsequũt sicut sũt alie ꝓe itẽtiões. puta eẽ vle abstractũ genꝰ vl spẽm: et ꝯsilia p
prie loquendo se tenẽt ex pte rei intellecte vel vt coexistit actũ itelligẽdi vt fũda
mtũ opposite rlonis et h q̃tũ ad eẽ obiue in itellectu vl ꝓm qd est obiectiue in
intellectu: ita q per hoc q ẽ eẽ obiectiue in itellectu ꝯueniat rei itelle sicut oẽs

alie intētiones ꝯñtes ab ipm esse obiectiue in intellectu: qꝛ talia quandoqꝫ dñt se tenere ex parte intellectus per oppositum ad se tenere ex parte rei que intelligitur q̄tum ad suum esse reale sicut ē eē leue vel esse graue. durum vel molle q̄uis proprie loquēdo vt dcm̄ est se teneant ex parte obiecti intellectus ꝓut respicit actuꝫ intelligēdi. ¶ Q̄tum ad scd̄m sciendū ꝙ sic supra dictuꝫ fuit dupliciter dicitur aliquid extra intellectū. s. subiue qꝛ. s. est aliquid ꝙ non ē in intellectu sicut in subiecto vel obiectiue. quia. s. non obijcitur in intellectui sicut cognitū cognoscēti loquēdo. ergo de eē extra intellectum primo mō planū est ꝙ scd̄e intentiones verificātur de rebꝰ extra. quia habēt verificari de obiecto intellectus. quia consequit᷑ rem prout ē obiue in intellectu. Sed non ē obiectum intell's tamē est aliquid exñs in intellectu sicut in subiecto. imo ꝑma obiecta eius sunt res sensibiles que sūt extra. ergo secūde intentiones verificātur de rebus extra accipiendo extra subiectiue. Si autem accipiatur extra obiectiue illud. s. ꝙ non obijcitur intellectui. vt obm̄ cognitū dupl'r potest intelligi secūdas intētiones verificari de re extra sic accepta. vno modo ꝙ nō verificētur de re que non icludit in sua rōne ipm esse in intellectu: ⁊ que nata est eē circūscripto actu itelligendi: ⁊ sic verificatur de re extra. nam pria obiecta intellectus nō includunt in sua ratione ipm eē in intellectu alioquin pᵐ ⁊ formale obiectum intellectus eēt ipa habitudo obiecti ad intellectum ꝙ est falsū ⁊ natū est esse circūscripto actu intelligēdi q̄tum ad illud ꝙ de ipo intelligitur. sicut quādo intelligo al'nā animalis q̄ intelligo nata ē esse circūscripto actu intelligēdi: lꝫ non possit simul stare ꝙ sit intellecta ⁊ non sit actus intelligendi vel ꝙ sit intellecta ⁊ nō sequet᷑ ꝙ sit obiectiue in intellectu. Alio modo potest intelligi ꝙ secūde intentiōes verificentur de re extra obiectiue. Sic ꝙ secūde intētiones conueniant actu alicui ⁊ ꝙ illud ꝓ tunc sit extra obiectiue. i. nō sit obiectiue in intellectu ⁊ illud ē impossibile quia talia nō ꝯueniunt rebus nisi quādo intelligitur ⁊ per ꝯsequens nisi quādo sunt obiue in intellectu: sicut etiam album predicat᷑ de homine: nec tamen subm̄ ꝙ ē homo includit albedinē ⁊ possit non existēte albedine. Sed non possit eē albū nō exñtem albedine in eo ⁊ sic pꝫ secūdū. ¶ Quātū ad tertiū sciēdum ꝙ cū ista cōsequūtur rem prout ē obiectiue in intellectu sic se hñt ista q̄tū ad hoc ꝙ conueniant per se vel per accidens ipsis rebus sicut ⁊ intelligi in tali autem potest cōuenire rebus ⁊ scd̄m actum ⁊ scd̄m aptitudinem. mō intelligi secūdū actum ꝯuenit rebus per accidens: accidit enim boui vel homini qd̄ intelligat᷑ i actu: nō tamē videtur mihi ꝙ accidat eis per accidens prout accñs distinguit᷑ ꝯtra per se quocūqꝫ modo dicēdi per se intelligi secūdū aptitudinē esse. s. intelligibile. pᵐ pꝫ: quia illud nullo modo dicēdi per se conuenit. per se nulli rei que sine ipso potest esse ⁊ ꝙ ipam nō de necessitate consequūtur ⁊ hoc pꝫ: quia illud ꝙ per se inest semper ⁊ de necessitate inest: sed res possunt eē absqꝫ hoc ꝙ intelligūt᷑. nec actu intelligi cōsequitur ipsas necessario. intentio ergo actu intelligi nō inest ens per se aliquo modo dicēdi per se. Scd̄m. s. ꝙ itelligi secūdum aptitudinem. s. esse intelligibile conueniat eis per se patꝫ sic. quia obiectum per se alicuius potentie habet per se aptitudinem ad hoc ꝙ attingatur ab actu illius potentie: quia potētia nō tēdit in suum obiectum nisi mediāte suo actu. Sed omnes res que possunt intelligi sunt per se intelligibiles hoc

Et idem pꝫ ex simili quia sicut se habet obiectum ꝑ se visus ad eẽ visibile: ita ob
iectũ per se intellectus ad eẽ itelligibile: sed obiectum per se ipsius visus: puta
color ẽ per se visibile. ergo ẽt obiectum ꝑ se intellectus ẽ per se intelligibile. licꝫ
enim intelligi in actu accidat rebus eẽ tamen intelligibile ſꝫ. s. aptitudineꝫ con
uenit eis per se: ⁊ idẽ dico de secũdis intẽtionibus ꝙ actu non cõueniunt re-
bus per se. sed ꝑ accidẽs ⁊ ſm aptitudinem cõueniũt rebus per se. ¶ Est auteꝫ
sciẽdum ꝙ obiectum pᷓo ⁊ ꝑ se ipsius potẽtie denoiatur scdm aptitudinem i
ordine ad actum potẽtie primo ⁊ ꝑ se. sꝫ ꝯtẽtum sub primo ⁊ per se obiecto ipsi
us potẽtie denoiatur quidẽ ꝑ se: sed nõ pᷓo in ordie ad actũ potẽtie scdm ap-
titudinẽ acceptum. vnde ista ẽ primo ⁊ per se ens ẽ intelligibile: sed ista est per
se ⁊ ſo hoc ens vel illud est intelligibile sicut etiam si ponatur ꝙ color sit ꝑmũ
⁊ ꝑ se obiectum visus ista ẽ primo ⁊ per se color ẽ visibilis: sed ista ẽ scdo ⁊ per
se albedo ẽ visibilis. Si autem queratur in quo modo dicendi ꝑ se sit ista ens ẽ
intelligibile. vł hꝰ etiam h̄ ens vł illud ẽ intelligibile dicunt quidaꝫ ꝙ est i q̄rto
modo eius ꝙ ẽ per se qui ẽ tertius modus dicẽdi per se. ¶ Ad cuius euidẽtiaꝫ
sciendum ꝙ sicut ipsi dicũt quartus modus eius ꝙ est per se nõ est modus di-
cẽdi per se. sed ẽ modus essendi per se prout dicimus ꝙ illa que solitarius siue
quocunqꝫ alio modo existente habitant aliquã locũ hitãt in primo loco per se.
terminꝰ aut alij mõi. s. primꝰ ⁊ secũdus ⁊ quartus sunt modi dicendi per se: qꝛ
. s. predicatum inest per se subiecti quorum distõ sic accipitur: qꝛ predicatio aut
ẽ eẽntialis qñ ꝑdicatũ ẽ idẽ eẽntialiter cũ subiecto: aut est denoiatiue. Si pᷓo
modo sic est primus modus dicẽdi per se. quãdo. s. ꝑdicatum includitur in dif
finitione subiecti q̄ꝫtum ad illud ꝙ est sibi intrinsecũ ⁊ de eẽ eius sicut quando
dicitur homo est animal vel albedo est color: h̄ aũt pro tanto quia si aliq̄d diffi
nitur per additionem alicuius extrīseci sicut diffiniũtur accidẽti. non opꝫ ꝙ si
illud ꝙ ponitur in eius diffinitione vt additum ⁊ diuersum a sua eẽntia predi-
cetur de ipso pro ipsa predicatio sic in primo modo dicendi per se: vt si dica-
tur simus est nasus qui ponitur in diffinitione simi sicut additamentum non ꝑ
dicatur de simo in ꝑmo mõ dicendi per se. immo videtur mihi plus scilꝫ ꝙ nõ
sit ibi aliquis modus dicendi per se. Si auteꝫ predicatio sit denominatiua tũc
aut est denominatio subiecti ab accidente per se ⁊ del necessitate ipsuꝫ ꝯsequẽ
te. aut est denominatio per se cause extrinsece a suo per se effectum. aut econ-
uerso. Si primo modo sic ẽ secũdus modus dicendi: quãdo. s. soluꝫ cadit i dif
finitiõe ꝑdicati vt q̄dam extrinsecum ab extra eiꝰ prout subiectum per se accidẽ
tis cadit in diffinitiõe eius: vt cum dicitur homo est risibile visibile. Si autem
subiectũ eẽt de diffinitiõe ꝑdicati modo quo genꝰ est de diffinitione speciei. vt
si dicatur aial est homo vel color est albedo nõ esset predicatio per se: sed poti-
us ꝑ accidẽs. Si ãt sit denoiatio cãe extrinsece sicut est cã finalis vel efficiens a
suo effcũ necessario ipm ꝯsite: tũc est quartus modus per se qui est tertius mo
dus dicẽdi per se: sic̄ si dicatur sol est illuminatus vel aliq̄d tale ⁊ forte idẽ mo
dus dōi ꝑ se ẽ. ſſ effcũs ꝑ se denoiaẗ a cã: vt si dicaẗ iste effcũs ẽ effectꝰ solaris.
¶ His ꝑmissis sciẽdũ ꝙ supposito ꝙ ista sit per se: ens est intelligibile secun-
dũ appõm predictoꝝ: ⁊ in tertio modo dicendi per se qui est quartꝰ modus est
ꝙ ẽ per se: quia vt dicunt actus intelligendi est effectus ipsius intelligibilis: sꝫ

illud non videtur mihi verum ꝙ ista ens vel hoc ens vel illud ens est intelligi- bile sic in tertio modo dicendi per se. ita ꝙ sit ibi perseitas que requiritur inter cām efficiētem ⁊ effectum. ¶ Ad cuius euidētiam sciēdū ꝙ non omnis denoīatio qua potest denoīari cā in ordine ad illud ꝙ est effectus eius dicit ipam cālitatez vel efficientiam eius respectu ipsius effectus: sicut quādo ignis calefacit aqua. nō so- lum potest denoīari in ordine ad aliquam: vt cā calefaciens aquā: sed etiam. vt silis aque calefacte inquantuz oē calidū est simile alteri calido vñ qñ dico ignis ca lidus est silis aque calefacte. nō dicit denoīationem cāe a suo effectu: sed est de- noīatio additiōe in eius qualitate fūdata. Sed si dicatur ꝙ ignis ē calefactiuus aque vel calefaciēs aquā: tūc esset denoīatio cause efficientis a suo effectu ⁊ tūc si esset per se ptineret ad tertium modum dicēdi per se. vnde ad hoc ꝙ aliqua ꝓ positio sit per se sꝫ ꝙ causa efficiens ꝑ se habet denominari. dico sol est illumia tiuus vel ignis ē calefactiuus ex his formari potest talis propositio ad ꝓpōꝫ ad hoc ꝙ aliqua ꝓpō sit per se ꝫm denoīationē cause efficientis a suo per se effectū oportet ꝙ ipsa propositio importet ipsas efficiētias cause respectu effectus. sed propositio qua dicitur aliquid in telligi non importat efficientiaꝫ ipsius obie- cti ꝙ intelligitur respectu actus intelligendi. ergo propositio qua dicitur aliqđ obiectum intelligi vel esse intelligibile non est per se secūdum denominatiōem cause efficientis a suo per se effectu. maior patet ex dictis. minor dupliciter pro batur primo ex intelligibilibus que dicunt priuationem. secūdo ex intelligibili bus que dicunt entitatem positiuam. prima ratio talis est. quia constat ꝙ non ens ⁊ priuationes vere dicūtur intelligi: sed non enti vel priuationi non conue nit cāre aliquā effectus positiuū. ergo intelligi non est illud ꝙ efficit actum in telligendi. Si dicatur ad hoc ꝙ ꝓpria obā que sunt entia positiua sunt cause effe- ctiue actus intelligēdi ⁊ talia que dicuntur intelligi denoīantur a suo per se ef- fectu. Sed priuationes que sunt secūdaria ⁊ que intelligūtur per alia pre intel- lecta non sunt cause actus intelligēdi. ⁊ ideo quādo dicunt talia intelligi non ē denominatio cause ab effectu: sed hoc non valet quia quādo aliquid importat formalem efficientiam alicuius sicut hoc ꝙ dico calefacere importat efficientiaꝫ caloris impossibile ē ꝙ cōueniat illi ꝙ nō habet efficiētiam respectu illius effe- ctus sicut impossibile ē ꝙ calefacere conueniat alicui ꝙ nō habet efficientiaꝫ re spectu caloris: Sed vt dictum est ista est vera priuatio intelligitur. si ergo itel- ligi idem est ꝙ hēre efficiētiam respectu actus intelligēdi siue efficere actum in telligēdi sequitur ꝙ ꝓuōes sunt cāe actus intelligēdi quo intellectum ꝙ falsum ē: vt supra dcm̄ ē. Scđa rō talis ē: quia hec ē vera aliquis intelligitur a se ipso vt ꝓprium ⁊ ꝑ se obm̄: sꝫ cōstat ꝙ actus intelligēdi quo deus intelligit a se ipo nō efficit adeo qui itellr. g° aliqđ intelligi nō iportat efficientiam actus itelligēdi quo itelligit vtra qꝫ pꝫ: qꝛ ꝯstat ꝙ deus ē ꝓprium ⁊ ꝑ se obm̄ ꝙ ab ipo intellr ꝯstat ēt ꝙ actus itelligendi quo deus itellr a seipo ē eius eēntia q̄ nō pōt eē effcūs alicuius cāe cū ipa sit pria cau- sa: ⁊ hoc ponūt nō solū fideles: sꝫ ēt phi. g° ⁊c. ⁊ sic pꝫ ꝙ predcā opinio q̄ po- nit ibi 3m modū dđi ꝑ se. sꝫ ꝫm genus cāe efficiētis ꝓut denoīatur a suo per se ef- fectuꝫ nō ē vā. ¶ Qrtum vero ad hoc ꝙ. s. i quo mō dđi per se sit ista ē ens itel- ligibile vr̄ mihi ꝙ sit secūdo modo dicēdi per se. ¶ Ad cuius euidētiā ꝙ ex hoc dicit aliqđ intelligibile ꝙ ē natū itelligi ex hoc āt dr̄ aliqđ natū itelli ꝙ ē repn°

presentatio nata est eē apud intellectum siue illa repn̄tatio sit actus siue simili-
tudo causetur: sicut etiam ex hoc dicit᷑ aliquid visibile ꝙ eius silitudo ip̄ni re-
pn̄tans pōt esse in visu aquocūq; fiat ex hoc autē ꝙ talis repn̄tatio est apud in-
tellectu; cōsurgit quedam relatio int᷑ intellectum talem repn̄tationem habētē;
⁊ ip̄am rem repn̄tatam. ita ꝙ intellectus in quo est ipsa repn̄tatio refertur rea-
liter ad rē repn̄tatam: res autē repn̄tata in qua formaliter ipsa repn̄tatio nihil
ponit refertur ꝭm rationē ⁊ sicut ista repn̄tatio consequitur per se ⁊ necessario
ip̄m intellectum ⁊ hoc scd̄m aptitudinem ita repn̄tari ⁊ hēre habitudinem ra-
tionis ad talē repn̄tationē ꝭm aptitudinem acceptā necessario ⁊ ꝑ se consequit᷑
illud qđ natum ē intelligi ⁊ repn̄tari ab intellectu: ita ꝙ sic᷑ relatio q̄ nata ē ꝑ se
consequi aliqua; rem necessario ⁊ per se conuēit sibi per se in secūdo modo di-
cēdi ꝑ se: vt cū dicitur qn̄cūq; est equale vl᷑ in equale. ita ꝙ eē intelligibile con-
uenit cuicūq; rei contēte sub ꝑ se obiecto intell's in scđo modo dicendi per se:
⁊ ista rl'o repn̄tantis ad repn̄tatum vel econuerso nō est relatio effectus ad cā;
vel cause ad effectum: ita ꝙ talis relatio importet᷑ in hoc ꝙ est repn̄tare ⁊ rep
sentari. s; ē relatio similitudinis ꝭm eē repn̄tatiuum prout vnum repn̄tat ad eē
tale ⁊ aliud repn̄tatur eē tale: ita ꝙ posset formari ratio tālis. quia sicut rl'o si-
militudinis ineē reali se habet ad relata ꝑ ipsa. ita relationes similitudinis ꝭm
eē repn̄tatiuum se habent suo modo ad relata per ipsa. Sed relationes simili-
tudinis inesse reali quādo sunt per se sunt in scđo modo dicendi ꝑ se. vnde q̄-
le ē simile dissimile est in secundo modo dicēdi per se. ergo ⁊c̄. In hoc tn̄ dr̄t q᷑
in similitudine rn eē reali est relatio realis ex vtraq; parte ⁊ vtraq; refertur per
illud ꝙ ē in eo realit᷑ sicut pat; de duobus albis. Sed in similitudine in esse re-
pn̄tatio repn̄ta° realr᷑ in repn̄tante ⁊ refertur per illud ꝙ ē realiter in eo. Sed i
repn̄tato formalit᷑ loquēdo non ponit aliquid reale vt sepe supra dictum ē: sed
tātum ꝭm rōnē intelligēdi ⁊ refertur per idem qđ est in alio scđm rem. Sed ꝑ
illud ꝙ ē in ipso ꝭm rōnē. ¶ Sed cōtra illud qđ dictum ē qđ ista ꝓpositio ens
reale ē intelligibile supposito ꝙ eē intelligibile ex parte obiecti dicit ens ratio-
nis vt p̄missum ē ꝑ se quocunq; modo dicēdi per se ponatur esse per se potest
sic obijci. quia illud qđ conuēit entibus realibꝰ conuenit eis scđm suum eē rea-
le. Sed entia rationis non cōueniunt entibus realibꝰ scđm suum eē reale. g° en
tia rationis nō conueniūt entibus realibꝰ ꝑ se: nec scđm actu;: nec scđm habi-
tudinē. maior p; quia quod conuēit alicui per se conuenit sibi ꝑ illud qđ ē ip̄m
ꝑ suum eē. hoc enim videtur importare per se. s. ꝑ illud ꝙ ipsum ⁊ sic vr̄ maior
vera. minor etiam videtur plana. s. ꝙ entia rationis nō conueninnt entibus re-
alibꝰ ꝑ suum eē reale: quia tunc conuenirēt eis scđm eē qđ habēt extra anima;
⁊ nō prout sunt obiectiue in itellectu. ¶ Ad euidētiam autem huius sciēdum
qđ aliud ē dicere qđ ens rationis nō ē ens reale ⁊ aliud ē dicē qđ ens rationis
nō necessario sequitur ad eē reale. nam ista semꝑ vera ē qđ ens rationis qđ. s. ē
tātum ēns rōis nō ē ens reale nisi ēns rōnis ēquiuocetur: s; ēns rationis. qđ. s.
cōsequitur rem prout ē obiue in itellectu ⁊ qđ distinguūtur cōtra ens reale: l;
nō sit ens reale tamē cōsequitur necessario ad ens reale: saltem scđm aptitudi
nē. nam sicut eē intelligibile qđ ē eē aptum natum intelligi consequitur neces-
sario entia realia. ita etiam ens rationis consequitur ea: sicut etiam accidens

ꝙ nõ est, subã necessario cũ cõseqtur aliquas substãtias.s.oẽs subãs alias ap^a.
¶ Ad rõnem dicendũ ad maiorem ꝙ illud ꝙ conseqꝛ aliquod ens reale per se
in secũdo modo dicendi per se ꝙ ꝯuenit scḋm suũ esse reale fundatum: sed non
opꝫ ꝙ ꝯueniat ei formalr̃ ꝛm suum esse reale: sicut eẽ rectum vel curuũ ꝯuenit
linee per se in ꝛo mõ ḋdi per se.⁊ ꝯuenit ei.s.linee eẽ rectaꝫ vel curruam ꝓ illud
ꝙ est ipsa esse linee.quia eẽ linee ẽ fundamẽtum curuitatis vl̃ rectitudinis lꝫ eẽ
rectum vel curuũ ꝯuenit ei formale per ipsaꝫ rectitudineꝫ vl̃ curuitateꝫ. Ad mi
noreꝫ ḋḋm ꝙ ens ratiõis: lꝫ non denoiet entia realia siue lꝫ non ꝯueniat entibꝰ
realibꝰ scḋm suum eẽ reale formaliter.ita ꝙ tali ꝑdicatõe ipꝫ denominans sit
ens reale tamẽ,enti reali per suũ esse reale ꝯueniat fundamẽtũ ens rationis p̃-
supposito tñ actu intelligẽdi vel actu vel apritudine vt fũdamentũ opposite re
lationis .vt supra dictũ fuit.⁊ hoc q̃ꝫtũ ad pri^m ens ratiõis q̃ꝫtũ aũt ad alia en
tia presupponiꝛ ⁊ actꝰ itelligendi quo intelligiꝛ aliqd itelligibl̃e ad aliḋ itelli^c.
naꝫ genꝰ spẽs ⁊ differentia,⁊ plura alia nõ dicũt habitudinem intelligibilis ad
intellectum.sed habitudinẽ vniꝰ intellecti ad aliud intellectũ que ꝯsequũꝛ ta-
lia intellecta vt sũt obiue in itellectu.⁊ sic pꝫ ex p̃missis solo quattuor demr̃a^m.
¶ Prima ẽ vtꝝ intẽtio prediceꝛ de re que fuit ꝑncipaliter q̃sita. Secũda ẽ quo^o
res de qua intẽtio predicatur res extra ⁊ qũo non. Tertio qũo ꝯuenit in tentio
ipsi rei per accidẽs ⁊ qũo per se. Quarto in quo modo dicẽdi per se ꝯuenit in-
tentio,rei quando ꝯuenit ei per se. ¶ Ad primũ ergo in oppositũ dicendũ ꝙ il-
lud ꝙ nõ ꝑdicaꝛ de singl̃aribꝰ predicaꝛ de re hñte esse reale extra animã sub-
iectiue ⁊ de re q̃ nata est extra aiam etiam loquẽdo obiectiue lꝫ pro tũc non con-
ueniat ei extra aiam esse obiectiue: qñ talia actu ei conueniunt modo quo expo-
sitũ ẽ in principali solutione.vnde ẽt lꝫ tales intentiones que sũt vl̃e genꝰ spẽs
⁊ ꝯsil̃ia nõ predicenꝛ de singularibꝰ ꝑnt tñ de eo ꝙ realiter est in singularibus
⁊ qñ dicitur ꝙ talia dicũt aliquid separatum a singularibꝰ dicẽdum ꝙ q̃ꝫtum
ad illa que ab istis denoiantur: dicũt aliquid separatũ a singularibus scḋm ra
tionem tantũ.quia denominat rem vt obiectiue est in intellectu preter singula
ria ista aut duo stant.s.ꝙ illud ꝙ est obiectiue in intellectu sine singularibus ꝙ
ẽ ipm a singularibꝰ separari sit scḋm suum eẽ reale in singularibꝰ sicut albedo
lactis est subiue in visu sine dulcedine lactis: ⁊ in lacte vt in subõ est cum dulce
dine lactis. ¶ Ad scḋm dicendũ ꝙ minor est, falsa.s.ꝙ contradictio istius hõ ẽ
species sit vera ad ꝓbationem qñ dicitur ꝙ eiꝰ contradictio est ista: nullus ho
mo ẽ spẽs que vera est: dicũt quidaꝫ, concedẽdo ꝙ ista nullus homo est spẽs
est contradictio istius homo est species. Sed negant ꝙ ista sit vera.nullus ho-
mo est species.⁊ qñ dicitur ꝙ imo qꝛ vera est pro quolibet supposito contento
sub homine dicũt ꝙ non sufficit.vndeꝗ dicunt ꝙ ad hoc ꝙ ista sit v̄a .nullus hõ
est species nõ sufficit ꝙ verificetur pro omni contento sub homine. Sed opꝫ
ꝙ verificeꝛ pro oi ꝯtento sub hoie.⁊ etiam pro ipso termino absolute accepto.
ita ad veritatem istius nullus homo est species.opꝫ inducere sic.sor.non ẽ spe-
cies: plato nõ est species.⁊ sic de singulis.: ⁊ etiam homo absolute non est spẽs
ergo ⁊c̃.modo dicũt ꝙ licet nõ esse speciem conueniat cuilꝫ contento sub hoie:
nõ tamen conuenit termino absolute accepto.vnde propter falsitatem istiꝰ ho-
mo non est species falsificatur ista nullus homo est species .Mihi aũt videtur

ꝙ isti nõ dicãt verum in hoc ꝙ dicunt istam:nullus homo est species eẽ falsã.
⁊ hoc propter tria.primo propter naturã inductionis:q₂ scðm pħm in thopi.
inductio est progressio a singularibus ad vl'e vniuersaliter sumptum.sed termi
nus cõis respectu sui ipsius non habꝫ rõnem singularis.ergo ad verificatiõem
ꝓpõnis vl'is non opꝫ inducere in oĩbus contentis sub ipso. Secũdo ostendo
ex natura ipsius distributiõis ꝙꝫ fac̃ signũ vniuersale.distributio termini cõis
pro quolibet ꝯtento sub ipso.vnde tunc est ṽa ꝓpositio vl'is affirmatiua quan
do predicatum ꝯuenit cuilibet ꝯtento sub subõ:sed nullus terminus continet̃
sub seipso.vnde nihil ẽ dictum ꝙ homo ꝯtinetur sub homine.ergo ad veritatẽ
ꝓpõis vl'is negatiue non opꝫ ꝙ predicatum remoueatur a forma termini ĩ cõi
⁊ siľr est in affirmatiua quãdo termin⁹ stat pro suppositis siue pro natura. pro
ut est in suppositis ⁊ nõ ꝓ natura scðm se:sicut si dicam oĩs homo ẽ non spẽs.
vt ꝓpõ affirmatiua lꝫ sit de predicato infinito.nõ oꝫ ad veritatẽ illius vniuersa
lis affirmatiue ꝙ p̃dicatum verificetur de natura absolute accepta. dicẽdo hõ
non ẽ spẽs.Tertio idem pꝫ ex natura ꝯtradictiõis:q₂ semꝑ vl'is negatiua ⁊ par
ticularis affirmatiua opponit̃ ꝯtradictorie.vnde iste due nullus homo est spe
cies ⁊ quidam homo ẽ spẽs opponitur ꝯtradictorie: q₂ licet p̃dicatũ nõ possit
ꝯuenire subiecto nisi ꝓ natura cõi.tamẽ sig̃ ibi posita.s.signum vl'e ⁊ ꝑticulare
faciũt tm̃ terminuꝫ ꝑ nã ꝓut ẽ in suppõitis.vnde termin⁹ vniformiter accipia
tur in vtraqꝫ.Sed constat ꝙ ista est semꝑ falsa.quidã homo ẽ semper species:
quia significatur ꝙ alicui ꝯtento sub homine ꝯueniat eẽ spẽm ꝙ falsuꝫ ẽ. ergo
⁊c̃. Et ideo aliter videtur eẽ dicẽdũ:ꝙ maior illius ꝓsilľi quo probatur minor
p̃ncipalis rõnis sit falsa.hec.s.ꝙ ista nullus homo ẽ species.sit ꝯtradictio isti⁹:
imo ista homo nõ ẽ spẽs:vel ista nõ hõ ẽ spẽs:nec refert ꝙꝫtuꝫ ad accipiendaꝫ
cõtradictoriaꝫ istius hõ ẽ spẽs:vtrum in eius opposita negõ p̃ponatur dicẽdo
nõ hõ ẽ spẽs:vel p̃ponatur dicẽdo hõ nõ ẽ spẽs:q₂ hic li homo habet vim ter-
mini singľis:ꝙꝫtũ ad hoc dico ꝙ lꝫ iste intẽtiones que sunt genera ⁊ spẽs nõ cõ
ueniant ei ꝙ simpliciter est termin⁹ singularis:quia eẽ spẽm non ꝯuenit nisi ei
ꝙ ẽ cõe in multis.saltem aptititudine tamen in ordinẽ ad tale predicatum hẽt
vim termini singularis:quia quãdo dicitur homo est spẽs homo tenet̃ ibi in-
distincte:sicut quando dicitur homo est albus vel musicus:immo tenetur pro
nã cõi ꝓut sub ea nõ ẽ descensus ad supposita.vnde ista ꝓpõ hõ ẽ spẽs licꝫ sit
indeterminata ꝫm vocẽ pro tanto.quia ibi subijcitur termin⁹ cõis sine signo
tamẽ scðm rem non ẽ indefinita.quia tũc ꝓprie ẽ ꝓpositio indefinita qñ termi
nus in supposito positus potest determinate accipi ꝑ isto vel ꝑ illo ꝯtento sub
cõi termio.nũc aũt qnãdo dico homo ẽ spẽs:homo in subiecto positus nõ põt
indeterminate accipi ꝓ isto vel ꝓ illo contento sub eo imo accipitur pro nã cõ
muni ꝓut nõ est multiľ in plura quibus possit illud p̃dicatum conuenire:⁊ ad
hoc ꝙ fiat descẽsus sub termino cõi ꝑꝑ qð hꝫ in hoc vim termini singularis.q₂
sicut sub termino singulari nullo mõ põt fieri descẽsus.ita sub terio cõi in ordi
ne ad tale p̃dicatum nõ põt fieri descẽsus.⁊ iõ vt dcm̃ ẽ.non refert vtrum negõ
postponatur vel p̃ponatur.q₂ sicut nec preposita nec suppoᵃ facit terᵐ teneri
vl'r ꝓ suis suppositis.¶ Sed ꝯtra hoc posset obijci.q₂ illud ꝯuenit alicui p:o-
ut ꝯuenit pluribus sub se ꝯtentis ꝯuenit sibi ꝓ suppositis ⁊ ꝓut est in supposi

tis. Sed esse spēm ꝯuenit alicui termino ꝑut ꝯuenit pluribus sub se cōtentis: quia eē spēm non cōuenit alicui nisi ꝑut ē pdicabile de plurib⁹ differentib⁹ numero. ⁊ ꝑut ꝯuenit eis in eo qđ qd ē. ergo ⁊c. ¶ Ad hoc dōm ꝙ aliud e dicere ꝙ aliquod pdicatū ꝯueniat alicui rōne cōitatis qua ꝯuenit pluribus que tamē cōitas nō ꝯuenit illis pluribus: ⁊ aliud est dicere ꝙ aliqđ predicatū ꝯuenit alicui pro suis suppositis sub se contētis. ita quod illud predicatum conuenit illis pluribus. mō esse spēm ꝯuenit alicui ratione sue cōitatis. quia conuenit pluribus que tū cōitas nō conuenit illis pluribus: nec etiam predicatum ꝙ solum ratiōe illius cōitatis ei conuenit illis pluribus: eē tamen spēm non ꝯuēit ei cō i ꝓ illis pluribus suppositis sub se ꝯtentis: quia aliquod predicatum conuenire termino cōmuni ꝓ suis suppositis est ipsum cōicare illi cōi. quia conuēit illis suppositis sub eo contentis. ⁊ iō lȝ esse spēm cōueniat termio cōi rōne sue cōitatis non tamen ꝯuenit ei pro illis quibus est cōis. imo sequit̄ oppositum ꝙ. s. qnia cōitas eis non conuenit. ideo nec illud predicatum eis ꝯuenit nec etiaȝ cōuenit esse cō i. ꝓ eis. Ad formam ergo argumenti quo dicitur ꝙ illud quod conuenit alicui termino cōmuni ꝑut cōuenit pluribus sub se contentis conuenit ei pro illis plurib⁹. dōm ꝙ ista maior ē falsa imo vt dictū ē oppo^m seqt̄ ꝙ. s. quia pdicatū illud ꝯuēit illi cōi rōe sue cōitatis q̄ nō ꝯuēit ill' plib⁹ ꝙ illud pdi^m non ꝯueniat illis plurib⁹ nec ēt ꝯueniat terio cōi ꝓ illis plurib⁹: ⁊ sic pȝ ꝙ illa obiectio nō vȝ. q2 maior ē falsa ⁊ idē pōt dici de alijs intētiōib⁹ q̄ non ꝯueniunt nisi illis q̄ ꝯueniūt plurib⁹. ¶ Ad p^m ergo quo ꝓbat̄ ꝙ illa nullus hō ē spēs ē ꝯ dictio isti⁹ hō ē spēs dōm ꝙ minor ē falsa. s. ꝙ ista hō ē spēs ē idefinita. q2 sic dictū ē: lȝ voce sit indefinita tū re hȝ vim singularis. vt supra dictū ē. vnde minor ē falsa. ¶ Ad scōȝ dōȝ q2 i ista ꝓpōe hō ē spēs hō hȝ vim termini singl'aris eo ꝙ tenet̄ ꝓ nā cōi ꝑut sub ea nō pōt fieri descēsus respcū talis pdicati. iō negatio ꝑposita nō distribuit terminū ꝓ oib⁹ suis suppositis sicut etiam nec in affirmatiua tenetur ꝓ aliquo illoꝝ: sed tū ꝓ nā cōi illis. vñ non sequitur non est hō spēs. g° nullus hō ē spēs. ¶ Et si arguatur ꝙ destructo priori destruit̄ posteri⁹: sed hō ē pus respcū cuiuslibet ꝯtenti sub eo mō destructo seu negato homine negat̄ quolȝ ꝯtētū sub eo. Ad hoc dñt qdā ꝙ destructo pori destruit̄ posteri⁹ loquēdo de pori ⁊ posteriori ſm rē: ſȝ loquēdo de pori ⁊ posteriori scōm ratiōnē siue ſm inte^m nō ē veꝝ. nec ita ē ꝙ termin⁹ cōis puta hō ē p⁹ quolȝ ꝯtento sub eo nō ſm rē ſȝ ſm rōnē mō q° illud dr̄ p⁹ a quo nō ꝯuertit̄ eēndi ꝯña. sed h̄ nō vr̄ valē: q2 hō ab^c accept⁹ absq3 aliq̄ determiatiōe ē pus quolȝ ꝯtento sub eo ſm inte^m: sed sicut destructo illo ꝙ ē pus scōm reȝ destruitur illud ꝙ ē posterius scōm rem: ita etiam illud qđ ē posterius secundum intellectum destruitur destructo illo ꝙ ē prius ſm inte^m. ergo destructo hoie destruit̄ quodlibet ꝯtētū sub eo. ⁊ iō alr̄ vr̄ eē dōm ꝙ hō ꝑut tenet̄ idetermiate ꝓ isto vel ꝓ illo homie. s. ꝓ suppositis ꝙ ē p⁹ ⁊ scōm intellectū quocūq3 ꝯtento sub eo. ⁊ iō ipo negato ꝑut sic tenet̄ negāt̄ oia ꝯtēta sub eo: sed ꝑut tenet̄ ꝓ nā cōi rōne sue cōitatꝭ q̄ cōitas non includit̄ in inferiorib⁹ nec eis conuenit non est pus ipis suppositꝭ contentis sub eo. vnde nō est pus in intellectu hō vt cōis sorti vl' platoni q̄ sor. ⁊ plato: immo posterius. licȝ enim ipa natura cui cōitas attribuitur scilȝ illud ꝙ significatur nomie hois vel alicuius cōis sit por ſm intellectum q̄ contento

sub eo tamen ei⁹ cõitas est posterior ipsis suppositis cõtẽtis sub ipso termino cõi. ꝛ ideo qñ termin⁹ cõis supponit pro nã ꝑut conuenit ei talis cõitas non dicit aliqd prius secũdũ intellectũ ꝙ̃ sint singłaria inferiora. ¶ Ad tertiũ dicẽdũ ꝙ maior est falsa q.s.ens scđm quid nõ predicet̃ de ente simplicit̃ predicatiõe denominatiua. nam constat ꝙ accidens ꝙ est ens scđm quid predicetur denominatiue de sb̃a: constat etiam ꝙ priuõ que formaliter nihil ponit est formalr̃ non ens: predicat̃ de ente vt cum dicimus homo est cecus. Sed verũ est qđ illud qđ predicatur de aliquo sine ꝙ cõuenit alicui scđm qd nõ potest vere predicari de illo simpliciter sicut de anterpo predicatur homo scđm quid. quia.s. predicat̃ de eo homo in põ ꝙ ẽt esse hominem scđm quid. ꝛ silr̃ de illo q mallum visũ habet. predicatur cecus secũdũ qd: naꝫ potest dici fere cec⁹: nõ seqtur ergo est cec⁹. vnde ꝙ aliqd dicat̃ de aliquo scđm quid ꝛ non simpliciter: non ẽ ex eo ꝙ illud qđ predicatur sit ens scđm qd ꝛ non simplr̃. sed hoc ꝓuenit ex hꝫ ꝙ rõ illi⁹ ꝙ ei attribuitur non ꝯuenit ei perfecte ꝛ simpliciter sicut patet de ceco ꝛ male vidente. nam cõstat ꝙ cecitas habet min⁹ đ entitate ꝛ est magis ens scđm quid ꝙ̃ in malus visus tñ illud in quo est cecitas vere dicitur cec⁹ simpliciter. ille aũt qui habet malum visum dicitur cecus secũdũ quid. quia dicit̃ fere cec⁹: lꝫ ergo ens rationis dicat ens scđm quid ꝛ ens extra animaꝫ: ꝛ ꝑcise subã dicat ens simpliciter: tamẽ ens rõnis potest simpliciter enũciari predicatione denominatiua de ente reali. qꝛ ratio entis rationis simpliciter ꝛ nõ diminute potest enti reali conuẽire denominatiue sicut ꝛ intelligi isto modo vel illo potest ei ꝯuenire: ꝛ iõ predicatio denominatiue põt ei ꝯuẽire.

D scđm sic ꝓceditur ꝛ arguitur ꝙ vña secũda intentio vere potest dici de alia. puta ꝙ ista sit vera genus est species: predicatũ ẽ subiectum vel aliqd ꝯsimile. qꝛ dicimus gen⁹ predicatur de specie: et vere. Sed illud ꝙ predicat̃ de alio vere. vere dicitur de eo ꝛ qꝛ predicari de aliquo est dici de ipso. ergo ꝛc. Si dicatur ad hoc ꝙ illud ꝙ dicitur ꝙ genus predicatur de specie habet veritatem de re subiecta intentioni: ꝛ nõ de ipsa intẽtione: vt quãdo dicit̃ homo est animal. Contra qꝛ intentiones que possunt simul cõuenire eideꝫ rei possũt de se inuicem predicare saltem incõcreto. Sed q̃dam sunt intẽtiones que simul possũt ꝯuẽire rebus in quib⁹ fundant̃ ergo ꝛc. vtrãqꝫ assumptam probo: ꝛ primo maiorem: quia sic se habent accidẽtia realia ad denoiandũ sb̃a in quib⁹ sunt ita suo modo se habent ea que accidũt: sed eẽ ratiõis ad denoiandũ ea in quibus fundatur sicut enim dicitur vere. homo est albus. ita vere dicitur homo ẽ spẽs lꝫ nõ eodẽ modo accipiat̃ homo vtrobiqꝫ. Sed duo accidẽtia realia que simul possũt inesse eidem sic se habẽt ꝙ vnum ꝑdicat̃ denoiatiue de alio sicut quãdo dicimus ꝙ album est dulce vel album est musicũ. ergo illa entia rationis que simul possũt fundari in eodem possunt de inuicem predicari: ꝛ per consequens due ƀe intẽtiões que possunt simul ꝯuenire eidem ꝛ fundari in eodem possũt de inuicem predicari: miorem silr̃ probo quia que ꝯueniũt alicui vni complexi in habitudine ad itellectum simul ei ꝯueniũt quia vnum complexũ simul ꝛ vno actu intelligit̃. Sed vni complexo põt ꝯuẽire scđꝫ diuersas partes enũciatiõis diuerse itẽtiões: sicut quando dicitur homo ẽ animal homo est species. ꝛ aial ẽ

genus. ergo iste due intētiones sunt fundate sup rem que ē hō ꝛ que ē aial. ꝛ sic pꝫ minor. Aliter posset ista ꝓbatio minoris formari sic in eo pōt fūdari simul intētio generis ꝛ intentio spēi ꝙ simul pōt scđm rōnem qua fundatur in eo intentio que ē spēs: sed idem pōt intelligi simul ſm vtrāqꝫ rōnem p̄dictam sicut quādo dicitur hō est aial: qꝛ simul intelligitur hoc totū ꝙ ē homo ē aial cū sit vnū intelligibile complexum: hoc eni ſm qđ hō est fundamētum hꝰ intētionis que est spēs: ꝛ ſm qđ aial est fundamentū hꝰ intentionis q̄ ē genus. ergo ꝛc. Si dicatur ad hoc ꝙ qñ dr̄ homo ē aial ꝙ ibi aial non est actu fundaᵐ intentiōis q̄ est genꝰ: sed in potētia hoc non sufficit. qꝛ qcqd sit de hoc de quo infra dicet̄ ꝯstat ꝙ quādo dicitur hō est aial ꝙ homo ē ibi actu sbm ꝛ aial actu predicatū ꝛ certuꝫ ē ꝙ eadem res ē fundaᵐ vtriusqꝫ intētionis. sed illa q̄ eidē sunt ꝯueniūt actu pn̄t de se inuicē p̄dicari saltē denoiatiue. ergo saltē ista erit vera subm̄ ē p̄dicatū. ¶ Preꝛ illud ꝙ subijcitur aut ē illud qđ p̄dicat̄ aut nō. Si non ergo nō vere dicit̄ illud ꝙ p̄dicat̄ đ eo ꝙ subijcit̄: ꝛ sic ista hō est aial vel quecūqꝫ silis nō erit vera. Si sic tūc arguitur. qꝛ vt ex dictis pꝫ illud ꝙ subijcit̄ ē illđ ꝙ predicat̄. Sed sbm nihil aliđ ē q̄ illud qđ subijcit̄ p̄dicatū ēt nihil aliud est q̄ illud ꝙ p̄dicatur. ergo subm̄ ē p̄dicatū. Si dicatur ad hoc ꝙ illud ꝙ subijcit̄ q̄ᵐ ad ip̄m rē cui ꝯuenit sbijci ē illđ qđ q̄tū ad ip̄am rem cui ꝯuenit p̄dicari: sꝫ q̄tū ad ip̄m subm̄ vel p̄dicati quia sbijci nō est p̄dicari: ꝯ qꝛ sicut dcm̄ ē lꝫ duo accn̄tia ꝯueniēt eidē nō dicat̄ de inuicem in abstracto ista. n. est falsa albedo ē dulcedo tn̄ pn̄t de se inuicem dici in ꝯcreto sicut qñ dicimꝰ ꝙ albū ē dulce. ꝛ similiter lꝫ sbijci nō sit p̄dicari inabstracto nō vr̄ tñ qn subm̄ sit p̄dicatum. ¶ Preᵃ. sicut genꝰ ꝛ spēs dicunt diuersas intentiones: p̄dicabile ꝛ vl'e vt vr̄ dicūt diuersas intētiōes. Sed ista ē vera vl'e ē p̄dicabile. gͦ ꝛ ista est v͂a vl'e est p̄dicabile. ergo ꝛ ista est v͂a species est genus.

¶ Preterea sicut genus ꝛ spēs dn̄t diuersa p̄dicabilia: ꝛ diuersas intētiones. ita ꝓprium ꝛ accn̄s dicūt diuersa predicabilia ꝛ diuersas intentiōes. Sꝫ hec est v͂a ꝓpriū est accn̄s. ergo ꝛc. maior vr̄ plana. mior faciliter ꝓbat̄: qꝛ oē qđ ē: ē sba vel accn̄s sed ꝓpriū non est subā. gͦ ꝛc. ¶ Contra si he intentiones predicarent̄ de inuicem sequeret̄ ꝙ ꝯdictoᵃ vificaret̄ de eodem: sed hoc est falsum gͦ ꝛc. impossibilitas ꝯn̄tis pꝫ ꝓbō ꝯn̄tie: qꝛ si genꝰ est spēs seqt̄ ꝙ genus non p̄dicatur de pluribꝰ drn̄tibꝰ specie pciᵉ si sit spēs spālissima: ꝛ cū gn̄is sic sit ꝙ p̄dicatur đ pluribus differentibus specie i. eo quodqd seqt̄ ꝙ genus predicetur de pluribus differentibus ꝛ ꝙ non predicet̄ de pluribus differentibus specie. Si ponatur etiam ꝙ subm̄ sit predicatū seqtur ꝙ en̄ciatum de aͦ non sit enunciatuꝫ de aͦ: quia p̄dicatum enunciatur de aͦ; subm̄ v͂o non en̄ciat̄. ergo ꝛc.

¶ Preᵃ. magis posset verificari genus de hoie dicendo hō est genꝰ que genꝰ de specie dicendo species est genꝰ. Sed ista est falsa hō est genus. ergo ꝛc. minor conceditur ab oibus ꝛ ꝓbatur sequenti artiͦ. maior probatur quia sicut accidens ad subm̄. ita vt frequenter dictum est se habet ens rōnis siue scđa intentio ad suum fundamentū. s. ad rationem in qua fundatur: sed magis verificat̄ accn̄s de subō q̄ vnum accidens de alio ꝛ in concreto. naꝫ verius dicitur hō ē musicus q̄ album est musicum. ergo magis verificatur aliq̄ intentio de ipso fundamento q̄ de alia intentione. Sed hoc est fundamentū huius intentiōis que est species. ergo magis posse verificari hec intentio que est genus de hoie

q̄ de alia intentione que est spẽs: ꝛ sic pȝ maior. ¶ R̄ñdeo ad euidentiam isti⁹ questionis: primo intendo ostendere quo modo inten⁰ predicatur de alia in cõcreto ꝛ quõ nõ. Secũdo intendo mouere circa hoc dubia. Tertio ad illa dubia r̃ñdebo. ¶ Qr̃tum ad primũ sciendũ ꝙ sicut in esse reali accñtia realia sic se hñt ꝙ quedã eoꝝ sunt repugnantia circa idẽ sicut albo ꝛ nigro. ita ꝙ nec in concreto nec in abstracto predicãtur de se inuicem: quedam que sic non repugnant. imo possunt se competi sicut albedo ꝛ dulcedo quoꝝ vnũ predicatur de alio in concreto dicendo album est dulce: non tamen vnũ necessario consequitur alterum. vnde vnũ non dicitur de alio per se. quedã quoꝝ vnũ necessario sequitur alterum sicut curuum vel rectum seqtur lineam: ita ꝙ vnum per se p̄dicatur d̄ alio vel in secũdo modo dicendi per se sicut pȝ in exemplo posito de linea respectu curui vel recti: ꝛ primo sicut albedo est color: ꝛ album est coloratuȝ. ita suo modo est in scd̄is intentionib⁹ que sunt entia rõnis ꝙ quedam sũt que sibi repugnant circa idem: modo quo iam exponetur ꝛ ista nõ predicãtur de se inuicẽ: nec in abstracto nec in concreto: sicut genus ꝛ spẽs quedam nõ repugnãt circa ideȝ nec necessario se ꝯsequũtur: sicut spẽs ꝛ subm̃ in actu: quia nõ est species in subm̃ actu necessario: non tamẽ spẽi repugnat actu subiici. quedam vo sunt que necessario per se p̄dicatur de se inuicem: vel in primo mõ dicendi per se sicut si dicatur gen⁹ ẽ predicabile: vel gen⁹ est intẽtio secũda vel in scd̄o modo dicẽdi per se: sicut si dicatur termin⁹ actus intelligẽdi est vle vel particulare: ita ꝙ intẽtiones q̄tum ad p̄dicari de se inuicẽ sunt accipiendo in gñali i triplici dr̃ia. nã quedam sunt q̃ nõ predicãtur de se inuicem in concreto sed per accidens: q̃daȝ v̄o que nõ p̄dicãtur de se inuicẽ per se: ꝛ hoc subdiuiditur scd̄ȝ diuersos modos dicẽdi per se. nam illa que predicãtur de se inuicem in primo⁰ dicendi per se p̄dicãtur de inuicem ꝛ in abstracto ꝛ inconcreto. illa ãt que predicãtur de se inuicem in alio modo dicendi per se p̄dicãtur de se inuicẽ in ꝯcreto non tñ in abstracto. ¶ Qr̃tum ergo ad p̄mũ istoꝝ. s. ꝙ sunt quedam secũde intẽtiones que sunt incompossibiles circa idem. sciẽdũ ꝙ idemptitas s̄m q̄ dicit̃ ꝙ tales intentiones sunt incompossibiles circa idem nõ est accipienda secũdũ eẽ reale extra: sed scd̄m res prout sunt obiectiue in intellectu. ita ꝙ ille intentiones dicũtur incompossibiles circa idem que sũt icõpossibiles circa idem obm̃ formale tali modo determinato intellectu. vnde dato ꝙ eadem res sit animal ꝛ homo in quoꝝ vno fundatur intentio generis: ꝛ in alio intẽtio speciei. tamen quia animal scd̄m rationem qua aĩal ꝛ homo s̄m rationẽ qua est hõ sunt diuersa obã intellectus: ꝛ diuersimode intellecta. ideo nõ ponimus ꝙ genus ꝛ spẽs sint compossibilia circa idem: quia non sunt cõpossibilia circa ideȝ formale obiectum: homo enĩ s̄m ꝙ homo sic determinate intelligitur ꝙ scd̄m hanc rõneȝ sibi repugnãt eẽ gen⁹: q̄ꝛ sibi repugnat se habere indetermiate ad diuersas species ecõuerso de aĩali, put sic intellr̃. q̄ꝛ ita indetermiate intellr̃ ꝙ sibi repugnat eẽ spẽm spãlissimã. ita ꝙ possit formari rõ sic: q̄ꝛ sicut se hñt accñtia realia circa idẽ subm̃ reale. ita ẽt se hñt entia rõnis q̃ sũt he intẽtiones circa idẽ formale obm̃ inte⁹. Sȝ accñtia realia q̃ sũt icõpossibilia circa idẽ sb̃m reale nõ p̄dicant̃ de se inuicẽ: nec in abstracto nec incõcreto. ergo itẽtiones que sunt incompossibiles circa idẽ obm̃ formale nõ p̄dicãt̃ d̄ se inuicẽ. nec in ꝯcreto nec i abstracto

Sed plures intẽtiones sunt tales que sūt incōpossibiles circa idē obiectū for-
male: sic genus est spēs loquēdo de specie spālissima. ⁊ vlē ⁊ ꝑticulare. g° ⁊c̄.
¶ Qꝛtum ad scd̄m modū .s. ꝙ sūt quedā intētiōes q̄ in abstracto nō ꝑdicātur
de se inuicē. Sed in ɔcreto ⁊ per accn̄s pōt oñdi silr ex silitudine accn̄tium rea
liuʒ accipiēdo eādē maiorē q̄ pri⁹ fuit accepta: qꝛ sicut actu realia se habent ad
idē subm̄ reale. ita intētiōem ꝫe se hn̄t ad idē obm̄ formale. Sed accn̄tia realia
que sūt ɔpossibilia circa idē subm̄ reale nec tn̄ vnū de necessitate ɔseqtur alte-
rā ꝑdicāt de se inuicē tm̄ in ɔcreto ⁊ per accidēs sicut pʒ de albedine ⁊ dulce-
dine nō ꝫ v̄ificatur per accn̄s albū ⁊ dulce. ergo intētiōem ꝫe que sūt ɔpossibi-
les circa idē obm̄ formale quaꝝ vna rō necͣ ɔseqt̄ altera ꝑdicāt deinnicem in
ɔcreto: sed alique sunt tales ꝫe intētōes sicut ē esse genus ⁊ eē subm̄ in actu. nā
hoc accidit generi vel qd̄cūqꝫ aliđ silē. Sed alia duo .s. qūo vna intētio pōt de
alia in ꝑmo modo dicēdi per se ⁊ ꝫo mō ꝑ se possent oñdi ex silitudine eē real.
nā qn̄ enūciamus rem de re: vt qn̄ dicim⁹ homo ē aīal ē prim⁹ modus dicen-
di per se qn̄ ꝑdicatū est de rōne formali subiecti. dico aūt de rōne formali sub-
iecti ad euitādā ꝑdicationē ſb̄i de passione: qꝛ qn̄ ꝑdicatur subm̄ de passiōe di
cēdi simū ē nasus vl aliqđ ɔsilē ꝑdicatū est de rōe subiecti: sed nō de rōne for-
mali eius ⁊ de eius itētionalitate: ⁊ ideo non est ꝑm⁹ modus dicēdi per se: sʒ
sic iuenitur i itētiōib⁹ ꝫis. nam illa q̄ dicūt itētiōem scd̄am i gn̄ali sūt de ratiōe
formali eoꝝ que dicūt in intentiōem i spāli. vn̄ ista genus est ꝫa itentio ⁊ con-
similes in prio modo dicendi per se ergo ⁊c̄. Si aūt dicatur diuersas intentio
nes quaꝝ vna rō icluditur i rōne alterius. vna tn̄ necessario ɔsequitur aliaʒ tūc
vna predicatur de alia in ɔcreto ⁊ per se in scd̄o mō dicēdi ꝑ se sicut si dicā ter
minus ad quā terminatur actus intelligendi ē vlē. Nam vl̄itas est terminatio
actus itelligēdi dicūt diuersas intentiones quarum vna necessario consequit̄
ad aliam saltem quātum ad ea que primo ⁊ recte aspectu intellectus intelligit
esse enim terminum ad quā terminatur actus intelligendi dicit relationem ob
iecti ad actum intelligendi. Sed esse vniuersale vel dicibile dicit habitudineʒ
vnius intellcū ad alium intellectum .s. habitudinem inferioꝝ ad inferius ⁊ sic
pʒ aliquo modo ꝑᵐ ꝑncipale .s. qūo sūt quedā itētiōes q̄ sibi repugnant: nec in
abstracto nec i ɔcreto ꝑdicātur de se inuicē: quedā q̄ ꝑdicātur de se inuicē ꝑ se
quedā i prio mō: q̄dā i scd̄o. ¶ Modo restat ꝫo mouē dubitatōnes que possūt
esse circa premissa ⁊ sūt ad nūc due. ¶ Preterea ē quia sicut tactum ē in oppo
nēdo quando enūciatur genus de specie dicendo homo est anīal simul: ⁊ vno
actu vt videtur itelligūtur ista duo .s. homo ⁊ animal in quorum vno fundatur
itētio generis: ⁊ i alio itētio speciei. Cum ergo ista duo hō ⁊ anīal sunt vna res
diuersimode intellecta ⁊ simul videtur ꝙ iste due intētiones cōueniant silr eidē
⁊ per ɔn̄s ꝙ vna istarum intētionum possit in ɔcreto verificari de alia: si dica-
tur ad hoc quodlibet in re ex hoīe ⁊ al̄ sit eadē res nō tamē sunt idem formale
obiectum intellectus. vnde etiam vnū eorum negatur de alio ꝫm eē obīue qđ
hn̄t in intellectu. vn̄ ista ꝓpō ē v̄a obm̄ formale ꝙ ē hō nō ē obm̄ formale ꝙ est
aīal. ⁊ iō illa que conueniūt talibus sic diuersa prout obijciātur. Sic in intelle-
ctui nā ꝑdicāt deinuicem etiam in ɔcreto intentiones autem iste non conue-
niunt istis .s. hoī ⁊ aīali ꝫm ꝙ habēt eē extra. Sed ꝫm ꝙ sūt obā formalia inte⁹

ita ꝙ spēs conuenit hoī ſm ꝙ tale formale obm̄ inte⁹ ⁊ non abſolute: ⁊ ſimilr̄ eſſe genus ꝯuenit aiali. ideo non p̄dicat̄ de ſe inuicem iſte itentiones etiā in cō creto ſi inq̄ȝ ita dicatur. ¶ Contra qꝛ nō opȝ ꝙ illud ꝙ conuenit alicui ꝯuēit ei in eo qđ ipm alioqn nulla ꝓpō eēt v̄a niſi eſſet per ſe in aliquo modo dicēdi ꝑ ſe. g° adhuc ꝙ iſta ſit vera hō eſt ſpecies vel aial eſt gen⁹ non opȝ qđ accipiat̄ hō vel aial cum reduplicatione ddi. ſ. in eo qđ tale formale obm̄. Sed ſuffic̄ qđ ei ꝯueniat ab^e: ſed ab^c loquēdo hō eſt aial ⁊ hō ⁊ aial ſunt vnum qd ⁊ predicte itentiones abſolute ꝯueniūt eis: qꝛ non oȝ ꝙ ꝯueniat cū reduplicatiōe ⁊ iſte in tentiones ꝯueniūt iſtis ſil̄: vt dictū eſt ſupra ſil̄ intelligit̄: qñ dicit̄ hoc eſt anial. ergo vt videt̄ abſolute loquendo iſte due intentiones pn̄t p̄dicari deinuiceȝ in ꝯcreto: lȝ non tamen reduplicatiōe. Scđm dubiū eſt qñ idē p̄dicatur de ſe ſicut dicendo hō ē hō: tūc. n. ex vtraqȝ ꝑte eſt idem obm̄ formale: ⁊ per ꝯn̄s iſte due i tentiōes p̄dicatū ⁊ ſubm̄ ſunt circa idem obm̄ formale: ⁊ eodem mō intellectuȝ qꝛ hō ex vtraqȝ ꝑte poſit⁹ eſt eiuſdem rōis: ⁊ idem formale obm̄. ergo videtur ꝙ ſaltem qñ idem p̄dicatur de ſe ꝙ iſte due intentiones. ſ. p̄dicatū ⁊ ſubm̄ pn̄t p̄dicari deinuicē: ⁊ qđ iſta ſit v̄a ſubm̄ eſt p̄dicatuȝ. ¶ Ad p̄^m aūt iſtoꝝ rn̄det̄ tripl̄r primo infimēdo illud qđ ſupponit̄. ſ. ꝙ qñ dr̄ hō ē aial vno actu ⁊ ſimul intelligūt̄. vt imo dicūt iſti intelligūt̄ diuerſis actib⁹ ſibi ſuccedēib⁹. ⁊ iō i^a duo ſuꝑ que fundat̄ intentio generis: ⁊ intentio ſpēi. ſ. hō ⁊ aial ſimul: ⁊ eodeȝ actu intellcā. iō ſeqt̄ ꝙ ille due itentiōes nō fūdāt ſil̄ ſuꝑ illā rē que ē hō ⁊ q̄ ē al̄. nec ꝑ ꝯn̄s opȝ ꝙ verificetur de ſe inuicē. Jſta āt opinio ſaltē q̄ȝtū ad hoc ꝙ ponit ꝙ hō ⁊ aial nō itelligūtur vno actu p̄t vt videt̄ probari tali rōne: qꝛ impoſſibl̄e ē vt videtur vnum ⁊ idē intelligi ſimul ⁊ vno actu determiate ⁊ indetermiate: quia intelli determinate ⁊ indetermiate vr̄ habere oppoſitū. Sed illa res que ē homo ⁊ aial quādo intelligit̄ vt homo intelligitur determiate reſpectu aialis. qñ vero intellr̄ vt aial intellr̄ idetermiate reſpcū cōi hois aliaꝝ ſpēꝝ aialis. ergo impoſl̄e eſt ꝙ res que ē aial ⁊ hō ſimul intelligātur vt aial ⁊ vt homo: ⁊ per ꝯn̄s impoſſibile vr̄ ꝙ hō ⁊ aial ſimul intelligūtur in eodem actu. Jſta auteȝ pō nō vr̄ mihi poſſe ſtare ꝙ. ſ. qñ dico hō ⁊ aial vel quocunqȝ enunciabile ꝙ ꝑtes illius enūciabilis intelligunt diuerſis actibus intelligēdi. ergo ſimul vel ſucceſ ſiue: ⁊ hoc oñdo rōne ⁊ auctoritate. Rō talis ē quia qñ aliquis intelligit hoieȝ eſſe aial: aut eſt aliqs vni⁹ actus intelligēdi inte⁹ vnū iſtoꝝ vt copulatum cuȝ al tero ſiue vt ꝯueniens alteri aut non. Si ſic habemus ꝓpoſitum. ſ. ꝙ iſta duo ꝑ ut ꝯueniūt inter ſe intellr̄ vno actu: qꝛ impoſſibile ē ꝙ aliqs intelligat aliquid vt ꝯueniēs alteri: ⁊ gđ illa duo non intelligat aliquo modo. vnde pħs dicit in periermenias ꝙ h̄ vbū eſt ꝙ ſig̃at ipſam ꝯuenientiā p̄dicati ad ſubm̄ nō pōt i telligi ſine extremis: ⁊ ideo falſum eſt dicere ꝙ hoc ꝙ ē hoiem eſſe aial q̄ȝtum ad hoc totū nō itelligatur vno actu itelligendi. Si aūt nullus vnus actus intel ligendi ſit quo itelligatur vnū iſtoꝝ vt ꝯueniēs alteri ſeqtur ꝙ lȝ taȝ homo q̄ȝ aial: vt quedā ſimplicia itelligibilia itelligat̄ hoc tam ꝯplexū ꝙ ē hoiem eē aial nō itelligeretur. ergo relinqtur ꝙ hoc totum qđ ē hoiem eē animal itelligatur vno actu ⁊ ſimul; qꝛ quecūqȝ vno actu nō mutato itellectu ſimul itelligūtur. ſȝ forte ad hoc dicetur qđ illi duo act⁹ qbus itelligitur homo ⁊ anial manent: vt ex eis ꝯponitur vn⁹ act⁹ q repn̄tet hoiem eē aial. Sed hoc non videtur valere.

quia nō videtur q̄ duo act⁹ intelligēdi faciūt vnū actum ꝯpositum sicut ꝯponitur aliqd ex duob⁹ diuersis re quoꝝ vnū est subm̄ vel mā ⁊ aliud act⁹ vl' forma: quia nō videtur ꝓbabileq̄ aliqua opatio sit subm̄ alterius opationis. Si aūt aliquis actus intelligendi resultet ex illis actibus sic colos medius resultat ex extremis tunc in illo actu resultante non manebūt illi duo actus simplices nisi in v̄tute sicut nec colos es extremi manent realr ⁊ scdm se in medio colore: sed tm̄ virtualiter: ⁊ sicut medius colos non ē realr ꝯposic⁹ ex diuersis essētijs. imo ē vna simplex eēntia. ita ēt ille actus intelligēdi eēntialr loquendo erit simplex: l3 actus p̄cedentis dicūt manere i eo v̄tualiter ꝓ tanto: q2 isto actu intelligūtur illa duo prout vnū ꝯuenit alteri: ⁊ tūc h3 adhuc ꝓpo^m. s. illi duo intelligūtur vno actu simplici ad eēntiam ipsi⁹ act⁹: l3 v̄tualiter ꝯtineat multa.

¶ Auctoritate hoc idem p3: q2 ph̄us scdo de aia ꝓbat q̄ discernere albū ⁊ dulce ꝑtinet ad vnam potentiam q̄ vocat sensum cōem: quia dr̄ia albi ⁊ dulci est vnū apph̄ensibile ⁊ eius ē vna apprehensio: q2 sicut dicit ibi inq̄tum quolib3 ipsoꝝ apprehenditur per se nūq̄ tali apprehensiōe apph̄endit dr̄ia coꝝ. imo qñ apprehēdūtur diuersis actibus diuersaꝝ potētiaꝝ sensitiarū idē ē vt dicit ac si vn⁹ homo apprehendit albū ⁊ ali⁹ dulce quoꝝ neuter iudicaret iter albū ⁊ dulce. ergo asiū hoiem esse aial vel hoiem non eē asinum nō cognosceret ab aliquo ex hoc q̄ haberet duos actus intelligēdi quoꝝ vn⁹ scdm se ⁊ absolute ⁊ alius eēt alis ꝓut ƀm se ⁊ absolute cognoscitur: nec val3 si dicatur q̄ nōn ē sile quia illi duo actus. s. apprehendē dulce ⁊ apprehendere album ꝑtinent ad diuersas potētias: isti āt duo actus. s. intelligere hoiem absolute ⁊ intelligere al' absolute pertinēt ad eandē potētiam: ⁊ q̄ pp hoc per istos duos actus potest melius apprehendi ꝯuenientiam aialis ad hoie3 q̄ per illos possit apprehēdi differentiā albi ⁊ dulcis illud inq̄ nō v3: quia ph̄s non probat vnitatem actus discernentis albu3 adulci ex vnitate cognoscētis. Sed ecōuerso ex vnitate act⁹ qui requiritur ad discernendū album a dulci concludit: q2 op3 q̄ sit vnius potētie que vere excedat ad vtrāq3. s. ad album ⁊ ad dulce. ¶ Est ergo scd̄us modus dicēdi ad predicta3 difficultatem: ⁊ iste scd̄us modus ponit tria p̄mū est q̄ illud enunciabile homo ē al' itellr vno actu cui⁹ p̄mū ⁊ p se obm̄ nō ē hō, ƀ3 se vl' al' ƀ3 se. s3 ꝯueniētia aial' ad hominē ex cōsequenti āt: ⁊ scd̄o habet pro obiectis cognitis aial ⁊ homo isto eodem actu. quia impossibile est aliquo actu intelligere dicta3 ꝯuenientiā: ⁊ non intelligere extrema. Scdm q̄ ponit est q̄ i ista cognitione qua cognoscitur hominem esse animal: hoc qd̄ dico animal non intelligitur indeterminate. Sed prout determinatur ad hominem. Tertium ē q̄ videtur sequi ex isto scd̄o quādo dicitur homo est animal. in aiali ꝓut sit actu itelligitur non fundatur intentio generis actu. Sed vt sic est tantum in potētia vt fundetur in ipse intentio generis: quia in all' non fundatur intentio generis nisi quando intelligitur indeterminate tali indeterminatōe qua indetermiate se hēat ad diuersas species h antem vt dicunt intelligit' vl determinatum est ad hominem: per primum istorum euadūt inconuenientia que sequūt contra rationem que ponit q̄ hoc q̄ dico homo est animal intelligitur diuers actibusper secūdum euadunt illud inconueniens ad qd̄ deducit illa ratio que facta fuit pro pria positione: quia scdm ista3 positionem non sequitur q̄ illud

intelligat determinate ⁊ indeterminate ꝑ 3ᵐ solùunt ad difficultatem ꝑncipa
lem quō lꝫ simul intelligātur homo ⁊ aial ꝓut in ista ꝓpōe homo ē aial intelli
gūtur non tñ seqtur ꝙ simul intenᵒ generis ⁊ intentio spēi fundatur in eo quia
illi aial non ē actu fundamentum intentionis generis :sed in potētia tantum ⁊
ideo ēt non opꝫ ꝙ vna istoꝝ intentionū ꝑdicetur de alia nō solum in abstracto
sed nec ēt in concreto quia illa que non ꝯueniunt eidem simul nō. ꝑdicātur de i
uicem ēt in ꝯcreto ⁊ ſm eē in actu:quia ideo dico:qꝛ illa que non possunt simlʳ
esse extra idem.s.successiue possunt eē ⁊ non possunt ꝑdicari de se inuicem i cō-
creto ⁊ ſm posse:saltem in sensu diuiso:sicut quādo dicimus ꝙ album non po
test eē nigrum.Ista aūt positio ꝗtum ad primū videtur.mihi vera ꝙ hoc ꝙ est
hoiem eē aial intellr̄ vno actu cuius per se obm̄ est ipsa ꝯueniētia aialis ad ho-
minem ⁊ ex ꝯñti eodem actu intelligitur tā homo ꝗ aial.¶Qꝛtum ad scōm ⁊
3ᵐ vꝛ mihi dubia nā qñ 2ᵒ dicūt ꝙ qñ dꝛ hō ē aial. aial ibi poᵐ intelli vt dterᵐ
ad hoiez.q̄ro vtꝝ itelligat sic.s.alʳ ibi positᵘ significet formalr̄ nāꝫ hūanā sic hō
sigt:aut qꝛ i veritate terᵐ ibi suppōit tm̄ ꝓ hoie:tā actu quā poᵃ.aut qꝛ reddit
locutionem veram tm̄ pro hoie:lꝫ significet ipsaꝫ naturam in cōi:⁊ pro ea sup
ponat in cōi.ꝑmum nō pōt eē:ꝙ.s.iste terminus aial in ꝑdicta ꝓpōne positᵘ ha
beāt idem formale significatum ꝙ est hō:qꝛ tunc hō ⁊ aial eēnt noia synoᵐᵃ:et
ideꝫ eēt dicē homo est aial:homo ē homo:⁊ eque nō eēt vtraqꝫ ꝙ pꝫ nō eē ve-
rum:sed etiam non potest esse.s.ꝙ animal in dicta propositione positum sup-
ponat determinate pro homine tm̄ immo ꝗtum ē de virtute termini indeter
minate supponit pro omni animali:ꝙ sic patet:quia animal non plus hꝫ sup-
ponere ꝓ homine tantum ꝗ quādo predicatur homo est animal.ꝗ qñ subijci
tur homini dicendo animal est homo:quia non videtur ꝙ subiectum restringa
tur predicatum plusquā econuerso.Sed si ponatur animal ex parte subiecti di
cēdo animal est homo:animal supponit pro omni aiali indeterminate .ergo ⁊
cetera.¶Probatio assumpte:quia terminus supponit indeterminate pro oibᵘ
illis pro quolibet supponit determinate adiuncto signo distributiuo.Sꝫ si ad
datur signum distributiuum huic termino animal exparte subiecti posito.dicē
do omne animal est homo constat ꝙ animal actu ⁊ determinate supponit non
tātum ꝓ hoie alioquin loquᵒ iᵃ esset vera:immo supponit pro omni animali.
ergo in illa propositione indefinita dicendo animal est homo:animal quātuꝫ
est ex ratione termini indeterminate est in potentia supponit pro omni anima
li.Si dicatur ad hoc ꝙ sicut in poᵃ suppōit pro omni aiali: ita est in potentia:
vt sit fundamentum generis non valet:quia animal vel aliud eidē indetermia
te conceptum ꝙ cōe est pluribus differentibus specie non dicitur genᵘ ex hoc
ꝙ actu predicetur de illis vel supponit pro illis.Sed ex hoc ꝙ supponit i po-
tentia pro illis:⁊ ꝙ potest dici de illis non quia actu ꝑdicatur de illis.vnde ve
ra diffinitio cuiuslibet ꝑdicabilis ē ꝙ sit natum dici de pluribus non autem ꝙ
actu dicatur.Ex hoc patet ꝙ solutio data ad principalem difficultatē suppōit
falsum supponit enim ꝙ animal quando dicitur homo est animal.habeat de-
terminatam suppōem pro homine ⁊ ꝙ eius suppositio indeterminata ꝓ alijs
tollatur ꝙ falsum est.⁊ ideo adhuc stat ꝙ in dicta propositione concipiat illo
modo que competit sibi esse fundamentum huius intentionis ꝙ est genᵘ.Si

autem dicatur animal actu determinari ad hominem ꝗtum ad hoc ꝙ reddat
locutionem veram ꝓ homine non vꝫ ad propositum: quia cum hoc stat ꝙ aial
supponit indifferēter ꝓ quolibet aiali indeterminate: ⁊ in potentia. Et ideo re
spondere . tertio modo ad dictam difficultatē sustinendo ꝙ quādo dicitur ho
mo ē animal in dicta ꝓpōne homo sit fundamentum intentionis spēi ⁊ ꝙ aial
sit fundamētum intētionis generis: ita ꝙ illa sit vera homo ī subiecto positus
ē species ⁊ ista animal ꝙ predicatur ē genus ꝙ ħ non obstante ꝙ non sequitur
ꝙ ista sit vera spēs ē genus: quia sicut supra dictum ē res extra ſm suam entita
tem quā hꝫ in re circunscripto eē in intellectu nō est fundamentum huius intē
tionis ꝙ ē species. ita qꝺ eē ipēm sibi conneniat excluso ꝙ non sit in intellectu ī
mo ꝯuenit sibi ꝓut est intellecta ſm rōnem ſm' ꝗ est indifferens ad plura solo
nūero dīa. ⁊ hoc loquēdo de specie specialissima: eē autem genus fundatur in
ea ꝓut intelligitur scđm talem rationē qua est indifferens ⁊ nata conuenire dif
ferentibus specie: ⁊ quia ita est ꝙ predicte intētōes fundātur in re non absolu-
te. Sed prout ē sic intellecta ⁊ pōt eē obiue in intellectu ſm autem est subiectie
ergo ē in intellectu animal in eo ꝙ animal ⁊ homo in eo ꝙ homo nō sunt idēꝫ
obiectum formale imo vt sic diuersimode concipiuntur: ideo lꝫ res materiali-
ter loquēdo tā homo ꝗ aial sit vna res ⁊ simul intelligatur in predicta ꝓpōne
ſm rōnēꝫ qua hō: ⁊ ſm ratiōeꝫ q̄ aial: sicut cū illa duo aut sūt vnū obm̄ forma-
le siue sil' intelligūt' siue diuisim: ita ēt nec ille intētiōes q̄ fūdātur ī eis fundāt'
ī eodē fūdamīto formali: sꝫ ī diuersꝭ fūdamētis formalr̄ accipiēdo fun^m for^c ꝓ
re ꝓut sic vel sic intellr̄: ⁊ iō nō oꝫ ꝙ ille intētiōes v̄ificētur de inuicem dicen-
do species est genus. Ad illud ꝙ supra ꝯ hoc ē argutū. ꝙ. s. qn̄ ꝙ enūciatur de
aliquo simplr̄ nō oꝫ ꝙ terius accipiat' formalr̄ ⁊ cū reduplicatiōe. ⁊ ideo qn̄ dr̄
hō ē spēs: vl' aial ē gen⁹: nō oꝫ ꝙ hō ⁊ aial sumāt' formalr̄: ⁊ cū p̄dcā reduplica-
tiōe dđo. s. ꝙ ſm ꝙ sit intellcā hn̄t ꝙ vnū sit gen⁹ ⁊ aliud spēs: dicēdo ꝙ lꝫ ibi
nō ponat' reduplicatio ſm vocē: qn̄ dr̄ hō ē spēs: vl' aial est gen⁹: tn̄ redupli^o ibi
ponit': ⁊ oꝫ ꝙ termini formalr̄ itelligit': sic qn̄ dico hō ē imediatū ſbm h⁹ pas-
sionis qꝺ ē risibile: ⁊ aial ē imediatū ſbm somni ⁊ vigilie: lꝫ ibi nō denotat' re-
duplicatio q̄ denotet termios ibi formalr̄ accipi tū subintellr̄. vn̄ ꝗtūcū ꝗ hō ⁊
aial sint vnū ſm rē. tn̄ ista eēt falsa imediatū ſbꝫ risibilis ē imediatū subm̄ sō-
ni ⁊ vigilie. qꝛ tn̄ nō eēt falsa si termi mālr̄ ⁊ nō formalr̄ ibi accipent'. qꝛ illa res
q̄ ē imediatū ſbm risibil' ē i^a eadē res q̄ ē aial. sꝫ accipiēdo termios formale al'
ſm rōeꝫ q̄ al' ⁊ hō ſm rōnē q̄ hō nō oꝫ qꝺ illud v̄ificat' de vno qꝺ v̄ificat' de alio
⁊ sili mō dđꝫ ē. qn̄ dr̄ hō ē spēs: ⁊ aial ē gen⁹. qꝺ. s. illi termini accipiāt' formalr̄
ponēdo notā reduplicatiōis Ad aliꝺ icōueniēs ꝙ vr̄ eē ꝯ istam responsionem
⁊ ꝓꝑa rn̄siōe. qꝛ. s. idē vno actu ⁊ sil' itellr̄ đteriate ⁊ ideteriate qꝺ idē intelli de-
termiate ⁊ ideter^c duplr̄ pōt itelli. vno^o qꝺ idē ſm rē ⁊ ſm rōeꝫ sil' intelligat' de
terminate ⁊ indeterminaie. ⁊ hoc non videt' posse eē: qꝛ rō indetermiati ſꝫ qꝺ
inderermminatū ē: ⁊ rō determiati vt determiatū ē: nō eadē rō sicut nō ē eadē rō
hois ſm ꝙ hō ⁊ aialis ſm ꝙ aial qꝛ saltē vna se hꝫ ꝑ additōem ad alterā ī ꝓpo
sito: aūt qn̄ itellr̄ illud enūciabl'e hō ē al' nō pōit' idē ⁊ ſm eandē rōnē intelligi đ
termiate ⁊ ideter^c imo ſm diuersas rōes vt de se pꝫ. Alio^o pōt itelli aliqđ deter
m iate ⁊ idetermiate sil sit qꝺ idē ſm rē. Sed ſm diuersas rōnes simul intelli-

gatur. ⁊ hoc potest intelligi dupliciter vno modo ꝙ simul ⁊ vno actu intelligen
di intelligatur idem re scd̄m diuersas rationes loquēdo de simplicius itellīa.
⁊ ita ꝙ vno actu cui respondet vnum simplex intelligibile. puta homo vel bos
vel aliquid tale intelligatur determinate ⁊ indeterminate secūduʒ diuersas ra
tiones ⁊ hoc non videtur esse possibile. quia vnius simplicis itelligibilis ē vna
ratio: vnde sequeretur ꝙ idem re ⁊ ratione intelligatur determinate ⁊ indeter
minate. Alio modo potest intelligi ꝙ vno actu simul intelligatur idem secūduʒ
rem. sed secūdum diuersas rationes determinate ⁊ indeterminate accipiendo
actum intelligendi. qui est respectu ꝯplexoꝝ: vt quādo intelligūt̄ enūciabilia si
cut quādo dicitur homo est animal vel homo est sensibilis vel aliquid tale: et
isto modo nihil prohibet idem secūdum diuersas ratōnes intelligi determina
te ⁊ indeterminate vno tali actu. ¶ Ad cuius euidentiam sciēdum ꝙ sicut i esse
reali ē aliquid realiter compositum ꝙ ē vnum ꝑ ꝯpōm sicut est domus. homo
bos: ⁊ consimilia: ⁊ aliquid ꝙ est vna simplex eēnᵃ sicut est anima ratōnalis vl
aliquid tale. ita etiam in esse rationis ē aliquid simplex intelligibile: sicut est hō
bos: album nigrum ⁊ ꝯsimilia que non dicunt aliquod complexum siue aliqd
enūciabile: ⁊ sicut in esse reali illud. qd ē compositum sic se hʒ ꝙ diuersa ⁊ op-
posita que saltem eidem simplici in eē non possūt tali composito pn̄t ꝯuenire
sicut compositum ex materia ⁊ forma ꝺm vnā partē pōt ꝯuenire non eē vel cor
rumpi ꝺm mᵃᵐ silr ⁊ scd̄m aliam ꝑtem pōt sibi competere eē actu. s. scdʒ formā
que vni ⁊ eidem simplici non potest conuenire. ita etiam in esse rationis quan-
do ē intelligibile complexum hn̄s plures ꝑtes ꝺm rōem: vt qn̄ dico homo ē al
vel homo ē rōnale. nec ꝓhibet ꝙ petat ei diuersa scd̄m diuersas partes ipsius
enūciabilis que vni simplici ⁊ itelligibili nō pn̄t ꝯuenire qn̄ ergo dicitur idem
intelligitur determinate ⁊ indeterminate eodem actu: licet sit idem in esse rea
li. s. homo ⁊ animal sunt tamen diuersa intelligibilia ⁊ diuersa secundum ratio
nem: ⁊ ideo non vnum intelligibile. Sed plura intelligibilia: ⁊ plura in esse in
telligibili intelligere quando intelligitur homo ⁊ animal plura autem intelligi
sic ꝙ intelligatur indeterminate ⁊ eidē determinate siue intelligatur diuersis
actibus simplicibus siue intelligantur vt partes alicuius intelligibilis comple
xi non est inconueniens. Sed quia vnum intelligibile simplex simul intellige-
retur vno actu determinate ⁊ indeterminate ē inconueniens sicut etiam illa di
uersa que conueniunt alicui composito in esse reali esset inconueniens attribu
ere alicui rei simplici. Et si obijciatur contra premissa ꝙ quando dicitur homo
est animal obiectum sui ipsius actus intelligendi est vnum per se obiectum. ⁊
ideo vt videt̄ non sunt ibi duo intellecta. sʒ sunt plura scilicet homo ⁊ animal.
vt qꝛ sepe dictum est impossibile est intelligere ipsam conuenientiam ⁊ non in
telligere extrema: ⁊ sicut in esse reali cum vnitate compositi stat distinctio essen
tialis partium simplicium componentium. ita cum vnitate intelligibilis com-
plexi stat pluralitas intelligibilium simplicium componentium in esse ratio-
nis illd cōplexū. ¶ Ad aliam difficultatem dicendum ꝙ quando dicitur hō est
homo. homo ꝺm se ⁊ absolute acceptus non ē obiectum actꝰ enūciationis ho-
minē de homine. Sed ꝯueniētia hois ad seipsum ē ibi formale intelligibl'e cō
plexū: in qᵒ bis hō intellr̄ ⁊ hʒ duo itelligibilia ꝗ qdē ꝯᵐ ad pᵃᵐ itēᵐ sūt vnius

rationis. Sed quantũ ad eẽ rationis ꝙ pertinet ad secũdam intẽtionẽ· nõ sunt
vnius rationis imo habẽt in tali eẽ intelligibili oppõm. Sicut si accipiam⁹ i eẽ
reali aliquod ꝯpo^{m} ex partibus eius rationis. puta aliquod quantũ. lꝫ i eẽ quã
titatis nõ habẽt opposita siue oppositas rões. tamẽ possunt habere oppõitas
ratiões in eẽ reali. ⁊ h̃ accñter. Si. s. vna pars eẽt nigra ⁊ alia alba. Sic etiam lꝫ
homo exparte predicati ⁊ exparte subiecti positus sint eiusdem rationis q̃tũꝫ
ad rationem que conuenit sibi ex parte rei: ⁊ inq̃tum tale nõ possit plurificari
ratio eius tũ inq̃tũ est pars alic⁹ enũciabil' potest eẽ ps alteri⁹ ⁊ alterius ratio-
nis. ita ꝙ homo bis sumpt⁹ ẽ duplex pars oppositarũ rationũ quarũ vna non
põt ꝯuenire alteri. vnde lꝫ illa res que subijcit' sit illa res que predicatur nõ ta-
men subm̃ ẽ p̃dicatum. quia quando dicitur subiectum ẽ p̃dicatum de notat' ꝙ
illa res bis sumpta habeat eũdem ordinem prout ẽ bis sumpta ⁊ scdõ sumpta
ꝙ falsum est: ⁊ sic vtriqꝫ patꝫ rñsio ad illas difficultates. his visis facile est re-
spondere ad rationes in opp^{m}. ¶ Ad primũ ergo dicẽdum ꝙ illa respõsio que
datur ad primũ arg^{m} est bona. ¶ Ad secũdum dõm ꝙ illud ꝙ obijcitur cõtra
illam responsionem patꝫ ex solutione illi⁹ difficultatis. ꝙ. s. due intentiões que
fundãt' super ea que sil' itelligũt'. nõ oꝫ predicare de inuiceꝫ etiaꝫ in concreto: et
quando dicitur ꝙ ille due intẽtiones debent predicari de inuicem sicut duo ac
cidentia que sunt in eodem subiecto. dõm ꝙ nõ est verum. Sed verum ẽ ꝙ eo-
dem modo possunt verificari de se inuicem. sicut opposita que ꝯueniunt alicui
subiecto: sꝫ diuersas partes talia nõ verificãtur de inuicem. vnde si hõ habeat
duriciem scdõm vnã partẽ: ⁊ moliciem scdõm aliam nõ seqtur ꝙ molle sit duruꝫ
⁊ hoc ẽ verũ qñ illa accidentia non denominãt totum scdõm partes. Sic autem
ẽ in proposito· nam ipsum totũ enũciabile nec est genus nec est species. sꝫ par-
tes eius: ⁊ ideo opꝫ ꝙ illud ꝙ ꝯuenit vni parti denoĩet aliam vel predicetur de
eo ꝙ ꝯuenit alij parti etiam incõcreto: per idem patꝫ ad scdõm modum proban
di illud per qd̃ impugnatur illa prima responsio. ¶ Ad tertiũ dõm ꝙ illa pria
responsio non valꝫ. nec ẽ vera vt credo. Alia aũt rñsio que data est. bona ẽ ⁊ ve-
ra vt credo. ¶ Ad quartũ dõm ꝙ illa responsio est bona. Ad illud autẽ ꝙ obij-
citur in cõtrarium de duob⁹ accidẽtibus ꝯuenientibus eodẽ subiecto patet ex
dictis. ¶ Ad quintũ dõm ꝙ non est simile de oĩbus intẽtionib⁹ quãtuꝫ ad pre
dicari de inuicem. Nam quedã sunt intẽtiones scd̃e que oppositas rationes ⁊
incõpossibiles habẽt sicut genus ⁊ species spãlissima. quedam aũt nõ habent
relationem oppõm: ⁊ tales possunt de inuicẽ predicari: sicut predicatuꝫ est ab
stractum vel aliquid tale. vtrum ãt predicabile ⁊ obẽ dicant diuersas intentio-
nes secundas vel vnam infra poterit tangi: sed hoc sufficiat ad presens ꝙ sci-
licet si sunt diuerse intentiones non opposite sed dispate. ¶ Ad sextum dicẽ-
dum ꝙ accidens ⁊ proprium possunt capi vel pro ipsis intentionibus vel pro
ipsa re subiecta intẽtioni. Si accipiatur pro ipsis intẽtionibus sic ista est falsa:
ꝓprium est accidens. Si autẽ accipiatur pro reb⁹ subiectis intentiõi sic adhuc
distinguo: q2 accidẽs põt accipi pro eo ꝙ dicit ens inherens alteri: ⁊ sic accipi
endo accidẽs oẽ propriũ est accidẽs ⁊ non econuerso. Alio mõ potest accipi ac
cidẽs nõ ꝓ omni inherenti alteri. sed ꝓ illo inherenti ꝙ non hꝫ cãm precisam i
eo qd̃ d̃ quo dicitur qd̃ ẽ accñs cõe sicut quando dicit' ꝙ homo est albus: ⁊ sic

accipiendo accñs ꝓprium ẽt in re non ẽ accñs saltem respectu eiusdem subie-
iecti ꝙ ideo dico quia scd̃m aliquos nõ ẽ aliqđ accidens ꝗtũcũqꝫ sit cõe vl' se-
parabile ꝙ respectu alicuius subiecti non sit ꝓprium.ita ꝙ est accipe aliquod
subm̃ respectu cui⁹ talia accidẽtia vt dicunt sunt ꝓpria.❡ Ratio autem que ꝓ-
bat ꝙ ꝓpriũ ẽ accñs ꝓbat de accñte ꝓut eẽ inherens alteri dicitur accidẽs nõ
aũt de accñte cõi:nec de accñte ꝓut stat ꝓ intentione secũda.❡ Rõnes ad ptẽ
oppositaꝫ: ꝯcedo ꝗtum ad hoc ꝙ in secũdis intentionibus sũt quedaꝫ ꝭe intẽ-
tiones quaꝝ vna nõ p̃dicatur de alia:nõ tñ oẽs sunt tales.

D tertiũ sic ꝓcedttur ⁊ arguit̃ ꝙ vna scđa intẽtio possit p̃dicari đ
fundamẽto opposite intẽtiõis:ita.s.ꝙ ista sit vera. homo ẽ genus
⁊ ꝯsil'ia.qꝛ vnũquodqꝫ põt p̃dicari de eo cui nõ ẽ in compoꝭe. sed
nulla ꝭa intẽtio ẽ i cõpossibilis fundamẽto alteri⁹.g° ⁊c.maioꝛ patꝫ
qꝛ si aliqđ ẽ incõpoꝭe alteri poterit foꝛmari de eo saltem incõcreto
illa enĩ que sunt vnũ subõ siue ꝯcr̃ie circa idem subm̃ siue denoĩatiõe extrinseca
sicut dĩo homo alb⁹ intelligit̃:siue denoĩatiue intrinseca sicut dicẽdo albꝫ ẽ
dulce.ergo si aliqua sunt q̃ nõ pñt p̃dicari de inuiceꝫ hoc ẽ qꝛ sũt in ꝯpossibilia
minoꝛẽ ꝓbo.qꝛ fundamẽta istaꝝ scđaꝝ intẽtionũ sunt ip̃e res habẽtes eẽ reale
puta hõ ⁊ aial ⁊ ꝯsil'ia.Sꝫ intẽtio ꝭa nõ hꝫ icõpossibilitatẽ cũꝫ ente reali quia ei
nõ opponit̃:opponit̃ ens rõnis enti reali.qꝛ opposita sunt eiusdeꝫ generis:g°
nulla ꝭa intentio ẽ icõpossibilis fundamẽto alteri⁹ intẽtionis : ⁊ sic pꝫ mioꝛ.
❡ Si dicatur ad hoc ꝙ non oꝫ ꝙ illud qđ nõ p̃dicatur de aliquo sit repugnãs
quia non oꝫ ꝙ homo moueat̃:lꝫ ei nõ repugnat moueri hoc nihil ẽ nõ p̃dicari
actu.⁊ aliud ẽ nõ posse p̃dicari:qꝛ lꝫ moueri nõ p̃dicatur de homine actu tamẽ
moueri p̃t de ip̃o p̃dicari.h aũt q̃rit̃ vtꝝ eẽ genus possit p̃dicari de homine. et
sic de alijs ꝯsil'bus.❡ Preᵃ sicut gen⁹ ⁊ sp̃es sunt opposite intẽtiones.ita etiã
p̃dicatum ⁊ subm̃ dicunt oppositas intentiones.Sed p̃dicatum põt conueni-
re fundamẽto opposite intentionis ⁊ ecõuerso.nam si dicatur hõ ẽ animal.al'
ꝙ in ista ꝓpõne ẽ p̃dicatum põt eẽ fundamẽtum opposite intẽtionis.s.intentio
nis subi ⁊ ecõuerso.Et si dicatur al' ẽ hõ.naꝫ h anial ẽ subm̃ ⁊ hõ ẽ p̃dicatum.g°
asili' hõ põt eẽ fundamẽtũ hui⁹ intẽtionis que ẽ genus ⁊ aial poterit eẽ funda-
mentũ h⁹intentionis que ẽ sp̃es sp̃alissima.❡ Cõtra qcqđ ꝯuẽit inferiori ꝯuẽit
⁊ supioꝛi:sꝫ hõ ẽ iferius ad aial.ergo qcqđ cõuenit hoĩ ꝯuenit aiali:sed eẽ sp̃eꝫ
sp̃alissimaꝫ conuenit hoĩ.ergo ⁊ aiali.Si dicatur ꝙ illa maioꝛ hꝫ veritatẽ ꝗtuꝫ
ad eẽ reale:⁊ nõ ꝗtum ad rẽ rõnis.❡ Contra.qꝛ in eẽ reali qcqđ ꝯuẽit inferio-
ri nec° ꝯuenit supioꝛi:qꝛ in eẽ reali inferi⁹ nõ põt eẽ sine supioꝛi.non enim põt
eẽ ꝙ aliqđ sit hõ ⁊ non aial.Sed sicut in eẽ reali homo non põt eẽ sine aiali.ita
ẽt nec in eẽ rõnis:hõ põt eẽ sine aiali:qꝛ homo nõ põt intelligi nõ intellecto ani
mali:cũ in eius ratiõe includatur aial.ergo vꝫ ꝙ sicut qcquid ꝯuenit inferioꝛi ĩ
eẽ reali ꝯuenit supioꝛi:ita ẽt ⁊ eẽ rõnis cũ in neutro eẽ inferius possit eẽ sine su
perioꝛi.❡ Preterea.si illud ꝙ conuenit hoĩ repugnat aiali.puta eẽ sp̃em sp̃a-
lissimam aut hoc est rõne rei:aut ratione modi intelligendi: non rõne rei:quia
in eẽ reali qcqđ repugnat hoĩ repugnat aiali.⁊ cuilꝫ ꝯtẽto sub aiali:qcquid enĩ
repugnat supiori repugnat iferioꝛi ꝗtũ ad eẽ reale:nec ẽt rõne modi intelli-
gendi:qꝛ moĩ intelligẽdi secunt̃ mõs eẽndi: ⁊ ꝑ ꝯñs q̃ nõ repugnat in eẽ reali

nec in modo intelligēdi ⁊ que repugnāt ꝙ̄tū ad modos intelligēdi: repugnāt vt vide ꝙ̄tū ad eē reale: ⁊ sic vt videt̄ in nullo esse. s. rei vel rōnis pōt repugnari aiali ꝙ ꝯuenit hoi: ⁊ ꝑ ꝯn̄s vt vr̄ nō repugnat alī ꝙ sit spēs spālissima. ¶ Preᵃ eē spēꝫ spālissimaꝫ aut repugnat alī qua aial: aut nō. si nō: sequit̄ ꝙ aial ſm rationē qua aial pōt verificari hoc ꝙ ē spēm spālissimam eē. Si sic. quero quādo dicit̄ ꝙ alī scōm rōnē qua aial repugnat eē spēm spālissimam qd importatur ꝑ rōnem aialis: vtꝝ. s. ens reale vel rōnis distinctum ꝯtra eē reale: sed ens reale ꝯ sicut iam dcm̄ est inesse reali ipoſſe ē ꝙ illud ꝙ repugnat supiori ꝯueniat inferiori: ⁊ sic esse spēm spālissimā nō conueniret hoi. Si dicat̄ ꝙ rō ibi accipit̄ ꝑ ente rōnis. ¶ Cōtra. qꝛ rō aialis ē hec ꝙ ē eē subāꝫ aiataꝫ sensibilē. sed substantia aiata sensibilis nō dicit ens ratiōis tm̄. imo eē reale. ergo ⁊c̄. ¶ Preterea. si eē genus repugnat hoi aut repugnat ei ratione ſm se: aut rōne rei sic intellecte: non ratione rei ſm se: quia eadem res est homo ⁊ etiam ipm aial cui cōuenit esse genus: nec ratione qua est res sic intellecta: quia sic eē intellectiuū dicit ſam intentionē ⁊ non fundameetū scōe intentiōis. ergo ista repugnantia n̄ erit vniꝰ intētionis ad fundamentum alteriꝰ: sed erit repugnantia vnius secunde intentionis ad aliam scōam intētionem. ¶ In contrarium ē: quia eē spēꝫ spālissimā illi soli conuenit: cui nec actu nec aptitudine conuenit eē in diuersis spēbus sicut huic ꝙ dico homo ⁊ ꝯsilibus: sed eē genꝰ nō pōt ꝯuēire illi ꝙ nec actu nec aptitudine pōt ꝯuenire diuersis spēbꝰ. ergo eē genꝰ nullo modo pōt conuenire ei ꝙ ē fundamentuꝫ hꝰ intētionis q̄ ē spēs spālissima. ⁊ sic seqt̄ ꝙ saltē in quibusdam intentionibus: vna intentio non potest fundari in fundamento opposite intentionis. ¶ Preterea illud predicatum ꝙ ē conuertibile necessario cuꝫ subiecto. ita ꝙ non potest non esse conuertibile cum eo: non potest esse illud ꝙ non est necessario conuertibile: quia tunc oppositū cōueniret ibidem. s. eē necessario conuertibile ⁊ non esse necessario conuertibile ⁊ simul conuenirent: quia qđ est necessario conuertibile nō potest nō esse conuertibile vl̄ nō esse qn̄qꝫ necessario ꝯuertibile dico āt neccīo ꝯuertibile ad excludēdū illud ꝙ posset defcō: sed nō neccīo eē ꝯuertibile sicut si defcō oēs hoies ⁊ soli homines eēnt albi vel aliqd aliud. Sic defcō oībus eis ⁊ solis conueniunt: sed intentio quā importat ꝓpriū fundatur super tale ꝯuertibile intentio ꝙ̄ dicit accn̄s fundat̄ sup non ꝯuertibile. sic ergo impossibile ē ꝙ itentio que ē accn̄s fundet̄ sup fundamētū qđ ē proprium vel ecōuerso. ¶ Preᵃ. illud ꝙ de necessitate ⁊ semꝑ detērmiat sibi alterum oppositoꝝ impoſſe ē ꝙ ꝯueniat sibi reliquū. sicut ignis. qꝛ semꝑ ⁊ de necessitate determinat sibi calorē impossibile ē ꝙ sit frigidꝰ: sꝫ q̄dā fūdamenta istaꝝ intētionū determināt sibi aliquā intētionē ſam habētē aliam intētionem oppositā: sicut hoc ꝙ dico hō ſm rōnē qua homo sibi determiat istaꝫ intentionē que ē spēs spālissima. quia non potest homo intelligi ſm talem rationē ſm ꝙ̄ est homo qn semꝑ ꝯueniat sibi eē spēs spālissima. gᵒ opposita intētio nō potest ei conuenire. s. genus que est opposita inteutio huic ꝙ ē esse spēꝫ spālissimā ¶ Respondeo ad euidentiam istius questionis primo distinguendum est de fundamento istarum intentionum. secūdo ostendendū est quomodo ⁊ quo ordine fundētur dicte intentiones. ⁊ tertio descendendum est ad questionem ꝓpositaꝫ. ¶ Q̄tum ad primū sciendum ꝙ istaꝝ intētionū ē duplex fūdamētū. s.

fundamētum ꝑmarium ⁊ remotū: ⁊ fundamentū imediatū ⁊ ꝓpinquū funda
mētū ꝑmariū ⁊ remotū est res habēs esse reale in reꝝ natura. ꝓrimū autē ⁊ im
mediatū est ipsa res sic vel sic intellecta. ꝑmū. s. ꝙ fundamentū ꝑmariū ⁊ remo
tū istoꝝ intentionū sit res habens eē reale de facili pꝫ. quia ꝑmum fundamētū
eoꝝ que ꝯsequūtur obm̄ intellect⁹ vt ē obiue in intellectu ē illud ꝙ ē ꝑͫ obm̄ i
tellect⁹. Sed ꝑmū obͫ intellectus est res habēs eē reale in rerum natura. nam
sicut frequēter dcm̄ est supra ꝑmuꝫ gen⁹ intelligibilium est ens reale in rerum
natura. ergo ⁊c. ⁊ ideo non opꝫ multum pertractare: qꝛ satis pꝫ. Sed etiā faci
liter ostēditur. s. ꝙ imeͫ ꝓrimū fundamentū taliū intētionū sit res sic vel sic i-
tellecta. qꝛ illud ꝙ ꝯseqtur rem vt ē obiue in intellectu cōseqtur rem vt est in-
tellecta: qꝛ eē obiue in intellectu idem est ꝙ eē in intellectu sic potest patēr ex
supra dictis ꝙ eniꝫ sic est in intellectu est in eo sicut cognitum in cognoscente.
Sed dicte intētiones ꝯsequūtur rē vt est obiue i intellectu. ergo predicte inten
tōnes ꝯsequūtur res vt sunt itellecte. ⁊ per ꝯn̄s fūdamēta taliuꝫ intentionū ꝓ-
xima nō sunt res. ꝓut sūt absolute in suo eē reali. Sed ꝓut sūt intellecte. ita qꝺ
ꝓut sūt sic vel sit intellecte fundātur in eis predicte intētiones. ¶ Sed contra
hoc ꝙ immediate dcm̄ est. s. ꝙ ꝓrimū fundamētum predictaꝝ intentionuꝫ sit
res: sic vel sic intellecta potest obijci: quia supra dictum est esse inteͫ: ⁊ etiam
eē sic vel sic inteͫ dicit scđam intētiōeꝫ ⁊ ex hoc sic arguo: qꝛ aut est dare ꝑmuꝫ
eē inteͫ aut non. si nō tūc sequeretur ꝙ in accipiēdo vnuꝫ esse intellectum ante
aliud eē inteͫ esset procedere in infinitum: ⁊ per ꝯsequēs in accipiendo vnum
actum intelligēdi an̄ aliū essꝫ procedere in infinitum: ⁊ sic nō erit dare aliquod
ꝑmuꝫ intelligi nec aliquod primū intelligere ꝙ est impossibile. lꝫ eni in accipiē
do actū post actum contigat ire in infinitum intelligēdo eo qꝺ intellectus po-
test reflecti super suum actū intelligēdo ipꝫ. ita ꝙ primo intelligat lapidē ⁊ po
stea intelligat se intelligere lapidem: ⁊ postea intelligit istuꝫ actū scđm: ⁊ sic i
infinitū tn̄ a parte an̄ accipiendo actum ante actum non conuenit ire in infinitū
vnde opꝫ dare aliquē ꝑmū actum intelligēdi ⁊ aliqꝺ ꝑmuꝫ intellectū alioquin
non cōtingeret primo intelligere ꝙ manifeste falsum est. ¶ Relinquitur ergo ꝙ
ē dare aliqꝺ primū eē inteͫ ⁊ tūc quero de illo vtrum fundetur in re intellecta
aut in re excluso eo qꝺ est eē inteͫ: si in re intellcā. ita ꝙ rem eē intelligit' siue
res vt intellecta ē funͫ istius eē intellectū ꝙ ponitur primū eē intellectum. que
ro vtrum illud inteͫ scđm' ꝙ res intellecta vt intellecta, dicitur eē fundamentū
illius ꝙ ponitur ꝑmum eē in inteͫ sit ipm ⁊ primū eē intellcūm cuius ponitur
fundamētuꝫ aut aliquod eē intellectum diuersum ab ipso ꝙ sit ipsum primum
intellectū eē quia tūc idē eēt fundamētuꝫ sui ipsius. Si autē sit aliud eē inteͫ
diuersum ab eo qꝺ ponitur primū eē inteͫ aut ē prius eo aut posteri⁹: aut sil'
natura. nō prius, quia illud eē intellectum ponitur prius nec posterius: nec sil'
nisi quia fundamētū debet eē prius eo ꝙ i ipso fundatur. ¶ Relinquitur ergo ꝙ
ꝑmuꝫ eē inteͫ nō fundetur in re vt sic itellecta sicut in proximo fundamento:
sꝫ sicut dictū ē priͫ eē inteͫ dicit scđam intētionē: quia hoc ꝙ ē inteͫ vl'r dicit
scđm intētionē: ergo non ē verum vniuersal'r ꝙ scđa intentio hēat pro funda
mēto ꝓrimo rē vt sic vel intellectaꝫ. ¶ Ad hoc dicēdū ꝙ supra dictuꝫ ē eē inteͫ
siue obiectiue in intellectu ꝙ est primum inter entia rationis siue inter scđas

intentiones ꝓut.s.obiectum accipitur:vt terminus actus intelligendi funda-
tur super ipm obiectum.s.super ens reale corrn̄det actus intelligēdi ut funda-
mētum opposite rl'onis. nam ⁊ illud eē obiectiue in intellectu ē quedam hitu-
do siue rl'o rationis ipsius obiecti ad intellectum in actu. Ulterius sciendu3 ꝙ
sicut supra dcm̄ fuit ꝙ obiectum potest denoīari ab actu intelligendi qn̄ dicit
ꝙ ens ē intellectum ⁊ ista denoīatio non est denoīatio ab ente rationis:q2 act⁹
intelligendi vt supra dictum est habet ver eē reale magis quacunq3 qualitas
corpalis pōt etiam denoīari ab ipsa habitudine rōnis qua obiectum natum est
referri ad intellectum ꝓut eē ē termin⁹ actus intelligēdi vel eē obiue in intel-
lectu:⁊ indr̄enter h ꝙ dr̄ eē intellectu3:quādoq3 accipitur ꝑ ipsa intētione qua
res denoīatur ab ipso actu intelligendi ⁊ ꝑ denoiatione qua res denoīatur ab
ipsa hitudine qn̄ ergo queritur vtꝝ eē inte^m siue eē obiectiue in intellectu ꝙ est
p^m inter scd̄as intentiones fundetur super rē vt est intellectā aut sup re3 abso
lute dōm ꝙ nō super rem absolute excluso actu intelligendi oīo:immo op3 in-
cludere actum intelligendi vt fundamentum opposite rl'onis.⁊ qn̄ dicitur ꝙ si
fundatur sup re3 vt intellectam tn̄ res sic intellecta includat eē intellectum: tūc
seqtur ꝙ esse intellectum fundetur seipm.s.super eē intellectum ꝙ ipm dōm ꝙ
nō seqtur:quia quādo dicitur res vt intellecta li vt inte^m potest accipi vel ꝓut
res denoīatur ab ipso actu intelligendi:⁊ tunc est sensus res vt intellecta.i.res
vt sibi correspondet actus intelligendi vel pōt accipi ꝓut res denoīatur ab ipa
hitudine rōnis q̄ h3 ad actu3 intelligendi:⁊ tūc est sensus res vt itellecta idest
res vt hitudinem h3 ad actu3 intelligendi:⁊ tunc dico ꝙ ista hitudo.s.esse itel-
lectum siue eē obiue in intellectu fundatur super re3 vt est intellecta accipiēdo
eē intellectum.pmo modo ⁊ super rē prout ei correspondet actus intelligendi
vt fundamētū opposite relationis non aūt secūdo modo.s.super rem vt intel-
lecta3.i.super rem vt h3 habitudinem ad actum intelligēdi:quia tunc ipsa ha-
bitudo predcā fundatur super se ipam.Sed scdm primū modū non sequit ꝙ
fundetur super seipa3:nec ꝙ fundetur super actu3 intelligendi.Sed fundet su
per rē:vt ei correspondet actus intelligēdi:⁊ vt fundamētu3 opposite relatio-
nis:sicut ēt nec super albedine3 fundatur silitudo nisi ꝓut ei corrn̄det illa al-
bedo que sit fundamētu3 alterius rl'onis.Sic ergo p3 ꝙ res sic vel sic intellcā ē
ꝓrimū fundamentū oiu3 secūdaꝝ intentionū l3 diuersimode hoc conueniat ei
que ē prima iter secūdas intetiones ⁊ alijs postea ꝯn̄tib⁹ sicut magis iā dicet
in secūdo articulo.¶ Ad euidentiā scdi sciendū ꝙ cu3 res moueat intellectū ad
diuersas cognitiōes ɓm diuersa apparentia : sicut qn̄ mouetur intellectus ad
apprehendendū ip3 ɓm apparens ꝙ rōnale ⁊ apprehendēdū ipm ɓm appēs
ꝙ est sensibile ⁊ sic de alijs.hoc qd̄ est talem rē esse hoiem ⁊ esse aial vel eē rō-
nale ⁊ eē sensibile ⁊ eē corporeū ⁊ consilia:nō dicunt entia rationis vel secūdas
itētiones.imo dicūt veꝝ esse reale in reꝝ natura existens.Nam ista res realit
est homo:aial corpus ⁊ ꝯsilia.Sed ista differre ɓm rōne3 ad inuicem ⁊ ista eē
diuersa obiecta vel esse tm̄ actuum inte⁹ vel etiam hoc ipm ꝙ ē ista eē terminos
actuū diuersoꝝ intelligibiliū inq̄tū dicūt entia rationis ⁊ scd̄as intētiōes cō-
cretiue dictas modo quo supra frequēter est expositū:⁊ sicut inueniūtur diuer
se intētiones secūde ꝯn̄tes res vt est obiectiue in intellectu scdm apprehēsionē

simplicem. puta genus: spẽs: ⁊ ꝯsilia. ita et inueniunt diuerse secũde intẽtiões ꝯñtes rem vt est obiue scdm cognitiõem ꝯplexã: sicut hoc ꝙ dico eẽ ꝯplexum: ⁊ vnũ ꝯplexum eẽ ꝯrĩu alteri: ⁊ silr inueniũt quedã se intẽtiones ꝙtum ad actuȝ intelligẽdi discursiui sicut añcedens ⁊ ꝯñs pmissa ⁊ econuerso. ⁊ quedam alia.

¶ His premissis sciẽdũ ꝙ modus ⁊ ordo quo iste se intẽtiones fundantur in cognitis ẽ talis. nã intẽtiones que ꝯsequũtur res vt sũt obiue in intellectu scdȝ apprehensionẽ simplicẽ pcedũt intẽtiones que sequũt eas ꝙtum ad apprehẽsionẽ ꝯplexã: ⁊ vltimo ꝯsequũt res: vt respondet actui discursiuo inter aũt illas intẽtiones sas que ꝯsequũtur res: vt sunt obiue in intellectu sm actuȝ simplicẽ. prima ẽ illa respectu cuiuslibet obiecti que dicit hitudinem obi ad actum intelligẽdi. ⁊ mediãte illa fundãtur alie ꝯñtes illud obm. ita ꝙ. g. exẽpli accipiamus aliqd obm. puta homo. ita. s. illud appens ꝙ ẽ rõnale apphendit ab intellectu simplici prima iter secũdas intẽtiones est hitudo ipsius obiecti. s. hois sȝ ꝙ rõnale ad ipm actũ intelligendi quo ipm: vt sic apprehendit. ⁊ silr si apphẽdat sȝ appens ꝙ ẽ sensibile illa hitudo obi intellecti ẽ pria iter secũdas intentiones put secũde intẽtiones accipiũt p eo cui ꝯuenit ipa intẽtionalitas. nõ est p ipsa intentionalitate: vt supra frequẽter dcm est. Alie aũt fundãtur in ipso obõ mediãte ista. Vbi gra exñte hoie obiue in intellectu. s. cognitũ in cognoscente sȝ illud appens ꝙ ẽ rõnale homo est in intellectu ⁊ termiat actum intelligendi siue sor. ⁊ plo. ⁊ alijs partib⁹: ⁊ ex hoc dicitur abstractũ. Alteri⁹ quia homo cõis in intellectu modo predicto obijcitur intellectui siue aial quibus determiatur ad sor. vel platonẽ ẽ indifferens ad pla numero solo dña. ⁊ ideo est dicibile de eis ⁊ potest accipi pro quolibet eorum. ⁊ similiter homo existens sic in intellectu sm tale respcũ appens dicitur eẽ determinatũ intellecto respectu appentis ꝙ est sensibile sm qd homo magis indeterminate intelligitur ꝙ qñ intelligit scdm ꝙ rõale. Nũc ergo hoc ꝙ est abstracte intelligi ⁊ indifferens esse ad pla numero ⁊ eẽ determinatum respcũ aialis fundatur in obiecto intellecto mediante habitudine eius ad actũ intelligẽdi. ita ꝙ in habitudo que est vnius obi intellecti ad aliud obm intellectum fundatur in talib⁹ mediãte hitudine cuiuslibet intellecti ad ipm actum intelligendi. vnde habitudo abstracti ad illud aqͦ abstrahitur ⁊ habitudo alicuius ꝯsequẽtis ⁊ in differentis ab ea quibus ẽ cõe ⁊ indifferens ⁊ habitudo concreti ad contrahens ⁊ consimilia psupponũt predictam habitudinem obiecti ad actum intelligendi ⁊ ex hoc pȝ quoddã ꝙ fuit modo suppositum. s. ꝙ aliter dicitur predicta intentio que est habitudo obiecti ad actum intelligendi fundari super rem intellectam vt intellecta est ⁊ aliter dicunt alie intentiones fundari super rem intellectam vt intellecta: quia dicta habitudo obiecti ad intellectum dicitur fundari super rem intellectaȝ vt intellecta put. s. res intellecta denoiatur ab ipso actu intelligendi ꝙ requirit res que intellr ad hoc ꝙ fundaretur in ea dicta habitudo non quidem vt fundamẽtum talis habitudinis. Sed fundamentũ opposite relationis. Sed alie intentiones que dicunt habitudinem vnius obiecti intellecti ad aliud obiectuȝ fundatur super rem intellectã vt intellecta est. prout res que intelligitur denominatur etiam ab ipso esse obiectiue in intellectu siue ab ipsa habitudine. ita ꝙ eẽ abstractum: eẽ spẽm: vel genus ⁊ consimilia fundãtur in re intellecta mediãte

dicta habitudine siue mediãte hoc ꝙ ē obiectiue in intellectu. ¶ Ex his põt pa
tere vnũ ꝙ valet ad solutiõem qõnis ꝓposite.i.ꝙ qñqʒ sic esse in intellectu siue
sic intelligit dicit formaliter ipam scdam intentõeʒ qñqʒ võ dicit fundamen-
tum eiꝰ. vbi grã.ponamus ꝙ homo intelligatur sʒ ꝙ hõ si per hoc ꝙ dicit ho
minem eē inte^m intelligatur denoiatio hois ab actu intelligẽdi ⁊ nõ ab ipa ha
bitudine ad actum intelligẽdi ab eo.s.ꝙ ē ter^m intelligẽdi sic eē intellectum nõ
dicit formaliter ipam intẽtionem. Sed dicit fundamẽtum eius.s.illius itẽtio-
nis que ē esse obiectiue in intellectu sicut de supra dictis frequenter patuit. Si
ãt fit denoiatio ab ipsa hitudine vt qñ dicitur hoiem esse intellectum intelliga
tur denoiari ab ipso eē obiectiue in intellectu siue ab hoc ꝙ ē ter^m actus intelli
gendi.si sic hoiem eē sic inte^m dicit formale ipaʒ intẽtiõem que iter has intẽtio
nes ē pria. ¶ Alteriꝰ hõ sic itells ꝓut sʒ tale apparens ē obiue in intellectu: vt
sic nõ dicit formalr scdam intẽtiõem que ē spẽs vel ẽt vlẽ vel predicabile.sʒ di
cit fundamẽtũ talis intẽtiõis. Sʒ si dicamꝰ sic ꝙ hõ sm tale apparẽs exñs obie
in intellectu intelligit vt qdã indifferẽs ad pla numero de quibus est dicibile.
ẽt sic inte^m dicit scdam intẽtionẽ que ē spẽs suppositis alijs que ad hoc ꝯcur-
runt.s.predicari in quid hoc autẽ multum vʒ quãdo dicitur aliqua intentio re-
pugnare vel non posse ꝯuẽire alicui obiecto sibi intellecto ad sciendum vtrum
ibi sit repugnãtia vnius intẽtionis ad intẽtõem oppositam.vel sit ibi repugnã
tia vniꝰ intẽtionis ad fundamẽtum opposite intentionis.vñ si queratur vtrum
eē genꝰ repugnat vel nõ ꝯueniat ei ꝙ ē obiue in itellectu sm tale appens.puta
sʒ ꝙ hõ ibi querit.vtꝝ eē genꝰ repugnat fũdamẽto itẽtiõis que ē ipẽs. Sed si
qratur vtꝝ genꝰ repugnat ei sm tale apparẽs ꝙ ē idifferẽs pluribꝰ solo nũe-
ro i differẽtibꝰ qbꝰ i qd ꝯuẽit: tũc qõ de repugnãtia istius itẽtiõis q̃ ē genꝰ ad
itẽtiõem que ē spẽs.⁊ nõ ad fundamẽtũ eiꝰ ⁊ hoc sufficit de secũdo. ¶ His vi-
sis.tertio soluẽdũ ē ad qõm pncipalr ꝓpositã.s.vtꝝ vna itẽtio possit ꝑdicari d
fundamẽto opposite rõnis.⁊ ad hoc dõm ꝙ supra dcm̃ ē ꝙ duplex ē fundamẽ
tũ taliũ intẽtionũ.s.remotũ.res ipa hñs eē reale i reꝝ nã circũscripto actu itelli
gẽdi aliud ē fundamẽtum.s.res sic intellecta.modo quo supra freqũẽter expo-
situm ē. Si ergo queratur de fundamẽto remoto dictaꝝ intẽtionum.s.de ipsa
re in se ⁊ absolute accepta.tũc dico qñtũ ad intẽtiões que ꝯsequũtur res vt sũt
obiue in intellectu qñtũ ad inte^m simpliciũ.sicut sunt genus: spẽs: ⁊ dña ⁊c.sup
posito ꝙ illa opio sit va ꝙ non sit dare aliqd accñs.ita cõe ⁊ sepabile quin sit
ꝓprium ⁊ per se respectu alicuiꝰ subiecti.oẽs tales intẽtiones possunt habere
idẽ fundamentum remotum: lʒ non respectu eiusdem. verbi gratia. Si ponat
color esse accidens cõe respectu subi ⁊ ꝓpa passio respcũ alteriꝰ vel ẽtibe°. ita
eadẽ res poterit eē fũdamẽtũ itẽtiõis q̃ ē genꝰ ista eadẽ res realr ē color ⁊ põt i
telligi vt albedo vel nigredo: ⁊ h ꝯpando ea ad tria q̃ sũt sui generis puta colo
rẽ ad albedinẽ vel nigredinẽ: ⁊ ecõuerso ꝯpando albedinẽ ad hãc albedinẽ vel
illã idẽ ẽt poterit eē fun^m hꝰ intẽtiõis q̃ ē dña ꝓut accipit vt disgregatiuũ vel
vt ꝯgregatiuũ: disgregatiuũ si sit albedo: ꝯgregatiuum si sit nigredo ꝓut etiã
compatur ad subã poterit eē fundamẽta istarũ intentionum que sunt propriuʒ
⁊ accidens: nam idem accidens in comparatione ad subiectum respectu cuius
est propria ⁊ per se passio erit fundamẽtũ intẽtiõis q̃ ē ꝓpriũ sʒ respcũ subiecti

respectu cuius est accidēs cōe erit fundamētū huius intētionis q̄ dicit accidēs Si aūt est aliquod accidēs q̄ respectu nullius subiecti potest eē propria τ p se passio.tūc iste due intētiones ꝓpriū τ accidēs non poterūt habere idē fundamētū τ remotū.sed alie intētiones.s.genus spēs: differentia: ꝓpriū τ vle: et abstractū ꝯsilia poterūt idē fundamētū remotū τ silr accidēs cōe τ alie intentiones excepta intētiōe q̄ dicit ꝓpriū,habere poterunt idē fundamentum remotū.Sed ꝓpriū τ accn̄s nō poterūt hēre idē fundamentū remotū.vtrū aūt ista sit q̄ nō sit aliquod accidēs cōe quin respectu alicuius subiecti sit propa et per se passio: aut nō: non pertinet ad pn̄s negoᵐ.imo magis pertinet ad methaᵐ. ¶Quātū ēt ad intētiones que ꝯsequūtur res vt sunt obiue in intellectu q̄tū ad cōplexā cognitiōem sicut esse complexū vel aliquid tale q̄tū ad ꝯplexum in quibus subiectū τ predicatū sunt vnū per eēntiam sicut est hō τ aial: vel hō est rationale τ sic de ꝯsilibus: vž mihi q̄ habeant idem fundamentū remotum: quia eandē rem numero nullo reali addito dicit hō τ aial τ rōnale et ēt hoc cōplexū q̄ est homo ē aial: vel homo est rōalis τ consimilia: sed hoc cōplexū q̄ ē homo albus vel quantꝰ vel calidus nisi.s.subm̄ τ predicatū differat q̄tum ad formale eorū significatū per eñtiā nō potest habere illud fundamētū remotū cū alijs intentionibus que ꝯsequuntur ad simplicē apprehensionē quia aggregatū ex albedine τ hoīe nō potest eē aliqua vna intentio eē simplr dicta.imo dicit diuersas eēntias τ in actu fundamētū aut remotū sequentium ad simplicē intelliā.vel super illud q̄ dicit vnā eēntiā oīo simplicē: ita q̄d nō ꝯponatur ex pluribus ptibus suā eēntiā itegrātibꝰ vel si sit eēntia ꝯposita sic ē de subā que componitur ex materia τ forma: non iportat duos actus sed purā potentiā τ actū simpliciter.vnde talia cōplexa in quibus subiectū τ predicatū dicunt diuersas eēntias.non possūt habere idē etiā fundamentum rēotū cū intentionibus simplicium τ sic pꝫ q̄ quedā intentiōes habent fundamentū remotū τ quedam non que aūt sunt ille intētiones τ quō sigillatim discurrēdo per singl'as que habēt idem fundamētū remotū τ que nō: nō pertinet ad pn̄tē cōsideratiōem generalē.Sed pertinet ad pertractatōē specialē qua specialit pertractaretur de ipsis intentionibus in speciali.Sed ad nunc sufficit scire q̄d quedam intētiones cōicant in fundamēto remoto τ quedā nō: τ sufficit exēplificare de aliquibꝰ.Si āt queratur de fundamēto proximo dictarū intētionum sic adhuc quedā sunt intētiōes que habēt idem fundamētū ꝓximū τ quedā q̄ nō habēt sic idē fundamētū.nā intētiones que importātur per quinq; predicabilia nūq̄ cōicant i idē fundamentū proximū.vnde genus τ species spālissima que simplr distinguitur cōtra genus τ simili dr̄ia τ propriū τ accidēs non cōicant in eodē fundamēto proximo: quia sicut dictū est cōicare in eodem fundamēto ꝓximo est cōicare in eodem subiecto sic vel sic ītellecto: ita tamē q̄ li sic ītellecto nō dicat formaliter ipsā habitudinem que dicitur fundari.Sed illud q̄ in obiecto presuppōit sit hoc q̄ dico hoiē intelligi τ esse obiectiue in intellectu ꝫm rōnem qua est hō presupponit huic q̄ est intelligi indeterminate.quia habere habitudinem ad actum intelligēdi nō dicit formaliter istam indeterminatiōem: licet ad illam habitudinē hoc sequatur.sed predicte intentōes nō cōicāt in eadem obō formali.sic vel sic intellecto.ita q̄ ꝑfundamento ꝓximo.

possint habere idem obm̄ formale ⁊ ꝺm idē apparēs inteᵐ.g° ⁊c. vn̄ illa res q̄
ē homo ⁊ aial intellecta ꝺm ꝙ homo nō q̄tꝫ potest eē fundamentum h⁹ intētio=
nis que est gen⁹:ipsa etiam eadē intellecta scđm ꝙ aial nō pōt eē fundamentū
h⁹ intētionis que ē spēs spālissima ⁊ sic pōt deduci per singula quqꝫ predicabi
lia. Quedā aūt sūt intētiones que hn̄t idem fundamētum ꝓmū sicut sunt in=
tentiones que sunt p̄dicatum ⁊ subm̄.idē enim ⁊ ꝺm idē apparens inteᵐ p̄sup
positū imediate istis intētionibus potest esse fundamentū vtriusqꝫ hō vel aial
intellecta. Sed idē apparēs pōt eē nūc subm̄ nūc p̄dicatum : sicut pꝫ dicendo
homo ē aial :⁊ aial ē homo:⁊ sic pꝫ ꝙ quedā intētiones lꝫ habēt idē fundamē
tum ꝓmū ⁊ quedā nō habēt que āt sunt q̄ hn̄t:⁊ que sunt que nō hn̄t deducē
per singula non pertꝫ vt dcm̄ est ad pn̄s negociū. Sed forte ꝯ istud vltimū pōt
sic obijci:qꝛ qn̄ dicitur hō ē aial ⁊ qn̄ dr̄ aial ē homo:nō vr̄ idē obm̄ formale.qꝛ
obm̄ talis act⁹ ꝯplexi ē ipa ꝯueniētia p̄dicati ⁊ subiecti:⁊ vt videt̄ vbi nō ē idē
p̄dicatū ⁊ subm̄ nō vr̄ eadē ꝯueᵃ p̄dicati ⁊ subi:⁊ per ꝯn̄s ista duo homo est al
⁊ aial est hō nō sunt idē obm̄ formale:⁊ per ꝯn̄s intētiōes ꝯn̄tes ista nō hn̄t idē
fundamentū ꝓmum. Si dicat̄ ꝙ fundamētū dictaꝝ intētionū non ē ipsum i
telligibile cōplexum:sed ptes eius:qꝛ eē subm̄ vel p̄dicatuꝫ non fundat̄ super
ipsū totū ꝯplexū. Sꝫ sup ptes ei⁹:ptes āt qūocūqꝫ trāsponāt̄ manēt:vt idē for
male obm̄.puta hō ⁊ aial:⁊ iō cōicāt iste itentiōes.s.subm̄ ⁊ p̄dicatū in eodē fū
damēto ꝓmo ꝯ qꝛ cōicare i eodē fū° ꝓio ē cōicare in re eodem mō intellecta
Sed qn̄ dicitur hō ē aial ⁊ aial e homo nō eodem mō ē intellectum hō ⁊ anial
vtrobiqꝫ:quia in vna ꝓpōne intellr̄ vt ꝙ enūciatur in alia:aut vt de quo aliud
enūciatur sic āt.⁊ sic intelligi.nō videt̄ eodē mō intelligi.imo diuersimode. Et
ad hoc dđm ꝙ quicq̄d sit de hoc vtꝝ.s.illud intelligibile ꝙ ē hoiem esse aial ⁊
illud intelligibile ꝙ est aial eē hoiem sint idem obiectuꝫ formale:tn̄ qn̄ dicitur
homo ē aial:⁊ aial ē homo.ē aial in vtroqꝫ complexo.⁊ silr̄ homo ē idem obm̄
formale nec variatur nisi scđm hoc ꝙ ē enunciari ⁊ subijci:mō enūciari vl̄ sbij
ci vel intelligi vt enūciatū vel vt subm̄ nō ē fundamētū istaꝝ intentionū q̄ sunt
subm̄ ⁊ predicatū.imo dicūt ipas intētiones.⁊ ꝙ illud ꝙ antecedit ad subijci ⁊
p̄dicari ē fundamētū h̄ āt ē illud ꝙ intellr̄ ꝑ cōceptus simplices hois ⁊ al̄is ꝙ
manet idem in vtraqꝫ ꝓpōne:⁊ in ei⁹ sig̃to qn̄ ergo dicit̄ ꝙ fundamentum ꝓ
ꝓmū dicitur res sic intellecta. dđm ꝙ veꝝ ē qn̄ ipsum intelligi nō est ipsam itē
tionem intelligere. Sed aliq̄d ei presuppoᵐ mediāte quo inest:⁊ qn̄ dicitur ꝙ
enūciari ⁊ subijci nō est eodem modo intelligi:concedatur.ex hoc tn̄ non seq̄t
ꝙ predicatum ⁊ subm̄ non habeāt idem fundamētum.quia intelligi vt enūcia
tum:vel vt illud ꝙ subijcitur non dicit fundamētum intentionū que importāt
per p̄dicatū ⁊ subm̄.sed dicūt ipas intētiones p̄dictas. Sic g° pꝫ in gn̄ali qūo
alique intentiones cōicant in aliquo fundamento remoto:⁊ qūo non cōicant i
tali fundamēto ⁊ silr̄ pꝫ.quomō alique intētiones cōicant in eodem fundamē=
to ꝓmo ⁊ alique non. Nunc ergo magis in spāli descendendo ad questōem
dicendū ꝙ ille intentiones que cōicant in fundamento sic se habent ꝙ vna il=
larum potest predicari de fundamēto alterius q̄tum ad fundamentum i quo
cōicant:⁊ ideo ille intentōnes que cōicant in fundamento remoto sic se hēnt ꝙ
vna pōt predicari de fundamento remoto alterius. que autem non cōicant in

fundamento remoto vna nō pōt p̄dicari de fundamēto remoto alterius ⁊ hoc
satis pꝫ: qꝛ illa que cōicant in aliquo subō se hn̄t ad hoc ꝙ verificēt de illo sb̄o
ita ⁊ intētiones que cōicant in aliquo fundamēto se hn̄t ad hoc ꝙ v̄ificētur de
illo fundamēto: ⁊ hoc frequēter determiatū est. Sed illa accn̄tia que cōicāt in
eodē sb̄o non simul sed successiue. sicut coloꝛ ⁊ frigus se hn̄t circa aliqua sb̄ta
vnū illoꝝ pōt v̄ificari de sb̄o alteri⁹: lꝫ nō simul: qꝛ illud ꝙ mō ē calidum po-
test postea esse frigidū. ergo ille intētiones que cōicāt in aliquo fundamēto nō
tn̄ simul vna eaꝝ pōt verificari de fundamēto alteri⁹ ꝗ̄tum ad fundamentum
in quo cōicant: lꝫ nō sil' sed successiue. vn̄ quia intētiones gn̄is ⁊ spēi cōicant in-
fundamēto remoto ꝙ est res in eē reali. iō vna eaꝝ potest v̄ificari de tali funda
mento remoto alteri⁹. vn̄ sicut ista est v̄a. subm̄ actu calidū pōt eē postea frigi-
dum. dūm tn̄ caloꝛ nō sit accn̄s in sepabile ipsius. ita ēt ista est v̄a. res que ē hō
nō tn̄ ꝑut intelligitur vt homo pōt eē genus: quia potest itelligi vt animal. res
āt que ē aīal ⁊ que est hō est fundamētuꝫ remotū dictaꝝ intētionū. Sed funda
mētū ꝑrimū eaꝝ est res ꝑut intellr̄ vt homo ⁊ res ꝑut intellr̄ vt aīal in q° fun
damento nūꝗ̄ cōicant. ille āt intētiones que nō cōicāt in tali fundamento vna
eaꝝ nō pōt v̄ificari de fundamēto alteri⁹ ēt remoto: sicut ēt nec accidētia q̄ nō
cōicant in aliquo subō remoto ēt successiue. vnū eoꝝ nō pōt v̄ificari de alio sb̄o
remoto alterius: sicut intellr̄ire nō posset v̄ificari d̄ sb̄o coloꝛis vel ecōuerso: il
le aūt intētiones que ꝯueniūt in fundamēto ꝑrimo vna eaꝝ pōt verificari de ꝑ
rimo fundamēto alteri⁹ ⁊ ecōuerso: ⁊ pꝫ per eādē rōnem. qꝛ tales intētiōes sic
hn̄t ad denotādū fundamētum ꝑrimū sicut accn̄tia realia se hn̄t ad denotādū
sb̄m ꝑrimū. Sed accn̄tia cōicāt in sb̄o ꝑrimo. vn̄ sic pōt denoiare sb̄m ꝑri^{m}
alterius lꝫ nō sil'. ergo ⁊c̄. vn̄ sicut ista est v̄a linea que ē actu curua postea p̄t eē
recta. ita etiam ista. illud ꝙ nō est predicatuꝫ actu pōt postea eē subiectū ⁊ ecō-
uerso. De illis aūt intentionibus que nō ꝯueniunt in fundamento ꝑrimo ⁊ in
mediato dupli̇r potest contingere. vno modo quia vna fundatur mediāte alia:
ideo nō cōicare ī fundamēto imediate sicut eē genus vel spēm fundatur in re i
tellecta mediante illa habitudine que est obiecti ad intellectum qn̄qꝫ importat
hoc ꝙ dico eē obiectiue in intellectu siue eē tātum actus intelligendi ⁊ ille intē
tiones que dicunt isto modo nō cōicant in eodem fundamento imediato. vna
predicatur de alia. vna predicatur de fundamēto imediato alterius. vnde quā
do intelligitur homo vt homo: vel animal vt aīal. verum est dicere ꝙ illud i q°
fundatur esse obm̄. puta res ipsa ꝑut ei coꝛr̄ndet actus intelligendi vt funda-
damentum opposite relationis est genus vel species. Alio modo potest conti
gere ꝙ due secūde intentiones non cōicant in aliquo ꝑrimo fundamento. quia
.s. fundamentum ꝑrimū vnius illarum necessario determiat eā sibi ꝑpter ꝙ i-
possibile est ꝙ intentio opposita insit sibi simul vel successiue. sicut homo ꝑut
intellr̄ ꝑut intellr̄ vt hō ipoſſe ē oio ꝙ ei ꝯueniat eē gen⁹ qꝛ oppositā ⁊ intentio
nē. s. eē spēm spālissimā sibi necio determiat: qꝛ hō vt sic nō pōt itelligi quin ta-
le inte^{m} sit idifferēs ad hoc vel ad illud nō solū numero dr̄ia i quo repugnat in
tentio q̄ ē spēs spālissima intētiōi generis ⁊ ēt eius fundamēto qꝛ fundamētuꝫ
ei⁹ nō pōt eē nisi illud ꝙ intellr̄ ſm tale apparēs ꝙ possit eē indifferēs ad di-

dersa specie ⁊ illa que non cōicant sic in fundamēto ꝓrimo vna nō potest verifi-
cari de fundamēto ꝓrimo alterius sicut de spē spālissima ⁊ de gñe ⁊ pluribus
alijs. vñ nō solū spēs spālissima nō pōt eē genꝰ: imo ēt nec hō intꝰ vt hō pōt eē
genꝰ. Istud āt qḋ dictū ē mō posset ḋclarari silr̄ i accñtibꝰ realibꝰ. nā accñtia nō
posse cōicare in eodē sb̄o cognito ꝓrio imediato duplr̄ pōt cōtingere. vno mō
q̄ꝛ vnū illoꝝ accñtium nō est mediāte altero sicut figura vl̄ ēt alique alie quali-
tates insūt sb̄e mediāte q̄titate ⁊ tales q̄litates nō possunt hr̄e idem subiectū
imediate cū q̄titate: q̄ꝛ ēt ipsa q̄titas icludit̄ i imediato sb̄o earū ⁊ accñtia q̄
isto mō cōicare i eodem sb̄o imediato: vñ vnū eoꝝ denoiat aliud ⁊ potest ēt de-
nolatiue cōicare sb̄o imediato eē. nā ⁊ q̄tum vere dr̄ figuratū ⁊ subā que ē sb̄m
imediatū q̄titatis vē pōt dici figurata. Alio mō potest ꝯtingere ꝙ duo accñtia
nō pñt simul vl̄ successiue cōicare in eodē subō. q̄ꝛ. s. sūt accñtia opposita ⁊ i cō-
possibilia i eodē sb̄o ⁊ subā eaꝝ ḋtermiat ea sibi sicut hinibile ⁊ risibile q̄ nūq̄
cōicant nec cōicare pñt in eodem subō silr̄ vel successiue. ⁊ plura talia possent in-
ueniri ⁊ ꝓm istū duplicē modum ꝯuenit intētiōes se hr̄e vt deductum est ⁊ sic
pꝫ ad q̄ōm. ¶ Ad pͥmū ergo dōm ꝙ maioꝛ ē falsa ad ꝓbatiōem eius dōm qḋ
deficit ⁊ q̄tū ad maiorē ⁊ q̄tū ad miorēꝫ: q̄tū quidē ad maiorē: q̄ꝛ non est vl̄r
veꝝ ꝙ imediatū fundamentū oium scd̄aꝝ intētionū sit res extra: imo res extra
vt dcm̄ est nō ē in meᵐ fundamtū alicuiꝰ ꝓe intētionis nisi illius que ē prima
inter ꝓas intētiōes que ē hitudo obiecti primi ad actū intelligēdi: ⁊ accipio hic
obm̄ pͥmū. s. primū genꝰ itelligibilium vt fuit supra declaratū qñ distinguebat̄
iter primā ⁊ scd̄am intētiōem ⁊ oñdebam vnde accipitur ista distinctio. ⁊ ideo
nō opꝫ ꝙ oppō qua vna intentio repugnat fundamento alterius intētōis sicut
repugnat itentionis vel entis rationis ad ens extra: imo est repugnantia vni-
us entis rationis ad aliud ens rationis: quia omnes intentiōes secunde exce-
pta illa habitudine obiecti ad actum intelligendi fundatur mediante alia se-
cūda intentiōe siue mediante alio ēnte rationis. ⁊ habet defectū quātuꝫ ad mi-
norem quādo dicitur ens rationis non repugnat enti reali saltem sicut funda-
mento ⁊ hoc quia non opponitur ei. quia scilicet opposita sunt in eadem gene-
re: quia dato ꝙ oppō proprie dicta que est aliquorum nō sic nisi eorum q̄ sūt
i eodem genere circa idem subiectum sūt nata esse: accipiēdo tamen largo mo-
do oppositū pro in cōpossibilia aliquorum que se nō possunt compati i eodem
subiecto vl̄ supposito dicūt̄ opposita siue icompossibilia ea que non sunt i eo-
dem genere sicut patet de substantia celi ⁊ accidētibus saltem aliquibus reruꝫ
corporalium que se non possuni compati in eodem: ⁊ sicut patet de igne et fri-
giditate que se non possunt compati: ⁊ tamen substantia celi ⁊ accidentia re-
rum corporalium ⁊ similiter ignis ⁊ frigiditas non sunt in eadem genere. vn-
de aliquod ens reale potest habere repugnantiaꝫ ad aliquod ens rationis. ita
ꝙ nō possit fūdari i eo sic̄ nec frigꝰ pōt fūdari i igne sic̄ i sb̄o. nā sic̄ ignis deter-
minat sibi necīo accñs oppoᵐ frigori ita aliqḋ fūdamtū itētionū determiat si-
bi necīo aliq̄ ꝓaꝫ itētiōeꝫ ꝑꝑ qḋ eiꝰ opposita nō p̄t stare cum tali fundamēto.
⁊ ita illa rl̄o deficit i maiore ⁊ miore. ¶ Ad scd̄m dōm ꝙ illa rñsio nō vꝫ: sꝫ illa
rñsio que data ē mō iila vt mihi videtur valet. ¶ Ad tertium patet ex dictis in

solutione ꝑncipali:quia vt ibidē ońsum est nō ē idē iudiciū de oībus ħis inten-
tionibus ꝗ̄tum ad hoc ꝙ vna intentio nō possit ꝯuenire fundamento alterius
intentionis:qꝛ sicut ibi ońsum est in quibusdam ē sic:⁊ in qbusdam nō. ¶Ad
quartū dōm ꝙ illa responsio est bona:¶Ad qntum ꝙ est ꝯtra solutionem illa
cuius virtus consistit in hoc ꝙ non pōt eē in eē rōnis sine aīali sicut nec in esse
rei.dōm ꝙ hoīes non posse eē in eē rōnis sine aīali ꝙ ad esse aīalis reale sic.s.ꝙ
homo nō pōt eē obiue in intellectu vt cognituꝫ in cognoscēte sine aīli.i.sine enta
te reali aīalis intellecta non quidē explicite.Sed implicite vt ꝯtinetur in hoīe
⁊ isto mōveꝝ est ꝙ homo nō pōt eē in eē rōis sine aīali ꝙ hō nō pōt intelligi nō
intellecto aīali saltē implicite.Alio mō pōt intelligi hoīem nō posse eē in eē rō-
nis sine aīali ꝗ̄tū ad eē rōnis ꝙ ꝯsequit̄ aīal.ita ꝙ sit sensus ꝙ homo non po
test itelligi nec hēre eē obiue in inteltectu sine eē rōnis.qđ ꝯsequit̄ anial ꝓut
intelligitur vt animal. s.ꝭm tale appens:⁊ sic falsum ē ꝙ homo non possit esse
in esse rōnis sine aīali ꝓut intellr̄ indeterminate:qꝛ impoſe ē qđ ipm indeter-
minate intelligi ꝭꝫ determiatiōem que ē ad diuersas spēs qñ intellr̄ vt homo:
que tñ indeteriatio ꝯsequitur aīal quādo intelligitur vt aīal siue ꝭm tale appa-
rens a quo accipitur rō aīalis.nō aūt ad hoc qđ verificetur de hoīe illud qđ ve
rificatur de aīali in esse rōnis sicut hoc qđ est eē genus oporteret ꝙ homo non
posset eē in eē rōnis sine aīali non solū primo mō.sed ēt scđo mō in quo modo
illa ꝓpō est falsa.vt dictum est.⁊ ideo rō non ꝯcludit.¶Ad sextū dōm ꝙ illud
ꝙ cōuenit aīli in eē rōnis repugnat hoī nō rōne rei scđm se accepte circunscri-
pto actu intelligendi.Sed rōne rei cū tali mō intelligendi.s.rōne rei.vt sic itel-
lecta.Et qñ dr̄ ꝯtra hoc ꝙ modi intelligēdi ꝯsequūtur modum eēndi:duplici-
ter pōt intelligi.vno mō ꝙ in rebꝰ ē aptitudo ad hoc ꝙ sic vel sic itellr̄ur ⁊ taleꝫ
aptitudinē ꝯsequūt̄ mōi itelligēdi:⁊ sic veꝝ ē:nec ex h̄ sequit̄ ꝙ si modi essen-
di nō repugnēt vel opponēt̄ ꝙ mōi itelligendi sibi nō repugnēt:qꝛ nō oꝫ sem-
per ponē tātā oppōnem i cāis sicut in cātis.Alio mō pōt intellī ꝙ mōi itelligē
di sequat̄ modos eēndi:ita ꝙ assilent̄ eis in suis ꝓꝑetatibꝰ ꝗ̄tū ad oīa.puta i
hoc ꝙ ista sicut illa nec plus nec minꝰ.⁊ ꝙ ista opponāt̄ sicut illa ⁊ ꝗ̄tum ad h̄
nō oꝫ ꝙ mōi intelligēdi ꝯseq̄nt̄ modos eēndi:⁊ iō nō seqt̄ ꝙ si modi eēndi nō
sunt oppositi ꝙ mōi intelligēdi nō sint oppositi: nec ēt ecōuerso.Nā cōstat ꝙ
albedini ⁊ nigredini ꝯuenit idē modus itelligēdi quo ad hoc ꝙ vtrunqꝫ vt sic
ꝯcipit̄ ⁊ specifice:⁊ tñ iste res itellecte sunt opposite.¶Ad septimū dōꝫ quan
do querit̄ vtꝝ aīli ꝭm rōneꝫ qua aīal repugnat eē spēꝫ aut nō.dōm ꝙ rōni aīal̄
q̄ ē aīal repugnare aliqd duplr̄ pōt itellī.vno mō ꝙ accipit̄ rō aīalis ꝗ̄tum ad
illud qđ se tꝫ expre rei: vt dicat̄ aliqd repugnare aīli ꝭꝫ rōeꝫ q̄ ē aīal ⁊ ꝭm illam
realitatē q̄ ē aīal realr̄.⁊ illud ꝙ repugnat sic aīali ꝭꝫ rōeꝫ q̄ ē aīal nō pōt ꝯuēi-
re hoī.qꝛ illud ipoſe ē ꝙ idē qđ ꝯuenit hoī repugnet enti aīalis cū humanitas
eēntialr̄ sit aīalitas.Alioº pōt intellī sic ꝙ accipiatur rō aīis nō solū ꝗ̄tū ad il-
lud ꝙ se tenet ex parte rei.imo ēt ꝗ̄tum ad illud qđ se tꝫ ex parte intꝰ vt si dica
tur aliquid repugnare aīali scđm rōnem qua animal quia.s. repuguat animali
scđm illam rationem siue scđm illam entitatem formalē qua est anial ꝓut illa
entitas est sic obiectiue in intellectu vt precisa ratio qua animal ē aīal:non iclu
dendo aliquid in speciali:⁊ hoc conuenit sibi vt obiectiue in intellectu.Nā en-

titas illa qua aial est realiter animal. aial non est nisi obiue in intellectu vt preci sa ratio qua aial est hoc aial excludendo .s. illud quo in speciali aial habet qd sit homo. nam in re illa entitas qua aial realiter ē aial non est separata ab illo reali quo ides aial est realiter homo. sed tm̄ in intellectu vt dictuz ē. Sic ergo accipiendo rōnem aialis vt includit illud q ex parte intellectus cum eo qd ē ex pte rei dicitur hoc qd est esse speciem spālissimam repugnare aiali secūdū rōnez q̄ animal ⁊ hoc consonat cum eo q fuit dictum prius. s. qd fundamentum proximum dictarum intentionum est ipsum ens reale non absolute: sed vt est sic vel sic intellectum: ⁊ quando queritur vltra. vtrum ratio aialis dicat ens reale vel ens rōnis. dicēdum q quando dicitur qd esse spēm specialissimam repugnat aiali scdm rōnem qua anial ibi ratio accipitur pro ente reali vt simul importet esse rōnis. s. eē obiectiue in intellectu ⁊ quando dicitur ꝯ hoc quia rō animalis est esse subām aiatam sensibilem. ⁊ qd hoc dicit ens reale dicendū q rō cui dicitur repugnare esse speciem specialissimaz non est hoc q est reale eē substātiā aiatam sensibilem: Sed hoc qd est hanc rem q̄tū ad hoc qd est substantia animata sensibile esse precise: vt sic intellectam: vnde sicut animali. vñ ē h res que est animal non repugnat esse spēm spālissimam. ita etiam nec substātie aniate sensibili vt talis. vnde tales res vel vnde h res repugnat h qd est eē spēm specialissimam. Sed vtriqz conuenit sic completiue sic intellectum. ¶ Ad octauū dicēdum q sicut supra dictum fuit vna intentio potest fundari in re intellecta mediāte alia intentione. vnde lz sic eē intellectum dicat secūdam intentionem nihil ꝓhibet tamen qd esse sic intellectum dicat fundamentum alic⁹ alterius intentionis. vnde repugnare ei qd esse sic intellectum non tantum est repugnātia intētionis ad intētiōem. sed preter esse repugnantia fundamenti alicuius intentionis ad intentionem oppositam illi fundate sicut potest patere ex dictis in principali solutione.

POst q̄ considerādum est de scdis intentionibus q̄tum ad earum entitatem ⁊ absolute ⁊ in hitudine vni⁹ intentiōis ad aliā intētionem: nūc restat inqrere de eaꝝ cognitiōe siue ꝯsideratiōe: ⁊ hoc ē inquirere: vtꝝ de eis sit scia ⁊ que scia est de eis. ¶ Circa ergo p^m q̄rūtur q̄ttuor. ¶ Primū est vtꝝ aliqua scia sit de secundis intentionibus vt per se subiecto. ¶ Scdm est vtrum sola logyca sit de scdis intētionibus vt per se obō. ¶ Tertiū est vtꝝ logyca hēat tractare de oībus secundis intentionibus. ¶ Quartum est vtrū alia aliqua scia preter logycam hēat tractare aliquo mō de secūdis itētiōibus: ⁊ precise de illis de quib⁹ tractat logica.

AD primum sic ꝓceditur ⁊ arguit̄ q nulla scientia sit de secundis intentionibus vt de p se ⁊ primo sbō. ⁊ arguitur pmo ex ꝯpatiōe obiecti ad sciam. ⁊ hoc dupliciter primo ex hoc q obm̄ debet respcū scie hēre hitudinem cause efficientis ⁊ est rō talis illud q non potest mouere intellectum ad intelligendum non potest esse primum ⁊ per se obiectum alicuius scientie. Sed secunda intentio non potest mouere intellectum ad intelligendum. ergo ⁊c̄. Probo vtrāqz assumptam ⁊ primo maiorem quia qd non potest esse obiectum ipsius actus non pōt eē obiectum, habitus quia habitus non attingit obiectum nisi mediante actu. ergo nō pōt esse

ꝓmū ⁊ per se obm̄ alicuius scie. Sed illud ꝙ non mouet intellectū ad actū in-
telligendi nō pōt eē ꝓmū ⁊ per se obm̄ actus intelligēdi. nā obm̄ mouet intelle
ctū ad intelligēdū saltē primū ⁊ per se obm̄. g° illð ꝙ nō pōt mouē intellectum
ad intelligēdū nō p̄t eē ꝓmū ⁊ per se obm̄ alicꝰ scie: ⁊ sic pꝫ maior. minor etiam
facilr̄ ꝓbat̄: qꝛ illud ꝙ mere est ens rōnis nō p̄t eē cā motiua ad actū realē. Sꝫ
2e intētiones dn̄t mere ens rōnis actꝰ v̄o intelligēdi ē actꝰ realis: vt supra di-
ctum fuit. ergo 2a intētio nō pōt mouere inteᵐ ad intelligēdū. ⁊ sic pꝫ minor.
¶ Scđo arguit̄ ex hoc ꝙ obm̄ dꝫ eē prio ⁊ per se notū: sed 2a intentio nō p̄t eē
prio ⁊ ꝑ se nota in aliqua scia. ergo ⁊c̄. maior pꝫ. qꝛ sicut primū ⁊ per se subm̄ ali
cuius scie cognoscē se hꝫ ad ip̄am potētiā cognitiuā. ita ꝓmū ⁊ per se obiectum
alicuiꝰ hitꝰ cognitiui se hꝫ ad ip̄m primo ⁊ per se nō notū. Sed illud dicit̄ ꝓᵐ ⁊
per se obm̄ alicꝰ potētie cognitiue ꝙ prio ⁊ per se ē notum. illi potētie ⁊ ratiōe
cuiꝰ alia cognoscātur ab illa potētia. ergo ꝓmū ⁊ per se obm̄ alicuiꝰ scie cuiuslꝫ
hitus cognitiui ē prio ⁊ per se notuꝫ in illa scia: ⁊ sic pꝫ maior: minor ēt facilit̄
pꝫ. qꝛ illud ꝙ non cognoscit̄ nisi ex aliquo priꝰ noto in nulla scia p̄t eē prio et ꝑ
se notū: sꝫ 2a intētio nō cognoscitur nisi ex aliquo prius noto: quia talia nō co-
gnoscūtur nisi per reflexionem sicut nec actus intelligendi: semꝑ enim presup
ponit aliq̄ ꝓora obiecta prius nota. ergo 2a intētio nō p̄t esse per se ⁊ prio no-
ta in aliqua scia: ⁊ sic patꝫ minor. Si dicatur ad hoc ꝙ illud ꝙ ē subiectum ali-
cuiꝰ scie: lꝫ ꝓmo sit per se notum respcū eoꝝ que hn̄t ꝯsiderari in illa scia: nō tn̄
opꝫ ꝙ sit prio ⁊ per se notuꝫ simplr̄. ita ꝙ non sit notum ex alio. ⁊ ideo dato ꝙ
2a intentio nō sit simplr̄ primo ⁊ per se nota. ita ꝙ nō cognoscit̄ prio ex aliquo
ꝓus noto tn̄ pōt esse primo ⁊ per se noto in aliqua scia. ita ꝙ cognoscitur ex ali
quo prius noto in illa scia. ¶ Contra hoc arguitur sic. qꝛ oīs scia hꝫ aliqua pria
ꝓncipia ex quibus ꝓcedūt que sunt prime ꝓpōnes ex qbꝰ ꝓcedūt alioquin con
tingeret ire in infinitū in processu scientie. illa ergo prima principia aut accipi
untur vt credita aut ex alio . nō ⁊ conclusa: aut vt primo ⁊ per se nota ita ꝙ non
ex aliquo prius noto nō ꝓmo mō. qꝛ non cārent sciam sed fideꝫ vel opinionem
nec scđo modo. quia tunc non eēnt prima principia in illa scientia. immo acci-
perentur vt conclusa. ergo relinquitur ꝙ opꝫ ea esse primo ⁊ per se nota. sed ꝓ
pōnes prio ⁊ per se note constituuntur ex eis primo ⁊ per se notis. ergo termi-
ni ex quibus constituuntur prima ꝓncipia cuiuslibet scie. s. prime ꝓpōnes sunt
primo ⁊ per se note ꝙ non sint note ex aliquo prius noto. Sed in qualibet scia
subiectum in altera premissarum que dicūt̄ pria ꝓncipia scia: ē ꝓmum subie-
ctum ⁊ per se ipsius scie illud de quo primo alia concluduntur. ergo illud qđ
ē subm̄ in aliqua scia opꝫ eē ita primo ⁊ per se notum ꝙ eius noticia non acci-
piatur ex aliquo. Sed intentio non est sic primo ⁊ per se nota: vt probatum est
g° ⁊c̄. ¶ Tertio ꝓncipalr̄ arguit̄ ex hitudine scie ad obm̄. qꝛ scia realr̄ refert̄ ad
suum ꝓmū ⁊ per se obm̄: sꝫ nulla res pōt realr̄ referri ad 2am intētiōem g° ⁊c̄.
maior pꝫ. qꝛ scia 2m ph̄m refert̄ realr̄ ad scibile. s. qꝛ illud scibile ad qđ scia re
fert̄. vr̄ esse p̄cise suum primum ⁊ per se obm̄. quia alia nō respicit nisi rōe ꝓmi
⁊ ꝑ se obi. ergo oīs scia realr̄ refertur ad suū ꝓmū ⁊ per se obm̄. ⁊ sic pꝫ maior.
minor ēt facilr̄ pꝫ. qꝛ sicut đ rōe rl̄onis est illud ꝙ refertur ad aliud ꝑ eā se hēat
ita ēt de rōne rl̄onis realis est ꝙ illud ꝙ refertur ꝑ eā ad aliud se hēat ad aliud

reali:q2.s. sit ens reale. Sed ba intẽtio nõ dicit ens reale: vt supra patuit. ergo tc. ⁊ sic p3 minor. ℭ Quarto arguitur ex hitudine scđe intentionis ad primam quia illa scia que considerat de prima ⁊ scđa intentione. nõ h3 secũdam intẽtionem ꝓ primo ⁊ per se subiecto. Sed eiusdẽ scie ẽ determinare de secũda intentione ⁊ de pria. ita ꝙ nulla scia põt determinare de ba quin determinet de prima. ergo nulla scia h3 bam intentiõem ꝓ prio ⁊ per se subiecto. ꝓbõ maioris. q2 illa scia que ꝯsiderat de pma ⁊ de ba intẽtiõe: aut ꝯsiderat de ambabus vt de ꝑ se sbo: aut vt de passione aut de vna vt de subõ. ⁊ de alia vt de passione. nõ primo mõ. q2 eiusdẽ scie nõ ẽ nisi vnum pmũ ⁊ per se subm̃. Si bo mõ sequitur ꝙ nulla scia sit de prima vel ba intentione, vt de per se sbo ⁊ sic adhuc habeo ꝓpositum. s. ꝙ nulla ẽ de ba intẽtione vt de prio ⁊ per se subõ. Si ãt ponatur 3° . s. ꝙ ꝯsideret de vno ⁊ per se subõ ⁊ de alio. vt de passione. aut ergo considerat de pma intẽtione vt de per se subõ ⁊ de ba intẽtione vt de passione. aut ecõuerso. ecõuerso nõ põt eẽ q2 tunc passio se hẽret vt primũ respcũ subi: ⁊ subm̃ se haberet vt bm respectu passionis ꝙ ẽ impossibile. q2 semper subm̃ est prius passione: relinqtur ergo ꝙ scia que ꝯsiderat de prima ⁊ scđa intentione: si considerat de vno vt de subõ: ⁊ de alio vt de passione ꝙ prima intentio se hẽat vt subiectum: ⁊ secũda vt passio: ⁊ sic p3 maior: ꝙ. s. illa scia que considerat de prima ⁊ secũda intẽtiõe nullo mõ põt hẽre bam intẽtionẽ ꝓ primo ⁊ per se obiecto. ⁊ hec fuit maior. ⁊ minor ẽt ꝺ facili p3. q2 p^m vt p^m ⁊ bm. vt bm relatiua dicuntur. ⁊ ideo ad eãdem sciam pertinent. ℭ Quinto arguitur ad idẽ ꝑncipia ex hitudine subiecti ad passionem sic. q2 illa scia est de illo: vt de primo ⁊ per se subõ ꝙ ẽ alic⁹ subi: s3 ba intẽ° ẽ pa° alic⁹ subi vl' h3 rẽ vl' h3 rõe3. g° tc. ꝓbõ maioris. q2 si illud ꝙ ẽ ꝑ se pa° alic⁹ subi ꝑt esse per se subm̃ primum alicuius scie. q̃ro vtrũ sit pmum ⁊ per se subiectum illius scientie que considerat de illa passione ⁊ de sbo c⁹ ẽ pa°. aut ẽ p^m ⁊ ꝑ se sb3 alti⁹ scie ñ illi⁹ scie: q2 i^a scia q̃ ẽ de i^a passione eius per se subiecto nõ posset habere passionem pro subiecto ⁊ subiectum pro passione. quia habere subiectum pro passione: ⁊ passione pro subiecto est errare ⁊ nõ hẽre scientiam: nec etiam alterius: quia ad eandem scientiam pertinet considerare de subiecto: ⁊ de per se passione. ergo tc. Si dicatur ꝙ illud ꝙ ẽ ꝑ se passio respectu vni⁹ est sub^m respcũ alteri⁹ sicut eẽ ꝗtũ ẽ passio subm̃ respcũ subiue: ⁊ ẽ subm̃ respcũ alteri⁹: ⁊ tũc l3 de illo quoꝝ ẽ passio sit scia eadẽ ꝺ suo subõ ꝓut accipit̃ vt passio talis subi. tñ de illo ꝙ ẽ passio nõ ꝓut vt ẽ passio: s3 ꝓut ẽ subm̃ sequẽtis passionis põt eẽ alia scia ab illa scia q̃ ꝯsiderat illã passionem vt est passio prioris subiecti: ⁊ sic etiam secunda intentio licet se habeat vt passio respectu alicuius prioris tamen potest se habere vt subiectum respectu alquarum aliarum passionum sequentium: ⁊ sic de ea vt de primo ⁊ per se subiecto considerabit aliqua scientia alia ab illa que considerat illa primũ subiectũ barum intentionum. ℭ Contra hoc arguitur sic: ⁊ vt vĩ ꝓbat̃ ꝙ illud qđ ẽ passio respectu alicui⁹ prioris. ⁊ ẽ subiectu3 respectu alicuius sequentis passionis nõ põt ꝑtinere ad diuersas scientias secundum diuersas rõues siue considerationes. quia inter subiectum primum ⁊ passionem primam. ⁊ inter passionẽ pmã ⁊ passionẽ scđam respcũ cui⁹ pma passio dicit̃ subiectu3 ⁊ sic vsq3 ad vltimam passione3 autẽ ordo ꝑ se ⁊ necessari⁹ ꝙ pria passio ꝑ se ⁊ ꝺ necessitate

consequatur ꝑmū subiectum ⁊ secūda passio primam passionem ⁊ sic deinceps vsqꝫ ad vltimā passionem aut non. si ponatur ꝙ nō sequitur ꝙ nulla penitꝰ scia sit de eis: nec vna nec plures: quia scia nō est nisi eoꝝ que per se ⁊ de necessitate isūt. Si āt ponat̄ ꝙ ordo per se ⁊ necessariꝰ iter ea seqtur ꝙ eadē scia erit d oībus a primo subō vsqꝫ ad vltimā passionē: qꝛ qñ aliqua scia dterminat de aliquo: vt de primo ⁊ per se sbo determinat de oībꝰ passionibꝰ que p se ⁊ de necessitate ꝯsequūt̄ ipm mediate vel imediate. alioquin ſm pluralitatē passionū eēt pluralitas sciaꝝ ꝙ ē manifeste fal^m: sicut pꝫ inducēdo in singulis scientijs relinqt̄ ergo ꝙ si aliqua scia tractat de secūda intētiōe vt de passione seqtur ꝙ illa eadem scia tractabit de oībus per se ꝯñtibus scdam intentiōem nō erit dare aliā que tractet de scda intētione vt de primo ⁊ per se sbo. Si aūt ille passiones nō per se nec de necessitate sequūt̄ ſam intētiōem. seqtur ꝙ nulla scia penitus erit de ſa intētiōe in ordie ad tales passiones: qꝛ sicut dcm̄ est: scia nō ē nisi eaꝝ q̄ p se ⁊ de necessitate insūt. Sed forte posset dici ad ꝙ scda intentio licꝫ habeāt subiectū vel aliquid ad modū subiecti se habens ꝙ est fundamentū eiꝰ respectu cuius se hꝫ. q. per modum passionis. nō tamen se habet respectu talis subiecti vel fundamenti ⁊ per se ⁊ de necessitate ꝯñs. ⁊ iō nulla scia considerat de intentione ſa. saltem ꝗtum ad eaꝫ que ē pria iter secūdas intentiones vt de passione. Sed aliqua scia ꝯsiderat de ea vt de p se sbo· qꝛ respcū passionū eam ꝯñtium hēt hitudinem necessariā. ¶ Contra hoc sic arguitur: qꝛ tñ sicut dictū ē supra scda intētio cū ꝯsequūt̄ res ꝓut sunt obiectiue in intellectu siue ꝓut cōuenit eis intelligi eo mō ſa intentio ꝯseqtur fundamētū suum sicut intelligi cōseqtur ad ipas res: sꝫ itelligi p se ⁊ de necessitate ꝯseqt̄ res scdm aptitudinem sicut etiam videri seqtur colores per se ⁊ de necessitate secūdum aptitudinem ergo intentio secunda consequitur res secundum aptitudinē per se ⁊ de necessitate: ⁊ sic secūda intentio scdm aptitudinem accepta est passio per se ⁊ de necessitate consequens res ipsas: ⁊ sic sequitur ꝙ de ipsa vt passione considerat aliqua scia. ¶ ꝰPreterea omnis relatio siue rei siue rōis que necessario consequitur fundamentuꝫ suum posito extremo opposito est passio per se necessario ꝯñs illud fundamentū. aliter enim nulla relatio esset per se necessario passio fūdamēti sui: qꝛ nulla relō ꝯseqt̄ fundamītū suū nisi posito extrēo opposito saltē ꝗtū ad ipm fūdamītū opposite rlōnis: sꝫ pria int̄ ſas itētiōes ē hitudo siue rlō obi ad actū intelligēdi q̄ hitudo nece° ꝯseqt̄ suū funda^m. s. obm̄ posito fundamēto opposite rlōnis. g° pria iter ſas itētiōes ē passio p se ⁊ ne° sequēs suum sbm siue fundamītū. maior pꝫ. minor ēt pꝫ ꝗtū ad vnā ptē. s. ꝗtū ad hoc ꝙ pria iter ſas itētiōes ē obi hitudo ad actū itelligēdi hoc. n. supra frequēt oñsum est. ¶ Qz^m aūt ad aliā ptē. s. ꝙ tal' hitudo nec° ꝯseqt̄ obm̄ posito actu itelligēdi vt fūdamēto opposite rlōnis pt facilr̄ patere vt vꝫ. qꝛ sicut se hꝫ intꝰ vt intꝰ ad referri ad inte^m vt inte^m: ita ꝓportōabilr̄ se hꝫ inte^m vt inte^m ad referri ad intꝰ vt intꝰ: sed posito obō ⁊ actu itelligēdi intꝰ vt intꝰ refert̄ ad inte^m vt inte^m. g° ēt ecōuerso positis ꝑmissis fundamētis obm̄ inte^m refert̄ ad intꝰ vt intellect lꝫ i hoc dīant: ꝙ ex vna parte ē rlō realis. ⁊ ex alia rlō rōnis: ⁊ sic pꝫ minor: ¶ Sexto ꝑncipaliter arguit̄ sic idē ex nā ſe itētiōis ⁊ arguit̄ sic: qꝛ illud de cuiꝰ rōe ē ꝑsupponē aliqd vt cui iest vel hꝫ rē vl' hꝫ rōem nō pt eē p^m ⁊ p se alicꝰ scie: sꝫ oīs

secũda intentio ē hui⁹i .ergo ꝛc. ⁋Probō maioris quia illud de cuius rōne ē pre
supponere aliquid: vt cui inest non potest intelligi nisi vt qđ inest alteri: qꝛ res
nō potest intelligi nisi intelligatur illud ꝙ est de ratione sua. Sed illud qđ itel=
igitur vt qđ inest alteri nō intelligitur vt ꝑmum ⁊ per se obm̄ siue subm̄ alicu=
ius scie: qꝛ subm̄ ꝑmũ ⁊ per se in aliqua scia nō intelligitur: vt ꝙ inest alteri: qꝛ
ī hoc est ꝓꝓetas passionis intelligi vt ꝙ inest alteri subm̄ aut intellr̄: vt cui alia ī
sunt ⁊ ipm̄ intelligi ꝗtũ ad ꝑmum ⁊ per se sb̄m. ergo illud de cuius rōe ē ꝑsup
ponere aliqđ cui insit vl' scđm rem vel scđm rationem non ē subiectum ꝑmum
⁊ per se alicui⁹ scie. ⁊ sic pꝫ maior: minorē silr̄ probo: qꝛ ois relatio vnde talis
presupponit aliquod fundamētum vt cui insit siue sit rl'o rōnis siue rel'o rei ita
ꝙ si sit relatio realis supponit fundamentũ cui insit ꝭm rē si sit relatio scđꝫ ra=
tionē supponit fundamētum cui insit ꝭm rōm. Sed ois secũda intentio dic̄ vel
relationē rōnis vel ꝑuationē ꝭm rōnem quaꝝ vtraqꝫ supponit vel fundamētuꝫ
vel subm̄ vt cui insit ꝭm rōnem. ergo de rōne ois scđe intētionis ē presupponer̄
aliqđ vt cui īsit saltem ꝭm rōnem. ¶ In ꝯrium arguitur sic quia sicut scie rea=
les se habent ad ens reale. ita scie rōnales ad ens rōnis. Sed scie reales dicun=
tur scie reales quia sunt de ente reali: vt de primo ⁊ per se subō. ergo scie rōna=
les dicũtur rōnales: quia sunt de ente rōnis. vt đ primo ⁊ per se subō. maior vī
probabilis. minor probatur. s. ꝙ scia realis dicatur scia realis: quia est de ente
reali vt de primo ⁊ per se subō. quia scie reales aut distinguũtur in eo ꝙ reales
a sciꝫs que dicũtur rōales ex parte subiecti illius. s. in quo sunt sicut in subō: et
hoc nō pōt eē qꝛ oēs in eodem. s. intellectu possibili sunt: aut ex parte actu⁹ ⁊ ħ
non pōt eē: quia actus cuiuslibet scie qui est scire est ens reale nec ex parte ipsi⁹
scie. quia ois scia est ens reale: nec ex parte ꝓcessus. quia ꝓcessus qui ē in qua=
liber scia ē ꝓcessus rōnis reliqr̄ ergo ꝙ sit ex parte subiecti. quia. s. vna scientia
ē de ente reali vt de subō. ⁊ alia de ente rōnis. qꝛ nō videtur ꝙ aliunde possit di
stingui scie reales ⁊ sciētie rōnales nisi ex aliquo predictoꝝ ⁊ sic pꝫ minor.
¶ ⁋Preterea aut aliqua scia ꝯsiderat de scđa intētione siue de ente rōnis: aut
nulla nō est dicēdum ꝙ nulla. nam constat ꝙ aliqua scia saltem logyca conside
rat de secũdis intentionibus: puta logyca aut tractat de eis vel de aliqua earũ
vt de subō aut vt de partibus subiectiuis eētialibus: aut de partib⁹ integrali
bus: aut vt de passione. Si tractet de eis vt de primo ⁊ per se subiecto hētur ꝓ
positum. Si etiaꝫ tractet de eis vt de partibus subiectiuis eētialibus adhuc
hētur ꝓpositum: quia secũde intētiones non possunt eē partes subiectiue nisi
secũde intētionis nisi cōiter accepte. Si partes subiectiue accipiātur per se ⁊ ꝭꝫ
ordinē eētialē ꝙ dico ad dr̄iā partiũ subiuaꝝ q̄ sūt subia respectu accidētis cō
munis vt si diceretur ꝙ alboꝝ aliud homo aliud lapis. Si etiam illa scia que
tractat de secundis tractet de eis vt de ꝑtibus integralibus sui primo ⁊ per se
subiecti adhuc habetur ꝓpositum: quia sicut ex ente reali non integratur nisi
ens reale: ita ex solis entibus ratōnis non integratur nisi ens rationis. Si aũt
ponatur ꝙ illa scia que tractat de secũdis intentionibus tractet de eis: vt de ꝑ
se passione. ita ꝙ de nulla secunda intentione tractet. vt de primo ⁊ per se sub=
iecto: tunc opꝫ illam sciam esse de ente reali vt de primo ⁊ per se subiecto cui⁹
passio ponitur secunda intentio siue ens rationis: ⁊ tunc quero vtꝝ ens reale

in cōi acceptū ens.ſ.in eo ꝙ ens: aut ē ens ſpāle: ſi ponat̄ ꝙ ſit ens in eo ꝙ ens ꝯtra. quia cū ſola metha^ca determinet de ente in eo ꝙ ens ſequeret̄ ꝙ ſola methaphīca ꝯſideraret de ſecūdis intētionib⁹ ꝙ māifeſte falſuꝫ ē. Si aūt ponatur ꝙ ſit ens ſpāle: contra q² illa ſcia que ꝯſiderat de aliquo ente ſpāli vt de ꝓmo ⁊ per ſe ſubō nō conſiderat de illo vt de paſſione ꝙ vel que ꝯuenit cōi enti. quia tunc paſſio excederet ſubm̄ ꝙ ē inconueniēs: ſed ſcōe intētiones ꝯueniunt oib⁹ generib⁹ entium. puta eē genus: eſſe ſpēs: ⁊ ꝯſilia ſaltem ad aliquas ſecūdas intentiones. ergo ipoſſe ꝙ aliqua ſcia ꝯſiderans de aliquo ente reali in ſpeciali ꝯſideret de ſecūdis intētionib⁹: vt de paſſione ſui ſubiecti: relinqtur ergo ꝙ illa ſcia ꝯſiderans de ente reali: vt de primo ⁊ per ſe ſubō ſiue in gn̄ali ſiue i ſpāli ꝯſideret de ſecūdis intētiōib⁹ vlr de paſſione ſubiecti. relinqtur ergo ꝙ aliq̄ ſcia ſit de ſc̄a intētione: vt de ꝓmo ⁊ per ſe ſubō. ¶ Sed forte aliquis poſſet dicere ad hoc ꝙ illa ſcia que ꝯſiderat de ſecūda intētione vt de paſſione tractādo vlr de ſcōa intentione hꝫ ꝓ primo ⁊ per ſe ſubō ens reale in ſpāli. ſ. actum rōis ſiue actum itelligēdi ꝙ eſt ens reale vt frequēter dictū ē: ⁊ qn̄ dicitur ꝙ ſequeretur ꝙ paſſio excederet ſubiectū: q² entia rōnis ꝯueniunt oībus generib⁹ entiū poſſet dici ꝙ nō optēt ſtāte ypoſtaſi ꝙ paſſio excederet ſubm̄: q² licet actus intelligēdi ſit ſpāle ens ſc̄m ad illud ꝙ ē in ſe ⁊ ſm eēntiam ſuam: tn̄ cōe ē oībus entibus per denoīationē quia oīa entia poſſunt eē intellecta: ⁊ ideo etiam paſſio eius ꝑ denoīationem pōt ꝯuenire oībus entibus ⁊ ſic videtur in ꝓpoſito q² eſſe genus vel ſpeciem vel aliud ē ſc̄ intellectum indeterminate ſecūdum taleꝫ vel talem indeterminationem: ⁊ ſic videtur ꝙ non obſtante cōitate ſecundarū intentionuꝫ que conueniunt omni enti ꝙ tamen poſſunt eſſe paſſiones tal' entis ſpecialis qualis eſt actus itelligēdi. ¶ Contra hoc arguitur ſic. illud ꝙ cōuenit alijs ſicut actui intelligendi non poteſt dici propria paſſio actus intelligendi. Sed eſſe genus vel ſpeciem ⁊ idem eſt de cōſimilibus conuenit alijs rebus ſicut actui intelligēdi. ergo ⁊c̄. Maior patet quia propria paſſio illi ſoli cōuenit cuius eſt propria paſſio. ⁊ ideo qd̄ conuenit alijs ab actu intelligendi ⁊ eodem modo non poteſt eſſe propria paſſio actus intelligendi: nec quātuꝫ ad illud ꝙ eſt: nec quāt̄ū ad modum habendi. minor patet per exemplum: quia ſi in actibus intelligendi velimus accipere genus ⁊ ſpeciem dicemus ꝙ ille act⁹ intelligendi qui poteſt cōmuicare predicatiōe eēntiali pluribus actibus intelligendi differentibus ſpecie ꝙ actui ſic accepto conuenit eē genus actui aut q̄ cōuenit diuerſis actibus intelligendi ſolo numero differentibus cōuenit eſſe ſpecieꝫ. Sed iſto modo accipitur etiam in alijs reb⁹ genus ⁊ ſpecies vt de ſe patꝫ nam in quibuſcūqꝫ rebus inuenitur aliquod cōmune differentibus ſpecie ſcōꝫ predicationem in quid illud dicitur eſſe genus ⁊ ꝙ ſolo numero differentibus conuenit in quid dicitur eſſe ſpecies. idem etiam pꝫ ratione: q²ſicut ſupra oſtēſum fuit eē genus ⁊ eſſe ſpeciem vel vniuerſale non conuenit actui intelligendi niſi vt eſt obiectiue in intellectu ꝓut. ſ. ē quoddam intellectum. Sed in hoc conuenit actus intelligendi cum alijs rebus. ergo eſſe genus vel ſpecieꝫ eodē modo conuenit alijs ſicut actui: ⁊ ſic pꝫ minor. ¶ Rn̄º ad euidētiaꝫ iſti⁹ qōnis ꝓº vidēdū ē quid reqritur ad hoc ꝙ aliqd ſit ꝓm ⁊ ꝑ ſe ſb̄m alicui⁹ ſcie ſcōo ingrēdum ē vtꝝ illa que reqrūt̄ ad hoc ꝙ aliqd ſit ꝓm ⁊ per ſe ſubm̄ alic⁹ ſcie ꝯueni=

at enti rõnis siue secũde intentioni. Tertio ex his patebit ad ipm. Qrtu3 ad pm
sciendũ ꝙ qꝫtum ad pñs ptꝫ tria sunt que requirũt ad hoc ꝙ aliquid sic pmu3
⁊ per se subm̃ alicuius scie pmũ ẽ illud ꝙ ponitur eẽ pmũ ⁊ per se subm̃ alicuiꝰ
scie debet primo esse notum in illa scia. hoc ãt põt intellĩ dupľr. vno mõ secun-
dum genꝰ cãe efficiẽtis. ita ꝙ sit sensus ꝙ iter oĩa intelligibilia pertinẽtia ad il-
lam sciam illud ꝙ est pmũ ⁊ per se obm̃ sit illud ꝙ primo mouet intellectum ⁊
ꝙ inter oĩa primo occurrit intellectui. Alio° põt intelligi scðm genꝰ cãe finalis
vt sit sensus ꝙ prio ⁊ per se subm̃ ẽ prio notum in scia. i. ẽ illud cuiꝰ perfecta no
ticia prio ⁊ per se intenditur in scia. si g° accipiať pmo notũ. scðm. s. genꝰ cãe ef-
ficiẽtis mõ quo expositum est qꝫtum occurrit ad nũc nõ videtur mihi ꝙ opor-
teat pmum ⁊ per se subm̃ alicꝰ scie eẽ sic pmo notũ in scia. Et hoc posset ostẽdi
exẽplo ⁊ rõne exẽplo qꝛ ponẽdo vt cõius ponitur sðm nãlis phye subãm mo-
bilem vel in corpꝰ mobile ꝑut corꝰ stat ꝑ sðia. Tertiũ est ꝙ in phia naturali
illud ꝙ ponitur pmũ subm̃ ⁊ per se non ẽ illud ꝙ pmũ occurrit in phya nãli. i-
mo motus q ibi cõsideratur vt passio pus occurrit intellectui nr̃o qꝫ illud cuiꝰ
ẽ passio ꝑꝑ hoc ꝙ cog° nostra incipit a sensu. motus autem magis cadit sub sẽ
su qꝫ illud cuius ẽ passio. Sed verꝫ ẽ ꝙ ratio formalis subi motꝰ pus ẽ nota qꝫ
sciatur cã quare motꝰ iest rebꝰ mobilibꝰ: ⁊ iõ vĩ ꝙ in phya nãli pmũ ⁊ ꝑ se sðꝫ
nõ ẽ illud ꝙ in illa scia pmo occurrit itellectui. Rõne ẽt hoc põt ꝑsuaderi quia
cũ scia hẽat vnitatẽ ⁊ determinatiõem mõ quo scia hꝫ determinari ⁊ specificari
per subm ab illo de quo deteriat vt de se prio ⁊ ꝑ se subõ oꝫ primũ ⁊ per se sðm
alicuius scie esse tale ꝙ oĩa alia considerata in scia nata sunt reduci in ipm: ⁊ ꝙ
hẽat cõnexionẽ in ordine ad ipm: ⁊ hoc in sua cognoscibilitate alr̃ non essꝫ scia
vna de eis. Sed illud ad qð aa habent reductionẽ isto modo non semper pri°
occurrit intellectui. imo qñꝫ ad posterius eo ⁊ ꝙ ad ipm hꝫ reduci ẽ notiꝰ quo
ad nos. ⁊ pus occurrit nr̃o intellectui: qꝛ magis cadit sub sensu. ergo non opꝫ
ꝙ pm ⁊ per se subm̃ alicuius scie dicitur pmo modo predcõ notum. Ex ista rõe
põt reddi cã quare pm ⁊ per se subm̃ scie nõ ẽ primo notuꝫ mõ predcõ i illa scia
cuius ẽ subiecum. qꝛ. s. ꝯuẽit ꝙ illud ad qð alia hñt reduci ⁊ in quo hñt cõnexio
nem esse magis remotum a sensu: ⁊ per ꝯñs esse posterius notum quo ad nos
qꝫ illa que reducuntur ad ipsum sicut ens in potentia ad aliquid non habituꝫ
ad quodlibet reduci motus est magis remotum a sensu qꝫ motus qui redu-
citur ad ipsum: ⁊ ideo est posterius notum eo. vnde in primo phycorum inqui
rit phũs principia entis mobilis ex natura motus. si autem accipiatur prio no
tum modo secũdo. s. secunduꝫ genus cause finalis vt sit sensus ꝙ primo ⁊ per
se subiectum si sic notum: idest ꝙ eius noticia pncipaliter intendatur in scia sic
videtur mihi ꝙ in qualꝫ scia dꝫ dici sðm pmo notũ tã practica qꝫ speculatiua.
differẽt tñ dꝫ subm̃ pmo notũ isto mõ ĩ practica ⁊ speculatiua. nã qñ dꝫ sðꝫ p°
notũ. i. ꝙ eiꝰ noticia pmo ⁊ per se itẽdatur potest cõparari notia sði ad qðcũqꝫ
aliud siue sit noticia siue aliqd aliud. vľ ꝯpari noticia sði ad noticiã cuiuscũqꝫ
alteri. si pmo° tũc sicut dcm̃ ẽ differẽter se hꝫ i scia practica ⁊ speclat iua: quia i
scia practica finis primo ⁊ per se inteꝰ: nõ ẽ noticia subi: sꝫ opꝰ ⁊ ꝑꝑ h ẽt dꝫ pra
ctica. quia finis principalis est praxis vel opꝰ in scia aũt speculatiã finis prio ⁊
per se itentus est perfecta noticia subiecti. ita ꝙ in scientiã speculatiua perfecta

noticia subiecti ē principalius intenta. nō simul q̃ cuiuscūq̧ alterius noticia. Sed et q̃ quodcūq̧ aliud ⁊ ppter hoc dicitur speculatiua quia termin⁹ pnci palis eius est speculatio. Si aūt secūdo modo fiat ꝯparatio sic. s. ꝙ competur noticia subiecti ad noticiam cuiuscūq̧ alterius sic in oi scia tam speculatiua q̃ practica perfecta noticia subiecti est magis intenta. quia semper in oi scia tam speculatiua q̃ practica magis intēditur noticia sbi q̃ noticia cuiuscūq̧ alteri⁹ ⁊ sic intelligitur subm̄ esse primo notū ɓm genus cause finalis: ⁊ hoc in oi scia tam speculatiua q̃ practica qꝛ eius noticia principalis intenditur q̃ noticia cu iuscunq̧ alteri⁹ ⁊ ꝙ sit satis de se notuȝ ē in sciētijs speculatiuis: quia cum scie speculatiue ordinētur sicut ad finē pncipaliter intentum ad cognitōem obiecti sui: cōstat ꝙ illius noticia pncipalius intenditur ꝙ ē principali⁹ obiectum. sed pmū ⁊ per se subm̄ vniuscuiusq̧ ē eius principale obiectum. ⁊ oia alia obā re spectu ei⁹ sunt scđaria. ergo ⁊c̄. In practicis ēt hoc faciliter pȝ quia in practi cis illa non magis intenditur que magis facit ad opus ꝙ ibi finalit̄ intenditur sed noticia primi ⁊ per se subiecti siue obiecti ꝙ idem est: ē h⁹i ergo ⁊ cetera.

¶Probatio minoris. qꝛ illa noticia que magis facit ad op⁹ ad qđ ordinatur pra ctica ē noticia operis vel operabil' ꝙ ē pmū ⁊ per se subiectum scientie practi ce. qꝛ illi magis dirigit in opando q̃ cognitio cuiuscūq̧ alterius. maior etiam pȝ: quia illud ꝙ magis facit ad principalem finem magis intenditur post prin cipalem finem. Sed vt dictum ē pncipalis finis in practicis est opus. ergo illa noticia que magis facit ad opus magis intēditur post ipm ⁊ sic patȝ de prima ꝯditione primi ⁊ per se subiecti. quō. s. dicatur eē primo notū in scientia. Secū da ꝯditio que conuenit primo ⁊ per se obiecto ē ꝙ oia que considerātur i scien tia habeant attributionem ad ipm ⁊ nō in tātū cōsiderētur inq̃tum habent at tributiōem ad ipm subiectū: vel ɓm aliq̃ aliā attributionem. ⁊ hoc satis de fa cili patet: quia plura non possunt eē de consideratione alicuius vnius scie nisi habeāt aliquā vnitatē ⁊ cōnexionem ad inuiceȝ. Sed illa que habent ꝯnexionē opȝ ꝙ sic se habeāt ꝙ vnum hēat attributionem ad aliud vel ambo ad tertiuȝ. gͦ opȝ ꝙ in oi scia sit dare aliquid aliud ꝙ illa hn̄t attributionem ⁊ hoc in sua cognoscib̄. sed illud opȝ eē pmū ⁊ per se subm̄. quia ad illud ꝙ pncipaliter in tenditur opȝ alia reduci ⁊ nō econuerso. ergo opȝ oia que considerātur in aliq̄ scia habeāt attributiōem ad pmū ⁊ per se sbiectum: ⁊ ꝙ ad ipsum reduci. opȝ etiam ꝙ scia nō consideretur per se loquēdo de alijs a pͦ ⁊ per se subiecto nisi i q̃tum habēt attributiōem ad ipsum: quia illa scia excedit virtualem continen tiam sui primo ⁊ per se subiecti: quia tunc non eēt obiectum ipsi eēntie ad eq̄ tum nullo per ꝯsequēs eēt pmum ⁊ per se obiectum. sed pmum ⁊ per se subm̄ siue obm̄ nō ꝯtingit virtualiter in sua cognoscib̄ nisi ea que habēt attributio nem ad ipm inquātū habēt attributiōem ad ipm. ergo scia nō habet considera re alia a pͦ ⁊ per se subiecto nisi inq̃tum hn̄t attributiōem ad ipsum: ⁊ sic pa tet de secūda ꝯditione primi ⁊ per se subiecti. Tertia conditio que requirit̄ ad hoc ꝙ aliquid sit primum ⁊ per se subiectum alicuius scientie ē ꝙ totus pces sus sciētie resoluatur in rationem formalem eius ⁊ qđ in ratione formali subie cti primi ⁊ per se stet totus pcessus scientie siue in quirendo proceditur pnci paliter subiecti siue pcedatur ingrēdo passiones de subiecto ⁊ ꝙ hoc sit ex nā

rei non absolute: sed prout nata est intelligi a nobis. ꝙ aũt ita sit ꝙ totus ꝓces-
sus scientie in resoluendo stet ad rationem formalem obiecti põt patere ex his
que dicta sunt intractando de secũda intentione que imediate ẽ posita. nam in
resoluendo opꝫ ꝓcessum stare ad illud ad qđ oia alia habent reduci ⁊ hñt attri
butionem sic ꝙ nihil earum hꝫ considerari nisi inꝗ̃tum habet attributionẽ ad
illud: quia in resoluendo semper statur ad ꝑmũ ad qđ alia reducũtur. Sed sic
iam intractando de secũda ꝯditione primi ⁊ per se subiecti dictum est. ꝑmũ et
per se subm̃ est illud ad qđ oia alia habent reduci ⁊ habent attributionem. ita
ꝙ de nullo alio terminat̃ vel consideratur nisi inꝗ̃tum habent attributionem
ad ipm ergo ⁊c. opꝫ etiam ꝙ hoc sit aliquo modo ex natura rei. s. ꝙ talis ꝯne-
xio sit inter ꝑmum ⁊ per se sbm: ⁊ alia ⁊ ꝙ talis sit reductio aliorum ad ipm
alioquin distinctio subđꝝ de quibus sũt scie. ⁊ per ꝯñs sciarum distinctio esset
scđm placitum hoĩum ⁊ nõ ex natura rerum cũ tamen phys' velit ꝙ sequat̃. i.
diuidãtur scie ꝗ̃ admodum ⁊ res opꝫ ẽt ꝙ predcã ꝯnexio ⁊ reductio accipiat̃
ex natura rerum nõ absolute. Sed in habitudine ad intellectum ꝓut. s. intellꝰ
natus ẽ duci ĩ cognitione earum rerum. s. ꝙ scđm aptitudinẽ nãlem que res ha
beñt ad reducẽdum intellectum in eoꝝ cognitionẽ accipiatur ꝯnexio ⁊ redu-
ctio vniꝰ eaꝝ ad aliam in sua cognoscibilitate qꝛ ꝯnexionem aliarum in sua sci
bilitate opꝫ accipe in hitudine ad potẽtiam cognitiuam aliqua dñr cognosci. sꝫ
hic loquimur de ꝯnexione rerum in sua cognoscibilitate qua sũt cognoscibiles ⁊
scibiles ab intellectu. ergo ⁊c. ❡ Ad euidentiam aũt maiorẽ istius tertie condi-
tionis qũo. s. ex natura rei in hĩtudine ad intellectũ natus sit ꝓcessus scie stare
ad aliquã rõeꝫ formalẽ alicꝰ scibl̃ ita ꝙ illđ ꝑ^m^ ⁊ p se sit sbꝫ ĩ quo stat̃. sciẽdũ ꝙ
ꝓcessuꝫ scie stat̃ nõ ad aliꝗ̃ rõeꝫ formalẽ alicꝰ scibil̃ mõ ꝑdicto ꝗ̃tuꝫ occurrit
mihi ad nũc. ꝯtigit tripl̃r. vno mõ ꝙ opꝫ ipsuꝫ reducere in aliqđ prius notuꝫ si
cut in cãm. quia effectus ⁊ sua rõ. magis videt̃ reduci in causam ⁊ in eiꝰ rõem
ecõuerso. Alio mõ qꝛ oꝫ ipm reducere ad aliud cuiꝰ sit passio. qꝛ passio hꝫ redu
ci in sbm ⁊ nõ econuerso. Tertio mõ qꝛ oꝫ ipm reduci in aliquod ꝑus sicut infe
rius ⁊ superius. vñ qñ aliquid est ꝙ non oꝫ reduci ꝗ̃tũ ad suã scibilitatem ad
aliquod istorum modorum. videtur ꝙ de tali possit esse scientia vt de primo ⁊
per se subđ. primo ergo sciendum ẽ ꝙ qñ opꝫ effectuꝫ reduci ꝗ̃tũ ad suam sci-
bilitatem in suam cãm ⁊ quãdo non: sciẽdũ ẽ ergo ꝙ duplex ẽ causa. s. extrinse
ca sicut efficiens ⁊ finis. intrinseca sicut forma ⁊ materia. Si ergo loquamur đ
extrinsecis cãis dđm ꝙ non semꝑ opꝫ effectus reduci simpl̃r in cãm ꝗ̃tuꝫ ad
suã scibilitatẽ: nec per ꝯñs opꝫ sẽp ꝙ in ꝓcessu scientie stetur ad rationem for
maleꝫ cause sicut ⁊ illud in quo statur simpliciter in illa scia que tractat de cau
sa ⁊ effectum. imo qñqꝫ est econuerso. s. ꝙ cã reducitur ꝗ̃tuꝫ ad suã scibilitateꝫ
siue ꝗ̃tuꝫ ad suã considerationẽ in effectuꝫ. ❡ Ad cuius euidentiã sciendūꝫ ꝙ
qñ talis natiua no^a^ ẽ hẽri de cã non sit perfecta ratio cognoscendi effectus ꝑ-
fecte ⁊ complete ⁊ in se ⁊ quãtũ ad oia alia que nata sunt per se consequi effcm:
tunc effectus simpliciter ꝗ̃tũ ad suã scibilitateꝫ habet reduci ad causam ⁊ non
econuerso. nec tunc in ꝓcessu talis scientie statur simpliciter ad effectum vl̃ eiꝰ
rationẽ formaleꝫ. Sed ad causaꝫ vel eius rationẽ formalẽ. Si autẽ non habea
tur talis noticia de causa ꝙ ipsa nõ non sit ratio perfecta cognoscendi effectuꝫ
h

predicto mō.tunc nō opȝ effectū simplr reduci in cām ꝙtū ad suā scibilitatem
pᵐ satꝫ facilr pȝ.s.ꝙ qñ cā ñ ē pfcā rō cognoscēdi effcm mō pdcō qꝺ effcūs ꝙ
tū ad suā scibilitatē simplr hȝ reduci in cāȝ:qꝛ vnūqꝺqȝ habet reduci in aliud
ꝙtum ad suam scibilitatem in ꝙtū illud aliud ē rō cognoscēdi ipm.Sed causa
.s.sic nota modo.s.predicto ponitur eē rō cognoscēdi effectum perfecte.ergo ef
fectum in cām sic notᵃᵐ habet reduci simplr ꝙtum ad suā scibilitateȝ.Secū-
dū ēt de facili pȝ.s.ꝙ quādo cā nō non ē perfecte rō cognoscendi effectum tūc
non opȝ effectum simpliciter reduci ꝙtū ad suā scibilitatē in cām sit notaȝ.qꝛ
sicut dcm̄ est supra vnūquodqȝ ꝙtum ad suam scibilitatem habet reduci ī ali
ud in ꝙtum illud aliud ē ratio cognoscēdi ipm.Sed talis cā sic nota ponitur
nō esse ratio cognoscendi effcm perfecte.ergo effectū ꝙtū ad suā scibilitatem
non reduci simpliciter ⁊ perfecte in cām sic notā:nec per ꝯñs ꝓcessus scientie
qua hēretur perfecta noticia de tali effectu staret ad formalē rōnem tūc sic no-
te.ita ꝙ totus ꝓcessus scie reduceretur in talem rōnem.qꝛ rō ad quā stat pro-
cessus scie est ratio pncipalis ꝯñs totam sciam:nunc aūt pōitur ꝙ perfecta no
ticia effectus excedit rationem formalem cause sic note ⁊ ꝓut sic cognoscitur:
quia ponitur ꝙ cā non ē ratio cognoscēdi perfecte ipm effectum.vnde āt ꝓce
dit hoc ꝙ quādoqȝ cā ē sufficiens rō cognoscēdi effectū ⁊ quandoqȝ nō.videt̄
mihi quo ad nūc ꝙ ad hoc ꝙ cā sit rō sufficiēs cognoscēdi effectū pfecte iqrat̄
ad minꝰ duo.pmū ē ꝙ illa cā sit cā pfecta totiꝰ effectus ꝺm se ⁊ ꝺm eē illud ꝙ
per se ei ꝯuenit scꝺm ꝙ talis cā sit perfecte nota ⁊ pcise ꝙtum ad illud per qꝺ
ē perfecta cā talis effectꝰ.qñ āt alterum istoꝝ deficit.s.quādo vel nō est cā pfe-
cta mō pdicto.Sȝ i pfecta ⁊ i sufficiēs vel i pfecte nō.tc̄ nō oȝ ꝙ cā sit pfctā rō
cognoscēdi effectū.imo ecōᵒ qñ ita ē.ꝯtigit ꝙ effectꝰ notꝰ sit rō cognoscēdi cāȝ
vl simplr vl saltē ꝙᵐ ad h̄ qꝺ ē eē cāȝ eiꝰ.nā si sit cā ipfcā sic medicia ē cā sa
nitatꝫ tc̄ effcūs natꝰ ē rō cognoscēdi cāȝ simplr qꝛ tal effectꝰ ē simplr cā final tal
cāe efficiētis.⁊ pp h̄ talis cā magꝫ hȝ simplr cognosci p effectū ꝙ econᵒ.Si
āt sit cā pfecta nō tā pfecte non tñ effectus ducit cognitionē cāe.nō simpliciter
sȝ ꝺm illud ꝙ ē sȝ tm̄ ꝙtū ad hoc ꝙ ē eē cām talis effeetꝰ sicut ex motu venimꝰ
in cognitiōem pmi motoris nō simplr cognoscēdo nām eiꝰ in spāli ⁊ scꝺm se.
sed cognoscēdo qꝛ motor ē:⁊ ea que reqrūt̄ ad hoc ꝙ motor sit ⁊ tūc statur ad
rōneȝ formalē effectꝰ.vnde ꝯsiderās de nā motꝰ ⁊ ex motu nouit in cognitio-
nē motoris.qꝛ motor ē ignorās nām eius in spāli per quā ꝯuenit ei talis cāli-
tas ꝓcessus talis stat in cognoscēdo ad rōnē formalē motus.Sed ita perfecte
cognosceret nām cām i se.ita ꝙ per nām cāe cognitū cognosceret̄ pfecte motꝰ
tūc staretur ad rōnē formalē ipiꝰ cāe:sic ergo pȝ ꝙtum ad cās extrinsecas effi
cientes ꝙ nō oȝ rōnē effectꝰ semp ꝓducē in rōnem eē simplr.⁊ ꝙ quādoqȝ cō-
uenit stare ad rationē formalē effectus.dico āt simplr qꝛ lȝ semp cogᵒ effectus
ꝙtū ad aliqd depēdeat a cā.⁊ ꝙtū ad aliqd opteat effectꝰ in eē cognitiuo re-
duci ad cām.tñ qñ vel cā ē insufficiēs vel isufficiēter mō supra dicto nō:non oȝ
simplr noticiā effcūs reduci ad noticiā.imo simplr in tali scia statur ad rōnem
formalē ipsiꝰ effectꝰ nō accipiēdo rōnem formalē eius ꝙtū ad rlonem ad cāȝ
Sed accipiēdo rōeȝ formalē eiꝰ ꝙtū ad suā entitatē que ei ꝯuenit eēntialiter.
puta sicut si accipiat̄ rō motꝰ nō ꝙtum ad rlonē ꝙ hēt ad mobile.Sed ꝺȝ illꝰ

ꝙ ē eēntialiter.s.ꝓut ē forma fluens ad quā seqtur hītudo ad cām manentem
idem ēt ē de cā finali extra quia quādoqꝫ ꝯuenit ꝙ effectus in sua cognoscibi-
litate sic rō cognoscēdi ēt ipm ⁊ quādoqꝫ ꝯuenit ꝙ reducit ad ipsam cām ⁊ hꝫ
q̄ꝛ cā talis in sufficienter cognoscit̄ vel q̄ꝛ ē in sufficiens cā vel quia illa que cō
siderantur nō iportāt hitudinē ad aliq̄ꝺ cāꝫ finalē sicut ē i mathe^a. De cāis aūt
intrinsecis q̄ sūt mā ⁊ for^a q̄ cāe q̄tū ad ea q̄ dn̄t aliqd vnū ens simplr̄ ꝓpe;cō
ueniūt sbijs ꝯpositis.q̄ꝛ ꝯpositū ex subō ⁊ accn̄te nō dic̄ aliqd vnū simplr̄:sat
de facili pꝫ ꝙ magis depēdēt in sua scibilitate a ꝯposito q̄ ecōuerso ⁊ ꝙ mag
stat̄ i ꝓcessu scie ad rōeꝫ ꝯpositi c^9 sūt cā q̄ ad rōeꝫ ipaꝝ oppōitaꝝ tū q̄ꝛ ꝯpo^m
ē ꝑfecti^9:⁊ ꝑ ꝯn̄s cū i scibilitate ꝓ^9tū q̄ꝛ ꝯpo^m ē illud cui ꝯueniūt passiōes: vt
hn̄ti:lꝫ mā ⁊ forma sit rō habēdi.tū q̄ꝛ ꝯposita sūt notiora non solum simplici
ter:q̄ꝛ perfectiora:sed ēt quo ad nos sicut hētur.i.phycoꝝ.sic ergo pꝫ ꝙ i ꝓces
su scie nō oꝫ sꝑ ꝓcessū scie stare ad cām.imo qn̄qꝫ stat ad formalē rōem effect^9
ēt loquēdo de cāis extra loquēdo āt de cāis iter semꝑ ꝓcessus scie sicut ad cō-
positū.s.ex forma ⁊ mā qd ꝯsiderant:stat ad rōem formalē ipsius totius.
¶ Dn̄so qn̄ oꝫ effectū reduci in cām q̄tū ad suā scibilitatē ⁊ qn̄ nō restat dn̄de
q̄ūo ē de passione respcū sbi q̄tū ad hoc. ¶ Ad cui^9 euidētiā sciendū ꝙ quan-
do aliquid se hꝫ vt passio respectu alic^9 sbi ⁊ se hꝫ vt subm̄ imediatuꝫ respectu
aliquaꝝ passionū sequētiū:sicut q̄titas se hꝫ vt passio respcū subiue cor^e: ⁊ se
hꝫ vt subm̄ respectu aliquaꝝ passionū sequentium:puta respectu ei^9 ꝙ ē curuū
vel rectū rotūdū vel angulare ⁊ respcū ꝯsiliū duplr̄ pōt se hēre passio precedēs
ad sequētes.vno mō ꝙ passio p̄cedēs sic se hēat ad sequentes ꝙ circunscripto
quocūqꝫ alio ille passiōes eā per se ꝯsequāt̄.ita ꝙ circūscripto quocūqꝫ alio di
uerso a prima passione ipa pria passio sit rō sufficiēs:q̄re alia sequētia insunt
sibi ⁊ ꝙ alias passiones cui in eē possit fieri;euidēs ex rōne prie passionis quo-
dam ordine sic ꝙ possit accipi alique ꝓpōnes ꝑ se note ex qb^9 alia possint pro
duci de pria passione ꝑ rationem ipi^9 prie passionis absqꝫ reductione ad aliqd
prius:nunc nihil prohibet in processu scientie tractantis de tali priori passiōe
ad quā alie sic ꝯsequūtur stare ad priorem passiōem ⁊ ad suam rationem for-
malem sicut ad primū ⁊ maxime quando cōnexio prime passionis cum primo
subō n̄ ē rō inotescēdi rōem ei^9 ad sequētes passiōes p^a ig^a. Sꝫ h^a euidēt possit
sciri:q̄ꝛ i ꝓcessu cuiuscūqꝫ scie sꝑ stat̄ ad ꝓpōnes ꝑ se notas q̄s non oportet ac
cipere conclusas ⁊ notificatas per alias prius:⁊ magis notas. Sed stare ypo-
stisi sic se habet prior passio ad sequentes ꝙ connexio sua ad alias passiones ē
euidens ⁊ per se nō. q̄ꝛ cognitis terminis stati ꝑs alique i esse per se ⁊ euiden-
ter passioni per que alia euidenter possunt concludi.ergo ⁊c. ⁊ exemplum hui^9
possumus videre inquātitate comparando eam ad substantiam corporeaꝫ cu
ius est passio ⁊ comparando eam ad alia que sunt eius passiones.puta ad cur-
uum ⁊ ad rectum ⁊ alia consequentia ad ipsam.nam ipsa quantitas circunscri
pto quocunqꝫ diuerso per essentiam ab ea est sufficiens ratio propter quaꝫ eā
consequuntur predicte passiones ⁊ consimiles.vnde posito ꝙ quātitas manēt
nullo alio ēte exn̄te ad ꝯsequūt̄ eā ꝓdicte passiōes ⁊ ꝯsiles ⁊ stati absqꝫ quocūꝫ
discursu q̄dā illaꝝ passionū sunt ꝑ se note d ea et alie pn̄t dduci ⁊ ꝓbari nec d
pēdentia quantitatis a subi multuꝫ facit ad noticiā illaꝝ passionuꝫ de q̄titate

immo nihil saltē quātuʒ ad hoc ꝙ illa innotescant in eē quātitati. Sed veruʒ
est ꝙ si inquireretur a quo talia primo dependent tunc oportēt scire. vtruʒ quā
titas dependeat ab aliquo priori vel non. sed ad sciendnʒ vtrū consequatꝛ q̄tū
in eo ꝙ q̄tuʒ non est necessaruʒ scire dependentiam q̄titatis ad aliq̄d aliud.
vnde primū ⁊ per se obiectum gemetrie que tales passiones considerāt ē q̄tū
in eo ꝙ q̄tū. Alio modo potest se habere precedens passio ad sequentes. s. ꝙ
ipsa non est sufficiens ratio. quare īsint sibi sequētes passiones nec connexio se
quētium passionum ad eam. potest esse euidens modo predcō nisi per reducti
onem ad pꝰ subiectuʒ cuius est illa passio prior sicut licet respirare vel motus
ꝓgressiuus requirant q̄titates non tñ q̄titas est causa sufficiens quare ista in
sunt nec per rationem q̄titatis non facta reductione in aliud talia possent suf=
ficienter esse nata tunc opʒ ꝙ fiat reductio ad subiectum talis passionis ad q̄
alie sic sequatur. nec scia considerans passiones sic sequētes quarum prior pas
sio non est sufficiens ratio stat ad talem priorem passionem sic ad primū ⁊ per
se subm̄ sue considerationis ⁊ sic aliquo modo pʒ qūo quādoqʒ contingit sta=
re ad aliquā passionem in resolutione ꝓcessus sciētifici, sicut ad primo notum
⁊ ad p̄mū ⁊ per se subiectum scie ⁊ quādoqʒ non. ¶ Nunc restat ostendere ter
tio de reductione inferioris ad superius. qñ. s. statur ad inferius absqʒ redu=
ctione inferius ⁊ qñ non. ¶ Ad cuius euidentiam sciēdum ꝙ quādo aliq̄ passi
ones consequūtur per se aliquod cōmune q̄tum ad totā cōitatem sicut locus
⁊ tempus ⁊ consimilia consequūtur ens phyam ꝙ est mobile. tunc ꝓcessus q°
denotātur tales passiones de ꝓprio suo subiecto. non potest stare ad aliquod
inferiorum contentorum sub illo cōi. nec aliquod contentum subiecti illo cōi:
potest esse primū ⁊ per se subiectum in scia considerante tales passiones ⁊ hoc
satis de facili patet. quia processus scientie in demonstrando aliquas passio=
nes debet stare ad illud subiectuʒ ꝙ includit precisam ⁊ imediataʒ cām ipsarū
passionū. Sed nullum inferiorum potest esse ꝓprium ⁊ imediatū sbm vel iclu
dere scdm illud ꝙ est ei ꝓprium cām p̄cisam ⁊ imediatā passionis que ꝯuenit
in inferiori. quia passio non excedit suum per se ⁊ imediatum sbm: nec suam p
se ⁊ imediatā cām. ergo ⁊c̄. Quādo autem alique passiones ꝯsequūtur aliq̄d
inferiorꝝ ꝯteñtorꝝ sub aliquo cōi vt p̄muʒ ⁊ ꝓprium ⁊ imediatum sbm sicut si
ponamus ꝙ habere qualitates actiuas ⁊ passiuas ad inuicem ꝯsequuntur: vt
ꝓprium ⁊ immediatū sbm illa que sunt transmutabilia ad inucem. s. vel sonus
⁊ vigilia ꝯsequitur aial in eo ꝙ tale: tunc dicūt quidem ꝙ ꝓcessus quo demō
stratur de ipso inferiori cuius sunt ꝓprie ⁊ immediate passiones: non solū nō
opʒ reducere ipm supius imo nec pōt talis ꝓcessus reduci ad ipsum superius
vt in quo sicut in primo ⁊ per se subiue stetur: quia superius non est precisum
⁊ imediatuʒ subiectuʒ passionis que ꝓpria est alicui inferiori. quia tale subie=
ctum non excedit passionē: nec econuerso. imo sunt ad inuicem conuertibilia.
Sed superius excedit passionem que ē ꝓpria passio inferiorū. ergo ⁊c̄. vnde
notādū ꝙ de inferioribus ꝯtētis sub aliquo cōi sicut species continetur sub ge
nere generalissimo vel sub alterno vel etiam analogata continentꝛ sub analo=
go maxime vbi contenta ad inuicē habent tale connexionem in illo analogo
ꝙ eis alique passiones vel ꝓprietates ꝯueniant inquātū vniūtꝛ in illo analogo

ꝙ eis aliqᵫ passiões vel ꝓprietates ꝯueniāt in ꝙ̄tum vniūtur in illo analogo contingūt duo genera cōium passionū demōstrari: qꝛ quedā sunt que ꝯueniūt oībus ꝯtentis sub ipso cōi. rō tñ illius cōis in quo ꝯueniūt: sicut si demōstrent̄ de hoie ꝛ de equo ꝛ alijs spēbus aialis hr̄e sensum vel appetitū vel aliqd cōsi̅le per hoc ꝙ sūt alia quedam aut sūt passiones que sūt ꝓpe vnicuiqꝫ cōtento sub ipo cōi. sicut hoi ꝓprium ē risibile v. l disciplie susceptibile vel aliqd tale. ꝛ sic equo hinibile. ꝛ sic de alijs. scia ergo que demr̄at passiones cōes oibꝰ spēbꝰ ꝯtentis sub ipo cōi siue demōstret illas passiōes de illo cōi cū sūt prie ꝛ per se passiones siue de ꝯtētis sub eo qbꝰ ꝯueniūt p se. Sꝫ ho ꝛ rōe ipsiꝰ i quo cōicāt ꝓ ppo ꝛ p se subō ipm cōe sic pᵐ ꝛ per se sbi sūt ille passiōes ꝛ ꝓcessus scie demr̄antis tales passiōes stat ad rōnē formalē ipiꝰ cōis: scie vo q̄ demr̄ant passiones ꝓpas vnicuiqꝫ iferiori ꝯtēto sub cōi puta scie q̄ demr̄ant ea que sūt ꝓpa hois de hoie: ꝛ ea que sūt ꝓpa equi de equo nō hn̄t p se obō ipm cōe nec earuꝫ ꝓcessus stat ad rōem formalē ipsiꝰ cōis imo vt dicūt quidam ꝙ talia inferiora habentia ꝓprias passiones vt sunt scie realr̄ ab inuicē distincte habētes diuersa prio ꝛ per se sba ꝛ ꝓcessus cuiuslibꝫ eaꝝ stat ad rōem formalē istiꝰ iferioris illiꝰ passiones demr̄ant: ꝛ hoc facilr̄ oñdūt: qꝛ passiones inferioꝝ nū ꝙ̄ demonstrant̄ per rōnē formalē supioris qꝛ meᵐ p qd̄ passio demonstratur nō excedit passionē demr̄atā aliogn passio nō p̄dr̄ vlr̄ de meᵒ. nec p ꝯn̄s de subō de quo deberet ꝓbari. ꝛ iō dicūt ꝙ quot sunt spēs spālissime hn̄tes ꝓpas passiones d̄ eis demōstrabiles tot sunt scie realr̄ ab inuicē distincte: ꝛ hm̄ istos phya nālis non est vna scia. imo quot sunt spēs reꝝ nālium tot sunt scie naturales. tamen hm̄ eos ille scie maiorem ꝯuenientiam habēt inter se ꝙ̄ hēant scie nāles ꝛ mathematice ad inuicē sicut ꝛ res de quibus sunt magis cōnexe ꝛ ꝯuenientes ad inuicem ꝙ̄ matheᶜᵃ ꝛ nālia. qcquid āt sic de hoc vtꝝ. s. vna ꝛ eadem scia possit eē de aliqᵒ supiori ꝛ oi ꝯtēto sub eo tā ꝙ̄ᵐ ad cōia ꝙ̄ ꝙ̄ᵐ ad ꝓpa vniuscuiusqꝫ h̄ ēt certū ē ꝙ ñ oꝫ sp ꝙ eadē scia sit d̄ supori ꝛ oi ꝯtēto sb eo tā ꝙ̄ᵐ ad cōia ꝙ̄ ꝙ̄ᵐ ad ꝓpa vniuscuiusqꝫ ꝯtēti sb eo. qꝛ tūc seq̄ret̄ ꝙ d̄ nullo ente reali eēt aliq̄ scia vt d̄ pᵒ ꝛ p se subō vel solū de ente cōi de quo tractat methyca: qꝛ oia alia habent reduci ad ens cōe sicut inferius ad superius ꝛ sic non eēt aliq̄ scia reali nisi methyca ꝙ nullus ponit. vtꝝ āt sint necessario tot scie quot sunt species reꝝ scibiliū. aut ita sit ꝙ vna scia possit tractare de aliquo cōi ꝛ oibꝰ contentis sub eo tan ꝙ̄ ad cōia omnibus illis contentis sub cōi ꝙ̄ ꝙ̄tū ad ꝓpria singulorum ad presens non diffinio: quia requireret valde longum tractatuꝫ. Sꝫ forte de hoc alias tractabitur. sed hoc ꝙ̄tum ad presens accipio ꝙ ab oibus conceditur. s. ꝙ non oportet semper ꝙ vna ꝛ eadem scientia sit de ipso cōi ꝙ̄tū ad suas ꝓprias passiones ꝛ de inferiori ꝙ̄tum ad ea que sunt ipsius propria ꝛ p ꝯn̄s ñ oꝫ ꝙ sp scia q̄ tractat d̄ iferiori ꝙ̄ᵐ ad sua ꝓpa reducat̄ ad supiꝰ: vt ad pᵐ ꝛ p se sbꝫ suum. ꝛ hoc precise habet v̄itatem qñ passiones cōmunes q̄ sunt ꝓprie ipsius supioris ꝛ passiones proprie ipsiꝰ inferioris nō habēt talē ꝯnexionem ꝙ ex vna de facili innotescat alia sicut patꝫ de passionibus entis cōis ꝛ de passionibus ꝯtentorum sub eo. puta mathcaꝝ ꝛ naturalium. Sed si passiones inferiorum haberent talem connexionem cum passionibus ipsius cōmunis ex passionibus ipsius cōis notificatis de facili innotescerent passiones inferioruꝫ

forte aliter sic ergo hoc saltem patet ꝙ non opꝫ semper ꝙ processus scientificus tractãs de inferiori ꝙ̃tum ad ea que sunt sibi propria stet vel reducatur ad supi⁹ sic ad pri^m ⁊ ꝑ se sbꝫ. imo pt eẽ scia ꝺ iferiori vt ꝺ p° ⁊ ꝑ se sbo: ⁊ sic pꝫ ꝺ isto 3°. s. qñ oꝫ reducẽ iferi⁹ ad supi⁹ ꝙ̃^m ad ꝓcessũ scientificũ: ⁊ qñ non: ⁊ h ꝙ̃tum sufficit ad propositum: ⁊ per ꝯñs quantum sufficit ad propositum: pꝫ de primo principali. s. quid requiritur ad hoc ꝙ de aliquo fit scientia vt de primo ⁊ per se subiecto. ¶ Nunc restat inquirere de secundo ꝑncipali. s. vtrum predicte conditiones conueniãt enti ratitois siue secundis intentionibus. Ad cuius euidentiam sciendũ ꝙ non est intentio mea diẽ ꝙ de omni secunda intentiõe: sit de oi ente rationis sit scientia semper sicut de primo ⁊ per se subiecto. immo ꝙ sicut in entib⁹ realibus aliquid cõsideratur vt primũ ⁊ per se subiectum ⁊ aliqua vt passiones illius: ita etiam imaginandũ est in entibus rõnis ꝙ ẽ iter ea dare aliqd pri^m de quo vt de prĩo: ⁊ ꝑ se subõ fit scia. ⁊ de alijs eadem scia considerent vt de passionibus in inquirendo. ergo de ente rõnis. vtrũ predicte conditiones ei conueniant saltem quantum ad aliquod ens rationis prio: inq̃rendum est de vltima conditione. s. vtruꝫ processus scientificus possit stare ad ens rationis siue ad aliquãm scðam intentionem. ita ꝙ nõ oporteat reduci ad aliquod prius: quia ista est potissima ratio primi ⁊ per se subiecti ⁊ ex qua dependent alique vt dictum est ⁊ quantum ad nunc occurrit: mihi videtur ꝙ illa conditio conuenit enti rationis siue secundis intentionibus ⁊ hoc põt ostendi tali ratione: quia si processus scientificus non possit stare ad ens rõnis sicut ad primũ ⁊ per se subiectum alicuius scientie aut hoc est ꝙ opꝫ ipsum reducere quantũ ad suam cognoscibilitatem sicut effectus ad causã: aut sicut passiõm in isbo aut sicut inferius in superius. Sed non videtur ꝙ oporteat ens ratiõis quãtum ad suam cognoscibilitatẽ reduci in aliquo istorum modoruꝫ. ergo ⁊c. maior patet ex premissis quia vt dictum est ꝙ processus scientificus nõ stet ad aliquid vt ad primũ ⁊ per se subiectum alicuius scie conuenit ex aliquo predcõrum triũ: improbatione minoris stat tota vis. minor auteꝫ habet tres partes prima est ꝙ non oportet ens rationis quantum ad suam scibilitatẽ reduci i aliud sicut effectũ in cãis. ⁊ hoc primo oñditur quantũ ad cãm extrinsecã efficientem vel finalẽ: quia tunc aliquid ꝙ̃tũ ad suam scibilitatẽ non hẽt reduci simplr in eadẽ sicut in cãm quando potest reduci in talem cãꝫ que non est perfecta rõ innotescendi ipm effectum ꝑfecte ⁊ in se: ⁊ in eis qua per seipꝫ consequitur: dico ꝙ̃t reduci simplr quia quãtũ ad aliqd ois effectus hꝫ reduci ad suã scibilitatem in suã cãm ꝙ̃tũcũqꝫ sit illa ꝑfecta cã. Sed ens rõnis nõ hꝫ talẽ causã efficientẽ vl finalẽ. ergo ⁊c. maior pꝫ ex premissis. minor h⁹ ꝓ sylli pꝫ dupliciter: ⁊ primo oñdo illã minorẽ ex hoc ꝙ ens rõnis non hꝫ cãm per se. ¶ Ad cui⁹ euidentiam sciendũ ꝙ supra dictum fuit ens rationis non ponit formaliter aliꝙ̃ entitatem realẽ in eo de quo dĩ: lꝫ supponat aliquã entitatem sine qua nullo° eẽt ens rationis ꝓpter ꝙ nunc sicut dictũ est: nec hẽt cãm per se: vnde ꝙ vere dicatur de aliquo ꝙ sit res intellecta non hẽt causam ponens aliquid in re intellecta vl ⁊ qñ dĩ ꝙ aliquid est factum inte^m illa factio non conuenit ipsi itellecto nisi ꝺm rõem intelligẽdi illo° ẽt ea que ꝯsequũtur rẽ intellectã vt ẽ obiue i intellectu non hñt fictionem: nec hñt ꝑ se cãm efficiẽteꝫ. puta ꝙ homo vl aliqd ꝯsile sit abstractum vel vle non infactionem per se: nec hẽt causam efficientem

Sed factio realiter in intellectu actu intelligēdi rē abstracte ⁊ in vniuersali re
presentantez rem intellectā prout est obiectiue in intellectu consequitur abstra
ctum esse : ⁊ esse vniuersale:tunc formari potest sic ratio:quia illud ꝙ non hēt
causam per se non reducitur in causaz que non sit perfecte ratio innotescēdi ta
lem rem que causam per se non habet:quia causa per accidens non est suffici-
ens causa innotescendi:sed ens rationis est huiusmodi vt dictum est: quia nō
habet causam secūdum rem:nec efficientem nec deficientem:nec per cōsequēs
finalem.quia finis ⁊ efficiens sibi correspondet.ergo ⁊c̄.Secundo hoc idē po
test ostendi ex hoc ꝙ dato ꝙ talia habēnt aliquo modo causam:saltem non ha
bent causaz que scd̄m rem existens sit causa sufficiens innotescendi talia : quia
si talia haberent causam secūdum rem oporteret qd̄ causa eorum esse res pro-
ut nata est realiter mouere intellectum ad realem actum intelligendi.Sed res
vt sit mouens non est causa sufficiens innotescendi talia.tum quia scito per qd̄
res mouet realiter intellectum adhuc non habetur vnde habet ꝙ sit vl̄is vl̄ ab-
stracto vel aliquid tale.tum quia posito ꝑ impossibile qd̄ res non mouerent ⁊
qd̄ tales actus intelligendi non haberent causam adhuc talia consequerētur rē
vt ē intellecta:siue prout est obiectiue in intellectu.Sic ergo patet qd̄ non opz
ens rationis quantum ad suam cognoscibilitatem reduci in aliud sicut in effe-
ctum i causam q̄ sit sufficiens causa innotescendi ipsum.⁊ hoc quantum ad cau
sas extrinsecas.Idem etiam patet de causis intrinsecis quia ens rationis ta-
les causas non habet scilicet materiam ⁊ formam.tum non dicit formaliter en
titatem realez:tum quia si diceret non diceret compositum ex materia ⁊ for-
ma.se diceret formam accidētalem.⁊ sic patet prima pars minoris scilz qd̄ nō
oportet ens rationis quantum ad suam cognoscibilitatem simpliciter reduci
in aliud sicut effectus in cāz:siue accipiatur eā extrinseca siue intriseca.¶ Nūc
restat oñdere ꝯaz partē illius mioris.s.quod nō opz ens rōnis quātū ad suam
cognoscibilitatē reduci in aliud:sic̄ passio hz reduci ad suū per se subm̄:⁊ h̄ pz
triplici rōne pria ē:qr illud qd̄ nō hz vere rōem passionis respectu alterius nō
depēdet in sua cognoscibilitate ab alio sic̄ passio a per se sb̄o.Sed ens rōis nō
hz vere rōnē passionis respectu entis realis:qr respectu entis realis non se hēt
vere vt passio ad subm̄:nisi illud qd̄ v̄e dic̄ aliquod reale positiuū.ergo ⁊c̄.Se
cūda rō ē qr nō v̄r qd̄ ens reale ꝯm suaz entitatē realē absolutā sit sufficiens rō
coguoscēdi illud qd̄ non dic̄ ens reale:qr illud qd̄ ꝯsequtur rē in suo eē reali ab
soluto circūscripto eē obiue i intellectu v̄r eē reale.Sed ens rōnis nō dicit ens
reale.ergo ⁊c̄.Et si dicat̄ qd̄ eē intelligibile ꝯsequtur rē quātū ad suū eē reale :et
qd̄ eē intelligibile dic̄ ens rōnis dd̄m qd̄ si ꝯsideretur intelligibile quantū ad
nām suā realē ꝑ quā ꝯuēit ei mouere inte^m ⁊ quātū ad quā natā ē itelli sic̄ itel
ligibile dic̄ ens reale.Si āt ꝯsiderec̄ nō quātū ad nāz que intelli:sz quātum ad
relatiōez quā hz ad inte^m ꝓut dr̄ termin⁹ act⁹ intelligēdi ⁊ quātū ad alia que
dn̄t hitudinē rōis:sic̄ eē gen⁹ eē spēz:tūc dic̄ ens rōis:⁊ tūc nō seqt̄ rē nisi ꝓut
quo accipitur actus intelligendi actu vel aptitudine vt fundamentum oppo-
site relatōnis.¶ Tertia ratio ē quia plus videtur depēdere passio que vere est
passio a suo per se subiecto in cognoscibilitate quā illud qd̄ est passio secunduz
rōnem intelligendi tm̄ ab eo c⁹ est sic passio nō sp nec° reducit̄ quātū ad suam

cognoscibilitatē in suum per se subiectū quin saltem respectu aliquarum passio num possit haberi perfecta cognitio de ea absqꝫ tali reductione sic patuit supe rius. ergo multo minus opꝫ reducere ens rationis ꝙ non est passio alicuiꝰ sub iecti realis proprie loquendo ꝗ̄ ad suam cognoscibilitatem sicut passionez in subiectum. ¶ Tertia pars facilius patꝫ: quia. s. ens rationis ꝗ̄tum ad suam sci bilitatem non opꝫ reduci ad aliud sicut superius ad inferius: quia superius ad ens rationis non potest dari nisi illud ꝙ est cōe enti rei ⁊ enti rationis si ali ud reale posset esse. Sed ꝗ̄tum ad scibilitatē non potest eē reductio ad tale cō mune tū quia tale cōe non videtur esse nisi equiuocum de quo non est scientia: vt ⁊ loquar de equiuoco non ꝗ̄tum ad intentionem equiuocationis de q̄ po test esse scientia. Sed de eo cui talis intentio conuenit sicut hoc ꝙ dico causis. tū quia qualiscunqꝫ sit predicta cōitas illud cōmune non habet passiones ipsi us cōis: ⁊ passiones inferiorum secūdum quā reducantur ad vnam scientiam. ergo ⁊c̄. hoc etiam pꝫ ex simili. imo a maiori: quia magis videntur dependere in sua scibilitate a superioribus in his que dicunt entia realia ꝗ̄tuꝫ ad vtrūqꝫ quam dependeāt in his quorum vnum dicit ens reale ⁊ aliud ens rationis: sꝫ ⁊ in his quorum vtrūqꝫ dicit ens reale ⁊ quātum ad ipm cōmune ⁊ quantum ad contenta sub eo non oꝫ ipꝫ inferius reduci ꝗ̄ū ad suam scibilitatem ad ipꝫ superius sicut supra patuit alioquin non esset scientia nisi methaphysica vt su pra dictum est. ergo multuꝫ minus necessariū erit reducere ens rationis ⁊ ens reale ꝗ̄tum adsuam scibilitatem ad aliquod supius cōe eis: ⁊ sic patꝫ quomō tertia ꝯdictio principalis primi ⁊ per se subiecti in aliqua scia. s. esse illud ad qd̄ ꝓcessus scientie stat sicut ad primum conuenit enti rationis. Ex ista autem con ditione de facili declarata patet de alijs duabus: ⁊ primo potest ostendi ꝙ se cunda conditio conuenit enti rationis: quia illud ad qd̄ sicut ad primum sta tur in qualibet scientia est illud ad qd̄ alia considerata ⁊ ad ꝙ alia habent attri butionem ⁊ ad ꝙ habent reduci ꝗ̄tum ad suam scibilitatem. ita ꝙ non conside rantur nisi iꝗ̄tum habent attributionem ad illud: ⁊ ista de se patet. sed ens rō nis est huiusmodi: ⁊ ista pꝫ ex imediate dictis: quia nunc immediate ostensum est ens rationis esse illud ad ꝙ natus est processus scientificus stare. ergo ⁊c̄. ¶ Preterea etiam ista conditio de facili potest probari conuenire enti rōnis: quia illud principaliter consideratur in vnaqueqꝫ scientia ad ꝙ omnia alia ha bent reduci ꝗ̄tum ad suam scibilitatem. Sed ens rationis est hmōi. vt patꝫ si cut illud ad ꝙ omnia alia habent reduci ꝗ̄tum ad suam scibilitatem. ergo ⁊c̄. ⁊ sic patet de scd̄o principali. s. ꝙ predicte conditiones conueniunt enti ratio nis. ex his faciliter pꝫ ad qōm principalem. vtruꝫ. s. aliqua scientia possit eē de ente rationis: vt de primo ⁊ per se subiecto. Nam ex premissis patꝫ ꝙ sic quia de illo potest esse scientia. vt de primo ⁊ per se subiecto cui possunt competere predicte tres conditiones. s. ꝙ ꝓcessus scientie stet ad ipm sicut ad primum et ꝙ alia reducātur ad ipm. ⁊ ꝙ sit primo consideratum modo quo expositum ē ⁊ ista maior pꝫ ex pmo articlo. Sed ens rōis est hꝰi ⁊ ista minor pꝫ ex scd̄o ar ticulo pncipali. gͦ ⁊c̄. ¶ Ad pmū ergo in oppoᵐ dōm ꝙ nō vꝫ ꝙ illa maior sit vlr vā. s. ꝙ illud ꝙ nō pōt mouere inteᵐ non possit eē pmū ⁊ per se subiectū ali cuius scie: ad ꝓbatiōem eius dōm ꝙ mior illiꝰ ꝓ sylli non videtur vlr vera. hꝫ

ꝙ illud ꝙ non pōt mouere ad actū intelligendī ꝙ nō possit eē ꝑmo ⁊ ꝑ se obm̄
alicuius actus intelligēdi alioquin nullo actu intelligēdi posset aliquā relatio
intelligi vt ꝑmū ⁊ ꝑ se obm̄ illius actus ⁊ tunc sequeretur ꝙ nullus conceptus
posset esse ꝑ se ipius rōnis ꝙ falsum est. Relinqtur ergo ꝙ aliqd possit esse ꝑ
se obm̄ alicꝰ actus intelligēdi ꝙ non mouet intellectū ad illum actum sicut di
ctum est de relatione: nullus ponit rōnem eē ꝑnᵐ agendi aliquaȝ actum rea
lem. actꝰ aūt intelligendi ē actꝰ realis vt sepe dictum ē. Si āt queratᷣ a quo mo
ueᷣt intellectus ad cognoscēdum talia obā que nō mouēt ad sui cognitionem:
dōm ꝙ entia absoluta que nata sunt mouere inteᵐ ꝑmo ad sui cognitiōem na
ta sunt. ꝯñter mouēt ad cognitiōem alioꝝ que nō sunt nata mouere inteᵐ sic ē
ens rōnis ⁊ ipe relatiōes reales. verbi grā. calidū ⁊ aqua res ꝑmo mouent in-
tellectum ad cognitiōem sui ꝯñr cognitis istis in se mouent inteᵐ ad cognitio
nem suaꝝ hitudinum. ⁊ silr hō vel lapis ꝺm aliquid apparēs mouet intellm̄ ad
cognitionem in oī quo intellr. vȝ ad cognitiōem vlitatis vel abstractiōis. vn-
de illa prima cognitiōe qua cognoscitur h̄ ab intellectu cognoscitur quidē ab
stracte. Sed tñ iste modus quo cognoscitur. i. ipa abstractio vel vlitas nō illud
ꝙ primo occurrit intellectui. Sed hō vel aliud. puta lapis vel aliquid tale sed
statim ⁊ ꝯñter natum est intellectui occurrere ꝙ intelligit hominem nō ꝯcernē
do. sor. vel ꝑla. ⁊ tunc intelligit mō quo ꝑmo intelligebat hominē ⁊ ad vtrā-
qȝ cognitiōem quos ordiue mouet ipa res que fuit ꝑmum obiectum. Sed con
tra tunc videtur ꝙ adhuc remaneat difficultas prima. s. ꝙ ipsum ens rationis
nō erit primum obiectum ipsius actus intelligendi nec per ꝯseqnēs habitus:
sed ipsa res que mouet ad intelligendum. Ad hoc autem est dicendū ꝙ ꝑmuȝ
⁊ scōm obiectū potest accipi dupliciter in ordine ad actum ⁊ similiter in ordiē
ad habitum. vno modo ꝙ accipiantur ꝑmū ⁊ ꝺm obiectum in ordine ad eundē
actum sicut dicatur in habitudine ꝯpositi ex materia ⁊ forma. forma enim ꝑus
idest ꝑncipalius nota ꝙ̄ materia ⁊ sic patet in sensu visus primum obiectum ē
coloratum. sed secūdarium obiectum est ipsum ꝙ̄tum ⁊ tamen eodeȝ actu ha
betur vtraqȝ. s. coloratum ⁊ ꝙ̄tum ⁊ silr potest concipi primum ⁊ secūdū obie
ctum in ordine ad eundem habitum sicut si dicamus ꝙ primum ⁊ per se obm̄
ipius metaphyce est ens: sed secūdariū est substantia vel accidēs vel aliqd ali
ud ꝯñter se habens ad ens: ⁊ tunc illud obiectum ꝙ sic dicitur obiectum scōȝ
respcū talis actus vel hitꝰ. nō pōt eē ꝑmū ⁊ ꝑ se scōm vel obm̄. Alio mō pōt ac
cipi ꝑmum ⁊ per se obm̄ respectu diuersoꝝ actuū ⁊ silr diuersorum habituum
ita. s. qō sit dare vnū obiectum primum qō sit natum esse obiectum prime co-
gnitiōis que nata ē occurrere ipi intellectui ⁊ aliud obm̄ qō natū sit occurere
intellectui scōo ⁊ ꝑ ꝺm actū intelligēdi sicut esse absolutū ⁊ rlm̄ respectu ꝓpa
rum cognitionū qua vnūquodqȝ eaꝝ natū est cognosci scōm ꝓpriā rōnem: et
tūc illud qō dr̄ ꝺo cognitum siue ꝺm obiectum nō est obm̄ ꝑme cognitionis: ⁊
ꝑꝑ hoc dr̄ ꝺm obm̄ nō tñ seqtur ꝙ nō possit esse primo ⁊ per se obiectum alicꝰ
actus siue cognitiōis: imo est ꝓprium ⁊ per se obiectum ꝺi actus: ⁊ idem pōt
dici de habitu. s. ꝙ illō ꝙ dr̄ ꝺm obiectū: quia nō pōt esse obiectum ꝑmi habitꝰ
non sequitur ꝑꝑ hoc ꝙ non possit esse primum ⁊ per se obiectum alicꝰ habitꝰ
dōm ergo ꝙ non opȝ ꝙ illa que non mouent intellectum non possint eē ꝑmuȝ

⁊ per ſe alicuius actus vel alicuius habitus. ¶ Ad ſcdm primo poteſt dici qđ maior. h. ſ. ꝙ primū ⁊ per ſe ſubiectum ſcientie oꝫ eſſe primo notum in ea. habet veritatem accipiendo prio notum ſm genus cauſe finalis pro eo. ſ. cuiꝰ notitia ꝓncipaliꝰ intenditur ꝗ̄ noᵃ cuiuſcūqꝫ alterius non autem oꝫ ꝙ habeat veritatem accipiendo primo notum ſecundū genꝰ. ſ. cauſe efficientis pro eo. ſ. ꝙ primo natum eſt occurrere intellectui quando autē probatur ꝙ ens rōis nō pt̄ eſſe primo notuꝫ. ꝓbatio illa non probat ꝙ ens rationis non poſſit eſſe primo notum primo modo: ſed ſecundo modo. quia. ſ. non occurrit primo intellectui ¶ Ad illud auteꝫ ꝙ dicitur contra hoc probando. ſ. illam maioreꝫ in ſenſu ſecundo in quo negatur probando. ſ. ꝙ ſubm̄ in ſcientia debet eſſe ꝓrimo notum quia. ſ. primo occurrit intellectui dicendum ad maioreꝫ illius pro ſyllogiſmi: quando dicitur ꝙ ſicut primū ⁊ per ſe obiectuꝫ ad pōm. ita ſubiectū ad ſciētiā ꝙ quantū ad aliquid eſt ſimile: ⁊ quantū ad aliquid non eſt ſimile. quantū ad hoc eſt ſimile ꝙ opꝫ hinc inde ꝙ primuꝫ ⁊ per ſe obiectum aliquo modo ſe extendit ad omnia alia. Sed in hoc differt inter potentiam ⁊ ſcientiam in compōne ad ſua prio ⁊ per ſe obā. qꝛ ꝓmū ⁊ ꝑ ſe obm̄ potentie ē illud ꝙ ad oia alia ſe extendit q̄litercūqꝫ a potētia illa ꝯtingat vn̄ extenſio primi obi potētie non determinat ſꝫ modū vū ad quedā ſe extendit per ꝑ̄dicationē ſicut color ſi ponatur ꝓᵐ obm̄ viſus ſe extendit ꝑ ꝯiunctionem ſicut obm̄ viſus ſe extendit ad quātitatē ⁊ ad quedā alia ſe extendit ſm quedā aliā q̄cūqꝫ attributionē: priᵐ āt ⁊ per ſe obm̄ ſcie eſt illud ꝙ ſe extēdit ad ſm determiatū modū prout. ſ. vnū pōt notificari ex alio via ſilloᶜᵃ vel q̄tū ad ꝑꝑ quid vel q̄tū ad qꝛ: ⁊ iō qꝛ ꝓmū ⁊ per ſe obm̄ potētie cognitiue ſe extēdit ad qualitercūqꝫ notū. prio notū vtroqꝫ modo cadit ſub ꝑ ſe obō potentie cognitiue vn̄ primū ⁊ per ſe obiectum intellectus ꝙ ē ens ſe extendit ad per ſe notum vtroqꝫ mō: immo ſe extendit ad ꝑ ſe quocūqꝫ modo. Sꝫ per ſe obm̄ ſcie ſe extendit principaliter ad notum illo modo quo ex aliquo noto ſilloᶜᵒ poterat aliđ eſſe notum ⁊ tale non oꝫ ꝙ ſe extendat ad vtroqꝫ modo primo notū. Sed ſufficit ꝙ dicatur prio notum: qꝛ eiꝰ notitia principalius intenditur: qꝛ. ſ. ex ſua ratione formaliter non plura inferūtur ⁊ ad ipꝫ plura referūtur. Alio mō peſſet ſuſtinēdo reſponſionem datam quando opponebatur ſꝫ primū ⁊ per ſe obm̄ alicꝰ ſcie: lꝫ nō ſit prio notū ſimpliciter in illa ſcientia accipiēdo i prio notuꝫ pro eo pro quo occurrit itellectui Sed hoc dupl̄r poteſt intelligi: vno modo ꝙ dicatur primū ⁊ per ſe obiectuꝫ alicuiꝰ ſcie eē ꝓmo notū in illa ſcia. qꝛ inter oia que pertinēt ad illā ſcientiā primo occurrit intellectui ſiue in habēte illā ſciaꝫ ſiue in nō habente: ⁊ iſto mō nō oꝫ primū ⁊ per ſe obiectū ſcientie eſſe prio notum in ſcia. i. inter oia que ꝑtinēt ad ſciaꝫ. vnde non opꝫ ꝙ iſti qui nunc habēt ſciam naturaliū reꝝ primo occurrat illud ꝙ primū ⁊ per ſe obm̄ phye nālis. imo prius nata ſunt alia occurrere que ſunt poſteriora ipſo ſubō. Alio mō pōt dici ꝓmū ⁊ per ſe obm̄ ſcie eſſe primo notū in ſcia accipiendo primū prio notū ꝓ eo ꝙ primo occurrit intellectui quia. ſ. eſt illo modo primo notuꝫ habenti iā ſcientiam. qꝛ. ſ. habenti ſcientiam ⁊ ſꝫ illius ſcie inclinationē illud ꝙ eſt primuꝫ ⁊ per ſe obiectum primo occurrit ⁊ ſic ens rationis poteſt eſſe primo notum in aliqua ſcientia. ¶ Ad illud autē ꝙ adducitur cōtra hoc ⁊ contra ēt ſolutionem prius poſitam quādo dicitur ꝙ

omnis scia ꝓcedit ex aliquibus ꝑncipijs ⁊c. dõꝫ ꝙ oīs scia ꝓcedit ex aliqb⁹ ꝑn
cipijs que sūt pria in illa scia que qdē pri^a sunt alique ꝓpōnes ⁊ illas ꝓpōes
oꝫ per se esse notas saltē quantū ad quia est ⁊ quādo dr̄ vlterius ꝙ tales ꝓpo-
sitiones oꝫ formari ex terminis per se notis dōm ꝙ termios esse per se notos
duplr̄ potest intelligi. vno mō ꝙ dicātur per se noti: quia eoꝝ ratio q̄tū ad su-
um quid nois non innotescit ex alio sicut inotescit simplex ex simplici: ⁊ isto mō
nō opꝫ semper terminos ex qbus sūt pria ꝑncipai alicuius scie spālis. vel etiam
alicuius scientie generalis esse per se notos. ita ꝙ nullo mō notificētur ꝑ alios
terminos simplices alioquin non possent habere scientiam nisi de illis que i-
mediate sub sensu. Alio modo potest intelligi terminos eē per se notos quātuꝫ
ad eorum conuenientiam siue inherentiā. q. r. s. notificatis terminis q̄tū ad ali
quid nois statim absq; quacūq; ꝓbatione alia notū ē p̄dicatum in esse sb̄o. et
isto modo pria pn^a ex quibus aliqua scia ꝓcedit sūt ex termis per se notis. isto
autē modo termini sigñantes entia rōnis pn̄t esse per se noti notificato. n. qd ē
genus qd est spēs: stati innotescūt aliqua in eē eis absq; aliq̄ ꝓbatione sicut ꝙ
gen⁹ predicatur in qd ⁊ in plus: ⁊ aliqua alia talia. ¶ Ad tertium principalit̄
dicēdū primo ad maiorem ꝙ forte non habet veritateꝫ illa maior. s. ꝙ referatur
realiter semper ad obiectum suum vel etiā ꝙ ille actus intelligendi referatur
realiter ad obiectum semper formale alioquin aliquid refertur realiter ad pri
uationem. nam conuenit aliquando formari conceptum de priuatione qui cō-
ceptus sit ipsius priuationis sicut per se obiecti. hoc autem est falsum. s. ꝙ ali-
quid realiter referatur ad priuationem: ⁊ ideo forte non est vniuersaliter ve-
rum ꝙ vel scientia vel etiam actus intelligendi referatur realiter ad suum per
se obiectum: nisi solum quantum ad prima intelligibilia que sunt entia realia
qbus respōdēt scientie reales vel pōt dici ꝙ non oportet scientiaꝫ semper ha-
bere relationē realē quantum ad illud ꝙ est formale in suo obō sicut dictū est
de priuatione. Sed sufficit ꝙ ad illud ꝙ est materiale in obiecto nō habeat re-
lationem realem: nunc auteꝫ materiale in ente rationis est ens reale nō consi-
deratur aliquod ens rationis: vt. q. conditio alicuius entis realis. vnde inten-
tio vniuersalis accipitur vt conditio alicuius entis realis. puta aīalis vel homi
nis. vel alic⁹ talis quibus intentio vniuersalis ⁊ alie intentiones attribuuntur
denoīatiue: lꝫ nō ꝑtineat in eis aliq̄ rē vel aliq̄ entitatē realē: vt dcm̄ ē supra
ita ꝙ scia tractās de predictis intētiōib⁹ hꝫ rōnē realē ad sb̄am q̄titatē ⁊ q̄li
tatē. ⁊ sic de alijs in quibus predicte intentiones fundantur. quid autem isto-
ruꝫ verius sit. s. vel ꝙ non opꝫ vniuersaliter sciam habere relationem realeꝫ ad
suum obiectum vel ꝙ omnis scientia habet relationem realem ad suum obie-
ctum nō tn̄ semꝑ sic illa relatio: sꝫ q̄n̄q; sit illa rl̄o ad obiectum q̄tū ad suā ma
teriale non diffinio ad presens. Quidaꝫ tn̄ ad hoc dicerēt ꝙ relatio sciētie ad
scibile. lꝫ sit relatio realis non tamen est relatio scd̄ꝫ esse. Sed relatio secūdno
dici talis autem relatio realis potest eē ad illud ꝙ non est ens reale ⁊ quandꝫ
dicitur ꝙ relatio realr̄ debet esse ens reale dr̄nt ꝙ verum est de relatione rea
li ƀm esse non autem de relatione reali scd̄m dici: hoc autem licet sit probabi-
le. non videtur mihi verum: quia si relatio realis ƀm dici sit simpliciter rl̄o rea
lis non bene video ꝙ talis si sit simpliciter realis dependeat ab ente rationis

vel etiam a priuatione entis. Si aũt eẽ r̃one realẽ ƀm dici sit eẽ r̃onẽ ƀm quid: sicut si diceretur ꝙ ꝑuõ est ƀm quid: non videtur ꝙ dr̃e reale ƀm dici ꝛ dr̃e reale ƀm rõnẽ differant nisi in verbis: ꝛ sic erit r̃o rõnis inter sciam ꝛ scibile ex utraq3 parte ꝙ nullus ponit. ꝛ iõ prima solutio vr̃ mihi ꝓbabilior tractare aũt de hoc. s. quõ scia referatur ad scibile ꝛ quõ non requirer3 valde longu3 tractatum: vnde ad nunc sufficiat qđ dictum est. ¶ Ad 4m dõm ꝙ supra dc3 ẽ frequẽter prima vel secũda intentio dupl'r potest accipi. s. vel quãtũ ad ipsam intẽtionalitatem in abstracto que vt supra frequẽter dictum ẽ. nihil aliud ẽ ꝙ̃ habitudo obi ad intem que ẽ r̃o rõnis vel quãtũ ad obm̃ in quo fundatur ꝛ ꝙ ad ipsa denoĩatur ꝓut dicim⁹ obm̃ est termin⁹ ad quã terminaẗ act⁹ intelligẽdi ꝛ tũc dr̃ prima intẽtio mãliter illud. s. cui attribuitur prima intẽtionalitas ꝑm genus intelligibiliũ. s. ens reale extra aĩam siue affirmatiua siue negatiua accipiaẗ: puta s̄bua non subia quantitas. non quantitas ꝛ sic de aliјs. secunda vero intentio materialiter dicitur secũdum genus intelligibilium. s. illud ꝙ dicit ens rationis ꝙ. s. consequitur res prout est obiectiue in intellectu. s. vniuersale ꝛ particulare ꝛ etiam ipsa intentionalitas siue prima siue secunda quia vtraq3 dicit ens rationis. vñ oẽ ens rationis siue dicat habitudine3 obiecti ad intellectum sicut est ipsa intentionalitas siue dicat habitudinem vnius obiecti ad alterum. sicut sunt vniuersale ꝛ particulare ꝛ predicatum ꝛ subiectum pertinet ad secũdam intentionem materialiter acceptam. quãdo ergo queritur vtrum aliqua scientia possit esse de secunda intentione vt de ꝑmo ꝛ per se subiecto non q̃riẗ de secunda intentione quãtum ad ipsam intentionalitatem. Sed q̃ritur de ea inquãtum fundatur talis intentionalitas. s. vniuersaliter de ente rationis scđ3 quẽ modũ accipiendi secundam intẽtionẽ. ꝛ prima intentionalitas ẽ ƀa intentio ↄcretiue dcã sicut dictum est frequenter supra. qñ ergo dr̃ ꝙ illa scia que cõsiderat de prima ꝛ ƀa intentio nõ h3 scđam intentionem ꝓ ꝑmo ꝛ per se subđ: dõm ꝙ si intentio posita ex pte subi: ꝛ intẽtio posita ex pte ꝑdicati accipiaẗ vniformiter tũc h3 veritatẽ maior ꝛ ẽ sensus ꝙ illa scia que ↄsideraret de pria ꝛ ƀa intentione nõ hẽret ƀam intẽtionalitatẽ ꝓ prio ꝛ ꝑ se obõ: ꝛ hoc accipiendo intentiõem ꝓ intentionalitate ex vtraq3 pte sil'r accipiendo intentiõem mãliter ꝛ ↄcretiue ex vtraq3 pte. s. ꝓ ipso obõ in quo fundaẗ dicta intentionalitas: hẽt veritatẽ ꝛ est sensus ꝙ scia que ↄsideraret de pria ꝛ ƀa intentiõe ꝙ est primum gen⁹ intelligibiliũ: ꝛ de ente rõis ꝙ ẽ scđm genus intelligibiliũ ꝙ illa scia non hẽret ꝓ ꝑmo ꝛ ꝑ se s̄bo intentionẽ ƀam. s. ens rõnis: q2 prior est ↄsideratio entis realis ꝙ̃ ↄsideratio entis rõnis siue pertineat ad eandem sciam siue ad diuersas: vnde si eadẽ eẽnᵃ eẽt de vtroq3 illa scia nõ hẽret ꝓ prio ꝛ per se subiecto ens rõnis: vtꝝ autẽ eadẽ scia tractet de vtroq3 patebit ex ista qõne ꝛ sequẽtibus: si autem ex parte subiecti accipiatur intentio pro ipsa intentionalitate et ex parte predicati intentionalitate. Sed pro obiecto in quo fundatur ipsa intentionalitas: sic est illa maior propositio falsa: ꝛ est sensus ꝙ illa scientia que considerat de prima ꝛ secunda intentione: nõ h3 ƀam intentionem ꝓ prio et ꝑ se s̄bo: ꝛ illa scia que ↄsiderat de ꝑma ꝛ secũda intentionalitate non h3 ꝓ prio ꝛ per se s̄bo ƀam itẽtiõem ↄcretiẽ acceptam. i. obiectũ in quo fundaẗ ƀa intentionalitas ꝙ est secũdũ gen⁹ itelligibilium ꝛ est ens rõis qđ falsũ ẽ: q2 pria in-

tentio in abstracto.s.ipsa prima intentionalitas est scda intentio in ꝯcreto. i.ꝑti
net ad scdm genus intelligibi(m) .vnde in isto sensu maior ē falsa.sed minor ē va
qn̄ dr̄ ꝙ eiusdē scie ē ꝯsiderare de pria ꝛ ba intētiōe veꝝ ē accipiēdo ꝑmā ꝛ ꝺm
intētiōem ꝓ ipa intētionalitate formalr̄ Sꝫ accipiēdo ꝑmam ꝛ ꝺaꝫ intētiones
mālīter ꝓ obō in quo tales itētiones fūdātur:eēt falsa:qꝛ tūc sequeret ꝙ eadeꝫ
scia tractaret de ente reali ꝛ de ente rōis ꝙ falsuꝫ ē q̄tū ad hoc saltē ꝙ aliq̄ scia
tractans de ente reali ꝛ de ente rōis tradat pfcām cognitiōeꝫ.lꝫ alique scie rea
lē tractēt de aliqb⁹ entib⁹ rōnis sicut infra dicet̄.rō peccat indiuersimode acci
cipiēdo ens rōnis.¶Ad qntū dōm ꝙ illa respōsio que dat̄ illi est bōa.s.ꝙ illō
ꝙ est passio respcū vni⁹ pōt eē sbm respcū alteri⁹ ꝛ iq̄tū ē sbm respectu alteri
us pōt eē ꝑmū ꝛ per se subm̄ alic⁹ scie tractātis de eo in hitudine ad illa que se
hn̄t ad ipꝫ ꝓ modū passionū supplēdo tn̄ illam si per ea que dcā sunt i ꝑncipa-
li solōne qōnis qūo.s.quandoqꝫ passio nō necessario reducit̄ in subm̄ q̄tū ad
h̄ qn possit de ea hēri distincta scia in hitudine ad alias passiones cōsequentes
eam absqꝫ hoc ꝙ ꝓcessus scie reducatur vltra illā passionē i subm̄ eius : ꝛ hoc
ꝯuenit sine reductiōe ad ꝑmū subm̄ vna passio per se ē nota de alia priori pas-
sione ꝛ maxie hoc hꝫ vitatē qn̄ dependētia ad ꝑmū subm̄ nec ē sufficiens ratio
notificādi oīa alia ꝯn̄tia passioneꝫ immediate ꝯn̄tem ꝑmū subiectū: sicut patet
de meth(ca) que tractat de ea que sequūt̄ q̄tū in eo ꝙ q̄tū nec resoluit ad aliqō
subiectū p⁹ q̄to.¶Ad illud autem ꝙ obijcitur ꝯtra hoc.quia.s.quādo passio-
nes per se ꝛ de necessitate ꝯsequnt̄ se eadē scia tractat de oībus talibus passi
onibus a prio subō vsqꝫ ad vltimā passionē.dōm ꝙ nō oꝫ semp ita esse sicut di
ctum est.nam q̄tūqꝫ aliqua passio sequat̄ subm̄ ꝛ illā passionē sequat̄ alia ne-
cessario a prio subō vsqꝫ ad vltimā passionē qn̄ potest dari aliqua passio de q̄
alie pn̄t eē per se note sine resolōne in rōm ꝑmi subiecti ꝛ maxime qn̄ rō primi
subiecti nō est sufficiēs rō notificādi ꝯn̄tes passiones de qua passione possūt eē
diuerse scie de primo subiecto in ordine ad ꝑmā passionē ꝛ de illa passione i or
dine ad aliam ipam ꝯsequētes:nec sequitur ex hoc ꝙ plurificētur scie ꝑꝑ ꝑlali
tates passionū.sed bene sequitur ꝙ qn̄ plurificātur scie ꝺꝫ pluralitatē passionū
aliquoꝝ qn̄.s.nō oꝫ reducere aliquā illaꝝ passionū in aliā priorem vel in aliud
subm̄ p⁹ q̄tū ad suā cognoscibilitatē sed ꝙ hn̄t maiorē vel miorē ꝯnexionē ad
inuicē in sua cognoscibilitate tūc vna scia ē necessario de oīb⁹ qn̄ aūt nō est ita
nō oꝫ vnā sciam eē de oīb⁹.Ex his ēt pꝫ ꝙ nō oꝫ ēt dare illā aliaꝫ solutionē. s.ꝙ
ꝑꝑ hoc scia alia sit de ꝺis intētiōib⁹ siue de entib⁹ rōis ꝛ alia scia de reb⁹ ad q̄s
ista ꝯsequūtur qn̄ vnū nō secqnunt̄ necessario aliud actu vel aptitudine.Sꝫ qꝛ
nō hn̄t talē necessariā ꝯnexionē in sua cognoscibilitate.qꝛ in entitate reali rerū
ꝺꝫ se accepta nō icludit̄ rō sufficiēs inotescēdi entia rōis nisi accipiat̄ vt ē obiue
in intellectu:qꝛ ēt nec actu nec aptitudine ista ꝯsequūtur res nisi actualr̄ aptitu-
dine accipiāt̄ in ordie ad intellectū vt i quo sūt obiue ꝛ lꝫ eē in intellectu obiue
ꝯsequāt̄ res necio ꝺm aptitudinē.tn̄ entitas realis reꝝ nō ē sufficiēs rō innote-
scēdi ea que ꝯsequūt̄ ad tale esse obiectiue ad hoc eniꝫ ꝙ vnū ens rōnis possit
eē per se notū de alio nō opꝫ reducere in aliud ꝑus.puta in ipsuꝫ eē reale vnde
notis terminis ista ꝓpō obiect⁹ intell's ē vl'e vel ꝑdicabile pōt eē nota absqꝫ vl
teriori deductione. ¶Ad sextū dōꝫ ꝙ aliquid dupl'r pōt eē de rōne alicui⁹ vno

modo ꝙ includatur in sua formali rõne: ita ꝙ in sua formalitate includat̃ ⁊ vo co includi i sua formalitate vt quãdo aliquid diffini per additamẽtũ vt forma dependẽs siue sit accñtalis siue subãlis diffinit̃ ꝑ illud cui⁹ ẽ forma. puta sicut accñs ꝑ subm̃ illud ꝙ accipit̃ ex pte forᵉ: illud ẽ formale i illa diffõne ⁊ in qddi tate ipsi⁹ diffiniti: ꝫ illud ꝙ accipit̃ ex pte sbi ꝙ ẽ diuersũ ab illa forᵃ dr̃ mãle quãtũ ad illud ꝙ se tꝫ ex pte sbi dr̃ eẽ ꝑ additamñtũ. v. g. in diffõne sũitatis curui tas ẽ formale: ꝫ nasus ẽ mãle. tũc gᵒ ad maiorẽ qñ dr̃ ꝙ illud de cui⁹ rõe ẽ pre supponere aliqđ subm̃ cui insit vel ꝫ rẽ vl' ꝫ rõm nõ põt eẽ pꝛᵐ ⁊ ꝑ se sbm alic⁹ scie. Dico ꝙ ad nũc vr̃ mihi ꝙ illud de cui⁹ rõne ẽ ꝑsupponer̃ subm̃ siue hoc po nat̃ in rõne ei⁹ formalr̃ siue mãlr̃ ꝙ nõ possint eẽ pmũ ⁊ ꝑ se sbm i re alic⁹ scie ꝫ nõ possint eẽ pꝛᵐ subm̃ in re: qꝛ non oꝫ ꝙ semper qlꝫ scia resoluatur: vt ad pꝛᵐ subiectum in re: sicut ostensum est in pncipali solõne qõnis. ad ꝓbõm dicte ma ioris dđꝫ ⁊ prio ad maiorẽ illi⁹ ꝓsyllĩ qñ dr̃ illđ de c⁹ rõe ẽ ꝑsupponẽ aliqd cui ĩnest nõ põt intellĩ nisi vt ꝙ inest alteri. dico ꝙ ista ꝑꝑõsitio non hꝫ veritatẽ de illo de cui⁹ rõne ẽ presupponere alteꝝ. ita ꝙ ꝑsupponere alteꝝ non sit de rõne eius formali: sed sit mãle ⁊ sicut additamñtũ in ei⁹ rõne mõ quo expositum est. Nã ꝯstat ꝙ multi q nouerunt quãtitatem quãtum ad suum formale ꝙ. s. erat qđ dam indiuisibile in ptes eiusdẽ rõnis ⁊ nouerũt ẽt passiones eius. s. ⁊ curuuꝫ ⁊ ꝯsilia qui tñ ignouerũt ꝙ eẽt in subiecto. imo posuerunt ꝙ ipsa erit obm̃ reruꝫ sicut phys recitat ⁊ plus dico etiã ꝙ illa maior non vr̃ hẽre vitatem ẽt quãtũ ad illa que ptinẽt ad formalẽ rõem alic⁹. nisi accipiatur ꝫ cognitionem ꝯpletã: qꝛ pfecte nõ põt res intelligi sine eo ꝙ est de rõne ei⁹ formali ⁊ ꝙ includit̃ i sua ra tione eẽntiali: ꝫ intelligẽs rẽ ipfecte nõ sꝑ itelligit qdqd est de eius ratiõe for mali sic int⁹ deũ mõ quo ex nãlib⁹ põt intelligi nõ intelligit qdqd ẽ de ratione formali dei. Ad minoreꝫ ẽt põt dici qñ dicit̃ ꝙ illud ꝙ intellr̃ vt qđ inest alteri nõ pt eẽ pmũ ⁊ ꝑ se obm̃ vel subm̃ scie alic⁹. dico ꝙ illud de c⁹ rõne ei⁹ ẽ ꝑsup ponere alteꝝ apphendat̃: vt ꝙ inest alteri apphensione simplici siue nõ enũcia tiua. nõ oꝫ ꝙ illud ꝙ sit ẽ apprehensũ nõ possit pꝛᵐ ⁊ ꝑ se subm̃ alic⁹ scie. qꝛ nõ ẽ de rõne pmi ⁊ per se sbi alic⁹ scie ꝙ nõ apphendat̃ vt accñs alic⁹ prioris: sed sufficit ꝙ illud ꝙ ponitur pmũ ⁊ per se subm̃ alic⁹ scie includat rõnem per quã passiones demr̃ate in scia ꝯueniant sibi vel alij mediãte ipso. ita tñ ꝙ vltra ipꝫ nõ descendat̃ ad aliq̃ rõnem priorẽ ꝑ q̃ ꝓbetur aliqua passio deteriata in scia de eo cui⁹ ẽ passio: sicut i maᶜᵃ quãtũ est pmũ ⁊ per se subm̃: qꝛ quãtitas rõ forma lis quare q̃cũqꝫ passio illi demr̃ata inest ipi quãto. ita ꝙ quãtitas est prima rõ il lius generis passionũ. nec in illa scia descẽdit̃ vltra ad ingrẽdũ rõꝫ per quã isit aliqua passio ibi demr̃ata. Si aũt aliqd apphendat̃ vt ꝙ inest alteri apprehen sione siue cognitione enũciatiua: tũc aũt accipitur vt conclusũ demonstratiõe de illo cui inest ⁊ ꝙ sic cognoscat̃ vt ꝙ inest alteri non põt esse subm̃ illius scie in qua sic cognoscitur: imo se hẽret vt passio ꝓbata aut apprehenditur vt ꝙ in est alteri. non tñ vt conclusum per aliquã rõnem priorẽ per quã insit. Sed vt rõ prima ꝑ q̃ aliqđ genus passionũ. modo illi⁹ cui⁹ sunt passiones ⁊ ꝙ apprehẽ ditur vt sic in exñs alteri non seqtur qn sit ipm formale subm̃ scie siue rõ for malis ipsius. nam per formalẽ rõnem subiecti ꝓbatur ꝙ aliqđ gen⁹ passionuꝫ. vni⁹ scie sicut per pmã rõnem per q̃ tale genus passionum habet inesse alicui

⁊ sic pȝ ꝙ nec maior istius ꝓsylli est vł̄r v̄a: silr̄ nec minor ⁊ in sensu in quo h̄nt
v̄itateȝ nō ↄcludūt ꝙ illud de cuiꝰ rōe est in eē alteri non possit eē ꝑmuȝ ⁊ ꝑ se
subm̄ alicꝰ scie. Sed ↄ̄ hoc posset obijci: q2 si aliqua scia ↄsiderat aliqđ ꝙ natū
ē in eē alteri ⁊ ꝓbari de altero. si illa scia nō pōt ꝓbari de subiecto cꝰ est ꝑ rōeȝ
illam per quā tale accn̄s inest illi sb̄o illa scia nō perfecte cognoscit illud accn̄s
Sed ſm ꝑmissa scia que ē de aliquo accn̄tis vł passione vł de ꝑmo ꝑ se subie-
cto non ↄsiderat. iō accn̄s vt probat̄ de suo sb̄o ꝑ ꝙ̄ inest subiecto: quia tunc
nō ↄsideraret̄ ip̄m vt ꝑmū sb̄m. g° seq̄t̄ ꝙ scia non facit ꝑfcā cognitiōeȝ đ suo
ꝑmo ⁊ ꝑ se subō ꝙ vī̄ incōueniēs. q2 scia maxie vī̄ ordinari ad cognitionē ꝑmi
⁊ ꝑ se subi. Ad hoc dico ꝙ opȝ ponere ꝙ sciaȝ faciat noticiā ꝑfectā đ suo ⁊ ꝑ se
subō quātū ad oīa q̄ sibi q̄lr̄cūqȝ ↄueniūt. Sȝ sufficit ꝙ faciāt tā ꝑfectā cogniti
tionē de suo per se subō quātū ad rōeȝ illā formalē ꝑ ꝙ̄ ē rō illiꝰ gn̄is passionū
q̄ in scia ꝑ illā rōeȝ demr̄ant̄ đ ipso per se subō ꝙ illa rō fiat sic euidēs ꝙ ꝑ illā
illud genꝰ passionū euidēter possit probari. Sȝ quātum ad alia que ꝑ̄dicat̄ ꝑ̄
dictā rōem ꝑn̄t ⁊ ea q̄ ad ea ↄsequūt̄ ꝑn̄t ei ↄpetere: nō oȝ ꝙ sciam faciat cogni
tionē ꝑfectā de suo subō. Uoco aūt ad nūc passiones illa que per rationē for-
malē subi ↄsideratā in scia ꝑn̄t probari demr̄atiue de subō sicut debeat realit̄
ab illa formali eē subi siue dr̄at ratione dūmodo ꝓbēt̄ per aliq̄d ꝙ sit notitiꝰ đ
subō ꝙ̄ illđ ꝙ probat̄. ¶ Ad ꝑncipale. s. ↄ̄ id ꝙ dcm̄ ē ꝑncipale vȝ ꝙ de ente rō
nis siue de ſis itētiōibꝰ possit eē scia aliq̄: vt de prio ⁊ ꝑ se subō posset sic argui
q2 ens rōnis dicit rł̄onē rōnis. Sed de relatione non potest esse scientia vt de
primo ⁊ per se subiecto. ergo ⁊ cetera. Maior supponitur scilicet ꝙ ens ratio-
nis dicit relationē ratōis. minor ꝓbat̄. s. ꝙ de rł̄one q̄cūqȝ nō possit eē scia vt
de prio ⁊ ꝑ se subō. q2 illa scia aut erit vt de prio ⁊ ꝑ se subō de vna rł̄one aut đ
pluribꝰ. non de vna. q2 cū rł̄atiua sint silr̄ nā ⁊ nāli intellc̄a. vna rł̄o nō ꝑt eē priꝰ
nō alia sibi corn̄te. ⁊ iō oȝ ꝙ duo sint silr̄ eq̄ prio note subm̄ āt dȝ eē prio notuȝ
g° nō ꝑt eē subm̄ ꝑm̄ ⁊ per se alicꝰ scie aliq̄ vna rł̄o. nec ēt plures. quia vniꝰ scie
dȝ eē vnū subm̄ ꝑmū ⁊ ꝑ se. ergo nullo mō rł̄o pōt eē ꝑmū ⁊ ꝑ se subm̄ alicuius
scie. ⁊ sic pȝ minor. Ad h̄ dōm ꝙ q̄dq̄d sit de maiore minor ē falsa. ⁊ qn̄ dī̄ nec
vna rł̄o nec pl̄es ꝑn̄t eē subm̄ alicꝰ scie dico ꝙ dato ꝙ aliqua vna rł̄o in specia-
li cui respondet sua relatio opposita: nec etiam plures simul possunt eē subie-
ctum primum ⁊ per se alicuius scientie: non tamen sequitur ꝙ relatio accepta
in generali siue quantuȝ ad genus generalissimum: vt quando consideratur đ
relatione in eo ꝙ relatio equiparātie scđm ꝙ hmōi vel de aliquo alio genē re-
lationis non possunt esse primum ⁊ per se subiectum alicuius scientie. quia re-
latio sic in cōmuni accepta non habet correspondentem relationem ꝙ̄ oporz-
teat eā intelligere cum ea: sicut paternitas necessario intelligitur cum filiatio-
ne. immo dicit in cōmuni: relationeȝ ⁊ generalem rōem rł̄onis abstrahentem
ab illis. sicut etiam illa scientia que tractat de enunciatione in cōmuni non h̄ēt
pro subiecto suo primo enūciatiuam affirmatiuam vel negatiuam vel ambas
simul sicut enunciationem in cōi abstrahentem ab his: ens autem rationis si
dicat relationem non dicit relationem in speciali. sed dicit quoddam genꝰ re-
lationis diminutum non contentum in genere relationis ꝙ est predicamentū
⁊ iō scia potest esse de eo: vt de prio ⁊ per se subiecto non obstante ꝙ sit tał̄ rł̄o.

AD 2m sic ꝓceditur ⁊ arguit̄ ꝙ nō sola logyca sit de 2is intentiōibꝰ
vt de pͥo ⁊ per se subō. hoc āt duplr̄ pōt argui. vno mō arguendo
ꝙ logyca nō sit de 2is intētiōibꝰ siue de ente rōnis vt de primo et
ꝑ se subō. Alio mō arguēdo ꝙ alia scia sit de ente rōnis siue de 2is
itētiōibꝰ vt de pͥo ⁊ ꝑ se subō. quocūqꝫ eni istoꝝ duoꝝ ꝓbato sp
erit falsa illa ꝓpō sola logyca ē de 2is intētionibꝰ vt de primo ⁊ per se subō: qꝛ
illa scia que determinat de entibꝰ realibꝰ que hn̄t eē extra aiam non hꝫ ꝓ pͥo
⁊ per se subō scdas intētiōes. Sed logyca ē hꝰi. ergo ⁊c̄. maioꝛ pꝫ. qꝛ eadeꝫ scia
nō hꝫ vt videt̄ tractare de ente reali ⁊ de ente rōnis ⁊ maxie illa scia que ꝑ nci-
paliter tractat de ente rōnis ⁊ hꝫ ipm ꝓ pmo ⁊ per se subō. minoꝛ pꝫ ēt: qꝛ logi
ca tractat de p̄dicamētis. puta subā q̄titate ⁊ q̄litate ⁊ sic de alijs que sūt en-
tia realia extra aiam. ergo ⁊c̄. ¶ Preterea logyca ē de sillomo vt de pͥo ⁊ ꝑ se
subō: sed sillo non ē 2a intētio vel ens rōnis. ergo ⁊c̄. maioꝛ cōiter supponitur
minoꝛ silr̄ ꝓbatur qꝛ sillo dicit cognitiōem discursiuā: sed sicut supra dictum
ē ois cognitio ē ens reale ⁊ nō ens rōnis vel 2a intentio. ergo ⁊c̄. ¶ Preterea
cōiter ponitur logyca ē de mō sciēdi vt de pmo ⁊ per se subiecto. sed modꝰ sci-
endi nō ē 2a intētio. ergo ⁊c̄. ꝓbō mioꝛis: qꝛ modus entis realis est ens reale ⁊
per ꝯn̄s non ē 2a intētio: qꝛ scia siue accipiatur ꝓ hitu siue ꝓ actu sciendi ē ens
reale. nā scia que ē hitꝰ ē i p̄dicamento reali cū sit in pma spē qualitatis actꝰ ēt
sciēdi cū sit quid ꝑfectiꝰ q̄ ipe hitꝰ ē ens reale. ergo ⁊c̄. ¶ Preterea illa scia q̄
ꝯsiderat de ente reali ⁊ de ente rōnis: nō ē de ente rōnis vt de primo ⁊ per se
subō: qꝛ ꝯsideratio entis realis prioꝛ ē consideratione entis rōnis. Sed logy-
ca ꝯsiderat de vtroqꝫ ente qꝛ considerat de 2is intētiōibꝰ adiūctꝫ pmis. gͦ ⁊c̄.
¶ Preterea logyca est de eo vt de primo ⁊ ꝑ se subō ꝙ ē instrumtū i alijs scie
tijs: sed instr̄m quo alie scie vtūt̄ ad sciēdū ē aliquid reale. ergo ⁊c̄. maioꝛ sup
ponitur. ꝓbatio mioꝛis. qꝛ instr̄m oꝛdinatū ad actū realē est ens reale: qꝛ illō
ꝙ est mere ens rōnis non pōt eē cā instrumentalis alicꝰ entis realis: sed subm̄
ad qō oꝛdiatur quecūqꝫ scia est actꝰ realis. ergo instr̄m quo alie scie a logyca. i
mo instr̄m quo vtūt̄ quecūqꝫ scie ē aliquid reale. ⁊ sic pꝫ minoꝛ. ¶ Nūc restat
on̄dere ꝙ non sola logyca ē de 2is intētiōibꝰ siue ente rōnis: qꝛ alie scie tractāt
de istis: vt de ꝑ se subō. ⁊ arguitur pͥo sic. qꝛ illud q̄ ē de vl̄i vt de per se subō
hꝫ ꝓ ꝑ se subō 2am intētiōem: sed ois scia ē hmōi. ergo ⁊c̄: ergo nō sola logyca
ē de 2is intētionibꝰ vt de per se subō. Si dicatur ad hoc qꝫ ois scia est de vl̄i nō
q̄tum ad ipam intētionē vl̄itatis. sꝫ q̄tū ad rem in q̄ fundat̄: puta mobile vel
q̄tū vel aliq̄d tale i qbꝰ fundat̄ intētio vl̄itatis nō tn̄ formaliter dicūt ipaꝫ vl̄i-
tatē. ¶ Contra qꝛ illud ꝙ nō ē formale obm̄ intꝰ non pōt esse formale obm̄ scie
cū ois scia sit hitus intellectualis: sꝫ obm̄ formalr̄ intꝰ non ē nisi vl̄e: qꝛ per hoc
ꝙ vt ꝑ suū obiectū. s. formale distinguitur intell̄s a sensu. ergo vl̄e formalr̄ acce
ptum. s. q̄tū ad suā vl̄itatē que ē intētio scda ē formale obiectū cuiuscūqꝫ scie.
¶ Preterea. sicut ꝯuenit ꝯsiderare ens reale in cōi ⁊ in spāli ita ꝯuenit consi-
derare in gn̄ali ⁊ in spāli ens rōnis: sed de ente reali in cōi: ⁊ de reali ente. tn̄ in
speciali sunt diuerse scientie: vt de primo ⁊ per se subiecto: ergo a silī diuerse
scie erunt de ente rōnis vt de primo ⁊ per se subiecto quaꝝ vna erit de ente rō
nis vt de primo ⁊ per se subiecto. ¶ Preterea retꝰca est de ente rationis vt de

primo ⁊ p se sb̄o.q2 ē de syll'o dya^co applicato ad mãꝫ mobilē:sꝫ rethorica nõ ē
logyca.ergo nõ sola logyca ē de ente rõnis:vt de prio ⁊ p se sb̄o.¶ Pre^a. sic
pticulare ⁊ vl'e dñt scd̄as intētiões:ita ēt ꝓpriũ ⁊ appellatiuũ dñt has intētio-
nes.Sꝫ grãmatica tractat de ꝓpo ⁊ appellatiuo de supposito ⁊ apposito ⁊ cõ
silib⁹:vt de prio ⁊ p se sb̄o.q2 tractat de oõne ꝯgrua ⁊ ptib⁹ ei⁹ quaꝝ p se pas
siones sũt illa que dcã sũt.ergo vr̄ ꝙ grãmatica sit de his intētioib⁹:vt de prio
⁊ p se sb̄o:nõ ergo sola logyca ē de eis vt de prio ⁊ p se subõ. ¶ In ꝯriũ ar-
guitur.⁊ prio arguit̄ ꝙ logyca sit de his intentioib⁹.vt de prio ⁊ p se subõ:q2 il
la scia q̄ ꝯsiderat de his que ꝯsequũt̄ res vt sũt obiue in intellectu pncipal'r est
de his intētioib⁹:vt de prio ⁊ p se subõ.Sꝫ logyca ē h⁹i.ergo ⁊c̄.maior ꝓbat̄:
q2 illud ē subm̄ in vnaquaqꝫ scia de quo scia pncipal'r ꝯsiderat.q2 sicut supra di
ctuꝫ fuit ꝓ tanto sbꝫ scie dr̄ prio eē notũ in scia.i.pncipale pre oib⁹q2 ei⁹noti^a
intēdit̄ in scia mõ quo fuit i pcedēti oñsũ.Sꝫ sicut frequēter dcm̄ ē supra ea q̄
ꝯsequũt̄ res:vt sũt obiue in intellectu sũt he intētiões.ergo illa scia que pnci-
paliter ꝯsiderat ea que ꝯsequũt̄ res:vt sũt obiue in intellectu ē de his intentio
nibus.vt de pmo ⁊ per se subõ.⁊ sic pꝫ maior.minor ēt satis pꝫ.nã discurrēdo
p totã logycã nõ inuenit̄ aliq̃ ps logyce q̄ nõ sit de talib⁹.nã liber p̄dicam̄toꝝ ē
de dicibili incõplexo ordinabili in gñe vna cuꝫ libris eis ãnexis liber phyer-
menias de enũciatiõe.i.de ꝯplexo enũciabili liber ãt prioꝝ cũ sequētib⁹ libris
ē de his que ꝯsequũt̄ res:vt sũt obiue i intellectu discursiuo sicut ē pmissa.ꝯ^o
añs ⁊ ꝯñs ⁊ sic de aliis ꝯsilib⁹.⁊ sic pꝫ mior.¶ Pre^a logyca dr̄ scia rõalis aut
ergo dr̄ scia rõnalis ab actu quã elicuit.q2.s.elicit actũ rõcinandi:aut a subõ de
quo pncipaliter ꝯsiderat.q2.s.ꝯsiderat de ente rõis vt de primo ⁊ p se subõ nõ
prio:q2 sic ois scia põt dici rõnalis ois scia ē rõcinatia de suo p se subõ: nec tñ
oēs alie scie dicũt̄ rõnales:imo p oppo^m ad logycã dñt̄ alie scie reales:: reliq
tur ergo ꝙ logyca dicat̄ rõnalis:q2 ē de ente rõnis:vt de primo ⁊ p se subiecto
Qõ ãt sola logyca ꝯsideret de his intētioib⁹:vt de prio ⁊ p se subõ.ita ꝙ nulla
alia scia ꝓbat̄ sic.primo q2 lo^e põt esse ꝓpriuꝫ ꝯsiderare de his intentionibus
adiunctis pmis.Sed nulla scia ꝯsiderat de his intētioib⁹quin ꝯsideret aliquo
mõ de pmis vt qb⁹ ꝯiũgit̄ vel in qb⁹ fundat̄.ergo ⁊c̄.¶ Pre^a.si aliq̃ scia alia
a logyca ꝯsideraret de his intētioib⁹ ista eēt grãmatica vel rethorica.sꝫ neutra
istaꝝ est de his intētioib⁹:vt de p se.ergo ⁊c̄.maior supponit̄.mior ꝓbat̄ q̄tuꝫ
ad vtrãqꝫ ptē:⁊ prio oñdit̄ ꝙ grãmatica nõ ē de his intētioib⁹:vt de primo et
p se subõ:q2 grãmatica ē de vocib⁹ significatis que sũt oõ vel ptes oõnis . sꝫ
voces significacine nõ sũt he intētiões:q2 voces significatiue nõ dñt ea:vt sunt
obiue in itellectu.ergo ⁊c̄.⁊ sic pꝫ minor q̄tum ad hanc partē. Scd̄o ꝓbatur
q̄tum ad aliã.s.rethorica nõ ē de his intētioib⁹:vt de pri^o sꝫ per se sb̄o sic sciē
tie reales vtunt̄ syll'o demonstratiuo de quo tractatur in libro posterioruꝫ. ita
rethica vtit̄ sill'o dya^o circa mãm moralez.Sed scie vtētes sillo^mo demõstrati
uo nõ sunt de his intētioib⁹:vt de sb̄o.ergo a sili rethica que vtitur syll'o dya^o
in mã spãli est de his intētionib⁹.vt de prio ⁊ per se subõ:⁊ sic pꝫ mior q̄tum
ad vtrãqꝫ partem.¶ Respondeo ad euidētiã istius qõnis.pmitto duo pmuꝫ
est ꝙ in ista qõe includũtur due qões.prima ē vtꝝ logyca sit de secũdis inten
tionibus:vt de subõ.scd̄a ē vtꝝ alia scia a logyca sit de predictis his intentõb⁹

vt de subõ: dico at̃ vt de s̃bo q̇.s.ẽ ꝑmum ⁊ ꝑ se obm̃ ipsi⁹ scie: q꜡ h̃ nõ querit̃
vtꝝ aliq̃ scia alia a logyca ꝯsideret de h̃is intẽtiõib⁹ q̃litercũqꜫ: q꜡ istud ꝑtinet
ad seq̃ntes qõnes. Sed vtꝝ aliqua alia scia a logyca ꝯsideret de h̃is intẽtioni
bus: vt de p͛io ⁊ per se s̃bo. Scõm q̇ ꝑmitto ẽ q̇ qñ h̃ querit̃ vtꝝ logyca sit d̃
h̃is intẽtiõib⁹. vt de p͛io ⁊ ꝑ se s̃bo: hic nõ accipit̃ h̃a intentio tm̃ ꝓ ipsa intẽtio
nalitate que ẽ hitudo obi ad inte^m ꝓut dr̃ intẽtio p͛ia hitudo fundata suꝑ p̃^ms
gen⁹ intelligibiliũ: ⁊ h̃a itẽtio hitudo fundata suꝑ s̃m gen⁹ intelligibiliũ p͛out
fuit superius expositũ: imo accipit̃ hic h̃a intẽtio ꝓ ipso h̃o genere itelligibiliũ
siue dicat hitudinẽ obi ad inte^m sicut ẽ ipsa intẽtionalitas s̃m quã aliq̄d dicit̃
p͛ia intẽtio vel h̃a ꝯcretiue siue dicat hitudinẽ vnius itelligibilis aliq̄d alid̃ sic̃
gen⁹ spẽs vl̃e ⁊ ꝑticulare: ⁊ ꝯsilia. ⁊ vl̃r accipit̃ hic h̃a intẽ° illud q̇ seq̄t̃ rẽ: vt ẽ
obie i itellectu. ¶His ꝑmiss̃s rñdẽdũ ẽ ad duas qõnes ꝑmissas: ad p̃^am igr̃ qõm
vtꝝ. s. logyca sit de h̃is intẽtiõib⁹ vt de p͛io ⁊ ꝑ se s̃bo. dico q̇ logyca ẽ de h̃is in
tẽtionib⁹: vt de p̃° ⁊ ꝑ se s̃bo: nõ sic int elligẽdo q̇ oẽs h̃e intẽtiões sint p͛imũ ⁊
ꝑ se subm̃ ipsi⁹ logice: vel sũt ꝑtes s̃biue ipsi⁹ p͛io ⁊ ꝑ se subi. Sꜫ sic itel° q̇ ip̃a
ẽ de aliq̃ h̃a intẽtiõe siue de aliq° ente rõis: vt de p͛io ⁊ ꝑ se subõ q° ꝯtinẽt̃ aliq̃
ꝑtes s̃bie. Sꜫ de alijs h̃is itẽtiõib⁹ ẽ sic̃ de ꝑ se passiouib⁹ que ꝯsecũt̃ illa q̃ sũt
p̃ora iter h̃as intẽtiões sicut iter entia rõnis q̇ idẽ ẽ sicut. n. in entib⁹ realib⁹ sũt
quedã p͛iora ⁊ quedã posteriora: q̃ se hñt ad illa p̃ora vt passiones. ita suo mõ
ẽ in entib⁹. q̇. s. aliq̄d ẽ p̃⁹ ⁊ aliud posteri⁹ q̇ se hꜫ ad ip̃ꜫ p̃⁹: vt passio ad subm̃:
sicut eẽ abstractũ: vel aliq̄d tale ꝯseq̄t̃ ad h̃ q̇ ẽ eẽ obiue i itellectu q̇ at̃ logyca
sit de h̃a intẽtiõe siue de ipso ente rõnis vt de p͛io ⁊ ꝑ se subõ ad q̇ alia ꝯñter se
hñt ostendo duplici rõe. ¶P͛ia rõ talis ẽ illa scia q̃ ꝯsiderat p̃ncipalr̃ res q̃ꝫtum
ad ea que ꝯsequũt̃ eas ꝓut sũt obiue intellectu ẽ de h̃a intẽtiõe siue de ente rõ-
nis vt de p͛io ⁊ ꝑ se subõ. Sꜫ logyca ẽ h⁹i. ergo ⁊c̃. ꝓbõ vtriusqꜫ assũpte. ⁊ p͛io
ꝓbo maiorẽ. q꜡ illa scia q̃ ꝯsiderat res quãtũ ad ea que ꝯsequũt̃ ens ꝓut sunt
obiue in intellcũ: ⁊ hoc p̃ncipalr̃: ita. s. q̇ de nullo alio ꝯsiderat nisi. v. g̃. istoruꜫ
ẽ vt de p͛io ⁊ ꝑ se s̃bo vel de ip̃a re vt est obiue in intellectu. Sꜫ quodcũqꜫ isto
rum ponatur seq̄t̃ q̇ illa scia que ꝯsiderat de reb⁹ q̃ꝫtũ ad ea que ꝯsequunt̃ ens
ꝓut sunt obiue in intellectu dic̃ eẽ rõis siue ens rõnis dicit hitudinem obiecti
ad inte^m: vt sepe dcm̃ est que ẽ hitudo rõnis illud at̃ q̇ ꝯseq̄t̃ ad tale eẽ in intel
lectu constat q̇ dicit ens rõis. ergo ⁊c̃. maior ẽt ꝓbat̃. s. q̇ logyca ꝯsiderat res
p̃ncipalr̃ q̃ꝫtũ ad ea que consequũtur eas ꝓut sunt in itellectu obiectiue. ⁊ hoc
facilr̃ pꜫ inducẽdo ꝑ oẽs ꝑtes logyce sicut fuit tactũ i opponẽdo. nã liber p̃dica
mẽtoꝝ ⁊ oẽs ei ãnexi tractãt de dicibili i cõplexo ordiabili ingenere talis auteꜫ
dicibilitas de plurib⁹ ⁊ talis ordo dicibiliũ ꝯseq̄tur res ꝓut sunt obiue in intel
lectu. nam iter hoiem ⁊ aial. ⁊ aial ⁊ viuũ. ⁊ sic ascẽdẽdo ad gen⁹ gñalissimum
nõ est ordo realis: nec iter predcã ẽ distinctio realis alioquin eẽt dare aliquod
aial̃ diuersũ realr̃ ab oi spẽ aial ⁊ aliq̄d viuũ diuersũ ab oi spẽ viui: ⁊ sic de alijs
vnde oꜫ q̇ talis ordo sit ordo s̃m rõnem: ꝯñs rẽ ꝓut est obiectiue in intellectu.
silr̃ enũciabile siue dicibile ꝯplexum de qb⁹ tractat in libro periermenias nõ se
q̄tur rẽ nisi ꝓut ẽ intellecta siue ꝓut ẽ obiue in intellectu ⁊ silr̃ ẽ de ꝑmissa ante
cedẽte ⁊ ꝯñte inferrente ⁊ illato. ⁊ sic de ꝯsilibus de quib⁹ ⁊ quoꝝ passionibus
determiatur in libro p͛ioꝝ ⁊ ꝯñtib⁹ libris. vñ pꜫ q̇ tota logyca considerat p͛in

cipalr res ꝗtū ad ea que ↄsequūtur eas.put sunt obiue in intellectu:⁊ sic vnicē
do in oēs ptes logyce.p3 minor. Scōa rō sumitur ex vñia logyce ⁊ metaphice
ad cui⁹ euidētiā sciēdū ꝙ tā me^ca ꝗ lo^ca ↄsiderāt ea que ↄsequūt gñalr oē ens
hoc supposito tāꝗ de se manifesto saltē ꝗtū ad q: ē:l3 forte nō sit manifestum
ꝗtū ad pp qd ē.q̄ro vtꝝ illa que ↄsiderāt i logyca ↄsecūt ens cōe ꝗtū ad suū
eē reale ꝙ h3 in reꝝ nā vel ꝗtū ad eē ꝙ h3 in aĩa siue ꝙ h3 in intellectu obiue
ꝙ ē eē rōnis. S3 p̄io mō ſeqtur ꝙ idē sit ſbm pmū ⁊ p se ⁊ sm eande3 rōnem
formalē me^ce ⁊ logyce:q: me^m ↄsiderat:vt de p̄io ⁊ p se subō de ente in cōmu
ni ꝗtū ad suū eē reale seqt ꝙ ens sm eandē rōem formalē sit p̄i^m ⁊ p se subm̄
me^ce ⁊ logyce ꝙ ē incōueniēs. Si āt logica ↄsiderat de ente in cōi nō sm eē qō
h3 in reꝝ nā.s3 sm eē ꝙ h3 obiue in aĩa siue in intellectu ⁊ ꝗtū ad ea que ip3 cō
sequūtur sm tale eē h̄r intentū.s.ꝙ formale ⁊ pmū ⁊ per se ſbm logyce sit ens
in aĩa:sm ꝙ h3 i.s.ens in intellectu obiue:ens āt in aĩa siue intellectu obiue sm
h⁹ vicit ens rōis siue sa3 itē^cm prout scōa intē^o accipit ↄcretiue.s.p ente rōis
ergo relinqt ꝙ p^m ⁊ per se subm̄ logyce sit ens rōis siue sa intē^o. Sed forte ali
quis diceret cōiter hic ꝙ l3 idē formale subm̄ sit me^ce ⁊ logyce.s.ipm ens cōe
ꝗtū ad suū eē reale tñ dn̄t ꝗtū ad passiones quas ↄsiderant.q: l3 vtraq3 hēat
p p̄io ⁊ p se subō ipm ens reale cū vna cōsiderat illud ſbm in hitudine ad pas
siones que sunt entia realia. Alia vō ↄsiderat illud subm̄ in hitudine ad passio
nes que sūt entia rōnis:⁊ sic l3 logyca sit de ente rōis vt de passione pbata d e
subō tñ vt de primo ⁊ per se ſbo ē de ente reali. Sed istud nō v3 pp duo. p̄io
q: formalis distinctio sciaꝝ accipit ex diuersitate formali obōꝝ:⁊ nō ex diuer-
sitate passionū nisi ↄnter in ꝗtū.s.diuersitas passionū seqtur ad diuersitatem
formalē ſboꝝ. Scōo q: nō videtur ꝙ idē ⁊ sm eandē formalē rōnē sit rō ⁊ cā
diuersarum passionum ad diuersas scientias pertinentium:⁊ ꝙ sit rō sufficiēs
innotescendi vtrosq3 mō quo subiectum est causa innotescendi passionu3. quia
vt potest patere ex precedenti qōne subm̄ primū ⁊ per se aliquaꝝ passionum ⁊
passiones respectu quarum est sufficiens cā innotescendi pertinent ad vnā sciē
tiam:⁊ ideo non valet predicta responsio:⁊ hoc sufficiat quantū ad istam pte3
qōnis:quia satis de se patet.s.ꝙ logyca est de sis intentiōibus:siue de ente ra
tiōis:vt de p̄io ⁊ per se subiecto. Nunc restat dicere de alia partes questiōis.
vtrum.s.alia scientia alia a logica sit de ente rationis siue ō secunda intentio-
ne:vt de primo ⁊ per se subiecto:⁊ hec pars questionis videtur habere maio-
rem difficultatem ⁊ quidem precise due sunt scientie alia a logyca que videtur
habere pro p̄io ⁊ per se ſbo ens rationis siue sam intentionem. s.grāmatica.
ꝙ āt grāmatica sit de ente rōis vt de p̄io ⁊ p se subō.s.ens rōnis siue sa inten
tione.v3 oñdi trib⁹ rōibus quaꝝ p̄ria sumit ex vnitate grāmatice ꝗ d3 habere
apō oēs q̄lrcūq3 hēant diuersas voces ⁊ ē tal:q: grā^ca aut ē ō p̄io ⁊ per se sub
iecto de ipsis vocibus quantum ad ipsas voces :aut de ipsis rebus significa-
tis per voces prout significate sunt aut de ipsis rebus secūdum suum esse re-
ale absolute . Aut de ipsis vocibus significatis prout significate sunt. non
de ipsis vocibus quantū ad ipsas voces q: tunc gāmatica non eēt apō oēs
eadē tñ voces nō sint eedē apud oēs.nec ēt ē de ipis rebus.vt de p^o ⁊ p se ſbo

ꝗtum ad suũ eẽ reale absoluto.qꝛ tunc grãmatica eẽt de aliquo ente i reꝝ nã circũscripto oi itellcũ ⁊ voce reliqꝫ ergo ꝙ grãmatica sit vt de pꝛio ⁊ ꝑ se subõ vel de reb⁹ vt sũt sigͣte vl' de vocib⁹ vt sunt significatiẽ. quocunqꝫ ãt istoꝝ da- to sequiꝫ ꝙ grãmatica sit de pꝛio ⁊ ꝑ se subõ de ente rõis siue de hĩs intẽtiõi- b⁹:qꝛ in reb⁹ ex hꝫ ꝙ sũt sigͣtiue nihil ponaꝫ:sicut nec ex hꝫ ꝙ sũt itellecte nisi eẽ rõis silr̃ i vocib⁹:vt sunt significatiẽ:nec addiꝫ suꝑ ipam vocẽ:vt ẽ q̃litas qdaꝫ nisi q̃dã hitudo rõis ex hꝫ ex istõne huã istituẽtis vocẽ ꝫꝫ placitũ.seqꝫ g° ꝙ grã matica sit vt de pꝛio ⁊ per se subõ de hĩs intẽtiõib⁹ siue de ente rõnis.Scd̃a rõ sumitur ex hitudine logyce ad grãmaticã ⁊ ẽ talis:qꝛ mõi significãdi de q̃b⁹cõ siderat grãmatic⁹ nõ plus hñt de realitate ꝗꝫ mõi itelligẽdi.ſꝫ subm̃ logyce q̃ ꝯsiderat modũ itelligẽdi ẽ ens rõis.ergo multo plus subm̃ grãmatice que cõ siderat modos significãdi dꝫ eẽ ens rõnis.Tertia rõ sumiꝫ ex cõi dicto:qꝛ sꝫꝫ grãmatice poniꝫ oĩo ꝯgrua:ſꝫ oĩo ꝯgrua vꝫ dicẽ ens rõis cũ sit aliq̃d ꝯstitutũ ex ope intellꝫs.ergo ⁊c. Rethica ẽt vꝫ de ente rõis.vt de pꝛio ⁊ ꝑ se subõ.qꝛ finis rethice est adinuẽire mediũ ad ꝑsuadendũ in iudicijs vel ẽt ꝯsilijs. vel excla- matis.puta laudãdo vel vituꝑando:ad inẽire ãt mediũ ad aliꝗꝫ ꝯcludẽdũ vꝫ opus rõis siue ens rõis.g° ⁊c. ⁊ sic vꝫ ꝙ predicte due scie sint de ente rõnis:vt de pꝛimo ⁊ ꝑ se sbo:h⁹tñ oppo^m vꝫ sequi ex dcõ cõi.qꝛ cõiter ponitur ꝙ ꝓpꝛiũ ẽ logyce tractare de hĩs intentionib⁹ adiũctis ꝑmis.ergo nulla alia scia ẽ d hĩs intẽtiõib⁹ siue de ente rõis.vt de pꝛio ⁊ ꝑ se subõ.Qꝫtũ ad istã partẽ q̃õnis:vtꝫ .s.alia scia alia alogyca sit de hĩs intẽtiõib⁹:vt de pꝛio ⁊ ꝑ se subõ siue de ipso ente rõnis.Nã quedã sunt entia rõis que ꝯsequũꝫ res ex nã ipsaꝝ mõ quo ex poneꝫ quedã ãt sũt entia rõnis que ꝯsequũꝫ res ex institutione. ¶ Ad euidẽ- tiam ãt pꝛimi mẽbꝛi sciẽdũ ꝙ aliq̃d põt dici duplr̃ ꝯseq rẽ ex nã rei ꝑ^m dupli- citer vno mõ.qꝛ.s.ꝯseqꝫ rẽ ex nã rei ꝗtũ ad suũ eẽ reale circunscripto quocũqꝫ alio siue ꝑ poꝛe siue ꝑ ipoꝛe sicut hẽre tres angulos eq̃les duob⁹ rectis conse- quiꝫ triangulũ ex nã sua:⁊ isto mõ dꝫ aliq̃d ꝯsequi rẽ ex natura sua ꝑ oppositũ ad ꝯseq ab extriseco:⁊ sic nulla hã itẽtio cõseqꝫ rẽ ex nã sua ꝗtũ ad suũ eẽ rea le accepta:ad nullã.n.rẽ ex nã sua ꝗtuꝫ ad suũ eẽ reale circũscripto quocunqꝫ alio ꝯsequiꝫ eẽ abstractũ vel vl'e vel gen⁹ vel spẽs vel aliq̃d tale.Alio modo p̃t dici aliq̃d ꝯsequi rẽ ex natura sua.ꝑ oppo^m ad ꝯseq ex institutiõe alicui⁹ istituẽ tis ꝫm placitũ ⁊ tunc dꝫ aliq̃d ꝯseq ex nã sua siue vlr̃ ꝗtũ ad nãm eius in ꝯpa- tione ad quodlꝫ natũ ẽ ꝯseq nullo ꝫꝫ placitũ instituẽte.⁊ isto mõ intẽtiones he q̃s ꝯsiderat logyc⁹ ꝯsecũtur res itellectas ex nã rei nõ ex istitutiõe alicui⁹ scd̃ꝫ placitũ istituẽtis ẽ:qꝛ res nate sũt itelligi abstracte ⁊ idetermiate:imo nãliter intellꝫs nat⁹ ẽ sic manere ꝙ eã sic indetermiate intelligit:⁊ ꝑ ꝯñs isto mõ nata ẽ ꝯseq rẽ intellectã quedã idetermiatio ꝓut ẽ obiectiẽ in itellectu: ⁊ sic patet q̃uo quedã entia rõis ꝯsecũꝫ rẽ ex nã sua mõ quo expositũ ẽ.Alia ãt entia rõis sunt que ꝯsecũꝫ rẽ nõ ex natura sua sed ex sola institutõe alicui⁹ ꝫm placitũ in- stituentis sicut ad mocellũ regis ex sola institutione conseqtur sigͣte acceptio- nẽ tãte pecũie.⁊ isto mõ significare hãc rẽ vel illã:⁊ tali mõ vl' tali:puta cõiter vel ꝓpꝛie substãtiue vel adiectiue ⁊ hẽre hitudinem ad ea que significãtur ꝫm talẽ significationẽ cõseqtur ipas voces.non ex natura rei.Sed ex institntione hũana istituẽre tales voces ad significandũ talia ⁊ tali mõ.Si ergo a iqua scia

scit de talibus entibus rõnis vt de primo ⁊ per se subõ quo ad nũc. non pono
ꝙ talis scĩa eẽt alia a logyca: qꝛ logyca non ꝯsiderat entia rõnis que ꝯsequũtur
voces vel quecũq; alia signa ex institutione. Sed ꝯsiderat entia rõis q̃ ꝯsequũ
tur res ex mõ nãliter apte nate sunt intelligi. Quantũ ergo ad istã partẽ q̃onis
virũ. s. aliqua alia scĩa sit de ente rõnis ꝙ vocam⁹ 2ᵃᵐ intẽtionẽ vt de primo
⁊ ꝑ se subõ q̃tũ ad nũc vĩ mihi ꝙ loquẽdo de ente rõnis ꝙ consequũt̃ res nã/
les ex mõ quo nãlr̃ nate sunt intelligi sicut supra expoᵐ ẽ. vr̃ mihi ꝙ sola logy
ca sit de tali ente rõnis vt de p̃mo ⁊ ꝑ se subõ et nulla alia scĩa a logyca. Et hoc
persuadeo vna rõe ⁊ vno signo rõ talis ẽ si alia scĩa alia a logyca hẽat ꝓ p̃io ⁊
ꝑ se subõ: aut ꝯsiderat de ente rõnis 2ᵐ magis vl̃em rõez ip̃ius entis q̃ȝ logy
ca. ita. s. ꝙ illa scĩa ꝯsideret de ente rõnis in cõi et logyca de aliqᵒ d̃terminato
ente rõnis aut ecõuerso. s. ꝙ logyca determĩat de ente rõnis in cõi et illa scien/
tia de aliquo determĩato ente rõnis: aut ita ẽ ꝙ ambe. s. logyca ⁊ illa alia scien
tia ꝯsiderent de diuersis entib⁹ sp̃alib⁹ rõnis illa ꝯsideret de vno et alia d̃ alio
vel ꝙ ambe sint de eodẽ ente rõnis 2ᵐ diuersas rõnes. Sed hoc eẽ nõ potest
gᵒ ⁊c. maio: vĩ v̀a. qꝛ non vĩ alius modus possibilis distinguẽdi scĩas diuer/
sas de ente rõnis que hẽant ens ꝓ p̃io et per se subõ. nisi aliquo istoꝝ modoꝝ
ꝙ nõ videt̃: ꝙ nõ de eodẽ et 2ᵐ eandẽ rõnez sint diuerse scĩe saltem in ordine
ad eundẽ intellectum et ꝯsilis nãe: nunc aũt hic loqmur de diuersitate sciaruȝ
in ordine ad inteᵐ eiusdẽ nãe. s. ad inteᵐ humanũ: vtꝝ ãt de eodẽ obõ et scdm
eandẽ rõnẽ formalẽ obi p̃nt eẽ diuersi hit⁹ intellectiui in ordĩe ad diuersos in
inte⁹ diuersaꝝ nãꝝ. v̀bi grã. vtꝝ de eodẽ obõ formali p̃nt eẽ diuersi habitus i
tellectiui ĩ hoĩe et in angeᵒ nõ me intromitto ad p̃ñs. opȝ igit̃ ꝙ si sint diuerse
scĩe de ente rõnis: vt de primo et per se obõ ꝙ ambe sint de diuersis entibus
rõnis: vel ẽt de eodẽ 2ᵐ diuersas rõnes vel ꝙ vna sit de ente rõis in cõi ⁊ alia
de ente rõnis determĩato in sp̃ali. hic ẽt vĩ ex his q̃ videm⁹ in scijs q̃ sunt de
ente reali: qꝛ scĩe q̃ sunt de ente reali nõ distinguunt̃ nisi qꝛ vna ẽ de ente ĩ cõi
et alia ẽ de aliquo ente sp̃ali sicut distinguitur methica ab aliis vel qꝛ ambe sũt
de diuersis entib⁹ sp̃alib⁹ sicut distinguũt̃ geometria ⁊ arismetrica: vel qꝛ sal
tẽ si sunt de eodẽ ꝯsiderat̃ de eodẽ scdm diuersas rationes: tñ nõ credo ꝙ di/
uerse scĩe reales sint de eadẽ re nisi vna ꝯsideret de ĩferiori ⁊ alia de sup̃iori cõ
siderãt de eodẽ 2ᵐ rẽ modo quo ĩfert⁹ et sup̃i⁹ sunt idẽ 2ᵐ rẽ: miorẽ ꝓbo. s. ꝙ
logyca et aliq̃ alia scĩa non sint de ente rõis: vt de p̃io ⁊ per se subõ aliquo isto
rũ modoꝝ. mior ãt hȝ q̃ttuor p̃tes. p̃ia ẽ ꝙ nõ p̃t eẽ ꝙ illa scĩa que ponit̃ alia
a logyca sit de ente rõnis in cõi et logyca de aliquo ente rõnis in sp̃ali. Secũ/
da p̃s ẽ ꝙ nõ p̃t eẽ ẽt ecõuerso. s. illa alia sit d̃ aliquo ente rõnis in sp̃ali supposi
to ꝙ logyca sit de ente rõnis ĩ cõi. Tertia p̃s ẽ ꝙ logyca ⁊ illa alia scĩa nõ p̃nt
eẽ de diuersis entib⁹ rõis in sp̃ali. ita ꝙ logica sit de vno et illa alia scĩa de alio.
Quarta ẽ ꝙ ãbe nõ p̃nt eẽ de eodem ente rõnis: 2ᵐ diuersas rõnes. p̃io ergo
ꝓbo p̃mã p̃tẽ isti⁹ mioris. s. ꝙ nõ p̃t eẽ ꝙ illa alia scĩa ꝯsiderat ens rõnis in cõi
⁊ logyca ĩ sp̃ali. vt p̃ᵐ ⁊ ꝑ se obm̃: et hoc p̃io pȝ ex hoc ꝙ de fcõ nõ habet̃ ad
hoc aliqua scĩa q̃ tractet de ente rõnis magis in cõi q̃ȝ logyca ꝯstat ꝙ si ponat̃
ꝙ grãmatica et rethica ponãt̃ ꝯsiderare ens rõis vt p̃ᵐ ⁊ ꝑ se obm̃ ꝙ ñ credo
nulla tñ eaꝝ habȝ colorem et vliorez consideratiõnẽ de ente rationis q̃ȝ logica

uā ꝑa intētio ꝺ qua vt de prio ⁊ ꝑ se subō tractat logica nō se hȝ ad subm̄ grā
matice. vt inferi⁹ ad supius siue accipiat̄ supius ⁊ iferi⁹ in eēntialr ordinatis
sicut sūt ea q̄ sūt in libro ꝑdicamētali. siue accipiat̄ superi⁹ ⁊ inferi⁹ vt totū in
mō ⁊ ꝑs in mō q̄litercūqȝ ēt accipiat̄ obiectū grāmatice. de retB̄ica āt magis
cōstat ꝙ si ꝯsideret ens rōis ꝯtractū ad mām morale. ¶ Ratione ēt pōt ostē
di ꝙ nulla scīa pōt hēre cōiorē cōsiderationē de ente rōnis q̄ȝ logica. qꝛ illa
scīa hȝ cōiorē ꝯsiderationē que pōt eē vt de prio ⁊ ꝑ se subō que considerat:
vt ꝑmas diuisiōes ētis rōis i q̄s ēs rōis sufficiat diuidit̄. Sȝ logica ē h⁹i gº ⁊c.
maior pȝ qꝛ eiusdē scie ē ꝯsiderare aliqđ cōe in sua cōitate ⁊ ꝑmas ei⁹ dr̄ias i
q̄s sufficiēter diuidit̄ sicut eiusdē ē ꝯsiderare ens cōissime acceptū. ⁊ primas
dr̄ias ei⁹. miorē ꝓbo. qꝛ prie dr̄ie entis accipiūtur ꝺm mōs gn̄ales intelligē
di sed q̄s res hn̄t eē obiue in intellectu. ⁊ hoc pȝ. qꝛ ens rōnis ē illud ꝙ con
segtur rē vt ē obiue in intellectu. Sȝ logica ꝯsiderat ea q̄ ꝯsequūt̄ res vt sunt
obiue in intellectu q̄tū ad oēs mōs siue q̄tū ad primos modos gn̄ales. qꝛ
tales modi intelligēdi sūt tres. s. intellīa simpliciū ⁊ notitia absoluta ꝯposita
⁊ notīa discursiua: ⁊ nō plēs mōi gn̄ales. logica āt ꝯsiderat res ꝺȝ istos mōs
gn̄ales: sicut q̄ȝm ad prim̄ se hn̄t: gen⁹ ⁊ dr̄ia: ꝑdicam ⁊ ꝑdicabile ⁊ ꝯsilia q̄tū
āt ad ꝺm se hn̄t ꝯtrariū ꝯtradictionē: verū ⁊ falsum: ⁊ ꝯsilia q̄tū av tertiuȝ se
hn̄t an̄s ⁊ ꝯn̄s. ꝑmissa ⁊ ꝯº ⁊ silia. ergo logica ꝯsiderat prias dr̄ias entis rōis
in quas sufficiēter diuidit̄ ens rōnis. ⁊ pȝ illa minor. ⁊ ꝑ ꝯn̄s pȝ pria ps mi
noris ꝑncipalis rōis q̄ fuit ꝙ nō pōt ꝙ aliqua scīa alia a logica cōsideretur ꝺ
ente rōis: vt de primo ⁊ ꝑ se subō. ita ꝙ illa alia scīa ꝯsideret de ente rationis
magis in vl̄i q̄ȝ logica ⁊ ꝙ logica ꝯsideret ens rōnis magis in spāli respectu
illi⁹ alteri⁹ scie: ⁊ qꝛ hoc satis planū ē: nō oȝ plus insistere. ¶ Scđo ꝓbo se
cūdā ꝑtē illi⁹ mioris rōis ꝑncipal̄ q̄ ē ꝙ nō pōt esse ēt eꝯº. s. ꝙ sit aliqua alia
scīa a logica que ꝯsideret de ente rōnis vt de ꝑmo ⁊ per se subō. ita ꝙ logica
ꝯsideret de ente rōis in cōi ⁊ illa alia in spāli: ⁊ hoc qꝛ vt statim ꝓbabitur nō
ē dare aliq̄ȝ aliā a logica que ꝯsideret de aliquo ente rōnis vt de prio ⁊ ꝑ se
subō in spāli q̄ se hēat ad logicā sic se hn̄t in sciētijs realibus scie tractātes de
spālib⁹ entib⁹ realib⁹ ad metB̄icaȝ: ⁊ hoc volo on̄dere duab⁹ rōnib⁹. prima
rō sumitur ex hoc ꝙ logica sufficiēter determiat de spālib⁹ entib⁹ rōis: ⁊ iđ
nō oȝ ponere ꝑter eā aliq̄ȝ determinātē de aliquo ente rōis in spāli: vt de ꝑ
mo ⁊ ꝑ se subō. ꝺa rō sumit̄ ex vnitate in hītudine ad ꝙ sumit̄ eē rōis. ¶ Ad
euidētiā prie rōis que aliq̄ talia difficilr̄ ē. ꝑmitto duas distinctiōes ⁊ intēdo
ponere ⁊ declarare duas suppōes de qb⁹ postea ē arguēdū: pria distinctio ē
ꝙ entiū rōnis quedā sūt q̄ sūt cōia oīb⁹ gn̄ibus entiū sicut genus spēs vl̄e et
ꝑticulare. verū falsū: ꝯn̄s an̄s ⁊ ꝯsilia: q̄dā sūt q̄ sunt ꝓꝑa determinatō sicut
qn̄ dr̄ ꝙ punct⁹ dr̄t ratiōe a se ip̄o ꝓut potest accipi vt finis vni⁹ linee ⁊ ꝑnm
alteri⁹: ⁊ dr̄ia rationis que int̄ sciam ⁊ iustitiā in deo dr̄ ens rationis: ⁊ talis
dr̄ia vel tale ens rationis ꝯuēit determinar̄e talib⁹ deteriatis entib⁹. Scđa di
stinctio ꝙ diffō entis ratiōis pōt accipi duplr̄. s. mālr̄ ⁊ formalr̄ distictio mā
lis entiū rōis sumit̄ in ordie ad res i qb⁹ fundāt̄ nō accipiendo ens ꝺm ꝙ di
uersimode sunt obiue in intellectu. Sed accipiēdo eas ꝺm suā diuersitatem
realē tātū: sicut qn̄ dicim⁹ ꝙ hō ē alia spēs ab equo ⁊ dr̄ia rationis iter ꝑnm ⁊
ꝺnē in puncto ē alia a dr̄ia rationis q̄ ē iter sciam ⁊ iustitiā i deo: qꝛ talis di

stinctio accipitur penes distictōnē ētiū realiū in qbus sunt distinctio āt forma
lis entiū rationis sumit penes diuersū modū entiū obiue ī intellectu sicut an
tecedēs ⁊ ɔñs ⁊ ɔl̃ia accipiūtur ꝓut res sunt obiue in intellectu ɔplexo enū
ciante absq; discursu gen⁹ āt ⁊ spēs ⁊ ɔsil̃ia accipiūtur ꝓut res sunt in intel-
lectu simplici ⁊ vlteri⁹ distinguūtur ista ꝓut isti modi gn̄ales sub distinguūt
in diuersos modos eēndi in intellectu obiue. ¶ His p̄missis intēdo decla-
rare duas suppōnes. Prīa suppō ē q̄ de entib⁹ rōnis q̄ sunt ꝓp̄a alicui de-
terminato enti reali sicut dictū ē de dr̄ia rationis int̄ pn̄ ⁊ finē in pūcto ⁊ dif
ferentiā rationis īter sciām ⁊ iustitiā in deo q̄ ē q̄ de talibus entib⁹ rōis nō
ē aliq̄ scia vt de prīo ⁊ p se subō q̄ztū ad illud q̄ ē eis ꝓp̄um inq̄ztū inuēitur
in tali ente. Scd̄a suppō ē q̄ de entib⁹ rōis que sunt cōia oib⁹ gn̄ibus entiū
sicut sūt añs ⁊ ɔñs: gen⁹ ⁊ spēs ɔl̃ia sufficiēter determinat logica tā ī gn̄ali
q̄ in spāli. P̄ma suppō p; sic: q: de talib⁹ entib⁹ rōnis que sunt ꝓp̄a alicui en
ti determiato q̄ztū ad hoc q̄ sunt ꝓpria tali enti nulla scia determinat nisi il-
la q̄ determiat de illo ente determiato in q̄ fundat̄ sicut p; de exemplis posi
tis: nulla enī scia deteriat de dr̄ia finis ⁊ p̄ncipij in pūcto vel ꝺ dr̄ia scie ⁊ iu
stitie ideo nisi ille scie q̄ deteriant ꝺ deo vel de pūcto. Sed scia q̄ determiat
de talib⁹ entib⁹ rōis ⁊ ꝺ illis ī qb⁹ fundāt̄ nō hn̄t talia ētia rōnis: vt ꝓ prīo
⁊ p se subō imo illa ī qb⁹ talia fundāt̄ ꝓ prīo ⁊ p se subō vel aliqd p̄⁹ vel cōi
illis: vt ꝺ se pat; scia. n. tractās ꝺ deo ⁊ de dr̄ia rōis īter scia; ⁊ iustitiā ī eo n̄
h; p̄dictā dr̄ia; vt p̄m ⁊ p se subm. gᵒ ⁊c. rō āt q̄re eadē scia h; tractare de ta
li ēte rōis ⁊ de re ī q̄ fundat̄ pōt eē q: q̄ talia ētia rōis tali enti ⁊ n̄ alijs proue
nit ex spāli entitate vel entis. ⁊ ideo entitas spālis talis entis ē sufficiēs ratio
vel p se solū vel vna cū q̄ hn̄t tractari cū īnotescēdi talia entia rationis quātu;
ad illud q̄ ē ꝓpriū eis eadē āt scia q̄ h; ɔsiderare de aliquo vt de subō ē ēt de
illis respectu quoꝝ illꝺ sub; ē sufficiēs rō īnotescēdi mō quo expositū ē supra
ita. s. q̄ illud ens rōis nō h; spālē difficultatē que nō possit īnotescere ex natu
ra subi. nō iō ⁊c. Itē ēt talia entia rōis q̄ztū ad illud q̄ ē ꝓp̄m eis nō distigunt̄
ab alijs entib us rationis distinctōe formali. vñ distīcto dr̄ie rōis indiña; int̄
iustitiam ⁊ sciam in deo. ⁊ indiuinā inter finē ⁊ principium in puncto accipi-
tur penes materiale distinctum entis rationis quia penes illa tantum in qb⁹
esse rationis fundatur ⁊ ideo q̄ztū ad illud q̄ ē ꝓpriū eis eadē scia habet tra-
ctare de eis ⁊ de errore fundato quantum āt ad illud q̄ eis cōe cu; eis. s. hoc
q̄ ē dr̄ia rōis vel differētie rōe h; tractari de eis in illa scientia que in cōi tra-
ctat ꝺ ēte rōis ⁊ sic p; prīa suppō. Sa suppō. s. q̄ logica deteriat tā in gn̄ali q̄z
ī spāli suffic̄ ꝺ oib⁹ entib⁹ rōis q̄ sūt cōia oib⁹ gn̄ib⁹ entiū ꝺclarat̄ sic suppoᵒ
q̄ logica sufficiēt̄ deteriet de ēte rōis ī cōi. q: satis planū ē intēdo on̄dē q̄ lo-
gica sufficiēt̄ deteriat ꝺ talib⁹ entib⁹ rōnis q̄ ɔueniūt oib⁹ gn̄ib⁹ entiū in spāli
et hoc p̄t on̄di sic. quia illa scia q̄ue tractat de ente rationis descendendo vsq;
ad spēs spālissimas entis rōis vsq; ad illa q̄ se hn̄t ad moᵐ spēꝝ spāliᵘ deter
miat sufficiēt̄ ꝺ entib⁹ rōis ī spāli. s; logica deteriat sufficiēt̄ de ētib⁹ rationis
p̄dictis descēdēdo vsq; ad spēs spālissimas vel vsq; ad ea que se habent ad
modū spēꝝ spālissimarum ergo ⁊c. maior istius rationis p;. q: nulla scia ꝺ
scendit vltra spēs spālissimas. minor p̄t facilit̄ patē. nā vt de se p; entiū rōnis
q̄ hn̄t cōicare reb⁹ ꝓut sūt obiue ī itellcū q̄dā ɔsecūt̄ res ꝓut sūt obie ī itellcū

ꝯplexo absolute enũciãte aliqd de aliq̃: aut ꝓut sũt i itellectu discursiuo sub q̃lz
ãt istoꝝ logyc⁹ descẽdit tm̃ ꝙ non ẽ vltra descẽsus ꝭm formalẽ distinctiõez. Sz
tm̃ penes ea tales itẽtiones siue entia rõis fũdãdi: et hoc pz discurrẽdo ꝑ illos
tres modos gnãles. nã q̃ztũ ad ea q̃ ꝯsequũt̃ res ꝓut sũt obiue i intellectu sim
plici logyc⁹ determiat de p̃dicamẽto ⁊ de p̃dicabili in gñali i de p̃dicabilib⁹ in
spãli: puta de gñe: de spẽ: dr̃ia: ꝓp̃o et accñte: ⁊ de gñe gñaᵐᵒ et subalterno: et
de spẽ spãlissima et subalierna: et tm̃ d̃scẽdit i his ꝙ nõ restat vltra descẽdere ꝑ
distictões formales. Sz tm̃ ꝑ illã qb⁹ fundãt̃ p̃dcã. puta qñ diuidõtur gña ge
neralissima in subãm q̃ztitatẽ et sic de alijs. et silr̃ si diuidat̃ spẽs spãlissima i ho
minẽ et equũ vl̃ i albedinẽ et nigredinẽ. et sic d̃ alijs: et idẽ inuẽiet̃ in intẽtonib⁹
ꝯñtis res ꝓut sũt in itellectu ꝯplexo et discursiuo: et tũc posset sumi sic breuiter
ratio in quolz cõi ꝓcessus q descẽdit vsq; ad spẽs spãlissimas. qꝛ sp ꝑ se diuisio
gñis i spẽs ẽ ꝑ dr̃ias formales. Sz logyc⁹ indeterminãdo de ente rõnis descẽ-
dit vsqz ad vltias dr̃ias formales: qꝛ descẽdit indeterminãdo de tali ente tantũ
ꝙ non ꝯuenit vltra distinguere vl̃ diuidere formali distinctione. sz solũ mãlr
.s. penes fũdamenta iqb⁹ sũt: sicut distiguit̃ spẽs q̃ ẽ hõ a spẽ q̃ ẽ equ⁹. gᵒ logic⁹
ideterminãdo de ente rõis descẽdit vsqz ad spẽs spãlissimas ẽtis rõnis vl̃ vsqz
ad ea q̃ se hñt ad modũ spẽꝝ spãlissimaꝝ ꝙ dico. qꝛ forte i trib⁹ rõnib⁹ non est
ꝓp̃e gen⁹ vl̃ spẽs: de hoc ãt tẽtabit̃ inferi⁹: ⁊ sic pz mioꝛ: ⁊ ꝑ ꝯñs seqt̃ ꝯᵒ p̃n-
cipalis. s. ꝙ logyca sufficiẽt̃ determiat de ẽtib⁹ rõnis q̃ cõiter ꝯsequũt̃ oĩa gña
ẽ tãtũ tã i gñali q̃z i spãli: et illa fuit ꝭa suppõ. Sed forte diceret aliqs ꝙ logica
nõ descẽdit vsqz ad spẽs spãlissimas entis rõnis. qꝛ hõ et equo sũt diuerse spẽ
et tñ hõ et equo dñt spẽ: nec tñ logyca descẽdit vsqz ad hoiem et equũ: nec si
milr̃ ad alias spẽs q̃ dñt spẽ. ergo ⁊c̃. Ad hoc dõm ꝙ obiectio satis pz eẽ real̃-
qꝛ lz hõ et equ⁹ dr̃ant spẽ: tñ intentio scd̃a q̃ signãt̃ in hoc noĩe spẽs nõ ẽ diffe-
rens spẽ in hoĩe ⁊ ĩ equo: imo hoc ꝙ dico spẽs spãlissima q̃ztũ ad ipam inten-
tionẽ q̃z spẽs iportat ẽ eiusdẽ speciei spãlissime inquocunq; inueniatur: sicut al
bedo ẽ vna spẽs spãlissima: lz ea in qb⁹ inuenitur sint diuersaꝝ spẽꝝ. puta equ⁹
cign⁹ nix. ⁊ multa alia. ẽt ita dico ꝙ hoc ꝙ dico gen⁹ gñaᵐ dicit itẽtioᵐ vni⁹ spẽi
spãlissime: lz illa i qb⁹ intẽᵒ iuẽit̃ sũt diuersa ꝭz ꝙ sũt diuersa gña: sicut sũt suba
q̃ztitas: ⁊ sic de alijs q̃lr̃ tñ i istis intẽtiõib⁹ accipiat̃ gen⁹ ⁊ spẽs infra tãgeret̃ sic
mõ dictũ ẽ. his suppõib⁹ declaratis facilr̃ ꝓbat̃ ista ꝭa ps illi⁹ mioꝛis p̃ncipal̃
rõis. q̃ ẽ ꝙ nec p̃t eẽ ꝙ aliq̃ scĩa alia a logica determiet de aliquo deteriato en
te rõis: vt de p̃io ⁊ ꝑ se subo. ⁊ hoc oñdit̃ sic: qꝛ si aliq̃ scĩa alia a logica ẽ d̃ en
te deteriato rõis: vt de p̃io ⁊ ꝑ se subo: aut ẽ d̃ ente rõis ꝙ tm̃ iuẽt̃ ideteriato
ente reali sic dr̃ia rõis finis ⁊ p̃ricipij iuẽit̃ ipũcto. aut ẽ de ente rõis ꝙ conse
quitur oĩa gña entiũ sicut sũt vl̃e: gen⁹: spẽs: añs ⁊ ꝯñs: ⁊ ꝯsilia non p̃t eẽ p̃io
mõ. qꝛ vt pz ex p̃ia suppõne de tali ente rõnis. s. inuenitur fundari indetermi-
nato ente reali: non aliqua scĩa: vt de p̃io ⁊ ꝑ se subo: ⁊ cã dicta est: nec ẽt po-
test ꝭoᵒ eẽ: qꝛ vt patz ex ꝭa p̃suppõne logica d̃teriat sufficiẽt̃ de ẽtib⁹ rõis q̃ ꝯse
quũt̃ oĩa gña entiũ: tã i gñali q̃z i spãli: ⁊ per ꝯñs nõ oz ponere aliq̃z scĩaz aliaz
a logica que determinet de aliquo tali ente rationis in speciali. sequitur ergo
ꝙ nulla scĩa alia a logyca deteriat: vt de p̃io ⁊ ꝑ se subo de aliquo ente rõis in
spãli. ⁊ ꝑ ꝯñs pz illa ꝭa ps illi⁹ mioꝛis p̃ncipal̃ rõnis. s. ꝙ ñ p̃t poni aliq̃ scĩa alia

a logyca que sic se hẽat ad logycã: qꝛ logyca determiat de ente rõis i cõi ꝛ illa alia determiet de ente rõis i spãli. scda rõ q̃ ꝓbat illa ꝑa ps mioris ꝑncipalis rõis sumit ex eo i hitudie ad ꝙ sumit ens rõis tã i gñali q̃3 spãli q̃tũ ab entia rõis q̃ cõiter cõseqũt oĩa gñã entiũ sicut fuit supra expositũ. ergo nõ o3 exp o nere aliã sciaz que sint de ente rõnis in spãli: vt de prio ꝛ p se subõ ꝓbo pmo ɔñia: qꝛ si alq̃ alia scia ab illa que determiat de predcõ ente rõnis sufficit i gña- li determiat de aliquo ente rõnis in spãli vt de prio ꝛ per se subõ: aut h3 prio prio ꝛ per se subõ ens rõnis ꝙ inuenitur tãtũ i aliquo determiato ente sicut di ctũ est de dñia rõnis iter princi^{m} ꝛ finẽ in puncto:: aut h3 primo ꝛ per se subõ ens rõnis q̃tũ ad entia generis q̃ ɔsequuntur oĩa gñã entiũ. nõ primo modo. qꝛ vt supra patuit: nulla scia est de talib⁹ entib⁹ rõnis: vt de prio ꝛ per se subõ: nec ꝯo mõ qꝛ ex q° põit vna scia sufficit ẽtis determiare de talib⁹ entib⁹ rõis i gñali ꝛ in spãli supfluũ ẽ aliã ponere q̃ detemiaret de aliquo eoꝝ in spãli: quia de vno ꝛ eodẽ sufficit ꝙ determiet sufficiẽtia in vna scia: ꝛ sic p3 ɔñs. s. ꝙ posi to ꝙ aliq vna scia sufficiẽt determiat in gñali ꝛ i spãli de illis entibus rõnis q̃ cõsequũtur oĩa gñã entiũ. nõ op3 ponere aliq̃3 sciam qua hẽat ꝓ prio ꝛ per se obõ aliqd ens rõis in spãli: añs ego ꝓbo. s. ꝙ alique vna scia sufficiẽt deteriat de oib⁹ entib⁹ rõib⁹ que cõseqũt oĩa gñã ẽtiũ ꝛ i gñali ꝛ i spãli: ꝛ hoc ꝓbat ex eo in hitudie ad ꝙ accipit ens rõis. ¶ Ad cui⁹ euidẽtiã sciendũ ꝙ quãtũcũq3 illa quibus ɔueniũt ꝑdcã entia rõnis diuersificẽtur qꝛ se extendũt ad oĩa gene ra entiũ: ita tñ diuersitas se h3 ad ens rõnis mãliter inuẽit enim in subã ꝛ iquã titate ꝛ inqualitate: ꝛ sic de aliis: gen⁹: spẽs: dñia: ꝛ sic de ɔsilibus entibus rõ- nis tñ ista diuersitas mãliter se h3 ad predcã entia rõnis: nõ. n. iste intentiones que sũt spẽs gen⁹ ꝛ ɔsilia formalr distinguũtur ꝓut inuenit in subã qñatitate ꝛ sic de aliis. Sed mãliter tm̃ ista ẽt ꝛ eoꝝ diuersitas sumit in hitudine ad de terminatũ gen⁹ entiũ. s. in hitudine ad actũ intelligẽdi que ẽ determinatũ genus entiũ. vñ diuersitas in istis accipitur ꝑm ꝙ res sunt diuersimode in intellcũ sic vl' sic intelligẽte. Ex hoc formať rõ ad ꝓbãdũ añs sic. qꝛ vna scia põt sufficiẽter determiare ea q̃ sumũtur ad determiatũ gen⁹ entiu3 tã in gñali q̃3 in spãli sicut vna scia sufficiẽter põt determiare de visibili vel tãgibili tã in gñali quã i spã- li. S3 predcã entia rõnis sumũt in hitudine ad determinatũ gen⁹ entiũ. s. i ha- bitudine ad act⁹ intelligẽdi. ergo vna scia põt sufficiẽter determiare de ꝑdictis entib⁹ rõnis in gñali ꝛ in spãli: ꝛ sic p3 añs: ꝛ ꝑ ɔñs p3 illa pars ꝑa mioris ꝑn cipalis rõis per istã ꝑam rõnẽ. ¶ Sed cõtra hoc posset obiici qꝛ si ꝓpter hoc ꝙ actus intelligẽdi in hitudine ad quã sumitur ens rõnis ẽ determiatũ genus entis: ꝛ gen⁹ ẽt nõ remanet. Sed ꝓpinquis vna scia determiat sufficienť ꝛ in gñali ꝛ in spãli de entib⁹ rõnis cũ oẽ ens rõnis sumatur in ordĩe vel hitudie ad inte^{m} ꝛ tã ens rõnis ꝙ inuenitur indetermiato genere entiũ sicut frequẽter est exẽplificatũ tam ens rõnis ꝙ ẽ cõe oib⁹ gñib⁹ entiũ. seqtur ꝙ vna scia. s. logy ca hẽat determiare in spãli de entibus rõnis que inueniuntur indetermiatis en tibus ꝙ nõ videtur veꝝ: quia talia ꝑtinẽt ad eandẽ sciam ad quã pertinet tra- ctare de eoꝝ fundamentis vt supra dictum est. ¶ Ad hoc dicendum quantu3 sufficit ad nunc ꝙ logyca h3 tractare de oi ente rõnis q̃tũ ad illud ꝙ hab3 for- malit er de entitate rõnis ex hitudine ad intellectum: ꝛ hoc ẽt in spãli quãdin-

descēditur scd̄m formalē distinctionē ipsi⁹ eē rationis. vñ ēt ⁊ in talib⁹ hȝ lo-
gica ꝯsiderare diffinire rationē ⁊ eē vnū rōe et scire. vtꝝ sint rationes dispate
vel alie. Sȝ deteriare de eis deteriate et in spāli q̄ꝫtū ad ea q̄ eis ꝯpetunt de-
termiate ex reb⁹ in q̄bus fundātur que detriatō ē mālis non ꝑtinet ad logycā
⁊ hoc magis patebit in q̄ōne sequēte: sȝ hoc sufficiat ad pn̄s. Sic g° pȝ p̄dcā
s̄a ps mioris ꝑ̇ncipal' rationis. ¶ Tertia ps ēt minoris ꝑ̇ncipalis rōnis satis
pȝ ex p̄missis. s. ꝙ non p̄t eē. s. ꝙ logica et q̄dā alia scia a logica hēant ꝓ p̄° ⁊ ꝑ
se sb̄o ens rōis. ita ꝙ ābe sint de diuersis ētib⁹ rōis spālib⁹ tn̄ q: logica habȝ
ens rōis in cōi ꝙ p̄rio ⁊ ꝑ se subo tn̄ q: nulla scia alia ab eo vt ońsum ē hȝ de-
termiare de alio ente rōis ꝓ p̄rio ⁊ ꝑ se subo. Quarta ēt ps illi⁹ mioris pri-
cipalis rōis. s. ꝙ non p̄t eē ꝙ logica ⁊ alia scia sit de ente rōis: vt de p̄rio et ꝑ
se subo sȝ tn̄ diuersas rōes q: aut illud ens rōis de q̄ predicte due intētiōes
determiarent vt de p̄rio et ꝑ se subo eēt spāle ens rōis: aut ens rationis in cōi
non spāle ens rōis: q: ońsum ē q: nec logica nec alia scia a logica hȝ pro p̄rio
et per se subo aliq̄d ens rōis: nec pn̄t hēre ens in cōi ꝓ p̄mo et ꝑ se subo s̄m
diuersas rōnes: q: n̄ vȝ ꝙ d̄ eodē possint hēre diuerse rōes q̄n vna sit magis
ꝯcta q̄ꝫ alia vel ābe se hēant vt magis ꝯtracte respcū alic⁹ tertie magis abso-
lute. illa āt scia q̄ deteriat de ente rōis vt de p̄rio et per se subo s̄m rōeȝ ꝯtra-
ctam. vȝ ēt ꝙ necesse eēt ꝙ hēret ꝓ p̄rio ⁊ ꝑ se subo ens rōis: et ꝑ ꝯn̄s non de-
teriaret de ente rōis in cōi ꝑꝑ q̄d de ente rōis in cōi non vr̄ eē possibil': nisi
vna scia: hoc ēt pȝ ꝑ sil'e i ente reali: q: de ente reali in cōi non est nisi vna scia
credo ēt ꝙ ipoı'e ē ꝙ de eadē re oio sola rōe d̄rente sint diuerse scie in nā in-
telligibili eiusdē spēi. puta ꝙ due scie humāe sint de aliquo vno eadē re sola
rōe differēte manēte intellectu in eadē dispōne: tractare tn̄ diffuse non ꝑtinet
de hoc ad pn̄s negociū: et sic pȝ ꝙ illa minor ꝑ̇ncipalis rōis q̄ꝫtū ad oēs par-
tes suas. Si g° ēt pȝ ꝙ n̄ ē q̄cq̄uā scia alia a logica nata eē q̄ hēat ens rōis q̄ cō-
sequūtur rē non ex instōne ꝓ p̄rio et ꝑ se subo: q: nulla talis scia adhuc inuen-
ta ē non de inuētis scijs ille scie q̄ sūt alie a logica que magis vidēt hēre sit ēs
rationis ꝓ p̄rio et ꝑ se subō. sūt grāmatica et retꝭyca hn̄t ens reale ꝓ p̄° ⁊ ꝑ se
subo. sicut de se natū ē minor ēt pȝ. s. ꝙ rethorica et grāmatica nō habeāt ens
rationis ꝓ p̄rio et ꝑ se subo accipiēdo ens rōis mō predicto p̄t manifestari ⁊
p̄rio de grāmatica de q̄ magis vr̄. q: aut grāmatica ē de vocib⁹ significatis i
quātū significatie sunt: aut de ꝯceptib⁹ mentis ꝓut ꝯgrue exprimunt res: si
ponatur p̄mū: tūc seq̄tur ꝙ grāmatica non ē de ente ratiōis ꝙ ꝯseq̄t rē ex nā
rei ꝓut nata ē apprehēdi ab intellectu. Sed hēbit ens rōnis: ꝙ ꝯuenit signis
ex institutione ꝓ p̄rio et ꝑ se subō. vñ p̄rimū subm̄ et ꝑ se erit vox vt ex sign̄s
vel ipsū significatū vt hȝ hītudinē significati ad sig^m vn̄ et si aliq̄ ꝯsideret grā-
matica ꝑtinēs ad ens rationis p̄rio modo sicut q̄n̄ dr̄ ꝙ nomē appellatiuū est
illud ꝙ ē cōe ꝑlib⁹ ꝯsiderare cōitatē ipsam sed se ꝑtinet ad logicū. Sed con-
siderare eā vt sit significata vel considerare rē vt indeteriate significatā ꝑtinet
ad grāmaticaȝ vñ cōitas ipsa non erit formale in obō grāmatice: sed erit ma-
terial'r ꝯsideratū et idē posset patē in multis alijs. Si ponat' grāmatica eē de
ꝯceptib⁹ vt de p̄rimo et ꝑ se subo: adhuc seq̄tur grāmatica non hēbit ens rō-
nis de quo loq̄mur p̄^m et per se subm̄: q: hec non accipim⁹ ens rōis ꝓ acti-
bus exn̄tib⁹ in intellectu sicut in subō que sunt vere res: eē reale hētes sicut

upra. Sed hic accipim⁹ ens rõnis ꝑ eo ꝙ sequitur rē ꝓut ē obiue in intellectu sicut supra expositū fuit ꝙ distingnit̃ ɔtra ens reale diuisum in decē ꝑdicamē ta. Sed ɔcept⁹ mētis siue sit idē ꝙ actus intelligēdi siue aliqd diuersū ab eo sūt qdē reales exn̄tes in mēte sicut in subo. ideo ⁊c. Tractat āt grāmatica de predictis ɔceptib⁹ ꝓut inueīt̃ in eis ɔgruitas vel incōgruitas i repn̄tādo res q̄ qdē ɔgruitas vel incōgruitas se tꝫ ex pte ipsi⁹ ɔcept⁹ in ordie ad reꝫ intellꝫ et non eɔ. vn̄ sicut claritas vel obscuritas se tꝫ ex pte actus intelligēdi scđm q̄ aliqd clare vel obscure itelligit. ita ⁊ ɔgruitas. Et si dicat̃ ɔtra hoc ꝙsic dr̃ intelligi: ita ēt dr̃ ɔgrue intelligi. ⁊ sicut ens rõis ɔseqt̃ rē ꝓut dr̃ absolute loquēdo intelligi: ita ēt vr̃ ꝙ respectu ens rõis ɔseqt̃ ipsam rē intellectaꝫ ꝓut dr̃ ɔgrue intelli et de tali ente rõis tractat grāmatica et ad hoc dōm ꝙali/ qua res ē intellecta ab ente rõis. Sꝫ denoiat̃ denoiatione extrinseca ab actu intelligēdi: sꝫ qn̄ dr̃ eē pmā intētiōem vel scđam vel qn̄ dr̄ eē vl'is vel pticu/ laris tūc ē denoiatio ab ente rõis: ita et qn̄ dr̃ res clare vel obscure intelligit non ē denoiatio ab ente rõis: vel dr̃ ɔgrue vel incōgrue ɔcipi: nec alia entia rõis ɔseqt̃ itelligi cū alia clare vel obscure intelli: ⁊ nō alia entia rõis conseq tur absolute ɔcipi et alia ɔgrue vel incongrue ɔcipi: sed eadē siue ɔsil'ia quia' bitudines reꝝ ad intellectū et vni⁹ intelligibilis ad aliud intelligibile vnifor miter inueniūt̃ respectu itelli absolute et respcū itelligi clare vel obscure si/ mil'r ē respcū ɔcipi absolute et rspcū ɔcipi ɔgrue vl' icōgre: noᵐ ꝙ ⁊ si grāᵃ ɔsideraret aliqđ ens rõis ɔn̄s rē vt ē obiue in itellectu sicut supra fuit dictuꝫ qr grāmatic⁹ ɔsiderat cōitatē rei significate: et ex hoc vocat nomē sign̄s nomē appellatiuū non ɔsideraret illud ens rõis vt primū et ꝑ se subm̄: sꝫ hēret il/ lud ɔsiderare ex ɔn̄ti inq̄tū hꝫ attributionē ad ɔceptū repn̄tātē vel ad voceꝫ significatiuā sicut q considerarct de actu intelligēdi q̄tū ad suū eē reale posset ex ɔn̄ti aliq̄ entia rõnis q̄ ɔsequūt̃ res vt sunt obiue in intellectu. sic g° nō vr ꝙ grāmatica hēat pro prio et ꝑ se subo ens rationis ꝙ ɔseqt̃ ipsum obm̄ nā/ lit. s. ex modo quo natū ē intelli et non ex istitutiōe. sil'r et rethica q̄tuꝫ mihi nūc appet: non ē de ente rõis: vt de prio et ꝑ se subo. ¶ Ad cui⁹ euidentiam sciendū ꝙ licꝫ cōsiderare qūo vnū demrētur ꝑ aliud: puta qūo effectus de/ monstretur per causam vel econuerso pertineat aliquo modo ad ens rõis ꝙ ɔseqtur rem prout est obiue in intellectu discursiuo prout dicitur antecedens et aliud consequens et vnum inferens et aliud illatum. vel probatur cuꝫ scia etiam considerans causas ex quibus effectus inferuntur vel econuerso et vtēs illo modo demonstrandi tradito in logica. non habens esse rationis vel illuꝫ modum demonstrandi pro primo et per se vel etiam ꝙ per se subiecto ali/ oquin omnis scientia haberet ens rationis ꝑ primo et per se subiecto: licꝫ. n. scie considerantes causas ex quibus effectus qui inferuntur vel econuerso et ꝓprietates reꝝ. Ex quarum vna infertur alia vtūtur illo modo inferēdi non tamen habent illi⁹ modum inferendi pro formali obiecto habent ipsas nās rerū et eaꝝ ꝓprietates reales ex quarū vna infertur alia vel ꝓbabiliter vl' de monstratiue: nūc āt rethorica non ɔsiderauit vt obm̄ formale ipm modū infe rendi. probatur vnum ex alio. immo considerat ipsas res ex quibus fit illa/ tio probabilis siue persuasiam: vnde docet considerare et condictionem iudicis. Et conditiones cause. Et habet persuadere. vnde videtur quod

ſicut ſcie reales demonſtratiue ſe hñt ad modū demonſtrandi traditam in li-
bro poſteriorū. ita ſe hñt rethorica ad modum ꝓbabiliter inferendi traditā
in libro topicorum. Sed ſcie reales non habent ꝑ primo ⁊ per ſe ſubō modū
demonſtrādi traditū in libro poſterioꝝ: ſed res in quarū ꝯſideratiōe talis mo
dus demōſtrādi inuenitur. ergo a ſimili rethorica nō hꝫ pro primo ⁊ ꝑ ſe ſub
iecto ipſum moduꝫ ꝑſuaſiue vel ꝓbabiliter inferendi: ſed res in quarū conſi/
deratione talis modus natꝰ ē inueniri: ⁊ hec ſint dcā conferēdo ⁊ abſqꝫ aſſerti
one: qꝛ paruꝫ de his cogitaui. ſic ergo teneó ꝙ ſola logyca hꝫ ens rōis ꝑ prīo
⁊ per ſe ſubō. ¶ Ad primū in oppoſitū dōm ꝙ illa maior hꝫ veritatem ꝺ illa
ſcīa que determinat de entibus realibꝰ vt de primo ⁊ ꝑ ſe formali ſubiecto. ſꝫ
minor ſi accipiatur in iſto ſenſu eſt falſum. ſ. ꝙ logyca iſto modo cōſideret de
entibus realibꝰ ⁊ quādo dicitꝰ ꝙ immo qꝛ ꝯſiderat de ſubā quantitate ⁊c. di/
cēdū ꝙ nō conſiderat de iſtis vt de formali ⁊ per ſe ſubō: ſiue obō: ſed conſide
rat de eis inquātū in eis fundatur ſuū formale ⁊ ꝑ ſe ſubiectū īquantū. ſ. i iſtis
inuenitur rō predicamēti gñis vel ſpēi vel alicꝰ talis. ¶ Ad ſcdm dōꝫ ꝙ non
puto ꝙ primū ⁊ per ſe ſubiectū logyce ſit ſyllogꝰ: ſed ens rōis ꝓut ē obiue in itel/
lectu ſiue obiue in intellectu ſit ſimplici: ſiue in intellectu cōplexo abſolute enū
ciatiuó ſiue in intellectu diſcurſiuo ⁊ hóc ſatis pꝫ diſcurrēdo per libros logy/
ce dicitꝰ tamē logyca magis eē de ſyllogiſmo qꝫ de aliis: quia in cognitōe diſ/
curſiua terminatur ⁊ cōpletur ꝓceſſus intellectꝰ: tam ex parte actꝰ intelligēdi
tā ex ꝑte entis rōnis ꝯñtis rē intellectā ꝓut ē obiue in intellectu: poſito tamen
ꝙ eēt vera illa maior tñ ad minorē pōt dici ꝙ non ē vera: qꝛ inteꝰ nō dicit ipſā
cognitionē diſcurſiuā: ſed dicit ens rōnis ꝯūs ipſam rem intellectā ꝓut eſt ob
iectiue in intellectu diſcurſiuo: añs enim ⁊ conſequēs vel inferēs vel illatū nō
dicūt cognitionem diſcurſiuam: ſed dicūt hitudinē vnius obiecti intellecti ad
aliud obiectū intellectum. ſ. ꝙ ex vno nato venitur in aliud notificandū ſicut ⁊
ꝓdicabile: genus vel ſpēs: nō dicit ipam notitiā ſimplicem. Sed dicit hitudinē
vnius intelligibilis ſimplicis ad aliud intelligibile ſimplex ꝓut vnum eſt dici/
bile de alio ⁊ ſuperius reſpectu alterꝰ que habitudo ꝯſequitur rē prout ē ob/
iectiue in intellectu ſimplici. ¶ Ad tertiū dōꝫ ꝙ modus ſciendi dupliciter pōt
accipi. vno modo ex parte intelligētis ꝓut dicimꝰ ꝙ aliquis intelligit clare vel
obſcure. Alio mō pōt accipi modus ſciendi ex ꝑte rei ſcite: vt quando dicitꝰ ꝙ
aliquid ſcitur. ſilr ⁊ hoc duplr. nam quando res ſcita denominatione extrin/
ſeca ab ipſa intellectiōe. ⁊ ab ipſo modo reali ipſiꝰ intellectionis: vt qñ dicimꝰ
ꝙ iſta intellr clare vel obſcure: qñ vero ipſa res ſcita denoīatur non ab actu in/
telligēdi: ſꝫ ab ente rōis ꝯñtis eā ꝓut ē obiue in intellectu: vt cū dicitꝰ abſtracta
vel inferius ⁊ modus ſciēdi. i. quo res que ſcitꝰ ſic obiicitur intellectui ⁊ ſcdm
talē ordinē non eſt modus realis: nec modus entis realis: ꝯñs ipſuꝫ in ſuo eē re
ali. Sed ē modus rōnis ꝯñs quidē ens reale. Sed ſcdm ſuū eſſe reale: ſed pro
ut ē obiue in intellectu qui modus formalr loquēdo nō ponit aliqꝫ rē in aliquo
ſubiectiue licet bene ſupponit ⁊ de tali modo ſciendi formalr loquēdo eſt lo/
gyca: licꝫ conſideret ſecundario ⁊ materialiter de aliis que ſūt realr ſiue ex ꝑte
intellīs ſiue ex ꝑte rei intellecte. ¶ Ad quartū dōꝫ ꝙ ſcdm illos qui ponūt ꝙ
ipm obiectū mouet intellectū ad intelligēdū ipſuꝫ primū obiectū ⁊ principale

ꝙ primo natum est occurrere intellectui.s.res habens esse in reruȝ natura mo
uet intellectum ad diuersos actꝰ intelligēdi quodā ordie ita ꝙ primo mouet
ad notitiam simplicem deinde ad ꝯplexꝰ enūciationē.⁊ postremo ad discursi
uam inq̄ ex quibꝰ ꝯplexis p̄cognitis infert tertiū ꝯplexū instrumētū.ergo mo
dus sciendi ē res mouens quoddā ordie q qdē ordo ex ꝑte cognitiōis saltem
quādoqȝ est ordo realis tp̄is vel nature.Sed ex ꝑte rei intellecte est ordo rōis
ꝯn̄s rem ꝓut ē nata eē obiue in intellectu discursiuo ⁊ scire talē ordinem rei in
tellecte:lȝ sit ordo rōnis multū facit ad hoc ꝙ ꝓmpte ⁊ ordinate veniatur in=
cognitionē rerum.nā scire qūo inferiꝰ indetermiate suppoᵐ includit superiꝰ⁊
scire qūo eꝯ° vl'r sumptum includit inferiꝰ:et quō quedā res vel rex ꝓprieta=
tes nō pn̄t esse:siue inuicem multū facit ad habendum ordinate notitiam dis=
cursiuam de rebus:iō scia que tractat de tali ordine intelligibiliū dicitur de=
termiate de instrumēto sciēdi quo vtūtur omnes scie:⁊ quando dicitur ꝙ ens
rōnis nō pōt eē causa instrumentalis sciendi:⁊ per ꝯn̄s instrumētū sciendi pōt
dici dupl'r:vno modo ꝙ lȝ ens rōnis nō possit eē causa sciendi ꝺm se ⁊ formal'r
tamen rōne sui fundamenti in quo fundatur pōt eē cā:qꝛ.s.fundamentū suum
perfecte cognitum non solum quātum ad illud:sed ꝗtū ad talē ordinē est cā
attingendi ad cognitiōem scie notificā:alio mō potest dici ꝙ lȝ ens rōn is non
possit eē cā alicui° entis realis tn̄ cognitio entis rōnis que quidem cognitio ē
ens reale pōt eē cā entis realis ꝺm ꝙ vna cognitio pōt eē aliquo modo cā alte
rius qualitercūqȝ hoc fit:⁊ ideo cogᵒ ꝗ logyca dat de tali ordine itelligibiliū
est instrumentum in alijs scientijs:quia hic habetur modus procedendi in ali
is scientijs.¶ Ad quintū dōm ꝙ sicut supra patuit prima intentio quātum ad
ipam intentionalitatem est concretiue accipiendo . secūda intentio quia perti=
net ad scōm genus intelligibilium : ita ꝙ ipsa prima intentionalitas absolute
accepta que fundatur inre extra modo quo fuit supra expositū est quedā secun
da intentio accipiendo denominatiue.qꝛ est fundamentum in quo fundat̄ secū
da intentio pertinens ad secūdum genus intelligibiliuȝ.hoc ergo premisso di
cendum ad maiorem ꝙ si esset aliqua scia que p̄ncipaliter considerarȝ de ente
reali:⁊ de ente rationis videtur ꝙ p̄ncipalius de ente reali: ⁊ per ꝯsequens ꝙ
ens reale esset primum ⁊ per se subm̄ eius:⁊ si aliqua scia ꝯsideraret de ente re
ali non p̄ncipaliter sed secundario prout inuenitur fundari in eo ens rōnis .nō
oȝ ꝙ talis scia sit de ente reali:vt de primo ⁊ per se subō:⁊ tunc ad minorez di
cēdum ꝙ logyca non considerat p̄ncipaliter de ente reali nisi gr̄a entis rōnis.
¶ Ad ꝓbationem factam in oppositum quādo dicitur ꝙ logyca considerat d̄
vtroqȝ:quia considerat de intentionibus scdis ⁊ primis:dōm ꝙ prime inten=
tiones lȝ pertineant ad res ꝗtum ad id ꝙ fundatur ipsa intentionalitas tamē
ꝗtum ad ipam intentionalitatē pertinet ad ens rōnis ⁊ est secūda intentio cō
cretiue dicta:nunc aūt logyca non considerat primas intentiones quātum ad
ipsas res in quibus fundatur talis intentionalitas ꝺm se ⁊ absolute sūptas.sȝ
tm̄ ꝗtū ad ipaȝ intentionalitatē ⁊ hoc formaliter ⁊ p̄ncipaliter.¶ Ad sextū di
cēdum ꝙ illa solō que ibi datur est bona.¶ Ad septimū ꝙ obijcitur contra illā
solutionē dōm ꝙ si accipiatur vl'e quātū ad ipsam intentionez vl'itatis. minor
est falsa ad ꝓbationem eius quando dicitur ꝙ intellectus distinguitur assēsu

per vl'e ſicut per ſuum obm̄ formale: dicēdū ꝙ iſta ſil'r eſt falſa: quia intellectus
non diſtinguitur a ſenſu ꝑ vl'e ſicut per ſuū primū ⁊ ꝑ ſe obm̄: ſed bn̄ intellectus
diſtinguitur a ſenſu per vl'e ⁊ ꝑticulare ſicut ſm̄ diuerſos modos attingēdi ob
iectū. qꝛ intellectus attingit obiectum ip̄m cognoſcēdo vl'r ſenſus autem ꝑticu
lariter ꝙ̄tū āt ad ꝓmū ⁊ per ſe obm̄ dr̄t intell's a ſenſu: qꝛ obm̄ ꝓmū intellectꝰ
ſub quo ꝯtinetur oē qualr̄cūqꝫ intelligibile eſt ens: ſed primū obm̄ ſenſus ſub
quo continetur oē ſenſibile eſt determiatū ens ꝙ natū eſt mouere qualr̄cunqꝫ
virtutē ſenſitiuā. ¶ Ad octauū pōt patere ex ꝓncipali ſol'one. nā eē rōis lꝫ inue
niatur cōicare oibꝰ generibus entium ⁊ hoc denoiatiue ſicut hoc ꝙ eſt eſſe itel
lectum oibus eis conuenit: tamen ens rōnis ſic cōe denominatiue hꝫ ſuā rōeꝫ
formalem in ordine ad determinatuꝫ genus entis. ſ. in ordine ad intellectū rō
autem entis realis non ſic ſumitur in ordine ad determinatū genus entiuꝫ: et
ideo preter ſciam que eſt de ente in cōi ſunt alie ſcientie tractantes de diuerſis
generibus entium. ⁊ ideo non ē ſil'e ꝙ̄tū ad hoc de ente reali ⁊ de ente ratiōis
cuius rō ſumitur in ordine ad determinatum genus entium. ¶ Ad nonū dōm
ſicut dictum fuit in principali ſolutiōe rethorica nō conſiderat de ſill'o dialetiᵒ
vt de primo ⁊ per ſe ſubiecto nec in gn̄ali nec in ſpāli: nec ēt de ipſo applicato
ad māꝫ ſpecialē. Sed conſiderat de mā cuius ſylloꝰ dyaꝰ eſt applicabilis: ſic̄
etiam alie ſcientie que vtuntur ſillogiſmo demonſtratiuo non ſunt de ſill'o de=
monſtratiuo vt de ſubō. Sed ſunt de aliquo ente reali cui ſilloꝰ demonſtrati=
uus eſt applicabilis. ¶ Ad decimū dōm ꝙ ſi ponatur ꝙ grāmatica ſit de ora=
tione congrua. vt de primo ⁊ per ſe ſubō ſequitur vt dictuꝫ eſt: ꝙ grāmatica cō
ſideret de ente rōnis ꝙ ꝯſequitur voces vt ſunt ſignificatiue: ⁊ hoc ē ens rōnis
ꝙ conſeqtur alia ſigna ipoſita ad ſigᵐ ex inſtitutione humana nō auteꝫ ens rō
nis ꝙ ꝯſequitur rem collectam ex natura rei modo quo expoſitū eſt ſupra. naꝫ
ſm̄ hoc ꝓprium ⁊ appellatiuū ꝑtinēt ad ens rōis ꝯn̄s voces in ſignificādo vl'r
vel ꝑticulariter. ſed vl'itas ⁊ ꝑticularitas eſt ens rōnis ꝯn̄s rem ipam vt eſt itel
lecta ſic vel ſic. Si autē ponatur ꝙ grāmatica ſit de ipis ꝯceptibꝰ mentis ꝓut
ꝯgrue repn̄tant res ſic grāmatica vt dictum ē in principali ſolutione non eſt ꝺ
ente rōnis. vt de primo ⁊ per ſe ſubō qui conceptꝰ ſunt vere res vt dictum ē ſu=
pra de entibꝰ āt rōis nō ꝯſiderat niſi prout reſpondet congruitati dictoruꝫ cō
ceptuum. ita ꝙ logica conſiderat de dictis entibus rōnis ſm̄ ſe: grāmatica aūt
non conſiderat de illis niſi inꝙ̄tum corrn̄det ꝯceptui congruo.

D tertiū ſic ꝓceditur ⁊ arguitur ꝙ logyca tractat de omni ente rō
nis: qꝛ nō ē dare aliqꝺ ens rōis de quo aliqua ſcia non tractat. ſed
vt videtur nulla ſcia tractat ꝺ ente rōis niſi logyca. ergo ⁊c. maior
pꝫ. quia ſi eſſet aliquod ens rōnis ſaltem ꝙ̄tuꝫ ad ens rationis ꝙ
pōt eſſe notum nobis de quo nulla ſcientia tractarꝫ: tūc ſcientie eſ
ſent diminute ⁊ iperfecte tradite ꝙ non vr̄ ꝓbabile. minor probatur: quia ſic̄
ſcia tractans de ente rationis ſe habet ad tractandum de entibus realibus. ita
ſcia tractans de ente reali ad tractandum de ente rationis. Sed ſcientia tra=
ctans de ente rationis vt de primo ⁊ per ſe ſubiecto non tractat de aliquo en=
te reali ſaltē perfecte ⁊ ꝙ̄tum ad ſuum eſſe reale. ergo nec aliqua ſcientia hn̄s
pro primo ⁊ per ſe ſubiecto ens reale habet tractare de aliquo ente ratiōis. ſed

oẽs alie ſcientie a logica hñt ens reale pro primo ⁊ per ſe ſubõ: vt dictum ē ſu
pra. ergo vt videtur nulla alia ſcia tractat de aliquo ente rõnis niſi logyca.
¶ Pre^a. vna ſcia ſufficͭ ad tractãdũ oĩa illa quoꝝ ſumitͬ i ordie ad determiatũ
genꝰ entiũ ⁊ pp h vt ſupra dictũ fuit i lo^a nõ ſufficit ad dterminãdũ de oibꝰ en
tibꝰ rõnis que ꝯſequũtͬ diuerſa gña entiũ. qꝛ. ſ. talia oia ꝯſequũtͬ res i ordie ad
determinatũ genꝰ entis. ſ. inordie ad inte^m. Sed oia entia rõnis q̃ ſũt illa ſiue
ſint talia que ꝯſequũtͬ oia genera entiũ: ſicnt genꝰ: ſpẽs: ſiue ſint talia que cõ
ſequũtͬ determinatũ ens ſicut ē dr̃ia pncipij ⁊ finis in puncto ſumũtͬ in ordine
ad inte^m qui eſt determinatũ genus entis. ergo logica tractat de eutibꝰ i tali-
bus. ¶ In ꝯriuꝫ ē qꝛ dr̃ia pncipij ⁊ finis in pũcto ⁊ dr̃ia iuſtitie ⁊ i iuſtitie ſũt
i deo ēt entia rõis: qꝛ p̃dcã nõ dr̃nt niſi ſola ratiõe: ſed logica ñ tractat d talibꝰ
ergo logyca nõ tractat de oi ente rõis. ¶ Rñ^o ad euidẽtiã iſtiꝰ qõnis prio intẽ
do p̃mittere quaſdã diſtõnes. ſo p̃mittã quadã ſuppõem. 3° ponã ꝯcl'ones q̃s
intẽdo de iſta qõne cũ ſuis ꝓbatõibꝰ. Qꝛtũ ad pmũ ſciendũ ꝙ ſicut p̃miſſum
ē ſupra in qõe imediate precedẽte duplex ē ens rõis: qdã ē ens rõis ꝙ nõ ex
intentione humana ꝯſeqtͬ res ꝓut ſũt obiua in intellectu. Sed ex aptitudie nã
li reꝝ ꝓut vno mõ vel alio inteꝰ natus eſt mouere ad reꝝ cognitionẽ. verbi. g̃.
vl'e ⁊ pticulare ꝓut inteꝰ natus ē mouere ad reꝝ cegnitionẽ ē i vl'i ⁊ idiſtincte:
vel in pticulari ⁊ indiſtincte. ⁊ idẽ eſt de gñe ⁊ ſpẽ de añte ⁊ ꝯñte ⁊ alijs his in-
tẽtionibus q̃s logicꝰ ꝯſiderat. Alia ſunt entia rõnis que ꝯſequũtͬ aliq̃ impoſita
ad ſignificãdũ res intellectas: ſicut eſt nomẽ vel vbũ: vel eẽ vocẽ ſignificatiuã
ſm placitũ: ⁊ eẽ nomẽ appellatiuu vel ꝓpriũ. Alteriꝰ ens rõnis ꝙ ꝯſequitͬ res
ꝓut ſunt obiue in intellectu ex nãli aptitudie reꝝ in ordine ad modũ inte^m ad
eaꝝ cognitiõem diſtinguitͬ: qꝛ eſt quoddã ens rõis loquẽdo de tali ente rõnis
ꝙ ē cõe oibus gñibus entiũ ſicut ē geuus ſpẽs p̃dicamẽtũ ⁊ ꝯſilia aliud ãt ē ꝙ ē
ꝓpriũ determiati entꝫ ſicut dr̃ia rõnis que ē inter ſapiẽs ⁊ iuſtus in deo. ⁊ ſic
hẽmus duas diſtões de ente rõnis: ⁊ hoc ſufficit de primo. Quãtũ ad ſm pre
mitto iſtã ſuppõem. ſ. ꝙ logica conſiderat ens rõis. i. d his que ꝯſequũtur res
vt ſunt obiue in intellectu inq̃tum conſideratio eoꝝ vꝫ ad hñdũ modũ ꝓcedẽ
di in alijs ſciẽtijs inq̃tum. ſ. in alijs ſcijs ꝓceditur primo diffiniẽdo ſimplicia
que diffõ ꝯſtituitur ex gñe ⁊ dr̃ia ⁊ ꝓceditͬ ẽt acõibꝰ ad ſpecialia ⁊ a nobis notꝫ
ad illa que ſunt in ſe non ſunt nobis nota: ⁊ ſic de alijs modis procedendi. ⁊ h
ſuppõ pꝫ ex dicto cõi. ⁊ ex parte rei et ex natura rei ex dicto cõi: quia cõiter dici
tur ꝙ logica tradit modum ſciendi ⁊ modus procedendi in alijs ſciẽtijs vtiqꝫ
verum eſt inq̃tum logica tractat de his que conſequuntur rem in ordine ad in
tellectum prout. ſ. in intellectu obiectiue. prout. ſ. quorum cognitio de ſeruit
ad hoc ꝙ habeatur modus procedendi in alijs ſcientijs: quia ſecundum ordi-
nẽ quẽ res habent prout ſunt in intellectu obiectiue opꝫ ꝙ habeatur modus
procedendi in cognitione earum. Ex natura rei. hoc idem patet quia conſtat ꝙ
in omnibus ſcientijs ſunt quedam modi procedendi communes in omnibus
ſcientijs ſicut ꝙ plus tractatur de cõmuni q̃ de ſpeciali ⁊ ꝙ proceditur diffi
niendo ꝓbando ⁊ improbando procedendo. ſ. de aliquo nobis noto ad aliud
ꝙ non eſt nobis notum in ſe ex hoc ſic arguitur ad propoſitum quia modi cõ
munes procedeudi in ſcia ſumuntur ſecundum ordinem ſuperioris ad inferiꝰ

⁊ ſm ordinē generis ad ſpēm ⁊ drīaꝫ: ⁊ econuer ſo: ⁊ ſm ordinē pꝰ noti ad po
ſteriꝰ notuꝫ: ⁊ ſic de ſilibus. Sed predictꝰ ordo non conſequitur rē quantum
extra. ſed ſuū reale circunſcripto. imo conſequitur rē ꝓut eſt obiue in intellectu
ordo. n. predictꝰ. ſ. generis ad ſpēm vel ecōuerſo nō ē ordo realis. ergo mōus ⁊
ꝯmētatoris ꝓcedēdi ex his ſumitur in ſciētijs que cōſequuntur res prout ſunt
obiectiue in intellectu: ⁊ per ꝯñs conſideratio eorum eſt neceſſaria ad accipien
dum modū quo cōiter ꝓceditur in ſcijs. Sed nō ē ponendū qñ aliqua ſcientia
tractet de iſtis ꝓut eoꝝ conſideratio. vꝫ ad habendū modū procedendi ī alijs
ſcijs alioquin phya eēt nimis imperfecte tradita: ſed taliū ſcia eſſet omiſſa: ſed
iſta ſcia eſt logyca. quia nulla alia ſcia tractat de talibus niſi logyca. ergo logy
ca conſiderat de illis que conſequūtur res ꝓut ſunt obiue in intellectu inq̄tū
eoꝝ conſideratio. vꝫ ad accipiendū modum procedendi in alijs ſcientijs. ⁊ ſic
pꝫ ꝑdcā ſuppō. His ꝑmiſſis pº pono q̄tuor ꝯclōnes. ¶ Pria ꝙ ē logyca nō ē
de entibus rōnis que conſequūtur aliqua ſigna. puta voces ſignificatiuas ex i
ſtitutione humana. ¶ Secūda ꝯclō eſt ꝙ logyca non conſiderat ens rōis ꝙ cō
ſequitur determinatum ens ſicut ens ē drīa pncipij ⁊ finis in puncto vel i ipſo
nūc: inq̄tum eſt tale ſpāle ens rōnis ꝯñs determinate talem rem. ¶ Tertia ē:
ꝙ logyca conſiderat de omnibus entibus rōnis que conſequuntur oīa genera
entiū inq̄tum eoꝝ conſideratio vꝫ ad habenduꝫ modū procedēdi in alijs ſciē
tijs. ¶ Quarta ē ꝙ non oīs conſideratio predictoꝝ entium rōnis que ꝯñt oīa
genera entium pertinet ad logycam. ¶ Prima ꝯclō. ſ. ꝙ ad logycā non perti
net cōſiderare entia rōnis que ꝯſequūtur aliquas voces ex humana inſtitutiōe
ſicut ꝙ alia vox imponatur ad ſignificādū aliqđ cōe vel aliquid ſingulare: lꝫ đ
ſe pateat. hoc qꝛ pertinet ad grāmaticam: tamē duplici rōne poteſt hoc oſtēdi
prima ſumitur ex eo ꝙ modo immediate dictum ē. ſ. ꝙ logyca cōſiderat entia
rōnis inq̄tū eaꝝ ꝯſideratio eſt vtilis ad habēdum modū cōem procedendi in
alijs ſcientijs: quia modus ꝓcedendi in ſciētijs eſt circa diuerſa ſcibilia diuer
ſarum ſcientiarum: accipitur ſm ꝙ intellectus naturaliter natus eſt moueri ad
cognitiōem eaꝝ. Sed illud ꝯſeqtur res ſcibiles ſm ꝙ inteꝰnāliter natus ē mo
ueri ad eaꝝ cognitiōem nō eſt ab inſtitutione humana: qꝛ ꝙ eſt ab inſtitutione
humana dependet a voluntate humana motꝰ aūt quo natus eſt naturalr̄ inteꝰ
mouē ad cognitiōem reꝝ nō đpēdet a volūtate hūana: qꝛ volēte vel nolēte ho
mine ſic natus eſt inteꝰ mouere ⁊ non aliter. ergo illa ſcia que conſiderat en-
tia rōnis ꝓut eoꝝ conſideratio vꝫ ad habēdum modum in alijs ſciētijs non
hꝫ cōſiderare entia rōnis que ꝯſequuntur voces vel alia ſigna ex inſtitutiōe hu
mana. Sed ſicut dictū eſt logyca habet ꝯſiderare entia rationis prout earum
ꝯſideratio vꝫ ad habēdum modum procedēdi in alijs ſciētijs. ergo ⁊c̄. Scđa
ſumitur ex inuētiōe ſciaꝝ: quia i inuētiōe ſcie nō indiget aliquis vocibus vl' ali
is ſignis: nec per ꝯñs in inuētione alicꝰ ſcie non habet locum ens rationis ꝙ
cōſequitur aliquid ſignū ex inſttutiōe humana. Sed i inuētiōe cuiuſcunqꝫ ſciē
tie opꝫ habere modum procedēdi ꝙ dat logyca: ergo logyca non conſiderat
ea que ꝯſequuntur voces vel alia ſigna ex inſtitutione humana. Secunda etiā
ꝯclō. ſ. ꝙ logyca non conſiderat ens rationis ꝙ conſequitur determinatū ens
ſicut eſt differentia rationis que eſt inter principium ⁊ finem in puncto vl' etiā

ſi nunc vel differentiaꝫ rationis que eſt inter iuſtitiam ⁊ ſcientiam in deo de
facili poteſt patere quia logica vt dictum eſt conſiderat illud ens ratōis ſiue
illa ſciētia rationis quorum conſideratio eſt vtilis ad habendum cōem mo-
dum ꝓcedendi in quibuſcunqꝫ ſcientijs. Sed ens rationis ꝙ conſequitur d̾
terminatum ens non eſt hmōi: ſicut pꝫ in exemplis prepoſitis: quia earum
conſideratio non valet ad tradendum modum cōem in quibuſcunqꝫ ſciētijs
cum conſequatur determinatum ens ꝑtinens ſolum ad determinatā ſciēti-
aꝫ. ergo ⁊c̄. Ad quā autem ſciam pertineat determinare de talibus entibus
rationis patebit in ſequenti articulo. ¶ Tertia concluſio. ſ. ꝙ logyca oīa ētia
rationis que conſequūtur generaliter omne ens ſaltē creatum: ſicut ſunt ge-
nus ſpecis: aňs: ⁊ conſequēs: ⁊ conſimilia. vel plura genera entiū ſicut ſūt ac
cidens ⁊ ꝓprium: pꝫ faciliter quia logica habet conſiderare omnia entia ra-
tionis quorum cognitio vel conſideratio valet ad habendum cōem modum
intelligendi inquibuſcunqꝫ ſcientijs. Sed oīa entia rationis que cōiter conſe
quūtur oīa entia: ſicut ſunt genꝰ: ſpecies: differentia. vel plura gn̄a entiū: ſi-
cut ſūt accidens propriū ſūt hmōi. nā ſcd̄m talia ordinantur ꝓceſſus in ſciē-
tijs acōi ad ſpāle a ſubiecto ad paſſiones ⁊ ad accidentia: ⁊ ſic de alijs. g° ⁊c̄.
¶ Quarta concluſio. ſ. ꝙ oīs conſideratio talium entium rōnis que ſic ſunt
cōia pertinet ad logycam: quia logica non habet conſiderare de talibus niſi
inqͣ̄tum eorum cognitio vꝫ ad habendum modum cōem procedēdi in qbuſ
cunqꝫ ſcientijs. Sed predicta entia rationis ſunt aliter conſiderabilia ⁊ alio
modo ꝯſiᵐ preter quā illo modo quo eoꝝ conſideratio vꝫ ad habendū mo-
dum cōem in quibuſcunqꝫ ſcientijs. ergo ⁊c̄. minor iſtius rationis. ſ. ꝙ talia
entia rationis ſunt alio modo ꝯſiderabilia preter illum modum quo eorum
conſideratio vꝫ ad habēdum cōem modum procedendi inqnibuſcunqꝫ ſcien
tijs. patebit in ſequenti articulo nec tamen oportebit ponere aliquā ſcientiā
preter logicam que habeat talia entia rationis vt primum ⁊ per ſe ſubiectū
vt patebit in ſequenti articulo. ⁊ ſic patent quattuor predicte concluſiones.
Et vlterius pꝫ quid dicēdum eſt ad queſtionem principalem. ſ. vtrum logi-
ca conſideret de omnibus entibus rationis: quia oſtenſum eſt ꝙ non conſi-
derat vniuerſaliter de oībus entibus rationis: quia nec conſiderat de enti-
bus rationis que ꝯſequūtur voces vel quecunqꝫ alia ſigna ex intentiōe hu
mana: nec etiam entia rationis que conueniunt determinato enti. Sed tātuꝫ
entia rationis que ꝯſeqnūtur res prout nate ſunt ab intellectu apprehēdi: et
tātum habet. ea conſiderare in cōem aliquo modo eorum conſideratio vꝫ ad
habēdum cōem modum procedēdi in quibuſcunqꝫ ſcientijs. ¶ Ad primuꝫ
ergo in oppoſitum dicēdum ꝙ maior eſt vera. ſed minor ſimplr̄ eſt falſa. ad
ꝓbationem minoris dicēdum primo ad maiorem ꝙ non opꝫ eadem conce-
dere: quia cum ens rationis fundetur in eſſe reali: magis dependet ens ra-
tionis in ſua cognitiōe perfecta ⁊ a priori ab ente reali qͣ̄ eꝯ°. ⁊ ideo non opꝫ
ꝙ ſi ſcia habēs pro primo ⁊ per ſe ſubiecto ens rationis non poſſit tradere ꝑ
fectam cognitionem de aliquo ente reali qͣ̄tum ad ſuam realitatē ꝙ nō poſ
ſit fieri ecōuerſo. ſ. ꝙ ſcia que habet ens reale pro primo ⁊ per ſe ſubiecto nō
poſſit. tradere perfectam cognitionem de aliquo ente rationis ⁊ precipue de

illa ꝙ consequitur determinatum ens. nam illud nō habet in sua cōsideratio ne aliquam difficultatem nisi quomodo fūdatur i ente reali: ⁊ quomodo se habeat ad eē reale sicut in sequenti articulo dicet: hic autem potest exēplificari per illam scientiam q̄ tractat de ipsa re vel in generali vel in speciali. Ad minorem etiam illius pro sillogismi potest dici ꝙ scientia que tractat de ēte ratiōis vt de primo ⁊ per se subiecto cōsiderat de ente reali: licet non tractat de ipso perfectam cognitionem: ⁊ sic nō sequitur quin scientia que h₃ ens reale pro primo ⁊ per se subiecto nō possit considerare de ente rationis. ⁊ quando additur ꝙ saltem nō poterit tradere cognitionem perfectam. dicendum ꝙ licet sciētia que habet pro prio ⁊ per se subiecto ens reale nō possit tradere perfectam cognitionem de omni ente rationis: tamen non sequitur quin possit tradere perfectam cognitionem de aliquo ente rationis: nec est simile ꝺ scientia que habet ens ratōis pro primo ⁊ per se subiecto respectu notificationis entis realis sicut de scientia que hēt ens reale pro primo ⁊ p se subiecto respectu notificationis entis rationis sicut supra patuit. ¶ Ad ḃm dōm ꝙ ea quorum ratio sumitur in ordine ad determinatum genus entium inq̄̄tum eorum ratio sumitur inordine ad determinatum genus entium possunt reduci ad vnam scientiam sed inquātum possunt de illis alia considerari possunt pertinere ad aliam scientiam: ⁊ quia entia rationis que consequuntur cōmuniter omnia vel plura genera entium considerātur a logico inquātum eorum consideratio v₃ ad habendum modum procedēdi in quibuscunq₃ scientijs nō autē habet logicus multa alia cōsiderare de eis sicut quomodo fūdātur talia in ipsis rebus in habitudine ad intellectum non oportet ꝙ logyca consideret de oībus entibus rationis. Sed solum de illis quorum consideratio v₃ ad habendum modum cōem ꝓcedendi in quibuscunq₃ scientijs ꝺ illis que consequūtur determinatum ens reale ex quibus non accipitur modus aliquis procedendi in scientijs: non habet tractare in speciali inquantū consequitur tale ens determinatum. l₃ forte possit de eis considerare inq̄̄tū sūt secūde intētiōes vel inquātū ē quedā pluralitas rōis: de hoc etiam .s. quō vnitas eius a quo sumitur ratio istorum entiū rōnis facit ad hoc ꝙ habeatur vna scientia de eis.

D quartu₃ sic proceditur ⁊ arguitur ꝙ nulla alia scia preter logicam habet ꝯsiderare de ħis intētiōibus: primo quia ħ vr̄ ꝓpriu₃ logice cōsiderare de ħis intētiōib⁹: soli eni ei attribuitur cōsiderare de secūdis itētionibus adiūctis primis: sed hoc ꝙ est propriū logice nulli alij scie conuenit. ergo ⁊c̄. ¶ Preterea ide₃ nō hab₃ cōsiderari in diuersis scijs. quia scie diuersificātur penes illa de quib⁹ determināt. Sed logica cōsiderat de oībus entib⁹ rōnis que ꝯsequūt̄ cōiter omne ens: vel saltem plura gn̄a entium. ergo saltem nulla alia scia h₃ ꝯsiderare de istis. ¶ Preterea si aliqua alia scia a logica cōsiderat de ente rōis de quo cōsiderat logica eadem rōne ⁊ de oi. Sed quedam sunt entia rōnis de quibus logica ita determinat ꝙ nulla alia determinat de illis entibus rōis nisi logica sicut ē an̄s ⁊ ꝯn̄s p̄missa ⁊ ꝯclo. ergo vt videtur nulla alia scia a logica h₃ cōsiderare aliquod ens rōis de quo tractetur in logica. ¶ In ꝯtrarium ē: q₂

phūs tractat in .vij. metaphīce de vniuersalibus dicens ꝙ nō sūt quedā en-
tia separata a singularibus. Sed vniuersale dicit ens rōnis consideratum ab
ipsa logica. ergo ⁊c̄. ¶ Respōdeo ad euidētiam istius questionis primo po-
nēda est quedam distinctio de consideratione entium rōis. ſo oñdā que cōsi
deratio pertinet ad logicam ⁊ que nō. tertio oñdaʒ quomodo vnitas ei⁹a q°
sumitur ratio entium rōnis facit ad vnitatē scie que est de ipsis. Quātum er-
go ad primum sciēdum ꝙ loquēdo gñaliter de oī ente ratiōis duplex potest
esse cōsideratio de ente rōis accipiendo ens rōnis ꝙ ꝯseqtur res nō ex insti-
tutione humana de quibus vt supra dictum fuit. non habet considerare logi
ca. Sed grammatica vna in habitudine ad ens reale: vt si cōsideretur vtrum
talia habeāt formaliter entitatem realem ⁊ vtrum in ente reali sit genus se-
paratum a speciebus. ⁊ species ab indiuiduis: ⁊ quomodo etiam talia fūdē-
tur in esse reali. vtrum. s. fundentur ex natura rei circunscripto actu intellect⁹
vel hoc fiat mediante actu intellectus: ⁊ breuiter quicquid de his inuestigari
potest in habitudine ad esse reale. Alia potest esse consideratio de ipsis q̄tuʒ
ad hoc ꝙ eis conuenit secūdum ꝙ accipiuntur vt constituta in esse rationis ⁊
q̄tum ad ea que conueniunt eis secūdum rē sicut generi conuenit predicari
i quid ⁊ i plus ⁊ differentibus specie. Differētie vero conuenit predicari in q̄
le substantiale ⁊ sic de alijs: ⁊ si loquamur de prima consideratione entium
rationis dico ꝙ consideratio entium rōis siue consequatur oia gña entiuʒ si
ue plura siue aliquod determinatum ens pertinet ad metaphīcam: ⁊ hui⁹ rō
est: quia ad illā sciam pertinet cognoscere de vnoquoqʒ vtrum habeat eē rea
le vel non: ⁊ vtrum cōueniat rebus in esse reali ⁊ q̄tum attributionem habʒ
aliquid ad ens reale cuius ē ꝯsiderare ens reale i eo ꝙ ens reale vt primum
⁊ per se subiectum. sed metaphysica est h⁹. quia ipa habet considerare ens re
ale in eo ꝙ ē ens reale vt primū ⁊ per se subiectuʒ. ergo ad metaphysicaʒ pti
net scire de vnoquoqʒ. vtrum habeat vnitatem realem: ⁊ vtrum consequatur
res secundum esse reale ⁊ cetera. Maior patet quia illa scientia ad quā perti
net considerare ens reale in eo ꝙ tale vt primum ⁊ per se subiectum habet: ⁊
scire naturam entis realis in vnoquoqʒ in q̄tum habet esse reale. nam q̄ scit
aliquid in eo ꝙ tale scit esse tale in eo ꝙ tale: sicut qui scit calidum scit omne
calidum quodcunqʒ sit illud idest inquātum calidum est habet etiam scire ⁊
considerare ea que consequuntur ens in eo ꝙ ens ⁊ per cōsiderare habʒ sci
re que conueniunt enti ⁊ ipsum consequitur secundum esse reale ⁊ que non
⁊ que habent attributionem ad ipsum in q̄tum habent attributionē ad ipaʒ
Minor etiam de se patet. s. ꝙ ad metaphysicam pertinet cōsideratur ens re
ale in eo ꝙ tale. vt primum ⁊ per se subiectum ⁊ per consequens hētur prin-
cipalis ꝯclo. s. ꝙ ad metaphysicam pertinet considerare de vnoquoqʒ. vtruʒ
hēat entitatē realē: ⁊ vtꝝ siue esse sit ens reale vl' non: ⁊ p ꝯñs vlterius sequi
tur ꝙ ad metaphysicam pertinet considerare de quibuscūqʒ entib⁹ ratiōis:
vtrum habeant esse reale vel non: ⁊ vtrum consequitur res in esse reali ⁊ qnā
attributionem ad ens reale. Et vlterius patet ꝙ ista scientia que isto modo
considerat entia rationis siue secundas intentiones ꝙ idem est: non habet
pro primo ⁊ per se subiecto ens rationis: immo ens reale: quia illa scientia

que principaliter habet considerare entitatem realē siue nāʒ entitatis realis
in vtroqʒ ⁊ inq̄tum entitatē realem habet ⁊ de ente rationis nō habet consi
derare nisi in attributione ad ens reale non habet ens rōis pro primo ⁊ per
se subiecto. imo habet pro primo ⁊ per se subiecto ens reale inq̄tum hmōi.
Sed methaphĩca que predcō modo considerat de ente rōis ē hmōi. ergo ⁊c̄
ratio de se plana est: ⁊ sic sūt declarata duo que fuerunt supposita ĩ preceden
ti questione. s. ꝙ de ente rationis est aliqua consideratio que nō pertinet ad
habēdum modum procedēdi cōem in quibuscūqʒ sciētijs que pertinet ad ali
um q̄ ad logicū. s. ꝯsideratio qua ꝯsideratur in ordine ad entitatē realē mo
do predicto. per hoc scitur ꝙ genus ꝙ nō dicit ens sepatum realiter a specie
vel ꝙ nō ꝯuenit rebus ista sepatio in esse reali. puta aut facit ad tradēdū mo
dum ꝓcedēdi in alijs sciētijs. Aliud ꝙ scia isto modo cōsiderans entia rōis
nō habet pro primo ⁊ per se subiecto ens rōnis. Si autem loquamur de ꝯsi
deratiōe istorum entiū rōis q̄tum ad ea que entis ꝫm se ⁊ in suo eē rōis cō=
petunt: sicut si cōsideramus de p̄dicto ꝓut hʒ species et differentias vt hēt
genera subalterna ⁊ species subalternas ⁊ de gn̄e ꝓut predicat̃ in quid ⁊ sic
de alijs: tūc dico ꝙ sicut supra dictum fuit quedam entia rationis consequū
tur aia vel plura genera entium sicut sūt illa que premissa sūt quorum etiam
ꝯsideratio vʒ ad habēdum modum cōem ꝓcedēdi in quibuscunqʒ scientijs
quedam sunt que ꝯsequtēcr determinat ens sicut est differētia iustitie ⁊ scie ĩ
deo. ⁊ differētia pricipij ⁊ finis in puncto: vel in nūc. modo dico ꝙ considera
tio ētium rōis que ꝯsequūtur oia vel plura gn̄a entium sicut ē predicamētū:
genus: spēs: verum vel falsum: ⁊ consilia q̄tum ad ea que ꝯsequūtur ei scd̄ʒ
se ⁊ ĩ suo eē rōis sicut ē p̄dicari ĩ quid vl'ĩ quale. sicut est predicari de plurib᷒
differentibus numero ⁊ ꝯsimilia pertinet ad logicam. ⁊ hoc fuit oñsum ĩ p̄=
cedēti qōne: ꝙ. s. ad logicam pertinet determinare de his inq̄tum eorū cō
sideratio vʒ ad habēdum modum ꝓcedēdi cōem in quibuscūqʒ scĩs alijs.
Sed ꝯsideratio talium entium rōis q̄tū ad premissa. s. q̄tum ad ea que eis
scd̄m se ⁊ in suo eē rōis competūt. valent ad habēdum modum cōem proce
dendi: vt ibi dictum est ergo ⁊c̄. ¶ Cōsideratio autē entiū q̄ ꝯsequūtur d̄ter=
minatum ens sicut est differētia pricipij in pūcto vel in nūc: ⁊ si quid est ali=
quod similiter q̄tum ad ea que competūt eis scd̄m tale suum eē rōis q̄tum
ad ea in quibus ĩ gn̄ali conueniunt cum alijs. puta ꝙ talis differentia est se=
cūda intētio ⁊ ꝙ vnum earum habet ordinem rōis ad alterum vel aliqd tale
in gn̄ali pertʒ ad logicum. Sed ꝯsideratio talium inq̄tum ad aliud ꝙ est eis
ꝓprium nō vr̄ mihi ptinere ad logicū. s. qūo talis dr̄ia inuenitur in tali natu=
tura ⁊ nō in alia. Sed vr̄ mihi ꝙ q̄tum ad hoc pertineat ad sciaʒ q̄ tractat d̄
fundamēto talis entis rōis. v̄. g̃. Si queratur vnde hʒ punctuʒ ꝙ in eo fun=
detur rō pricipij ⁊ finis: hoc scire pertinet ad illū qui considerat de pūcto et
scire vñ hʒ fundari in deo rō iustitie ⁊ scie. vel differentia rōis iustitie ⁊ sciētie
pertʒ ad sciam de deo cousiderare autem absolute vtꝝ talis differentia hēat
entitatē realem absolute ⁊ ꝯsideratio absolute. vtꝝ dr̄ia rōis hēat aliqd̄ fun=
damētū in re absolute non pertinet ad metaphĩcam: ⁊ sic pʒ de secūdo prin
cipali. s. que cōsideratio pertinet ad logicam ⁊ que non. ¶ Quātum ad tertiū

quõ veritas illi⁹ a quo vel i ordie ad q̄ sum it̄ rõ istorũ entiũ rõnis facit ad hoc q̄ aliqua scia vna consideret de ipsis scd̄m q̄tuncũq̄ siue ẽm oẽm con= siderationem natã hẽri.nã sicut iam dictum est ẽm diuersas consideratiões possunt cõsiderari a diuersis sciẽtijs saltem a methica ⁊ logica. Sed hoc sic ẽ tenẽdum q̄ oĩa illa entia rõnis q̄tũ ad vnũ modũ considerand reducũtur ad vnam sciam:⁊ ad istam vnitatem reductionis facit vnitas eius a quo ea= rum ratio sumitur.verbi gratia consideratio oĩum entium rationis ꝑut con siderantur in ordine ad eẽ reale inquirendo.s.vtrum habeant entitatem̄ rea= lem:⁊ vtrum consequatur res in esse reali. Ista in q̄tum consideratio perti= net ad vnam sciam.s.metaphycam ⁊ ad istam vnitatem qua ista reducatur ad vnam sciam preter veritatem obi principalis aqua principaliter scientia hab; vnitatem facit vnitas eius a quorum rõ istorum inq̄ntum sunt entia ratiõis sumitur in ordine ad vnum qui est actus intelligendi hẽtur q̄ omnia talia cõ= sequuntur res prout sunt obiectiue in intellectu ⁊ ex hoc accipitur etiam vna ratio cõmunis quare ista non ꝯsequuntur res in suo esse reali extra animam: ⁊ sic vnitas eius ad quod vel in ordine ad quã sũmitur rõ predictarum facit ad vnitatem considerationis sicut sciẽtie considerantis de eis. Sed vnius eius in ordine ad q̄ sumitur ratio eorum facit ad vnitatem scie que conside= rat de predictis entibus rationis q̄tum ad ea que eis competũt scd̄m se ⁊ in suo esse rationis sicut p; de logica que vna existens considerat omia entia ra tionis ꝯñtia omnia vel plura genera entium:⁊ hoc q̄tum ad premissa que.s. cõsequuntur ea secũdum se ⁊ secũdũ suum esse rationis sicut predicari in q̄d vel in quale vel predicari de differentibus specie vel numero ⁊ sic de alijs. Nam ex hoc q̄ ratio eorum sumitur in ordine ad vnum.s.ad actum intelligẽ di:quia.s.cõsequuntur res ꝑut sunt obiectiue in intellectu:⁊ ideo primũ fun damẽtum sui generis in eis accipitur in ordine ad intellectum habẽt quãdã connexionem in eis que consequũtur ipsa secũdum tale esse rationis puta ge nus cum differentia ⁊ specie ⁊ econuerso:⁊ ista etiam cum enũciabilibus : et sic de alijs ratione cuius conuexionis habent reduci ad vna; sciam. Entia ãt que consequuntur determinatum ens licet reducerẽtur ad vnam scientiam q̄tũ ad illa generalia in quibus cõmunicant cum alijs tanquã ad illud q̄ est ꝓprium vnicuiq; earum ratio magis accipitur a diuersis in quibus fundãt q̄ ab vno:⁊ ideo non op; q̄ q̄tum ad talia eis propria reducãtur ad vnam scientiam:⁊ sic p; principale tertiũ q̄ etiam in precedenti q̃oẽ fuit premissũ.

¶ Ad primum ergo in oppositum dicendum ad maiorem q̄ proprium ẽ lo gice considerare de secundis intentionibus ⁊ per consequens de ente ratio= nis vt de primo ⁊ per se subiecto:sed considerare de eis aliter q̄ vt de primo ⁊ per se subiecto ⁊ secũdum aliam considerationem q̄ sit in q̄tum tradit lo gica nõ est proprium logice considerare de eis cõiter autem pro tanto attri= buitur soli logice considerare secũdas intentiones:quia ipsa sola est de secũ dis intẽtionibus vt de primo ⁊ per se subiecto. ¶ Ad secũdum dicendum q̄ nihil prohibet diuersas scientias considerare de eodem vel de eisdem dum tamen nõ consideretur de eis.vt de primo ⁊ per se subiecto.⁊ secũdum eãdẽ rationem:nunc ãt nulla scia alia a logica considerat ens rationis q̄ conseq̄t

res vt sunt obiectiue in itellectu ⁊ non ex institutiõe humana: vt primũ ⁊ per se sꝺm. Sed alie scie ꝯsiderãt de tali ente ꝑut aliquã attributiõem hñt ad suum subm̃: ⁊ ꝺm aliã rõnem ꝯsiderãt de tali ꝙ̃ logyca vt patuit. ¶ Ad tertiã rõem dõm ꝙ ꝯcessa maiore aliqualr̃ põt dici ad minorẽ ꝙ metaphica aliq° mõ tractat explicite vl' implicite de oib⁹ entib⁹ de quib⁹ tractat logyca ⁊ ꝙ̃ᵐ ad aliqđ. nã in. vij. expsse tractat de vlibus dicens ea nõ eẽ sepata in esse reali ⁊ per ꝯñs oñdit ꝙ talis sepans nõ seqtur rẽ ꝺm suum eẽ reale. ⁊ per hoc iplicite quodãmodo tractaᷓ de oibus entib⁹ rõis de quib⁹ tractat. s. ꝙ sunt talia q̃ nõ ꝯsequũẽ res in suo eẽ reale: vñ añs ⁊ ꝯñs nõ ẽ ꝺm eẽ reale: sicut nec illa sepatio ⁊ sic de alijs: tñ explicite magis oportuit tractare de vlibus. qꝛ magis appebat ⁊ magis famosum erat tpe Arist. ꝙ hẽrent realr̃ eẽ sepatũ: posset etiam dici ꝙ nõ solũ inte⁹ tractat de ente rõnis ꝙ ẽ vl'e. Sed de ente rõis que ẽ añs ⁊ ꝯñs ⁊ de quocũqꝫ ente rõis ꝯñte rẽ prout ẽ obiue in actu intelligendi discursiuo qñ tractat de veritate ꝑmoꝝ pricipioꝝ qꝛ virtualiter intrẽt oẽm ꝓcessum sillogisticũ: ⁊ sic aliquo modo ꝯsideratio metaphice se extẽdit ad oia entia rõnis ꝙ̃tum ad aliquid tñ nõ ꝙ ita explicite tractet de vno sicut de altero: ⁊ sic pꝫ ad rões. ¶ Et sic ista sufficiant ad nunc de his intẽtiõnibus siue de ente rationis in cõmuni.

Finis Heruei natalis: ordinis predicatorum. De intentionibus secundis.

a b c d e f g h i Omnes sunt quaterni preter k qui ẽ duernus

